

03.12.2012

Kokousaika	03.12.2012 16:00 - 19:00, keskeytetty 17:37 - 17:50	
Kokouspaikka	Kaupunginhallituksen istuntosali	
Läsnä		
Jäsenet		
	Rautava, Risto Bryggare, Arto	puheenjohtaja 1. varapuheenjohtaja poistui 18:53, poissa: 1346, 1368 ja 1370 §:t
	Ylikahri, Ville	2. varapuheenjohtaja poissa: 1354 §
	Asko-Seljavaara, Sirpa Hakola, Juha	poistui 17:34, poissa: 1346, 1368, 1370 ja 1382 - 1385 §:t
	Halla-aho, Jussi Helistö, Kimmo Ojala, Outi Oker-Blom, Jan D	poistui 18:44, poissa: osa 1385 § poistui 18:52, poissa: osa 1385 § poistui 17:37, poissa: 1346, 1368, 1370, 1384 ja 1385 §:t
	Pajamäki, Osku Rauhamäki, Tatu	poistui 17:37, poissa: 1346, 1368, 1370, 1384 ja 1385 §:t
	Rissanen, Laura Andersson, Annika Holopainen, Mari Kontio, Timo	varajäsen varajäsen varajäsen poistui 18:13, poissa: 1384 ja 1385 §:t
Muut		
	Krohn, Minerva	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja poistui 17:34, poissa: 1382 - 1385 §:t
	Hiltunen, Rakel	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja saapui 16:11, poistui 17:37, poissa: 1384 ja 1385 §:t
	Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja poistui 17:37, poissa: 1384 ja 1385 §:t
	Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja

03.12.2012

Penttilä, Hannu Räty, Laura	apulaiskaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtaja saapui 16:11, poistui 18:14, poissa: 1384 ja 1385 §:t
Viljanen, Ritva Korhonen, Tapio Ratasvuori, Eila	apulaiskaupunginjohtaja rahoitusjohtaja hallintojohtaja poistui 17:37, poissa: 1384 ja 1385 §:t
Tulensalo, Hannu Sarvilinna, Sami Waronen, Eero Peltonen, Antti	henkilöstöjohtaja kaupunginlakimies viestintäpäällikkö vs. päätösvalmisteluyksikön päällikkö poistui 16:45, läsnä: 1341 - 1353 §:t
Hari, Olli	kaupunginsihteeri poistui 18:28, poissa: osa 1385 §
Hyttinen, Hannu Härmälä, Timo	kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri poistui 18:29, poissa: osa 1385 §
Matikainen, Kristiina Mickwitz, Leena Rautanen, Marja-Liisa Vainio, Pirkko Vallittu, Anja Saarinen, Erja Rämö, Suvi Villeneuve, Anna Lehmuskoski, Ville	kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri vs. kaupunginsihteeri kaupunginsihteeri apulaiskaupunginsihteeri vs. apulaiskaupunginsihteeri vs. hallintosihteeri liikennesuunnittelupäällikkö asiantuntija saapui 18:30, poistui 19:00, läsnä: 1385 §
Palola, Jussi	tutkimus- ja kehityspäällikkö asiantuntija saapui 18:09, poistui 18:27, läsnä: osa 1384 §
Saarnio, Pekka	Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheenjohtaja puheenjohtaja saapui 17:44, läsnä: 1383 - 1385 §:t
Saxholm, Tuula	talousarviopäällikkö asiantuntija saapui 17:50, poistui 18:08, läsnä: osa 1383 §

03.12.2012

§	Asia
1341	Kj/1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
1342	Kj/2 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
1343	Kj/1 V Kaupunginhallituksen, rakennusvalvonnan, kaupunkisuunnittelutoimen, kiinteistötoimen ja rakennustoimen johtosääntöjen muuttaminen
1344	Kj/2 V Asuntotuotantorahaston kartuttaminen siirtämällä rahastoon asuntolainarahaston varat
1345	Kaj/1 V Pakilan erityis- ja vesialueiden sekä Tuomarinkylän korttelin nro 35075 ja puisto-, lähivirkistys- ym. alueiden (Tuomarinkylän kartanon alue) asemakaavan muuttaminen (nro 12072)
1346	Kaj/2 V Laajasalon tonttien 49018/1, 8 - 10 ja 12, korttelin 49028, tonttien 49029/1, 3 ja 4 sekä kortteleiden 49033 ja 49034 ym. alueiden (Laajasalon keskus) asemakaavan muuttaminen (nro 11743)
1347	Stj/1 V Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyö
1348	Stj/2 V Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintamenettely
1349	Sj/1 V Käräjäoikeuden lautamiehen vapauttaminen tehtävästään
1350	Kj/3 Kaupunginhallituksen kokoukset vuonna 2013
1351	Kj/4 Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio kunnallisvaaleista 2012
1352	Kj/5 Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi ilmaisesta ilmoituksesta
1353	Kj/6 Päätäminen Helsingin kaupungin virallisista ilmoituslehdistä
1354	Kj/7 Pilottihankkeiden valinta alueellisen osallistumisen kokeiluun
1355	Kj/8 Jatkotoimenpiteet demokratiaselvitysten pohjalta
1356	Kj/9 Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi: Mahdollisuudet vaikuttaa rakentamisen laatuun ja rakennusalan markkinoihin perustamalla oma rakennustuotantoyksikkö
1357	Kj/11 Kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemien päätösten täytäntöönpano
1358	Kj/12 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

03.12.2012

1359	Kj/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1360	Ryj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1361	Kaj/1	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kruununhaan tonttien 11/6, 14/6 ja 12 ym. asemakaava-asiassa (nro 12060)
1362	Kaj/2	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kaarelan kortteleiden nro 33350 - 33379 ym. alueiden (Honkasuo) asemakaava-asiassa (nro 11870)
1363	Kaj/3	Valtuutettu Pia Pakarisen toivomusponsi: liikkuvaa palvelutyötä tekevien yrittäjien pysäköintitunnukset
1364	Kaj/4	Erään rakennusvalvontaviraston viran nimikkeen muuttaminen
1365	Kaj/5	Poikkeamishakemus (Haaga, Isonnevantie 16 a)
1366	Kaj/6	Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Perustie 39)
1367	Kaj/7	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta Lauttasaaren kylän 414 tilalle RN:o 2:3
1368	Kaj/8	Kannanotto kahteen muistutukseen Laajasalon keskuksen (uusi kauppakeskus) asemakaava-asiassa (nro 11743)
1369	Kaj/9	Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi: Sinebrychoffin puiston tornin vuokraus helsinkiläisille järjestöille ym.
1370	Kaj/10	Maankäyttösopimukset Laajasalon Liikekeskus Oy:n ja Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa (tontit 49018/6, 9, 10 ja 12)
1371	Kaj/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1372	Stj/1	Lausunto sijaissynnytysjärjestelyitä koskevasta oikeusministeriön arviomuistiosta
1373	Sj/1	Kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön virasta eroaminen ja viran haettavaksi julistaminen
1374	Sj/2	Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi: uuden keskuskirjaston toteutus ja lähikirjastot
1375	Sj/3	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: uuden kulttuurihankkeen sijoittaminen metroradan varteen
1376	Sj/4	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Tanssin talon toteutus
1377	Sj/5	Valtuutettu Sari Näreen toivomusponsi: Kulttuuripassi helsinkiläisille

03.12.2012

		lapsille ja nuorille
1378	Sj/6	Valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponsi: esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ja aistivammaisten osallisuus pyritään turvaamaan erillisellä suunnitelmalla
1379	Sj/7	Valtuutettu Olli Valtosen toivomusponsi: Kulttuuristrategian toteutuksessa huomioidaan vammaiset ja kehitysvammaiset
1380	Sj/8	Pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen uudistaminen Tuomarinkylän Talli Oy:n kanssa
1381	Sj/9	Pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen uudistaminen Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:n kanssa
1382	Sj/10	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1383	Kj/10	Iltakouluasia/ Arviointiselvitys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen vuosina 2009 - 2012 suunnattujen kaupunginhallituksen erillisrahojen vaikuttavuudesta
1384	Kaj/11	Iltakouluasia: Kaupungin sähköisen liikenteen kehitysohjelma
1385	Kaj/12	Iltakouluasia: Pyöräilyprojektin johtoryhmän raportti

03.12.2012

Kj/1

§ 1341

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Ylikahrin (varalla Asko-Seljavaara) ja Oker-Blomin (varalla Bryggare) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä valita jäsenet Ylikahrin (varalla Asko-Seljavaara) ja Oker-Blomin (varalla Kantola) tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

03.12.2012

Kj/2

§ 1342

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

03.12.2012

Kj/1

§ 1343

**V Kaupunginhallituksen, rakennusvalvonnan,
kaupunkisuunnittelutoimen, kiinteistötoimen ja rakennustoimen
johtosääntöjen muuttaminen**

HEL 2011-008238 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä Helsingin kaupunginhallituksen, rakennusvalvonnan, kaupunkisuunnittelutoimen, kiinteistötoimen sekä rakennustoimen johtosääntöihin seuraavat muutokset 1.1.2013 lukien.

Kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunginhallituksen johtosääntöä 8 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN JOHTOSÄÄNTÖ

8 §

Kaupunginhallituksen toimiala

Kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole määrätty muulle viranomaiselle. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen lukuun ottamatta sille muissa johtosäännöissä määrättyjä tehtäviä.

Muutetaan 8 §:n 2 momentin 9 ja 10 kohdat kuulumaan seuraavasti:

Lisäksi kaupunginhallitus

9

päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella ja saman lain mukaisista, kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista silloin, kun asiaan liittyy maankäyttösopimus,

10

antaa lausunnon maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamishakemuksen johdosta silloin, kun toimivalta lain mukaan kuuluu valtion viranomaiselle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa rakennusvalvonnan johtosääntöä 1, 6, 8, 10, 11, 12, 17, 18 ja 20 pykälien osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSVALVONNAN JOHTOSÄÄNTÖ

I LUKU

Rakennuslautakunta

1 §

Tehtävät

Muutetaan 1 § kuulumaan seuraavasti:

Helsingin kaupungin rakennuslautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunnan alaisuudessa toimii Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto. Lautakunnan määräämät viraston viranhaltijat huolehtivat laissa rakennustarkastajalle säädetyistä tehtävistä.

6 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Kumotaan 6 §:n 3 kohta.

Muutetaan 6 §:n 6 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista maisematyölupaa koskevat hakemukset, ellei lautakunta ole määrännyt tehtävää viranhaltijalle,

Lisätään 6 §:n 6 b kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut vesijohdon, johtoon liittyvien vähäisten laitteiden ja rakennelmien, ojien, niiden suojaengerten tai pumppuasemien sijoittamista koskevat asiat,

Muutetaan 6 §:n 8 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista seuraavat maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaiset poikkeamiset sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta:

Muutetaan 6 §:n 8 kohdan c alakohta kuulumaan seuraavasti:

poikkeaminen Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,

Muutetaan 6 §:n 9 kohta kuulumaan seuraavasti:

03.12.2012

Kj/1

päittää hinnoista lukuun ottamatta rakennusvalvontataksaa, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista,

II LUKU

8 §

Organisaatio

Lisätään 8 §:n 1 momenttiin luetelmaviivat seuraavasti:

Virastossa on

- yleinen osasto
- kaupunkikuvaosasto ja
- rakennustekninen osasto.

10 §

Virastopäällikön tehtävät

Virastopäällikön tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on määrätty,

Kumotaan 10 §:n 6 kohta.

11 §

Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on

Lisätään 11 §:n 1 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista tarvittaessa henkilön kelpoisuus toimia suunnittelijana kyseessä olevassa hankkeessa, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Hallintopäällikön tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 2 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista hakemukset, jotka koskevat rakennusrasitteiden sopimukseen perustuvaa perustamista, oikaisemista ja poistamista sekä kiinteistöjen yhteisjärjestelyjä, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Kumotaan 11 §:n 2 momentin 2 kohta.

Yliarkkitehdin tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 3 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista, tilapäistä rakentamista lukuun ottamatta, rakentamista tarkoittavat rakennuslupahakemukset, kun rakentaminen ei pelastuslain mukaan edellytä väestönsuojaa eikä rakentaminen vaikuta merkittävästi kaupunki- tai ympäristökuvaan, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Kumotaan 11 §:n 3 momentin 2 kohta.

Muutetaan 11 §:n 3 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista rakennusluvan voimassaoloajan jatkamista koskevat hakemukset rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Lisätään 11 §:n 3 momentin 4 a kohta kuulumaan seuraavasti:

tiedottaa tarvittaessa välittömästi rakennuksen purkamiseen johtavasta rakennuslupahakemuksesta kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Yli-insinöörin tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää erityismenettelystä erittäin vaativan rakennushankkeen rakenteellisen turvallisuuden varmistamiseksi, ellei asiasta ole päätetty rakennusluvassa ja ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 2 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää, milloin muu kuin asuinrakentaminen voi jäädä rakennuttajan valvottavaksi ja päätää maankäyttö- ja rakennuslain 121 §:n tarkoittaman laadunvarmistus selvityksen hyväksymisestä, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää, milloin erityispiirustuksen ja selvityksen laatija voi tarkastaa ja varmentaa rakennustyön suunnitelmanmukaisuuden, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 4 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n edellyttämistä rakennusten tai niiden osien purkamisilmoituksista ja tarvittaessa välittömästi tiedottaa purkamisaikomuksesta kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

03.12.2012

Kj/1

12 §

Toimintayksikön päällikön tehtävät

Muutetaan 12 §:n 1 ja 2 momentit kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkikuvaosaston sekä rakennusteknisen osaston toimintayksikön päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, sen mukaan kuin lautakunta on tarkemmin määrännyt, ratkaista rakentamista koskevia lupia lukuun ottamatta hakemukset, jotka koskevat rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä käyttötarkoituksen olennaista muuttamista, sekä kaikki toimenpidelupahakemukset. Edellä sanottua ei kuitenkaan sovelleta hakemuksiin, jotka merkittäväällä tavalla koskevat historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta, tai jotka muuttavat rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti rakennuskieltoalueella.

Rakennusteknisen osaston toimintayksikön päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, sen mukaan kuin lautakunta on tarkemmin määrännyt

Kumotaan 12 §:n 2 momentin 3 kohta.

III LUKU

Kaupunkikuvaneuvottelukunta

17 §

Muutetaan 17 §:n 2 momentti kuulumaan seuraavasti:

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö ja varapuheenjohtajana rakennusvalvontaviraston yliarkkitehti. Neuvottelukunnan muina jäseninä ovat kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikön määräämä viranhaltija, rakennusviraston kaupungininsinöörin määräämät kaksi viranhaltijaa, kaupunginmuseon museonjohtajan määräämä viranhaltija sekä kaksi rakennuslautakunnan kahden vuoden toimikaudeksi valitsemaa jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Rakennusvalvontaviraston virastopäällikön varajäsenen määrää lautakunta. Muun virastoa edustavan jäsenen varajäsenen määrää asianomaisen viraston päällikkö. Lautakunnan valitseman jäsenen varajäsenen valitsee lautakunta. Lautakunnan valitsemien tulee edustaa korkeaa rakennustaiteellista asiantuntemusta.

Teknillinen neuvottelukunta

18 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Muutetaan 18 §:n 2 momentti kuulumaan seuraavasti:

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö ja varapuheenjohtajana rakennusvalvontaviraston yli-insinööri. Neuvottelukunnan muina jäseninä ovat rakennusvalvontaviraston yliarkkitehti, pelastuslaitoksen pelastuskomentajan määräämä viranhaltija ja ympäristökeskuksen ympäristöjohtajan määräämä viranhaltija sekä kaksi rakennuslautakunnan kahden vuoden toimikaudeksi valitsemaa jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Rakennusvalvontaviraston virastopäällikön varajäsenen määrää lautakunta. Muun virastoa edustavan jäsenen varajäsenen määrää asianomaisen viraston päällikkö. Lautakunnan valitseman jäsenen varajäsenen valitsee lautakunta. Lautakunnan valitsemien tulee olla rakennusalaan perehtyneitä ja toisen heistä tulee edustaa korkeaa rakennusteknillistä asiantuntemusta ja toisen korkeaa talotekniikan asiantuntemusta.

IV LUKU

Erinäisiä määräyksiä

Muutetaan 20 § kuulumaan seuraavasti:

20 §

Kelpoisuusvaatimukset

Virastopäällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta talonrakennusalalla ja hallinnollisissa tehtävissä.

Hallintopäällikön kelpoisuusvaatimuksena on tuomarin virkaan vaadittava tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinnollisissa tehtävissä.

Yliarkkitehdin kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu arkkitehdin tutkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta talonrakennussuunnittelussa.

Yli-insinöörin kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva diplomi-insinöörin tai vastaava ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta rakenteiden tai taloteknisestä suunnittelusta.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittava viranomaisen ottaen huomioon, mitä on erikseen säädetty tai määrätty.

03.12.2012

Kj/1

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntöä 6 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNKISUUNNITTELUTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

6 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Muutetaan 6 §:n 1 momentin 19 kohta kuulumaan seuraavasti:

19

päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta,

Lisätään 6 §:n 1 momentin 19 a kohta kuulumaan seuraavasti:

19 a

päättää niistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista, joita ei ole määrätty rakennuslautakunnan tehtäväksi, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta,

Muutetaan 6 §:n 3 momentti kuulumaan seuraavasti:

Jos 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettuun asemakaavan muutokseen tai 19 tai 19 a kohdassa tarkoitettuun suunnittelutarve- tai poikkeamisratkaisuun liittyy maankäyttösopimus, asiasta päättää kaupunginhallitus.

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kiinteistötoimen johtosääntöä 1, 4 ja 10 pykälien osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KIINTEISTÖTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

1 §

Toimiala

Muutetaan 1 § kuulumaan seuraavasti:

Kiinteistölautakunta ja asuntolautakunta alaisenaan kiinteistövirasto huolehtivat kaupungin kiinteistöhallinnosta, maapoliittisista toimenpiteistä ja kiinteistörekisterin pidosta sekä asumisen tukimuotoja

koskevan lainsäädännön mukaisista tehtävistä ja kaupungin asunto-olojen kehittämistä siltä osin kuin tehtävä ei kuulu muulle viranomaiselle, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

4 §

Kiinteistölautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty, hallita kaupungin maa- ja vesialueita, kiinteistöjä, rakennuksia ja huoneistoja. Lautakunnan tehtävänä on lisäksi, ellei toisin ole määrätty,

Lisätään 4 §:n 2 momentin 28 kohta kuulumaan seuraavasti:

määrätä kiinteistörekisterin pitäjä ja valvoa tämän toimintaa

10 §

Osastojen toimiala

Muutetaan 10 §:n 4 momentti kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkimittausosasto huolehtii asemakaava-alueiden kiinteistönmuodostamiseen liittyvistä tehtävistä, kiinteistörekisterin pidosta, kaupungin paikkatieto- ja karttapalveluista sekä toimialaansa liittyvistä mittaus-, kartoitus- ja tietopalveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa rakennustoimen johtosääntöä 4 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

4 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Muutetaan 4 §:n 24 kohta kuulumaan seuraavasti:

24

toimia kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisena kunnan viranomaisena, joka valvoo, että laissa tarkoitettu kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus täytetään, ellei ole antanut tehtävää viranhaltijalle,

Lisätään 4 §:n 25 kohta kuulumaan seuraavasti:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kj/1

25

toimia maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena, joka valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset ja että kevyen liikenteen väylät säilyvät liikkumiselle esteettöminä ja turvallisina, ellei ole antanut tehtävää viranhaltijalle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennuslautakunnan esitys 8.11.2011 johtosäännön muuttamiseksi
- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 25.9.2012
- 3 Helsingin kaupunginhallituksen johtosääntö
- 4 Helsingin kaupungin rakennusvalvonnan johtosääntö
- 5 Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntö
- 6 Helsingin kaupungin kiinteistötoimen johtosääntö
- 7 Helsingin kaupungin rakennustoimen johtosääntö
- 8 Sääntötoimikunnan lausunto 9.11.2012
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaoston lausunto 14.11.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä Helsingin kaupunginhallituksen, rakennusvalvonnan, kaupunkisuunnittelutoimen, kiinteistötoimen sekä rakennustoimen johtosääntöihin seuraavat muutokset 1.1.2013 lukien.

Kaupunginvaltuusto päättäne muuttaa kaupunginhallituksen johtosääntöä 8 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSEN JOHTOSÄÄNTÖ

8 §

Kaupunginhallituksen toimiala

Kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole määrätty muulle viranomaiselle. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen lukuun ottamatta sille muissa johtosäännöissä määrättyjä tehtäviä.

Muutetaan 8 §:n 2 momentin 9 ja 10 kohdat kuulumaan seuraavasti:

Lisäksi kaupunginhallitus

9

päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella ja saman lain mukaisista, kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista silloin, kun asiaan liittyy maankäyttösopimus,

10

antaa lausunnon maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamishakemuksen johdosta silloin, kun toimivalta lain mukaan kuuluu valtion viranomaiselle.

Kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa rakennusvalvonnan johtosääntöä 1, 6, 8, 10, 11, 12, 17, 18 ja 20 pykälien osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSVALVONNAN JOHTOSÄÄNTÖ

I LUKU

Rakennuslautakunta

1 §

Tehtävät

Muutetaan 1 § kuulumaan seuraavasti:

Helsingin kaupungin rakennuslautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunnan alaisuudessa toimii Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto. Lautakunnan määräämät viraston viranhaltijat huolehtivat laissa rakennustarkastajalle säädetyistä tehtävistä.

6 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Kumotaan 6 §:n 3 kohta.

03.12.2012

Kj/1

Muutetaan 6 §:n 6 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista maisematyölupaa koskevat hakemukset, ellei lautakunta ole määrännyt tehtävää viranhaltijalle,

Lisätään 6 §:n 6 b kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettut vesijohdon, johtoon liittyvien vähäisten laitteiden ja rakennelmien, ojien, niiden suojaengerten tai pumppuasemien sijoittamista koskevat asiat,

Muutetaan 6 §:n 8 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista seuraavat maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaiset poikkeamiset sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta:

Muutetaan 6 §:n 8 kohdan c alakohta kuulumaan seuraavasti:

poikkeaminen Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,

Muutetaan 6 §:n 9 kohta kuulumaan seuraavasti:

päättää hinnoista lukuun ottamatta rakennusvalvontataksaa, maksuista, vuokrista ja korvauksista, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista,

II LUKU

8 §

Organisaatio

Lisätään 8 §:n 1 momenttiin luetelmaviivat seuraavasti:

Virastossa on

- yleinen osasto
- kaupunkikuvaosasto ja
- rakennustekninen osasto.

10 §

Virastopäällikön tehtävät

Virastopäällikön tehtävänä on sen lisäksi, mitä erikseen on määrätty,

Kumotaan 10 §:n 6 kohta.

11 §

Osaston päällikön tehtävät

Osaston päällikön tehtävänä on

Lisätään 11 §:n 1 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista tarvittaessa henkilön kelpoisuus toimia suunnittelijana kyseessä olevassa hankkeessa, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Hallintopäällikön tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 2 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista hakemukset, jotka koskevat rakennusrasitteiden sopimukseen perustuvaa perustamista, oikaisemista ja poistamista sekä kiinteistöjen yhteisjärjestelyjä, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Kumotaan 11 §:n 2 momentin 2 kohta.

Yliarkkitehdin tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 3 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista, tilapäistä rakentamista lukuun ottamatta, rakentamista tarkoittavat rakennuslupahakemukset, kun rakentaminen ei pelastuslain mukaan edellytä väestönsuojaa eikä rakentaminen vaikuta merkittävästi kaupunki- tai ympäristökuvaan, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Kumotaan 11 §:n 3 momentin 2 kohta.

Muutetaan 11 §:n 3 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

ratkaista rakennusluvan voimassaoloajan jatkamista koskevat hakemukset rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Lisätään 11 §:n 3 momentin 4 a kohta kuulumaan seuraavasti:

tiedottaa tarvittaessa välittömästi rakennuksen purkamiseen johtavasta rakennuslupahakemuksesta kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Yli-insinöörin tehtävänä on lisäksi

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 1 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää erityismenettelystä erittäin vaativan rakennushankkeen rakenteellisen turvallisuuden varmistamiseksi, ellei asiasta ole päätetty

rakennusluvassa ja ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 2 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää, milloin muu kuin asuinrakentaminen voi jäädä rakennuttajan valvottavaksi ja päätää maankäyttö- ja rakennuslain 121 §:n tarkoittaman laadunvarmistus selvityksen hyväksymisestä, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää, milloin erityispiirustuksen ja selvityksen laatija voi tarkastaa ja varmentaa rakennustyön suunnitelmanmukaisuuden, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Muutetaan 11 §:n 4 momentin 4 kohta kuulumaan seuraavasti:

päätää maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n edellyttämistä rakennusten tai niiden osien purkamisilmoituksista ja tarvittaessa välittömästi tiedottaa purkamisaikomuksesta kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

12 §

Toimintayksikön päällikön tehtävät

Muutetaan 12 §:n 1 ja 2 momentit kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkikuvaosaston sekä rakennusteknisen osaston toimintayksikön päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, sen mukaan kuin lautakunta on tarkemmin määrännyt, ratkaista rakentamista koskevia lupia lukuun ottamatta hakemukset, jotka koskevat rakennuksen korjaus- ja muutostyötä sekä käyttötarkoituksen olennaista muuttamista, sekä kaikki toimenpidelupahakemukset. Edellä sanottua ei kuitenkaan sovelleta hakemuksiin, jotka merkittäväällä tavalla koskevat historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusta, tai jotka muuttavat rakennuksen tai sen osan käyttötarkoitusta olennaisesti rakennuskieltoalueella.

Rakennusteknisen osaston toimintayksikön päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, sen mukaan kuin lautakunta on tarkemmin määrännyt

Kumotaan 12 §:n 2 momentin 3 kohta.

III LUKU

03.12.2012

Kj/1

Kaupunkikuvaneuvottelukunta

17 §

Muutetaan 17 §:n 2 momentti kuulumaan seuraavasti:

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö ja varapuheenjohtajana rakennusvalvontaviraston yliarkkitehti. Neuvottelukunnan muina jäseninä ovat kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikön määräämä viranhaltija, rakennusviraston kaupungininsinöörin määräämät kaksi viranhaltijaa, kaupunginmuseon museonjohtajan määräämä viranhaltija sekä kaksi rakennuslautakunnan kahden vuoden toimikaudeksi valitsemaa jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Rakennusvalvontaviraston virastopäällikön varajäsenen määrää lautakunta. Muun virastoa edustavan jäsenen varajäsenen määrää asianomaisen viraston päällikkö. Lautakunnan valitseman jäsenen varajäsenen valitsee lautakunta. Lautakunnan valitsemien tulee edustaa korkeaa rakennustaiteellista asiantuntemusta.

Teknillinen neuvottelukunta

18 §

Muutetaan 18 §:n 2 momentti kuulumaan seuraavasti:

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii rakennusvalvontaviraston virastopäällikkö ja varapuheenjohtajana rakennusvalvontaviraston yli-insinööri. Neuvottelukunnan muina jäseninä ovat rakennusvalvontaviraston yliarkkitehti, pelastuslaitoksen pelastuskomentajan määräämä viranhaltija ja ympäristökeskuksen ympäristöjohtajan määräämä viranhaltija sekä kaksi rakennuslautakunnan kahden vuoden toimikaudeksi valitsemaa jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Rakennusvalvontaviraston virastopäällikön varajäsenen määrää lautakunta. Muun virastoa edustavan jäsenen varajäsenen määrää asianomaisen viraston päällikkö. Lautakunnan valitseman jäsenen varajäsenen valitsee lautakunta. Lautakunnan valitsemien tulee olla rakennusalaan perehtyneitä ja toisen heistä tulee edustaa korkeaa rakennusteknillistä asiantuntemusta ja toisen korkeaa talotekniikan asiantuntemusta.

IV LUKU

Erinäisiä määräyksiä

Muutetaan 20 § kuulumaan seuraavasti:

20 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Kelpoisuusvaatimukset

Virastopäällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta talonrakennusalalla ja hallinnollisissa tehtävissä.

Hallintopäällikön kelpoisuusvaatimuksena on tuomarin virkaan vaadittava tai muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinnollisissa tehtävissä.

Yliarkkitehdin kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu arkkitehdin tutkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta talonrakennussuunnittelussa.

Yli-insinöörin kelpoisuusvaatimuksena on yliopistossa tai korkeakoulussa suoritettu virkaan soveltuva diplomi-insinöörin tai vastaava ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta rakenteiden tai taloteknisestä suunnittelusta.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittava viranomainen ottaen huomioon, mitä on erikseen säädetty tai määrätty.

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntöä 6 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KAUPUNKISUUNNITTELUTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

6 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Muutetaan 6 §:n 1 momentin 19 kohta kuulumaan seuraavasti:

19

päätää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta,

Lisätään 6 §:n 1 momentin 19 a kohta kuulumaan seuraavasti:

19 a

päätää niistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista, joita ei ole määrätty

03.12.2012

Kj/1

rakennuslautakunnan tehtäväksi, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta,

Muutetaan 6 §:n 3 momentti kuulumaan seuraavasti:

Jos 1 momentin 18 kohdassa tarkoitettuun asemakaavan muutokseen tai 19 tai 19 a kohdassa tarkoitettuun suunnittelutarve- tai poikkeamisratkaisuun liittyy maankäyttösopimus, asiasta päättää kaupunginhallitus.

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa kiinteistötoimen johtosääntöä 1, 4 ja 10 pykälien osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN KIINTEISTÖTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

1 §

Toimiala

Muutetaan 1 § kuulumaan seuraavasti:

Kiinteistölautakunta ja asuntolautakunta alaisenaan kiinteistövirasto huolehtivat kaupungin kiinteistöhallinnosta, maapoliittisista toimenpiteistä ja kiinteistörekisterin pidosta sekä asumisen tukimuotoja koskevan lainsäädännön mukaisista tehtävistä ja kaupungin asunto-olojen kehittämisestä siltä osin kuin tehtävä ei kuulu muulle viranomaiselle, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

4 §

Kiinteistölautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty, hallita kaupungin maa- ja vesialueita, kiinteistöjä, rakennuksia ja huoneistoja. Lautakunnan tehtävänä on lisäksi, ellei toisin ole määrätty,

Lisätään 4 §:n 2 momentin 28 kohta kuulumaan seuraavasti:

määrätä kiinteistörekisterin pitäjä ja valvoa tämän toimintaa

10 §

Osastojen toimiala

Muutetaan 10 §:n 4 momentti kuulumaan seuraavasti:

Kaupunkimittausosasto huolehtii asemakaava-alueiden kiinteistönmuodostamiseen liittyvistä tehtävistä, kiinteistörekisterin pidosta, kaupungin paikkatieto- ja karttapalveluista sekä toimialaansa

03.12.2012

Kj/1

liittyvistä mittaus-, kartoitus- ja tietopalveluista hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Rakennusvalvonnan johtosääntöön tehtyjen muutosten johdosta kaupunginvaltuusto päättäneen muuttaa rakennustoimen johtosääntöä 4 pykälän osalta seuraavasti:

HELSINGIN KAUPUNGIN RAKENNUSTOIMEN JOHTOSÄÄNTÖ

4 §

Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

Muutetaan 4 §:n 24 kohta kuulumaan seuraavasti:

24

toimia kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisena kunnan viranomaisena, joka valvoo, että laissa tarkoitettu kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus täytetään, ellei ole antanut tehtävää viranhaltijalle,

Lisätään 4 §:n 25 kohta kuulumaan seuraavasti:

25

toimia maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena, joka valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset ja että kevyen liikenteen väylät säilyvät liikkumiselle esteettöminä ja turvallisina, ellei ole antanut tehtävää viranhaltijalle.

Tiivistelmä

Asian tausta

Ehdotus ei sisällä muutoksia lautakuntien ja niiden alaisten virastojen väliseen toimivaltajakoon.

Toimialarajat ylittäviä muutoksia ovat katujen ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidon ja valvonnan siirtyminen kokonaisuudessaan rakennustoimelle ja yleisten töiden lautakunnalle sekä kiinteistörekisterin pitäjän määräämisen ja valvonnan siirtyminen kiinteistölautakunnalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutosten vuoksi rakennusvalvonnan johtosääntöä muutetaan eräiltä osin.

Määräaikaisen kokeilulain myötä tämä ehdotus sisältää joitakin uusia tehtäviä kaupunkisuunnittelutoimeen ja eräitä täsmennyksiä kaupunginhallituksen johtosääntöön. Nämä ehdotetut muutokset eivät muuta rakennuslautakunnalle nykyisen johtosäännön mukaan kuuluvaa toimivaltaa poikkeamisasioissa.

Esittelijä

Rakennuslautakunnan esitys

Rakennuslautakunta on 8.11.2011 § 421 esittänyt kaupunginvaltuustolle johtosääntönsä muuttamista eräiltä osin. Hallintokeskuksen sääntötoimikunta käsitteli asiaa kevätkaudella 2012 ja totesi, että osasta ehdotettuja muutoksia seuraisi muutoksia myös muiden toimialojen johtosääntöihin. Lisäksi samassa yhteydessä on otettu käsittelyyn kaupungille Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta delegoitu toimivallan osoittaminen määräaikaisen 1.1.2011 voimaan tulleen kokeilulain (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta, 21.12.2010/1257) mukaisissa maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2-4 kohtien poikkeamisratkaisuihin.

Rakennuslautakunnan esitys rakennusvalvonnan johtosäännöksi on tämän esityslistan liitteenä 1. Nykyiset johtosäännöt ovat liitteenä 3-7.

Asiakokonaisuuden laajuuden vuoksi päädyttiin pyytämään vielä asianomaisten lautakuntien (rakennus-, kaupunkisuunnittelu-, kiinteistö- ja yleisten töiden lautakunta) lausuntoja johtosääntömuutosehdotuksesta. Lausunnot olivat puoltavia ja niissä esitetyt tekniluonteiset tarkistukset on sisällytetty päätösehdotukseen. Lausunnot ovat luettavissa esityslistan päätöshistoriasta lukuun ottamatta rakennuslautakunnan lausuntoa, joka on liitteenä 2.

Johtosääntöjen muutosesitys on käsitelty henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaostossa 14.11.2012. Jaosto puoltaa esitystä lausunnossaan, joka on liitteenä 9.

Sääntötoimikunta on antanut lausuntonsa johtosääntöesityksestä 9.11.2012.

Sääntötoimikunnan lausunto on liitteenä 8.

Johtosääntömuutoksen sisältö toimialoittain

Kaupunginhallituksen johtosääntö

Ehdotus sisältää eräitä täsmennyksiä kaupunginhallituksen johtosääntöön. Täsmennykset koskevat poikkeamistoimivallan jakamista kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelutoimen välillä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta (21.12.2010/1257) tuli voimaan vuoden 2011 alusta. Kokeilulain myötä kaupungille delegoitu toimivalta eräissä poikkeamishakemuksissa, lukuun ottamatta hakemuksia, joihin sisältyy maankäyttösopimus, on tarkoitus siirtää käsittelyn nopeuttamiseksi tällä johtosääntömuutoksella edelleen kaupunkisuunnittelulautakunnalle.

Rakennusvalvonnan toimiala

Toimivaltamuutokset

Ehdotus ei sisällä muutoksia lautakuntien ja niiden alaisten virastojen väliseen toimivaltajakoon lukuun ottamatta kiinteistörekisterin pidon siirtämistä rakennusvalvontatoimesta kiinteistötoimeen.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapito

Rakennusvalvonnan johtosäännön § 1 ja rakennustoimen johtosäännön § 4 kohdistuu muutoksia liittyen katujen ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidon toimivaltaan, jota koskevat lisäperustelut löytyvät rakennustoimen johtosääntömuutosten yhteydestä.

Kiinteistörekisterin pito

Nykyisen johtosäännön perusteella rakennuslautakunta on määrännyt kiinteistörekisterin pitäjän ja valvonut tämän toimintaa. Lain muutosten myötä rakennusvalvontaviranomaisella ei enää ole roolia kiinteistörekisterinpitäjän tehtävissä. Kiinteistörekisterin pitäjänä on toiminut kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto, joten on luontevaa, että jatkossa rekisterinpitäjän määrää ja tätä valvoo kiinteistölautakunta. Kiinteistövirasto on ilmoittanut puoltavansa tätä ehdotusta. Esitetyt muutokset kohdistuvat rakennusvalvonnan johtosäännön § 1 ja 6 ja kiinteistötoimen johtosäännön § 1, 4 ja 10.

Subdelegointi

Johtosäännön muutosehdotuksessa esitetään, että rakennusasioiden päätösvaltaa rakennusvalvontaviraston sisällä voidaan siirtää alemmalle tasolle. Tällöin lupahakemuksen ja muun vireille saatetun rakennusasian ratkaisee ja siitä tekee muutoksenhakukelpoisen päätöksen jatkossa asian käsittelijä. Lupahakemuksen ja muun päätettäväksi tulevan asian käsittelijällä on parhaat tiedot tehtävän ratkaisun pohjaksi. Aiemmat kokemukset näiden tehtävien subdelegoinnista ovat olleet myönteisiä. Tiimityöskentely tuo tarvittavaa ammatillista tukea päätöksentekoon. Esimiehet, kaupunkikuvaneuvottelukunta ja teknillinen neuvottelukunta ovat käytettävissä periaatteellisempia kysymyksiä varten.

Päätösvallan subdelegoinnilla voidaan saavuttaa käsittelyaikojen lyhenemistä. Edellytyksenä tähän on kuitenkin päätöksentekoon liittyvien hallinnollisten rutiinien kehittäminen. Hallinnollisia rutiineja on jo selvitetty. Lopulliset yksityiskohdat hioutuvat ja niistä sovitaan delegoinnin jälkeen.

Subdelegointi vapauttaa myös yksiköiden päälliköiden työaikaa yksittäisten päätösten teosta enemmän yksikkönsä johtamiseen ja kehittämiseen. Myös osastopäälliköt vapautuvat subdelegoinnin myötä suuresta määrästä päätöksiä.

Rakennuksen ja sen osan purkamisesta ilmoittaminen

Yliarkkitehdin tehtäviin 11 §:n 3 momentin 4 a kohdaksi esitetään lisättäväksi tiedottamisvelvollisuus rakennuksen purkamiseen johtavasta rakennuslupahakemuksesta kaupunginhallitukselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle. Tiedottamisvelvollisuus rakennuslupa-asioissa on aiemmin jäänyt huomioimatta johtosäännössä, vaikka se on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 67 §:ssä määrätty rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviin.

Vastaava tiedottamisvelvollisuus sisältyisi edelleen yli-insinöörin tehtäviin maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n edellyttämien purkamisilmoitusten osalta.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta ja teknillinen neuvottelukunta

Rakennusvalvonnan johtosäännön mukaan rakennusvalvonnan yhteydessä ja sen apuna toimivat kaupunkikuvaneuvottelukunta ja teknillinen neuvottelukunta. Neuvottelukuntien tehtävistä ja kokoonpanosta määrätään tarkemmin johtosäännön III luvun pykälissä 17 ja 18. Tehtäviin ei esitetä muutoksia.

Molemmissa neuvottelukunnissa on jäseniä suoraan virka-asemansa perusteella niistä hallintokunnista, joiden asiantuntemusta käsiteltävät asiat edellyttävät. Kaupunkikuvaneuvottelukunnassa on viranhaltijajäsenten lisäksi kaksi rakennuslautakunnan kahden vuoden toimikaudeksi valitsemaa ulkopuolista jäsentä, teknillisessä neuvottelukunnassa vastaavasti yksi.

Teknilliseen neuvottelukuntaan nimettävä ulkopuolinen asiantuntijajäsen on perinteisesti edustanut lähinnä rakennetekniikan asiantuntemusta. Talotekniikan merkitys on rakentamisessa viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvanut merkittävästi. Myös viimeaikaiset Suomen rakentamismääräyskokoelmaan tulleet muutokset rakentamisen energiatehokkuudesta ovat korostaneet talotekniikan roolia. Rakennusvalvontaviraston talotekniikkayksikköä on vahvistettu

tilanteen edellyttämällä tavalla. Lisäksi olisi tarpeen vahvistaa talotekniikan asiantuntemusta teknillisessä neuvottelukunnassa. Esityksen mukaisesti neuvottelukuntaan nimettäisiin ulkopuolinen tämän alan asiantuntija.

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan puolella ovat vastaavasti rakennussuojelukysymykset nousseet aiempaa vahvemmin esiin. Rakennuskannan vanhetessa korjausrakentaminen lisääntyy vuosi vuodelta. Yhä suurempi osa Helsingin rakennuskannasta on otettu kavasuojelun piiriin. Myös sotien jälkeen rakennetut lähiöt ovat tulleet suojelun piiriin. Ehdotuksessa kaupunkikuvaneuvottelukunnan viranhaltijakokoonpanoa täydennetään siten, että jäseneksi lisätään kaupunginmuseon johtajan määräämä viranhaltija varajäsenineen. Kaupunginmuseo on ilmoittanut puoltavansa ehdotusta.

Esitetyt muutokset kohdistuvat rakennusvalvonnan johtosäännön III luvun pykäliin 17 ja 18.

Hinnoista ja maksuista päättäminen sekä rakennusvalvontataksan nojalla määrättävät maksut

Sääntötoimikunta on esittänyt lisättäväksi lautakunnan tehtäviin uuden kohdan hinnoista lukuun ottamatta rakennusvalvontataksaa, maksuista, vuokrasta ja korvauksista päättämisestä sekä niiden perusteiden hyväksymisestä, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta. Vakiintuneen johtosääntökäytännön mukaan maksuista päättäminen kuuluu lautakunnan tehtäviin. Lautakunta voi siirtää päätösvaltaansa tältä osin alaisilleen viranhaltijoille.

Sääntötoimikunnan esittämän lisäyksen myötä johtosäännöstä tulisi tarpeettomana kumota rakennuslautakunnan 6 §:n tehtävistä 9 kohta rakennusvalvontaviraston palvelutaksan hyväksymisestä, virastopäällikön 10 §:n tehtävistä 6 kohta muun muassa piirustuksista perittävistä korvauksista ja hallintopäällikön 11 §:n tehtävistä 2 kohta rakennustyön valvonnan maksujen määräämisestä.

Rakennusvalvontataksan hyväksymiseen esitetyllä muutoksella ei ole vaikutusta. Taksan hyväksymisestä päättäisi siis edelleen vuosittain kaupunginhallitus rakennuslautakunnan esityksestä, jonka jälkeen lautakunta päättäisi rakennusvalvontataksan nojalla määrättävistä maksuista, ellei se delegoi maksusta päättämistä viranhaltijoille.

Asiakirjoista perittävien lunastusten ja lähettämismaksujen osalta noudatetaan edelleen kaupunginvaltuuston (12.12.2001, § 357) hyväksymiä periaatteita ellei muuta ole säädetty tai määrätty.

Poikkeamisen myöntämisen perusteiden hyväksyminen

Rakennusvalvonnan johtosäännön 6 §:n 8 kohdan mukaan rakennuslautakunnan tehtävänä on päättää eräistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kunnan toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta. Rakennuslautakunnan toimivalta poikkeamisasioissa ei muutu. Rakennuslautakunta voisi siten ensin hyväksyä perusteet ja sitten määrätä viranhaltijan päättämään poikkeamishakemuksista hyväksytyjen perusteiden mukaisesti, kuten jäljempänä esitetään kaupunkisuunnittelulautakunnan toimivan omaan toimivaltaansa kuuluvien poikkeamishakemusten osalta.

Ajantasaisuuslisäykset

Maankäyttö- ja rakennuslain muutosten myötä rakennusvalvonnan johtosääntö on tarpeen saattaa ajan tasalle niiden osalta.

Maankäyttö ja rakennuslain 161 a §:n (589/2011) tarkoittamat asiat lisätään rakennusvalvonnan johtosäännön ensimmäiseen lukuun, §:ään 6 (lautakunnan tehtävät) uudeksi kohdaksi 6 b seuraavasti:

[Lautakunnan tehtävänä on] ratkaista maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettut vesijohdon, johtoon liittyvien vähäisten laitteiden ja rakennelmien, ojien, niiden suojaengerten tai pumppuasemien sijoittamista koskevat asiat,

Maankäyttö- ja rakennuslain 164 §:n tarkoittamat yhteisjärjestelypäätökset lisätään rakennusvalvonnan johtosäännön toiseen lukuun, 11 §:n 2 momentin hallintopäällikön tehtäviä käsittelevään kohtaan 1.

[Hallintopäällikön tehtävänä on lisäksi] ratkaista hakemukset, jotka koskevat rakennusrasitteiden sopimukseen perustuvaa perustamista, oikaisemista ja poistamista sekä kiinteistöjen yhteisjärjestelyjä, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 134 §:n 3 momentin mukaan erityissuunnitelmia ei enää tarkasteta ja hyväksytä rakennusvalvontavirastossa. Näin ollen 11 §:n 3 momentin kohdan 2 (yliarkkitehdin tehtävät) tämä määräys kumotaan tarpeettomana.

Maankäyttö- ja rakennuslain 123 §:ssä, maankäyttö- ja rakennusasetuksen 48 §:ssä ja Suomen rakentamismääräyskokoelmassa (osa A2, 4.1.5) on rakennushankkeessa toimiville asetettu tietyt kelpoisuusvaatimukset. Rakentamismääräyskokoelman mukaan rakennusvalvontaviranomainen tekee pyydettyä erillisen päätöksen henkilön kelpoisuudesta toimia suunnittelijana kyseessä olevassa hankkeessa. Käytännössä kaikkein parhaimmat edellytykset päättää

suunnittelijoiden kelpoisuudesta on yliarkkitehdilla ja yli-insinöörillä sen mukaan kumman osaston valvonnassa rakennushanke kulloinkin on. Näin ollen 11 §:n 1 momentin osaston päällikön tehtäviin lisätään uusi 3 kohta seuraavasti:

[Osaston päällikön tehtävänä on] ratkaista tarvittaessa henkilön kelpoisuus toimia suunnittelijana kyseessä olevassa hankkeessa, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Suomen rakentamismääräyskokoelman osan A1 kohdan 3.2 tarkoittama erityismenettelystä päättäminen lisätään rakennusvalvonnan johtosäännön toiseen lukuun, §:ään 11 (osastopäällikön tehtävät), yli-insinöörin tehtäviä käsittelevään kohtaan 1 seuraavasti:

[Yli-insinöörin tehtävänä on lisäksi] päättää erityismenettelystä erittäin vaativan rakennushankkeen rakenteellisen turvallisuuden varmistamiseksi, ellei asiasta ole päätetty rakennusluvassa, ja ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

Eryityismenettelystä päättäisi siis aina yli-insinööri, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle. Erittäin vaativissa rakennushankkeissa on kuitenkin perusteltua pyrkiä päättämään asiasta jo rakennusluvassa eikä vasta rakennusluvan myöntämisen jälkeen.

Voimassa olevassa johtosäännössä viitataan pelastustoimilakiin siten, että uusien rakennusten rakentamista tarkoittavien rakennuslupahakemusten osalta ne, jotka edellyttävät väestönsuojaa, ratkaistaan lautakunnassa. Pelastustoimilaki on korvattu pelastuslailla, joka uudistettiin täysin vuonna 2011 (379/2011). Pelastuslain 71 §:n mukaiset vaatimukset väestönsuojan rakentamisesta ovat vanhaa pelastustoimilakia jonkin verran lievemmat. Käytännössä tämä on siirtänyt joitakin pienehköihin rakentamishankkeisiin kohdistuvia lupapäätöksiä rakennuslautakunnalta viraston viranhaltijalle.

Lisäksi johtosäännön 12 §:n 3 kohta (toimintayksikön päällikön tehtävät), joka koskee rakennusteknisen osaston toimintayksikön päällikön tehtävää ratkaista työmaaparakin sijoittamista koskevat luvat, tulee kumota tarpeettomana.

Viranhaltijoiden kelpoisuusvaatimukset

Sääntötoimikunnan johtosääntömallin mukaisesti virkojen kelpoisuusvaatimuksissa tulisi noudattaa ns. yleispätevää linjaa. Virastopäällikön ja osastotasaisen yksikön päällikön kelpoisuusvaatimukseksi suositellaan ylempää korkeakoulututkintoa,

minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävissä.

Rakennusvalvonnan voimassa oleva johtosääntö on virastopäällikön ja osastopäälliköiden kelpoisuusvaatimusten osalta yksityiskohtaisempi, eikä ehdotukseen sisälly niitä koskevia muutoksia. Yli-insinöörin kelpoisuusvaatimusta esitetään kuitenkin väljennettäväksi. Nykyinen johtosääntö edellyttää yli-insinööriltä kokemusta rakenteiden suunnittelusta. Jatkossa tulisi varautua siihen, että viranhaltija voisi olla myös talotekniikan kysymyksissä kokemusta hankkinut. Itse tutkintovaatimus yliopistossa tai korkeakoulussa suoritetusta diplomi-insinöörin tai vastaavasta ylemmästä korkeakoulututkinnosta pysyisi ennallaan.

Kaupunkisuunnittelun toimiala

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaista poikkeamistoimivaltaa koskevia johtosääntökohtia on viimeksi 8.12.2010 muutettu siten, että kaupungille kuuluva toimivalta on jaettu kaupunginhallituksen, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja rakennuslautakunnan kesken.

Välittömästi tämän jälkeen nk. normitalkoiden tuloksena säädettiin laki kevennetyistä kaavoitus- ja rakentamismääräyksistä, joka on voimassa 1.1.2014 saakka. Tässä kokeilulaissa maankäyttö- ja rakennuslaissa valtion viranomaiselle säädetty poikkeamistoimivalta (Maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdat) on siirretty määräajaksi kaupungin toimivaltaan. Nyt voimassa olevan delegointisäännöksen sanamuodosta johtuu, että tämä toimivalta kuuluu kaupunginhallitukselle eikä lautakunnalle, mikä merkitsee kaupunginhallitukselle esiteltävien päätösten määrällistä kasvamista päinvastaisesta yleistavoitteesta poiketen.

Johtosääntöä on tarpeen muuttaa, jotta kaupunki voisi täysimääräisesti hyödyntää kokeilulain suomat mahdollisuudet. Väljentämällä samalla johtosäännön pykäläviittaustekniikkaa voidaan välttää muutostarpeita siinä tilanteessa, että kokeilu jäisi pysyväksi. Samalla on tarkoituksenmukaista mahdollistaa kaupunkisuunnittelulautakunnan osalta suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamisasioiden edelleen delegointi viranhaltijalle.

Jo maankäyttö- ja rakennuslain voimaan tullessa vuonna 2000 delegoitiin osa kunnan (kaupunginhallituksen) toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista rakennuslautakunnalle. Tähän toimivaltaan ei ole tarkoitus tehdä muutoksia, koska rakennusvalvontatoimen johtosäännössä luetellut poikkeamiset ovat sisällöltään sellaisia, jotka hyvin soveltuvat rakennusvalvontaviranomaisen päätettäväksi.

Tällaisia ovat poikkeaminen maankäyttö- ja rakennuslain 81 §:n tarkoittamasta sitovan tonttijaon hyväksymistä tai tontin rekisteriin merkitsemistä koskevasta rakennuskiellosta sekä erillisen tonttijaon laatimisesta tai muuttamisesta johtuvasta kiellosta, rakennuksen suunnittelua ja rakentamista koskevista säännöksistä, poikkeaminen Suomen rakentamismääräyskokoelman säännöksistä, tilapäisen rakennuksen paikallaan pysyttäminen tai tilapäisen käyttötarkoituksen muutoksen jatkaminen yli viiden vuoden ajan, poikkeaminen vähäisessä määrin asemakaavan osoittamasta rakennusten lukumäärästä, rakennusten kerrosluvusta ja korkeudesta, rakennusrajoista, asuntojen lukumäärästä tai autopaikkajärjestelyistä sekä muista vastaavista asemakaavan määräyksistä (26.1.2000).

On tarkoituksenmukaista, että jatkossa kaupungilla oleva poikkeamistoimivalta kuuluu pääsääntöisesti vain kaupunkisuunnittelulautakunnalle tai rakennuslautakunnalle. Tästä pääperiaatteesta olisi vain yksi poikkeus: Tilanteissa, joissa poikkeamiseen (tai suunnittelutarveratkaisuun) sisältyy maankäytösopimus, jonka hyväksyminen kuuluu kaupunginhallitukselle, se käsitelisi myös poikkeamisasian. Näin vältetään kahdelta peräkkäiseltä viranomaiskäsitellyltä samassa asiassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on tehnyt kaupunginhallitukselle esityksen, jonka mukaan 1.1.2011 alkaen kaupunginhallitukselta lautakunnalle delegoidut, yksittäistä tonttia koskevat pientalokaavojen tehokkuuden nostot käsiteltäisiin jatkossa kaupunginhallituksen poikkeamispäätöksinä lain kevennetyistä kaavoitus- ja rakentamismääräyksistä mukaisesti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on päätöksessään 12.1.2012 määritellyt asemakaavamuutosten sijasta tehtäville poikkeamisille seuraavat reunaehdot:

- poikkeaminen pientalotonttien korttelialueilla (AO, AOR, AP tms.) vähäistä suuremmin asemakaavassa osoitetusta tontti- tai rakennuspaikkakohtaisesta rakennusoikeudesta
- poikkeamispäätöksellä voidaan tonttitehokkuutta nostaa enintään $et=0,05$ vastaava määrä, kuitenkin enintään tehokkuuteen $et=0,30$ saakka
- tonttitehokkuuteen $et=0,30$ lisääminen edellyttää kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä alueellisia suunnitteluperiaatteita.

Poikkeamista kaavamuutoksen sijaan käytettäisiin ensisijaisesti tilanteissa, joissa tehokkuuden nosto liittyisi vireillä olevaan rakennushankkeeseen. Edelleen nk. omistusjärjestelyihin liittyvät, vielä

ilman hanketta olevat tehokkuuden nostot, joihin ei sisälly tarvittavia rakennushanketta ja rakentamisen tontille sijoittumista koskevia piirustuksia, tehtäisiin lautakunnan hyväksymillä kaavamuuoksilla.

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy esitetyt johtosääntömuutokset, kaupunkisuunnittelulautakunta voi määrittellä periaatteet lupien myöntämiselle ja voi niin halutessaan tehdä päätöksen, jossa harkintavalta määrätään viranhaltijalle.

Kaupunkisuunnitteluvirastosta saadun tiedon mukaan virastossa valmistellaan periaatteita myös sille, milloin myös kerrostalorakentamiseen voitaisiin käyttää poikkeamismenettelyä asemakaavan muuttamisen sijasta.

Näiden tapausten osalta kaupunkisuunnittelulautakunta voisi, samaan tapaan kuin pientalotonttien osalta, hyväksyä tietyt periaatteet, joita harkinnassa noudatetaan.

Aina tulee kuitenkin muistaa, että poikkeamisratkaisut ovat lain mukaan yksittäistapaukseen liittyvää harkintaa, jonka lopputuloksen viime kädessä määrittävät maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset poikkeamisen myöntämisedellytykset.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan 16.10.2012 puoltanut ehdotusta.

Kiinteistötoimi

Kuten edellä rakennusvalvonnan johtosäännön käsittelyn yhteydessä on mainittu, kiinteistörekisterin pitäjän määrääminen ja valvominen siirrettäisiin rakennuslautakunnalta kiinteistölautakunnan tehtäväksi.

Kiinteistölautakunta on 20.9.2012 lausunnossaan puoltanut ehdotusta.

Rakennustoimi

Kunnossapitolain (laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta) 15 §:n mukaan kunnan määräämä viranomainen (kunnan valvontaviranomainen) valvoo, että kadun ja yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitovelvollisuus täytetään.

Nykyisin yleisten töiden lautakunta huolehtii tontinomistajille kuuluvien kadunhoitovelvoitteiden valvonnasta rakennustoimen johtosäännön 4 §:n 24 kohdan mukaan, mutta muilta osin valvonnasta ei ole johtosäännöissä määrätty.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin mukaan kunnan määräämä viranomainen osaltaan valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat

täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset. Kevyen liikenteen väylät tulee säilyttää liikkumiselle esteettöminä ja turvallisina. Tällä hetkellä tämä valvonta on rakennuslautakunnan tehtävänä.

Rakennustoimen johtosäntöä esitetään muutettavaksi siten, että yleisten töiden lautakunta vastaisi sekä kunnossapitolain että maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin tarkoittamista viranomaistehtävistä. Muutoksella kadunpitoon liittyvä valvonta tulee kokonaan yleisten töiden lautakunnan vastuulle, mikä selkeyttää tehtäväjakoja rakennuslautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan kesken. Tehtävien siirto yleisten töiden lautakunnalle on mahdollinen, koska kadunpitoon liittyvät tilaaja- ja tuottajatehtävät on eriytetty eri hallintokunnille (yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto/teknisen palvelun lautakunta ja rakentamispalvelu).

Sääntötoimikunnan käsittely

Sääntötoimikunta on tarkistanut rakennuslautakunnan esitykset (8.11.2011 ja 25.9.2012) rakennusvalvonnan johtosäännön muuttamiseksi sekä siitä johtuvat muutokset kaupunginhallituksen, rakennustoimen, kaupunkisuunnittelutoimen ja kiinteistötoimen johtosäntöihin. Sääntötoimikunta on esittänyt lausunnossaan rakennuslautakunnan johtosäntöesitykseen eräitä muutoksia ja puoltanut lautakunnan esitystä muilta osin. Sääntötoimikunnan esittämät muutokset on otettu huomioon.

Päätöksen voimaantuloon liittyvät siirtymäsäännökset

Kaupunginhallitus toteaa, että 1.1.2013 voimaan tulevia, päätöstoimivaltaa koskevia muutoksia sovelletaan seuraavasti:

Poikkeamishakemusasiat, jotka on käsitelty lausuntoasioina kaupunkisuunnitteluvirastossa, mutta joita ei ole käsitelty lupa-asioina kaupunginhallituksessa vuoden 2012 loppuun mennessä, siirretään kaupunkisuunnittelulautakunnan päätettäväksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennuslautakunnan esitys 8.11.2011 johtosäännön muuttamiseksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 2 Rakennuslautakunnan lausunto 25.9.2012
- 3 Helsingin kaupunginhallituksen johtosääntö
- 4 Helsingin kaupungin rakennusvalvonnan johtosääntö
- 5 Helsingin kaupungin kaupunkisuunnittelutoimen johtosääntö
- 6 Helsingin kaupungin kiinteistötoimen johtosääntö
- 7 Helsingin kaupungin rakennustoimen johtosääntö
- 8 Sääntötoimikunnan lausunto 9.11.2012
- 9 Kaupungin henkilöstötoimikunnan johtosääntöjaoston lausunto 14.11.2012

Tiedoksi: Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Rakennuslautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Yleisten töiden lautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.10.2012 § 338

HEL 2011-008238 T 00 01 00

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa hallintokeskukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkisuunnittelutoimen johtosäännön muuttaminen ehdotetulla tavalla on tarkoituksenmukainen selkeyttäessään poikkeamismenettelyä. Johtosääntöön lisätty mahdollisuus siirtää suunnittelutarve- ja poikkeamisratkaisuissa päätösvaltaa edelleen viranhaltijalle mahdollistaa hakemusten nopeamman käsittelyn ja luo siten edellytyksiä paremmalle asiakaspalvelulle.

Maankäyttösopimuksia edellyttävien suunnittelutarve- ja poikkeamisratkaisujen osalta päätösvallan säilyttäminen kaupunginhallituksella on perusteltu.

Päätösjakelu:
- hallintokeskus

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Outi Karsimus

Lisätiedot

Olavi Veltheim, asemakaavapäällikkö, puhelin: 310 37340
olavi.veltheim(a)hel.fi

Annukka Lindroos, asemakaava-arkkitehti, puhelin: 310 37372
annukka.lindroos(a)hel.fi

03.12.2012

Kj/1

Riitta Venesmaa, lakimies, puhelin: 310 37451
riitta.venesmaa(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 02.10.2012 § 439

HEL 2011-008238 T 00 01 00

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa hallintokeskukselle seuraavan lausunnon:

Rakennustoimen johtosäätö (katujen kunnossapidon valvonta sekä yleisten alueiden kaupunkikuvan ja viihtyisyyden valvonta)

Kunnossapitolain muutoksella (547/2005) lain noudattamisen valvonta on osoitettu kunnan määräämälle viranomaiselle (kunnan valvontaviranomaiselle). Muutosta koskevassa hallituksen esityksessä todetaan, että valvontaviranomaisena voi periaatteessa toimia tekninen lautakunta, yleisten töiden lautakunta, ympäristölautakunta, rakennuslautakunta tai jokin muu soveltuva monijäseninen toimielin. Valvonnan kenttätehtävä voidaan siirtää yksittäiselle viranhaltijalle, mutta kuntalain 14 §:n 3 momentin ja kansalaisten oikeusturvan takia ainoastaan monijäseninen lautakunta tai muu toimielin voi käyttää kunnossa- ja puhtaanapitolain 16 §:n mukaisia hallinnollisia pakkokeinoja, eli uhkasakkoa ja teettämisuhkaa.

Rakennustoimen johtosäännön 4 § 24 kohdan (30.11.2011) mukaan yleisten töiden lautakunnan tehtävänä on valvoa, että kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukainen tontinomistajalle kuuluva kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus täytetään, ellei se ole antanut tehtävää viranhaltijalle. Johtosäätömuutoksen seurauksena yleisten töiden lautakunnan valvontatehtävä laajenisi koskemaan kaikkia yleisiä alueita.

Yleisten töiden lautakunta on 24.4.2012 § 214 delegoinut rakennustoimen johtosäännön 4 §:n 24 kohdan mukaisen, tontinomistajalle kuuluvan kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden täyttämisen valvontaa koskevan tehtävän alueidenvalvontapäällikölle. Kaupunginhallitus päätti 14.5.2012 § 591, että rakennusviraston alueidenvalvontapäällikön työsuhteinen toimi muutetaan viraksi 1.5.2012 lukien.

Rakennusvirastossa valmisteilla olevassa kunnossa- ja puhtaanapitolakia tarkentavassa kunnossapitojärjestyksessä esitetään tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito on hoidettava. Määräykset koskevat kunnossa- tai

puhtaanapitotyön suoritustapaa ja siinä käytettäviä laitteita ja aineita, suoritusaikaa, lumen käsittelyä, sijoittamista ja poiskuljetusta.

Määräyksillä ohjeistetaan valvontatyön tekemistä. Käytännön kenttävalvonta hoidetaan viraston palveluosaston alueiden valvontayksikössä

Yleisten töiden lautakunta toimii kunnossa- ja puhtaanapitolain 16.1 §:n perusteella hallintopakkoa käyttävänä viranomaisena, joka käyttää kunnossa- ja puhtaanapitolain tai sen nojalla annettujen määräysten noudattamisen turvaamiseksi laissa säänneltyjä hallinnollisia pakkokeinoja (uhkasakko, teettämisuhka).

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin mukaan kunnan määräämä viranomainen osaltaan valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitetut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset. Kevyen liikenteen väylät tulee säilyttää liikkumiselle esteettöminä ja turvallisina.

Rakennustoimen johtosääntöä esitetään muutettavaksi siten, että yleisten töiden lautakunta vastaisi sekä kunnossapitolain että maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin tarkoittamista viranomaistehtävistä. Sääntötoimikunta on todennut, että näiden valvontatehtävien osoittaminen yleisten töiden lautakunnalle olisi tarkoituksenmukaista, sillä se vastaa myös niihin liittyvästä tilaajavalvonnasta. Valvontatehtävien antaminen yleisten töiden lautakunnalle on mahdollista, koska rakennusvirastosta erilliseksi toteutusorganisaatioksi muodostettu rakentamispalvelu Stara toimii teknisen palvelun lautakunnan alaisuudessa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa sääntötoimikunnan ehdotusta molempien edellä mainittujen valvontatehtävien osoittamisesta yleisten töiden lautakunnalle.

Rakennusvirasto toteaa, että ehdotuksessa esitetty rakennustoimen johtosäännön muutos aiheuttaisi henkilöresurssien lisätarvetta, johon nyt ei ole varauduttu.

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Antti Rautiainen, lakimies, puhelin: 310 38503
antti.rautiainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 20.09.2012 § 479

HEL 2011-008238 T 00 01 00

03.12.2012

Kj/1

Päätös

Lautakunta päätti antaa hallintokeskukselle rakennusvalvonnan ja kiinteistötoimen johtosääntöjen muutosehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Lautakunta puoltaa ehdotusta rakennusvalvonnan ja kiinteistötoimen johtosääntöjen muuttamisesta siten, että kiinteistörekisterin pitäjän määrääminen ja valvominen siirretään rakennuslautakunnalta kiinteistölautakunnan tehtäväksi ja kiinteistöviraston kaupunkimittaosaston toimialamääritykseen lisätään kiinteistörekisterin pito.

Esittelijä

kaupungeodeetti
Heikki Laaksonen

Lisätiedot

Irma Hortling, taluspäällikkö, puhelin: 310 31932
irma.hortling(a)hel.fi

Kaupungininsinööri 9.2.2012

HEL 2011-008238 T 00 01 00

Rakennusvirasto esittää lausuntonaan rakennusvalvonnan johtosäännön muutoksesta seuraavaa.

Katujen kunnossapidon valvonta

Rakennustoimen johtosäännön 4 §:n 24 kohdan (30.11.2011) mukaan yleisten töiden lautakunnan tehtävänä on valvoa, että kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukainen tontinomistajalle kuuluva kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuus täytetään, ellei se ole antanut tehtävää viranhaltijalle.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain mukaan valvontaviranomaisen tehtävä kohdistuu kahtaalle, toisaalta kunnan omaan kadunpitäjään ja toisaalta tontinomistajiin niille kuuluvien kunnossa- ja puhtaanapitovelvoitteiden osalta. Yleisten töiden lautakunta vastaa katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, joten se ei oman toimintansa osalta voi olla kunnan valvontaviranomainen. Sen sijaan lautakunta voi toimia valvontaviranomaisena tontinomistajille kuuluvien kunnossa- ja puhtaanapitovelvoitteiden osalta.

Kunnallisen valvontaviranomaisen tehtävä on tästä syystä rajattu johtosäännössä yleisten töiden lautakunnan osalta vain tontinomistajia koskevaksi. Kunnan omaa kunnossa- ja puhtaanapitovelvollisuuden

täyttämistä koskeva valvontaviranomaisvelvoite on nykyisin, käytännössä ensi sijassa poliisin ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulla.

Tontinomistajan kadunpidolliset velvoitteet ovat pääasiassa tontin kohdalla olevan jalkakäytävän talvikunnossapito ja puhtaanapito kadun puoliväliin asti. Velvoitteeseen kuuluu myös mahdollisen tonttiin rajautuvan viherkaistan hoitotyöt sekä jalkakäytävän reunaan auratun lumen poiskuljetus. Helsingissä vain kantakaupungissa (Helsingin niemi, Hakamäentien ja Koskelantien eteläpuoleinen alue) ja Östersundomin suurpiirissä nämä velvoitteet ovat tontinomistajille voimassa. Muilla alueilla kaupunki on käyttänyt kunnossa- ja puhtaanapitolain 8 §:n suomaa mahdollisuutta ottaa nämä velvoitteet hoitaakseen maksua vastaan.

Jos tontinomistajat eivät huolehdi velvoitteistaan riittävän hyvin, aiheutuu siitä haittaa myös muille kadunkäyttäjille. Aiemmin rakennusvalvontavirastossa oli kaksi henkilöä hoitamassa tontinomistajien vastuulla olevien velvoitteiden valvontaa. Tämä ei ollut rakennusviraston mielestä riittävä resurssi tekemään valvontatyötä siten että ongelmat olisivat poistuneet.

Rakennusvirasto aikoo kuluvan vuoden aikana tehdä luonnoksen kunnossa- ja puhtaanapitolain 14 §:n mukaisesta lakia tarkentavasta kadunpitojärjestyksestä. Rakennusjärjestystä vastaavassa kadunpitojärjestyksessä esitetään tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito on hoidettava. Määräykset laaditaan vuorovaikutteisesti kunnan rakennusjärjestyksen tapaan. Määräykset koskevat kunnossa- tai puhtaanapitotyön suoritustapaa ja siinä käytettäviä laitteita ja aineita, suoritusaikaa, lumen käsittelyä, sijoittamista ja poiskuljetusta.

Määräysten avulla tontinomistajan vastuulla olevien velvoitteiden hoitamiseen saadaan käytännön työn hoitamista palvelevia ohjeita. Käytännön kenttävalvonta hoidetaan viraston palveluosaston alueiden valvontayksikössä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167.2 § :ssä tarkoitettu viranomainen

Johtosäännön muutosehdotuksen perusteluissa esitetään, että yleisten töiden lautakunta voitaisiin määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin tarkoittamaksi viranomaiseksi. Kyseinen viranomainen vastaa kaupungin kokonaistilan valvonnasta. Viranomainen valvoo myös kunnan omien viranomaisten toimintaa.

Säännöksessä on määritelty kaupunkitilan ympäristöhoidon valvontaan liittyviä tehtäviä, jotka liittyvät myös yleisten töiden lautakunnalle kuuluviin tehtäviin. Rakennustoimen johtosäännön 4 § 16 kohdan

mukaan lautakunnan tehtävänä on hyväksyä katusuunnitelma ottaen huomioon, mitä liikennejärjestelyperiaatteiden ja liikennejärjestelyjen hyväksymisestä on erikseen säädetty. Johtosäännön 4 § 16 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on huolehtia kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetussa laissa kunnalle määrättyistä tehtävistä sekä päättää sanotussa laissa määrättyistä tehtävistä, ellei ole antanut niitä viranhaltijalle.

Rakentamispalvelu Stara tai yksityinen palveluntuottaja rakentaa ja hoitaa kaupungin vastuulle kuuluvia yleisiä alueita rakennusviraston tilaamana viraston asettamien laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yleisten töiden lautakunta määrätään toimimaan maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin tarkoittamana viranomaisena, niin käytännössä lautakunta valvoisi tällöin toimintaa, joka johtosäännön perusteella kuuluu sen tehtäviin siltä osin kuin katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapito kuuluu kunnan vastuulle. Toimiessaan valvovana viranomaisena lautakunta joutuisi tältä osin valvomaan omia asioitaan.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta

Rakennusvirasto vastustaa kaupunkikuvaneuvottelukunnan kokoonpanoon suunniteltua muutosta, jossa rajoitettaisiin rakennusviraston edustus neuvottelukunnassa yhteen edustajaan. Yleisten alueiden suunnittelun, maisema-arkkitehtuurin ja viherrakentamisen asiantuntemuksen säilyttäminen neuvottelukunnassa on erittäin tärkeää kaupunkiympäristön hyvän laadun varmistamiseksi.

Lisätiedot

Rautiainen Antti, lakimies, puhelin: 310 38503
antti.rautiainen(a)hel.fi

03.12.2012

Kj/2

§ 1344

V Asuntotuotantorahaston kartuttaminen siirtämällä rahastoon asuntolainarahaston varat

HEL 2012-000162 T 02 05 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen kartuttaa Helsingin kaupungin asuntotuotantorahastoa siirtämällä sinne Helsingin kaupungin asuntolainarahastossa olevat varat kokonaisuudessaan.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen, että em. siirrossa varoista 5,0 milj. euroa siirretään sääntöjen 3 §:n Rahaston käyttö, kohdan 2 mukaiseen tarkoitukseen kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskeihin sekä asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen, ja loput varoista kohtaan 1 kaupungin omaan asuntotuotantoon tarvittavien lainojen myöntäminen, siten että em. varat voidaan huomioida asuntotuotantorahaston lainoja myönnettäessä tämän päätöksen tullessa voimaan, ja että siirrot rahastojen välillä toteutetaan kirjanpidossa viimeistään tilinpäätöspäivänä per 31.12.2012, missä yhteydessä myös siirrettävien varojen tarkka summa vahvistuu.

Kaupunginvaltuusto päättäneen myös, että vuoden 2012 osalta asuntolainarahaston lainakantaan kohdistuvat lyhennys-, korko- ja muut tulot tilitetään asuntotuotantorahastoon.

Asuntolainarahaston pääomat ovat 31.10.2012 tilanteessa olleet yhteensä 89,3 milj. euroa, josta asuntolainarahastosta myönnettyjen lainojen jäljellä olevien pääomien osuus 11,0 milj. euroa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen kartuttaa Helsingin kaupungin asuntotuotantorahastoa siirtämällä sinne Helsingin kaupungin asuntolainarahastossa olevat varat kokonaisuudessaan.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättäneen, että em. siirrossa varoista 5,0 milj. euroa siirretään sääntöjen 3 §:n Rahaston käyttö, kohdan 2 mukaiseen tarkoitukseen kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskeihin sekä asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen, ja loput varoista kohtaan 1 kaupungin omaan asuntotuotantoon tarvittavien lainojen myöntäminen, siten että em. varat voidaan huomioida asuntotuotantorahaston lainoja myönnettäessä tämän päätöksen tullessa voimaan, ja että siirrot rahastojen välillä toteutetaan kirjanpidossa viimeistään tilinpäätöspäivänä per 31.12.2012, missä yhteydessä myös siirrettävien varojen tarkka summa vahvistuu.

Kaupunginvaltuusto päättäneen myös, että vuoden 2012 osalta asuntolainarahaston lainakantaan kohdistuvat lyhennys-, korko- ja muut tulot tilitetään asuntotuotantorahastoon.

Asuntolainarahaston pääomat ovat 31.10.2012 tilanteessa olleet yhteensä 89,3 milj. euroa, josta asuntolainarahastosta myönnettyjen lainojen jäljellä olevien pääomien osuus 11,0 milj. euroa.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuuston viimeksi 26.9.2001 päättämien Helsingin kaupungin asuntotuotantorahaston sääntöjen 3 §, Rahaston käyttö kuuluu seuraavasti:

”Rahastoa käytetään

1 kaupungin omaan asuntotuotantoon tarvittavien lainojen myöntämiseen, josta päättää kaupunginhallitus,

2 kaupungin oman asuntotuotannon rakennuttamisen riskien sekä asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen, josta päättää asuntotuotantotoimikunta tai asuntotuotantotoimisto asuntotuotantotoimikunnan erikseen päättämien valtuusrajojen puitteissa, sekä

3 korkotukiasuntojen pääomakustannusten maksamiseen, josta päättää kiinteistövirasto.”

Asuntotuotantorahaston lainojen myöntämiseen osoitetut varat ovat käytännössä loppuneet. Sieltä tulisi voida myöntää kuitenkin kaupungin lainoja asuntotuotantoon useita kymmeniä miljoonia euroja lähivuosina. Asuntotuotantorahaston kokonaispääoma on 139,3 miljoonaa euroa,

joka jakautuu vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaisesti seuraavasti:

1 Asuntotuotannon lainat, pääoma 101,3 milj. euroa, joka on käytetty kokonaisuudessaan myönnettyihin lainoihin.

2 Asuntotuotannon rakennuttamisen riskit, pääoma 4,0 milj. euroa

3 Korkotukiasunnot, pääoma 34,0 milj. euroa

Asuntotuotannon rakennuttamisen riskien ja asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen tarkoitettuja varoja on käytetty lähinnä tapauksiin, joissa asuntotuotantotoimisto on rakennuttajana vastannut rakennusliikkeiden tai suunnittelutoimistojen aiheuttamista virheistä. Asuntotuotantotoimisto on ottanut rakennuttajana laajemman vastuun, jotta mainitut kustannukset eivät tulisi asukkaiden maksettaviksi. Lisäksi varoja on käytetty kehittämis- ja koerakentamistoimintaan liittyvien kehittämisprojektien osallistumismaksujen maksamiseen. Mainittuihin tarkoituksiin käytetyt varat on tuloutettu asuntotuotantorahastoon asuntotuotantotoimiston toiminnan tuloksesta. Niiden käyttö vaihtelee vuosittain n. 100 000 eurosta 600 000 euroon. Kehittämis- ja koerakentamistoimintaan liittyviä investointikuluja ei ole katettu asuntotuotantorahastosta. Tätä periaatetta ei ole tarkoitus muuttaa.

Tässä yhteydessä olisi tarkoituksenmukaista, että rahaston käyttömahdollisuutta laajennettaisiin niin, että siitä voitaisiin kattaa myös erityisiä taloudellisia tai teknisiä riskejä sisältävien rakennuskohteiden investointikustannuksia. Tällaisia kustannuksia saattaa syntyä, kun esimerkiksi segregaaation ehkäisemiseksi ja alueiden tasapainoisen kehittämisen varmistamiseksi käynnistetään erityistä riskiä sisältäviä hankkeita. Tällaisiin hankkeisiin saattaa sisältyä kustannuksia, joita ei ole perusteltua siirtää asukkaiden maksettaviksi. Tällä tavalla kohteet, jotka mainituista riskeistä johtuen jäisivät mahdollisesti kokonaan toteuttamatta, voitaisiin toteuttaa. Tällaisiin poikkeuksellisiin tarkoituksiin käytettävät varat tulotaisiin pitämään erillään edellisessä kappaleessa tarkoitetuista riski-, kehittämis- ja koerakentamistoiminnan varoista, jotka tulotaisiin edelleenkin rahoittamaan asuntotuotantotoimiston tuloksesta.

Asuntotuotantotoimikunta toteaa lausunnossaan mm., että osan varoista kohdentamista asuntotuotannon riskeihin sekä asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen voidaan pitää kannatettavana. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi investointikustannuksia, jotka liittyvät erityistä teknistä tai taloudellista riskiä sisältävien kohteiden rakentamiseen ja joita ei ole perusteltua siirtää asukkaiden maksettaviksi. Tällä voi olla merkitystä alueiden tasapainoisessa kehittämisessä ja segregaaation ehkäisyssä.

Asuntotuotantorahastossa ei ole ollut aikaisemmin tähän tarkoitukseen osoitettuja varoja, joten tältä osin rahaston käyttötarkoitusta laajennetaan. 5 miljoonaa euroa voidaan pitää tässä vaiheessa oikean suuruisena tasona.

Asuntolainarahastolla ei ole nykyisessä markkinatilanteessa ollut vuosikausiin alkuperäisen tarkoituksensa mukaista merkitystä helsinkiläisten asunnonhankinnan helpottamiseksi. Pankkien kilpailutilanne on pitänyt lainojen korkomarginaalit kohtuullisina eikä lainojen saatavuus ole ollut ongelma asunnon hankinnassa. Tässä yhteydessä lopetettaisiin lainojen myöntäminen asuntolainarahastosta ja nykyisen asuntolainakannan korot ja pääomat tuloutettaisiin asuntotuotantorahastoon sitä mukaa kuin niitä kertyy. Tällä hetkellä asuntolainarahastossa on varoja yhteensä 89,3 miljoonaa euroa, joista lainoina 11 milj. euroa. Asuntoasiainosaston ilmoituksen mukaan asuntolainarahastosta myönnettävien lainojen kysyntä on ollut vähäistä. Uusia lainoja sieltä on myönnetty vuosittain vähän, vuonna 2011 yhteensä 8 lainaa, 749 300 euroa ja vuonna 2012 yhteensä 9 lainaa, 830 100 euroa.

Asuntolautakunta toteaa lausunnossaan mm., että asuntolainarahaston lakkauttaminen ja varojen siirto asuntotuotantorahastoon toteuttaisi lautakunnan esittämän kehittämistavoitteen, koska tällöin varat tulevat käytettäväksi saman hallinnonalan hyväksi. Asuntolainarahaston tähän mennessä myönnettyjen lainojen hoito voitaisiin lautakunnan mielestä siirtää talous- ja suunnittelukeskuksen hoidettavaksi.

Esittelijä

Esittelijä pitää edellä esitetyn sekä asuntotuotantotoimikunnan ja asuntolautakunnan lausuntojen perusteella tarkoituksenmukaisena lopettaa lainojen myöntämisen asuntolainarahastosta ja siirtää asuntolainarahaston varat asuntotuotantorahastoon päätösehdotuksessa esitetyllä tavalla. Ryhmärakentamisen rahoittaminen ei esittelijän mielestä ole perusteltua asuntotuotantorahaston varoista, vaan rahoituksen tulisi rahaston sääntöjen mukaisesti koskea vain kaupungin omaa asuntotuotantoa. Asuntolainarahastosta myönnettyt lainat säilyvät ennallaan velkakirjan ehtojen mukaisesti ja lyhennykset ja korot tuloutetaan niiden erääntyessä asuntotuotantorahastoon asuntotuotannon lainat kohtaan. Asuntotuotantorahaston nykyisiä sääntöjä ei ole tarpeen muuttaa tässä yhteydessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

03.12.2012

Kj/2

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kiinteistölautakunta
Asuntotuotantotoimikunta
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1317

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2012-000162 T 02 05 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eija Venetkoski-Kukka, lainapäällikkö, puhelin: 310 36329
eija.venetkoski-kukka(a)hel.fi

Asuntolautakunta 16.02.2012 § 11

HEL 2012-000162 T 02 05 05

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asuntolainarahaston lainojen menekki on ollut viime vuosina vähäinen. Rahoituslaitosten myöntämien asuntolainojen korot ovat alhaisella tasolla, eikä kaupungin ole ollut tarkoituksenmukaista kilpailla lainaehdoilla niiden kanssa. Vuonna 2010 rahastosta myönnettiin 16 lainaa, yhteismäärältään 1 349 730 euroa ja 8 lainaa vuonna 2011, yhteismäärältään 749 300 euroa. Asuntolainarahastossa on varoja yhteensä noin 89 miljoonaa euroa, joista uloslainattuna vain noin 12 miljoonaa euroa. Lainarahasto ei nykyisellään käytännössä toimi asuntotuotantoa edistävällä tavalla.

Kaupungin hallintokeskuksessa ja talous- ja suunnittelukeskuksessa on pohdittu mahdollisuutta lopettaa lainojen myöntäminen

asuntolainarahastosta ja rahastossa olevien varojen siirtämistä asuntotuotantorahastoon sekä nykyisen asuntolainakannan korkojen ja pääomien tulouttamista tähän rahastoon.

Tällä hetkellä asuntotuotantorahaston lainojen myöntämiseen osoitetut varat ovat käytännössä loppuneet. Kuitenkin sieltä tulisi voida myöntää kaupungin lainoja omaan asuntotuotantoon useita kymmeniä miljoonia euroja lähivuosina.

Asuntolainarahastosta tähän mennessä myönnettyt lainat säilyisivät ennallaan ja niiden lyhennykset ja korot tuloutettaisiin asuntotuotantorahastoon. Hallintokeskuksen näkemyksen mukaan asuntolainarahaston varojen siirtäminen asuntotuotantorahastoon ei edellytä asuntotuotantorahaston sääntöjen muuttamista.

Asuntolautakunnan näkemyksen mukaan asuntolainarahaston lakkauttaminen ja varojen siirto asuntotuotantorahastoon toteuttaisi lautakunnan esittämän kehittämistavoitteen, koska tällöin varat tulevat käytettäväksi saman hallinnonalan hyväksi.

Asuntolainarahaston tähän mennessä myönnettyjen lainojen hallinnointi kokonaisuudessaan, myös lainojen hoitoon liittyvät maksuhelpotukset ja lainojen siirtoasiat, voidaan siirtää talous- ja suunnittelukeskuksen hoidettaviksi, koska se käytännössä hoitaa rahastolainojen lyhennysten ja korkojen maksuun liittyvät tehtävät tälläkin hetkellä. Muodollisesti asuntolainarahasto tulisi lakkauttaa siten, että sovitusta päivämäärästä lukien uusia lainoja ei enää myönnetä.

Asuntolautakunta toteaa, että voimassa olevan MA-ohjelman yhtenä tavoitteena on omatoimisen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Lautakunta esittää, että varojen siirron yhteydessä hallintokeskus tutkii voidaanko asuntotuotantorahaston varoista tukea jatkossa myös ryhmärakennuttamista. Asunto-osasto on vastaanottanut alkuvuonna kolme hakemusta ryhmärakentamishankkeiden rahoittamiseksi. Hakemusten kokonaisarvo on noin 20 miljoonaa euroa. Niitä ei ole voitu käsitellä, koska kaupungilla ei ole instrumenttia ryhmärakennuttamisen rahoitukseen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Matti Pitkänen, toimistopäällikkö, puhelin: 310 34152
matti.pitkanen(a)hel.fi

03.12.2012

Kj/2

Asuntotuotantotoimikunta 25.01.2012 § 8

HEL 2012-000162 T 02 05 05

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asuntotuotantorahaston kartuttaminen ehdotuksesta ilmenevällä tavalla siirtämällä sinne asuntolainarahaston varat on perusteltua. Kaupungin oman asuntotuotannon primääri- ja tertiäärilainat myönnetään asuntotuotantorahastosta, jonka lainoitukseen myönnettävät varat on tällä hetkellä käytetty, eikä sieltä voida myöntää uusi lainoja. Asuntotuotantorahaston kartuttaminen lainoituksen turvaamiseksi on siten välttämätöntä. Asuntolainarahaston käyttö yksityishenkilöiden asuntolainoitukseen on taas pankkirahoituksen saatavuuden ja asuntoluottojen edullisuuden johdosta käynyt lähes merkityksettömäksi, joten on perusteltua siirtää siellä olevat varat aktiiviseen käyttöön.

Ehdotuksen mukaan osa siirrettävistä varoista kohdennetaan asuntotuotannon riskeihin sekä asuntotuotantoon liittyvän kehittämis- ja koerakentamistoiminnan rahoittamiseen. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi investointikustannuksia, jotka liittyvät erityistä teknistä tai taloudellista riskiä sisältävien kohteiden rakentamiseen ja joita ei ole perusteltua siirtää asukkaiden maksettaviksi. Ehdotusta voidaan pitää tältäkin osin kannatettavana ja sillä voi olla merkitystä alueiden tasapainoisessa kehittämisessä ja segregaaation ehkäisyssä. Asuntotuotantorahastossa ei ole ollut aikaisemmin tähän tarkoitukseen osoitettuja varoja, joten tältä osin rahaston käyttötarkoitusta laajennetaan. Tarkoitukseen osoitettua 5 000 000 euroa voidaan pitää tässä vaiheessa oikean suuruisena tasona.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Markku Nyyssölä, yksikön johtaja, puhelin: 310 32297
markku.nyyssola(a)att.hel.fi

§ 1345

V Pakilan erityis- ja vesialueiden sekä Tuomarinkylän korttelin nro 35075 ja puisto-, lähivirkistys- ym. alueiden (Tuomarinkylän kartanon alue) asemakaavan muuttaminen (nro 12072)

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

A

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee hyväksyä 34. kaupunginosan (Pakila, Itä-Pakila) erityis- ja vesialueiden sekä 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Tuomarinkartano) korttelin nro 35075 ja puisto-, lähivirkistys-, erityis- ja vesialueiden, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueiden sekä maisemallisesti arvokkaan peltoalueen asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 15.11.2011 päivätyn, 16.4.2012 muutetun ja kaupunginhallituksen 26.11.2012 muutetun piirustuksen nro 12072 (luonnospirros C, liite 7 ja B) mukaisena .

B

Kaupunginhallitus päätti rajata asemakaavaehdotuksen ulkopuolelle karttaliitteessä C (liite 7) osoitetun alueen ja kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa tekemään kaavakarttaan ja selostukseen kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset muutokset.

C

Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa selvittämään mahdollisuuksia käyttää hyvien liikenneyhteyksien varrella olevaa ja asemakaavasta pois rajattua aluetta täydennysrakentamiseen ja uuden asemakaavan laatimiseen. Valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun Tuomarinkylän kartanon ympäristön täydennysrakentamisselvityksessä tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot ja sen asema osana Helsinki-puistoa ja mahdollisesta täydennysrakentamisesta tulee neuvotella asiaan kuuluvien viranomaisten kanssa. Mahdollisen täydennysrakentamisen yhteydessä tulee turvata ratsastus- ja koiratoiminnan jatkuminen. Selvityksen yhteydessä on syytä tarkastella myös alueen ja Tuusulanväylän välistä kaistaletta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Muutetaan kohtaa C: Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa selvittämään mahdollisuuksia käyttää hyvien liikenneyhteyksien varrella olevaa ja asemakaavasta pois rajattua aluetta täydennysrakentamiseen ja uuden asemakaavan laatimiseen. Valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun Tuomarinkylän kartanon ympäristön täydennysrakentamisselvityksessä tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot ja sen asema osana Helsinki-puistoa ja mahdollisesta täydennysrakentamisesta tulee neuvotella asiaan kuuluvien viranomaisten kanssa. Mahdollisen täydennysrakentamisen yhteydessä tulee turvata ratsastus- ja koiratoiminnan jatkuminen. Selvityksen yhteydessä on syytä tarkastella myös alueen ja Tuusulanväylän välistä kaistaletta.

Kannattaja: Osku Pajamäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Muutetaan kohtaa C: Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa selvittämään mahdollisuuksia käyttää hyvien liikenneyhteyksien varrella olevaa ja asemakaavasta pois rajattua aluetta täydennysrakentamiseen ja uuden asemakaavan laatimiseen. Valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun Tuomarinkylän kartanon ympäristön täydennysrakentamisselvityksessä tulee ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot ja sen asema osana Helsinki-puistoa ja mahdollisesta täydennysrakentamisesta tulee neuvotella asiaan kuuluvien viranomaisten kanssa. Mahdollisen täydennysrakentamisen yhteydessä tulee turvata ratsastus- ja koiratoiminnan jatkuminen. Selvityksen yhteydessä on syytä tarkastella myös alueen ja Tuusulanväylän välistä kaistaletta.

Jaa-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Annika Andersson, Arto Bryggare, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Timo Kontio, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi vastaehdotuksen äänin 8 - 7.

03.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Paula Vartiainen, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta osa A, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta, osa B, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 selostus, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 4 Havainnekuva 15.11.2011
- 5 Vuorovaikutusraportti 15.11.2011, täydennetty 16.4.2012
- 6 Osa päätöshistoria
- 7 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta, liite C muutosehdotuksen ulkopuolelle rajattava alue

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5
Liite 6

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 34. kaupunginosan (Pakila, Itä-Pakila) erityis- ja vesialueiden sekä 35. kaupunginosan

(Tuomarinkylä, Tuomarinkartano) korttelin nro 35075 ja puisto-, lähivirkistys-, erityis- ja vesialueiden, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueiden sekä maisemallisesti arvokkaan peltoalueen asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 15.11.2011 päivätyn, 16.4.2012 muutetun ja kaupunginhallituksen 26.11.2012 muutetun piirustuksen nro 12072 (luonnospiiirros C, liite 7 ja B) mukaisena .

B

Kaupunginhallitus päättäne rajata asemakaavaehdotuksen ulkopuolelle karttaliitteessä C (liite 7) osoitetun alueen ja kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa tekemään kaavakarttaan ja selostukseen kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset muutokset.

C

Kaupunginhallitus päättäne kehottaa kaupunkisuunnittelulautakuntaa selvittämään mahdollisuuksia käyttää asemakaavasta pois rajattua, erinomaisten liikenneyhteyksien äärellä olevaa aluetta täydennysrakentamiseen ja uuden asemakaavan laatimiseksi. Valtakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun Tuomarinkylän kartanon kulttuuriympäristön täydennysrakentamisesta tulee neuvotella ympäristöministeriön kanssa.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos mahdollistaa Tuomarinkylän kartanon ratsastuskeskuksen tallien laajentamisen, hevospäärän lisäämisen ja uuden maneesin rakentamisen sekä ratsastuskeskuksen toiminnan kehittämisen. Kaupungin metsä- ja maatyökeskukseen (Staran luonnonhoitoyksikön tukikohta) on mahdollista rakentaa uudet sosiaalityilat ja konehalli. Liikennejärjestelyissä ja pysäköinnissä on otettu huomioon ratsastuskeskuksen kilpailutoiminnan tarpeet.

Tuomarinkylän kartanon alue ja puisto säilyvät museo- ja näyttelyrakennusten korttelina ja suojeltuna puistona. Museotoiminnan lisäksi alueelle saa sijoittaa ravintola-, kulttuuri- ja ohjelmapalvelutoimintoja. Tuomarinkylän kartanon alue suojellaan kokonaisuutena. Alueen kehittäminen tehdään valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisen ehdoilla. Peltoalueet säilyvät viljelykäytössä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä poiketen asemakaava-alueen ulkopuolelle on rajattu n. 33 hehtaarin suuruinen alue, jonka osalta selvitetään mahdollisuuksia asuinrakentamiseen. Tältä osin käynnistetään neuvottelut ympäristöministeriön kanssa.

Asemakaava-alueen ulkopuolelle rajatulla alueella jää voimaan vanha asemakaava, joka maisemallisesti ja toiminnallisesti säilyttää nykyisen tilanteen (VU ja/tai E/s). Peltoalue on ollut viljelyssä 1900 - luvulta ja edustaa historiallisessa mielessä uusinta kerrostumaa kun vanhimmat pellot Tuomarinkartanon alueella ovat olleet viljelyssä jo 1600-luvulta.

Helsingin Vinttikoirakerho ry voi jatkaa alueella nykyistä toimintaansa toistaiseksi.

Esittelijä

Alueen sijainti

Alue sijaitsee Itä-Pakilan asuntoalueen pohjoispuolella. Lännessä aluetta rajaa Vanha Tuusulantie ja idässä ja pohjoisessa Vantaanjoki.

Lähtökohdat

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on virkistysaluetta ja Helsinki-puistona kehitettävää aluetta. Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Asemakaavat

Alueella on voimassa asemakaava nro 10331, joka on vahvistettu vuonna 1998. Tuusulantien varressa on voimassa asemakaava nro 11125, joka hyväksytty vuonna 2003.

Kaavassa nro 10331 Tuomarinkylän kartanoalue historiallisine peltoalueineen on suojeltu kokonaisuutena. Kaavan nro 11125 mukaan Kavaleffintien varressa oleva alue on osoitettu maisemallisesti arvokkaaksi peltoalueeksi (MA). Kaava-alue rajautuu kaavassa 11125 osoitettuihin katu- ja suojaviheralueisiin.

Maanomistus

Kaupunki omistaa koko maa-alueen. Vinttikoiraradan ja tallien alueet on vuokrattu koira- ja ratsastustoimintoja varten.

Alueen yleiskuvaus

Tuomarinkylän kartanon rakennuksissa toimii Tuomarinkylän kartanomuseo ja ravintola. Kartanon pohjoispuolella sijaitsevilla rakennuksilla on ratsastuskoulu- ja tallitiloja sekä kaupungin metsä- ja maatyökeskuksen tukikohta. Vanhan Tuusulantien varressa on asemakaava-alueen ulkopuolelle jäävä Helsingin Vinttikoirakerho ry:n

koirakoe- ja näyttelyalue ja vinttikoirarata. Maisemallisesti ja historiallisesti arvokkaat pellot ovat viljelykäytössä ja hevostarhoina. Liikenne alueelle kulkee Vanhalta Tuusulantieltä Tuomarinkyläntietä ja Kavaleffintietä pitkin.

Kartanoalue erottuu maisemassa puistomaisena saarekkeena, jonka keskellä on mäki. Tuomarinkylän kartanon viljelysmaisemassa on ollut peltoja jopa 1400-luvulta lähtien. Kartanoympäristö muodostaa Helsingissä ainoan 1700-luvun asussa säilyneen, asemakaavalla turvatus kartanomiljöön. Kulttuurimaisema ja kartano muodostavat kartanolaitosta hyvin kuvastavan kokonaisuuden.

Alueen rakennuskanta koostuu suojeltavista kartanon pihapiirin rakennuksista, suojelluista talleista ja 1960–1980-luvulla rakennetuista metsä- ja maatyökeskuksen rakennuksista sekä 1980-luvulla rakennetuista maneeseista ja ratsastustalleista ja vinttikoiraradan rakennuksista.

Kartanon alue on kasvistollisesti rikas johtuen alueen historiasta ja alueella sijainneesta koepuutarhasta ja taimitarhasta. Alueella on lepakkokohteita sekä arvokas linnusto. Vantaanjoessa on tavattu erityisen suojelun kohteena olevaa vuollejokisimpukkaa, joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu.

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä. Maaperä on suurimmaksi osaksi savea, jossa savikerroksen paksuus on 1–20 metriä. Paikoin esiintyy moreeni- ja hiekka-alueita. Ratsastuskeskuksen alue on osittain Tuusulanväylän ja Vanhan Tuusulantien melualueella. Lähimmät rakennukset ovat noin 200 metrin etäisyydellä väylistä. Alueella toimivilta ratsastusyrittäjä ei ole vaadittu ympäristölupaa, koska kaikilla yrityksillä on alle 60 hevosta.

Suojelukohteet

Tuomarinkylän kartano yhdessä sitä ympäröivien historiallisine peltoalueineen muodostaa Vantaanjokivarren kulttuurimaisemassa merkittävän historiallisesti, rakennustaiteellisesti ja puutarhakulttuurin kannalta merkittävän suojeltavan kokonaisuuden, joka kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009).

Kaava-alue on osa Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävää maisema-aluetta (ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, mietintö 66/1992, valtioneuvoston periaatepäätös 1995) Alueelle ominaisia piirteitä ovat laajat viljellyt savikkoalueet, Vantaanjoen kapea uoma, kartanot ja pitkät näkymät.

Ympäristöministeriö on esittänyt, että Suomen Natura 2000 -verkostoa täydennetään vuollejokisimpukan kannalta tärkeän Vantaanjoen osalta.

Tavoitteet

Kaavamuutoksen tavoitteena on Vantaanjokilaakson maiseman, valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön ja luontoarvojen sekä ympäristön säilyttäminen. Samalla on tavoitteena turvata ratsastuskeskuksen, metsä- ja maatyökeskuksen sekä virkistystoimintojen kehittämis- ja laajentamistarpeet alueella. Kartanoa ja kartanopuutarhaa sekä muuta historiallista ympäristöä on tarkoitus kehittää niin, että alueen merkitys historiallisena ympäristönä vahvistuu.

Asemakaavan muutoksen sisältö

Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kartanokokonaisuus avoimine viljelyskäytössä olevine peltoalueineen suojelemaan asemakaavan muutoksessa.

Museorakennusten korttelialuetta on pienennetty vastaamaan nykyistä käyttöä. Korttelin käyttötarkoitusta on laajennettu nykyisen museotoiminnan lisäksi näyttelyrakennusten korttelialueeksi. Alueelle saa sijoittaa museotoiminnan lisäksi ravintola-, kulttuuri- ja ohjelmalvelutoimintoja. Puistoaluetta on laajennettu Kaisanmäen, Kartanomuseontien ja Weckströminpolun alueille ja suojelumääräyksiä on tarkennettu.

Ratsastuskeskuksen laajentamisen lähtökohtana on tallirakennusten laajennusosien sopeutuminen maisemaan sekä hevosten määrän rajoittaminen alueella siten, että kartanoalueen historialliset arvot eivät vaarannu. Kaavamuutoksessa esitetyt laajennusosat mahdollistavat nykyisten hevoskarsinoiden laajennuksen nykyisten vaatimusten mukaisiksi ja hevospäärän lisäyksen noin 20 %:lla 140 hevospaikasta noin 170 hevospaikkaan. Hevospaikkojen määrän lisäys on arvioitu siten, että lisärakentaminen ja toiminnan vaatimat ulkotilat ja uudet pysäköintitarpeet on mahdollista sovittaa arvokkaaseen ympäristöön kartanoalueen keskeisiä arvoja vaarantamatta.

Uusi maneesi katsomoiheen on mitoitettu siten, että se mahdollistaa entistä laajemman kilpailutoiminnan ja alueellisen valmennuksen. Maneesi on sijoitettu kartanoalueen pohjoispuolelle nykyiselle pysäköintipaikalle.

Alueella toimivalle kaupungin metsä- ja maatyökeskukselle on osoitettu rakennusalat varasto- ja sosiaalityöjälle varten.

Mitoitus

Alueen pinta-ala on 83,4 hehtaaria. Kaavamuutos lisää kerrosalaa alueella yhteensä 9 550 m². Ratsastuskeskuksen alueella (VU-1/s) kerrosalan lisäys on 7 950 k-m² ja metsä- ja maatyökeskuksen alueella (MY-1) 1 600 m². Alueella on 17 suojeltua rakennusta, joista 16 oli suojeltu kaavassa nro 10331.

Museo- ja näyttelyrakennusten korttelialueeksi (YM/s) varataan 0,5 hehtaaria, puistoalueiksi (VP/s) 6,2 hehtaaria, lähivirkistysalueiksi (VL/s) 10,9 hehtaaria, urheilu- ja virkistyspalveluiden alueiksi (VU) 20,7 hehtaaria, maisemallisesti ja historiallisesti arvokkaaksi pelto- tai niittyalueeksi (MA/s) 36,9 hehtaaria, maa- ja metsätalousalueeksi (MY-1) 1,7 hehtaaria, vesialueeksi (W) 4,2 hehtaaria ja katualueeksi 1,3 hehtaaria.

Museo- ja näyttelyrakennusten korttelialue (YM/s)

Tuomarinkylän kartano, sivurakennukset ja miespiha on osoitettu museo- ja näyttelyrakennusten korttelialueeksi, joka on osa historiallisesti ja maisemallisesti arvokasta kartanoympäristökokonaisuutta. Museotoiminnan lisäksi alueelle saa sijoittaa ravintola-, kulttuuri- ja ohjelmapalvelutoimintoja.

Puistoalueet (VP/s) ja lähivirkistysalueet (VL/s)

Kartanon puistoalueen rajausta on laajennettu ympäristöhistoriallisen selvityksen perusteella. Puiston eri osa-alueille on osoitettu suojelumääräykset, joiden tavoitteena on suojella ja palauttaa kartanon keskeisen puistoalueen, Kaisanmäen, Lystikukkulan ja joelle johtavan puukujan arvot. Puistoalueilla on osoitettu muinaismuistolailla rauhoitetut linnoituslaitteet ja historialliset tiet.

Maa- ja metsätalousalueen pohjoispuolelle on osoitettu VL/s -alue, jotta alueelle voidaan istuttaa kartanonmäen reunaa eheyttävä reunavyöhyke.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueet (VU-1/s ja VU-2/s)

Nykyinen ratsastuskeskus laajennuksineen on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU-1/s) ratsastuskeskusta varten, joka on osa historiallisesti arvokasta kartanoympäristöä ja jonka toiminnot, uudet rakennukset ja rakennelmat tulee sovittaa ympäristöön.

Talliyrityksille on osoitettu lisärakennusoikeutta nykyisten hevostarhojen laajentamista varten noin 20 %:n hevostarhojen lisäystä varten. Alueelle on osoitettu myös maneesi, jonne saa sijoittaa katsomon (man1). Maneesin kerrosala on 5 200 m². Maneesin ulkonäöstä ja mittasuhteista on annettu tarkat määräykset. Maneesin

rakentaminen edellyttää toiminnan vaatimien pysäköintipaikkojen rakentamista.

Tallirakennusten laajennukset on osoitettu siten, että ne sopeutuvat kulttuurimaisemaan. Kummankin suojellun tallin lisäkerrosala on 620 m² (yhteensä 1 240 m²) ja muiden tallien yhteenlaskettu kerrosalan lisäys on 1 450 m².

Rakennuksia ja rakennelmia saa sijoittaa ainoastaan osoitetuille rakennusaloille. Alueelle saa sijoittaa asuntoja ratsastuskeskuksen välttämätöntä henkilökuntaa varten ainoastaan ah- ja as- merkinnällä osoitetuille rakennusaloille. Alueelle saa tallirakennuksiin sijoittaa korkeintaan 173 vakituista tallipaikkaa. Hevospaikkojen lukumäärä on osoitettu tallikohtaisesti merkinnällä (he).

Hevosten jaloittelutarhojen alue on osoitettu merkinnällä VU-2/s. Jaloittelutarhoja tulee hoitaa, ja valumavedet tulee käsitellä siten, ettei niistä ole haittaa ympäristölle.

Maisemallisesti ja historiallisesti arvokkaat pelto- tai niittyalueet (MA/s)

Tuomarinkylän kartanon maisemallisesti ja historiallisesti arvokkaat pelto- tai niittyalueet tulee säilyttää avoimena viljelyskäytössä.

Maa- ja metsätalousalue (MY-1)

Nykyisen metsä- ja maatyökeskuksen alue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on maisemallista arvoa. Alueelle on osoitettu uusi rakennusala talousrakennusta (1 000 k-m²) varten ja jo olemassa olevaa rakennusala on jatkettu ja kerrosalaa on lisätty 800:sta 1 000 k-m²:iin siten, että se mahdollistaa sosiaalitalojen rakentamisen. Alueelle on osoitettu myös rakennusalat, joille on mahdollista sijoittaa lannan käsittelypaikka (et/la ja t/la). Lämpökeskuksen kerrosalaa on lisätty 500:sta 600 m²:iin.

Vesialue (W)

Vantaanjoen vesialueelle on osoitettu Natura 2000 -verkostoon ehdotettu alue.

Liikenne ja pysäköinti

Kavaleffintie muutetaan kaduksi uudelle maneesille asti. Kavaleffintieltä rakennetaan uusi huoltoajoyhteys uudelle maneesille ja Staran luonnonhoitoyksikön tukikohtaan. Kavaleffintien jatkeena olevan jalankulku- ja polkupyörätien itäpuolella oleville talleille sallitaan huoltoajo Ratsukkopolun kautta tallien itäpuolelta. Moottoriajoneuvoliikenne kielletään Ratsukkopolun ja kartanon välillä.

Tuomarinkyläntie ja sen itäpäästä museolle johtava Kartanomuseontie muutetaan kaduksi. Staran luonnonhoitoyksikön tukikohdan ensisijaisena huoltoajoyhteytenä on Strandmaninkuja, jonka kautta pääsee myös Kavaleffintien ja Tuomarinkyläntien välissä olevien tallien ja maneesien huoltotielle Strandmaninlenkille. Historialliset tielinjaukset on suojeltu ja ne tulee säilyttää sorapintaisina.

Pysäköintipaikkoja on yhteensä 1 100 henkilöautolle tai vaihtoehtoisesti 800 henkilöautolle ja 70 suurelle hevoskuljetusautolle. Suurimpia yleisötapahtumia varten liityntäliikenne voidaan tarvittaessa järjestää Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintipaikoilta. Maneesin ja tallien asiakkaiden pysäköintipaikat on osoitettu merkinnällä p1 suunnitellun maneesin itäpuolelle.

Joukkoliikenteen runkolinja Jokeri 2 aloittaa liikennöinnin vuonna 2014 bussilinjana, joka kulkee Vanhaa Tuusulantietä pitkin. Se käyttää nykyisiä Tuomarinkyläntien ja Tuomarinkylänpolun liittymässä sijaitsevia pysäkkejä. Myöhemmin Jokeri 2 muuttuu mahdollisesti raitiotielinjaksi, joka on mahdollista sijoittaa kulkemaan nykyiselle katualueelle.

Palvelut

Korttelin 35075 kaavamääräys mahdollistaa nykyisten museotoimintojen ja siihen liittyvien toimintojen kehittämisen.

Ratsastuskeskuksen laajentaminen ja maneesin rakentaminen parantaa Helsingin alueen ratsastajien harrastusmahdollisuuksia ja ratsastushallitilannetta. Uusi ratsastushalli mahdollistaa myös nykyistä laajemman kilpailutoiminnan alueella. Maneesiin on mahdollista rakentaa kahvio, joka parantaa myös ulkoilijoiden palveluita.

Suojelukohteet

Lähes koko kaava-alue kuuluu Tuomarinkylän kartanon valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Aluerajaus on osoitettu merkinnällä (rky).

Valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisemakokonaisuus on otettu huomioon kartanokokonaisuutta koskevissa suojelumääräyksissä ja siten, että kartanoaluetta ympäröivät historialliset peltoalueet suojellaan merkinnällä MA/s.

Kartanopuistosta on annettu määräys VP/s ja puiston osa-alueita koskevat määräykset. Arvokkaat rakennukset on osoitettu suojelumääräyksin. Historialliset tiet, säilynyt tykkitieosuus, linnoituslaitteet ja muinaismuistokohteet on osoitettu määräyksin.

Vantaanjoen vesialue (W) on osoitettu Natura 2000 -verkostoon ehdotetuksi alueeksi (nat). Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu kuusi Kaisanmäellä on osoitettu merkinnällä -sl.

Yhdyskuntatekninen huolto

MY-1 -alueelle on osoitettu rakennusalat (et) alueellista lämpölaitosta ja mahdollista lannankäsittelypaikkaa (mahdollisesti kompostointipaikkaa) varten.

Alue on liitetty olemassa olevaan teknisen huollon verkostoon. Kaava-alueella sijaitsee 110 kV:n ilmajohto, alueellista kuivatusta palvelevia avo-ojia sekä pääjätevesiviemäri. Asemakaavan toteuttaminen vaatii 20 kV:n maakaapelin siirtämisen lämpölaitoksen rakennusalan kohdalta.

Ympäristöhäiriöt

Tuusulanväylälle ja Vanhalle Tuusulantielle ei ole lähitulevaisuudessa tulossa melusteita kaava-alueen puolelle, joten alue on jatkossakin osittain näiden väylien liikennemelualueella. Alueelle suunnitellut uudet rakennukset, etenkin uusi maneesi, parantavat kuitenkin melutilannetta, sillä ne suojaavat rakennusmassojen takana olevia alueita.

VU-1 ja VU-2 määräykset sisältävät määräyksen lannan ja tarhojen valumavesien käsittelystä.

Nimistö

Kaavamuutoksessa on täydennetty kaavan nro 10331 nimistöä.

Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 6.4.2011 esittää uusiksi nimiksi seuraavia nimiä: Kaisanmäenkuja, Kaivokumpare, Kavaleffinkuja, Kavaleffintie, Raparperipellonpolku, Ratsukkopolku, Strandmaninlenkki, Tuomarinkylän kartano ja Weckströminpuisto.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Kaavan toteuttaminen mahdollistaa Tuomarinkylän kartanon toimintojen kehittämisen, hevospäärän lisäämisen ja parantaa siten ratsastuksen harrastusmahdollisuuksia Helsingissä. Ratsastuskeskuksen laajentaminen Tuomarinkylässä vähentää painetta laajentaa ratsastuskeskusta Ruskeasuon alueella. Tuomarinkylän kartano museoineen, kartanopuistoineen, ravintoloinen ja ratsastuskeskuksineen monipuolistaa laajan Helsingipuiston viheraluekokonaisuuden virkistyspalveluja.

Kaavan muutos täsmentää asemakaavan suojelumääräyksiä erityisesti kartanoon liittyvien historiallisten puisto- ja viheralueiden osalta, mikä mahdollistaa puistoalueen arvojen palauttamisen.

Uusi maneesi mahdollistaa nykyistä suurempien tapahtumien järjestämisen, mikä lisää alueen liikennettä. Suuria tapahtumia järjestetään 20–30 päivänä vuodessa, joista eniten liikennettä synnyttäviä tapahtumia on 10–20 päivänä vuosittain. Tuolloin vuorokausiliikennemäärät kasvavat 2 000–3 000 ajoneuvoa suuremmiksi kuin normaalisti. Liikenteen lisääntyminen aiheuttaa lähialueen katuverkossa ajoittaista ruuhkautumista.

Tapahtumien aikaiset pysäköintiongelmat vähenevät uusien pysäköintialueiden seurauksena. Suunnitelmassa esitetyt liikennejärjestelyt parantavat liikenneturvallisuutta eri liikennemuotojen välisten konfliktipisteiden vähenemisen myötä.

Kaavan toteuttaminen ei vaikuta Jokeri 2 -linjan järjestämiseen, koska bussiyhteytenä aloittava linja käyttää olemassa olevia liikenneväyliä ja myöhemmin mahdollisesti toteutettava raidelinjaus voidaan sijoittaa nykyiselle katualueelle.

Tuomarinkylän hevostarhojen valumavesien käsittelyn viitesuunnitelmassa (Ramboll Oy) on todettu, että hevostallien laajennuksesta ei aiheudu merkityksellistä haittaa vuollejokisimpukalle tai veden laadulle eikä Vantaanjoen Natura 2000 -alueelle.

Kaavassa annetut suojelumääräykset, jotka koskevat peltoalueiden ja muun rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämistä, turvaavat myös alueen luontoarvot.

Asemakaavan vaikutus valtakunnallisesti arvokkaan kartanomiljöökokonaisuuden säilymiseen historiallisesti arvokkaana maisemallisena kokonaisuutena tulevaisuudessakin on myönteinen. Tallien laajennukset jo suojeltujen historiallisten tallien yhteydessä on suunniteltu sijoitukseltaan ja mittakaavaltaan siten, että niiden alkuperäiset suojeluarvot säilyvät, ja siten, että tallit ja kartanorakennusten muodostama historiallinen kokonaisuus ei ole uhattuna maisemassa.

Ratsastuskeskus sijaitsee riittävän kaukana asutuksesta ja vesistöistä. Kaavassa on määräykset lannan ja tarhojen valumavesien käsittelystä.

Ratsastajien turvallisuus maneeseissa ja ratsastusreiteillä paranee.

Kaavassa osoitetut uudet rakennukset parantavat alueen melutilannetta.

Asemakaavan toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Kadut ja yleiset alueet	215 000 euroa
Viheralueiden rakentaminen	860 000 euroa
Kevyen liikenteen vesistösilta	250 000 euroa
20 kV:n maakaapelin johtosiirto	10 000 euroa
Yhteensä	1 335 000 euroa

Kustannuksiin eivät sisälly varapysäköintialueen, ratsastusmaneesin, ratsastuskenttien, jaloittelutarhojen, kompostointilaitosten, puistojen, maa- ja metsätyökeskuksen tilojen eikä puistoalueen rakentaminen ja kunnostustyöt.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 23.9.2009). Vireille tulosta ilmoitettiin myös vuoden 2009 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Sitä sekä kaavan lähtökohtia ja tavoitteita esiteltiin yleisötilaisuudessa 13.10.2009.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa, kaupungintalon ilmoitustaululla, Tuomarinkylän kartanomuseossa, Tuomarinkylän ratsastusmaneesi 2:ssa (uudempi maneesi) 26.4.–20.5.2011 ja viraston internetsivuilla. Luonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin 3.5.2011.

Asemakaavaratkaisun eri vaihtoehdot

Jotta ratsastustallien laajennukset ja uusi ratsastushalli on saatu sovitettua historiallisesti arvokkaaseen ympäristöön, on tutkittu useita vaihtoehtoja tallien ja maneesin sijoittamisesta.

Maneesin ja ratsastustapahtumakeskuksen sijoittamista vinttikoiraradan läheisyyteen on tutkittu. Laajoissa selvityksissä todettiin, ettei kyseinen hanke sovi mittakaavaltaan alueelle eikä se ratkaise Tuomarinkylän kartanon tallien laajennustarpeita ja maneesipulaa.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin Energian, pelastuslaitoksen, ympäristökeskuksen, rakennusviraston, Helsingin kaupungin Stara-ympäristötuotannon, liikuntaviraston, kiinteistöviraston, kaupunginmuseon, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, rakennusvalvontaviraston sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu pidettiin 26.8.2010. Muistio neuvottelusta on vuorovaikutusraportin liitteenä.

Viranomaisneuvottelussa tulivat esille seuraavat asiat: Vaikutusten arvioinnissa on tuotava esiin massatapahtumien määrä sekä niiden aiheuttamat liikennemäärät, alueen sisäistä liikenneturvallisuutta on parannettava, melukysymys on selvitettävä alueella olevan asutuksen takia, lannan- ja valumavesienkäsittely on ratkaistava asemakaavassa, vaikutukset Vantaanjoen vuollejokisimpukan elinolosuhteisiin tulee arvioida, rakentamisesta on annettavat tarkat kaavamääräykset tai laadittava rakennustapaohjeet, maneesin paikka on hyvin harkittu ja tallien laajennusten sovittamisesta maisemaan on annettava määräykset.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat Staran luonnonhoitoyksikön metsä- ja maatyökeskuksen toimintaedellytyksiin, lantahuoltoon ja lämpökeskukseen, museokorttelin ja muiden alueiden kaavamääräyksiin, rakennusten käyttötarkoitukseen, rakennusten ja ympäristön suojelumääräyksiin, vesihuollon linjoihin, luontoarvojen säilymiseen sekä ajo- ja huoltoyhteyksiin.

Viranomaisten kannanotot on otettu huomioon ja tarvittavat selvitykset, tarkennukset kaavamerkintöihin ja määräyksiin sekä kaavaselostukseen on tehty. Lisäksi on tehty tarhavesien käsittelyn viitesuunnitelma ja arvioitu ratsastuskeskuksen laajentamisen vaikutukset vuollejokisimpukan elinolosuhteisiin. Rakennusvalvonnan edustajan kanssa on neuvoteltu kaavamääräyksistä ja todettu, että rakentamistapaohjeita ei ole tarpeen laatia, koska kaavassa on riittävän tarkat määräykset rakentamisesta.

Esitetyt mielipiteet

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen asemakaavaosastolle saapui 7 mielipidekirjettä, joista 1 koski osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja 4 luonnokseen tähtäävää suunnittelua. Asemakaavan muutosluonnoksesta saatiin 2 mielipidettä. Lisäksi suullisia mielipiteitä esitettiin keskustelutilaisuudessa ja puhelimitse. On esitetty myös

ratsastustapahtumakeskuksen ja hevospoolokentän sekä palstaviljelyalueen perustamista sekä lisäksi toive siitä, että laajentuva ratsastuskeskus ei saa häiritä tavallisten ulkoilijoiden kulkemista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut mielipiteet kohdistuivat ratsastuskeskuksen toimintojen kehittämiseen. Suunnitteluvaiheen kirjalliset mielipiteet koskivat vinttikoirakeskuksen alueen kehittämistä ja erityisesti pysäköintikysymystä. Kaavaluonnosvaiheessa mielipiteet koskivat tarkennuksia pysäköintikysymykseen, lantahuoltoon ja rakentamista koskeviin kaavamääräyksiin ja kartan aluerajauksiin.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu huomioon siten, että ratsastuskeskuksessa tallien laajennukset ja uuden maneesin suunnittelu sekä pysäköintikysymykset on ratkaistu yhteistyössä ratsastuskeskuksen edustajien ja asiantuntijoiden kanssa. Rakentamisen laajuus ja pysäköinti on kuitenkin sovitettu alueelle historialliseen kulttuuriympäristöön soveltuvalla tavalla. Vinttikoirakeskuksen osalta tilanne säilyy ennallaan kaava-alueen uuden rajauksen vuoksi.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin. Muistiot keskustelutilaisuuksista ovat vuorovaikutusraportin liitteenä.

Ehdotuksen nähtävilläolo ja lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 27.1.–27.2.2012. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa ympäristölautakunta, Helsingin Energia -liikelaitos, Helen Sähköverkko Oy, pelastuslautakunta, kiinteistölautakunta, liikuntalautakunta, kaupunginmuseon johtokunta, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), yleisten töiden lautakunta, rakennusvalvontavirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Vantaan kaupunki.

Lausunnot

Ympäristölautakunnalla, Helsingin Energia -liikelaitoksella ja Helen Sähköverkko Oy:llä, pelastuslautakunnalla, kiinteistölautakunnalla, rakennusvalvontavirastolla, Vantaan kaupungilla ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Liikuntalautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä ja pitää kaavamuutosta hyvänä ja kannatettavana. Jotta

kaava toteutuisi siten kuin on ajateltu, alueiden hallinnasta ja ylläpidosta on sovittava erikseen. Tällä hetkellä Tuomarinkartanon kenttien rakentamiseen on osoitettu liikuntatoimen vuosien 2012–2016 taloussuunnitelmassa 200 000 euroa vuodelle 2015.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavan hyväksymistä. Johtokunta toteaa, että Tuomarinkartanon alue suojellaan kokonaisuutena ja yksittäiset kulttuurihistoriallisesti ja/tai rakennustaiteellisesti arvokkaat rakennukset varustetaan suojelumerkinnöin. Linnoituslaitteet sekä historiallinen tiestö suojellaan. Uusi maneesirakennus tulee muuttamaan maisemaa rakennetummaksi, mutta sen sijoituksella ja maisemointiin liittyvillä määräyksillä on pyritty vähentämään maneesin rakentamisesta koituvia haittavaikutuksia.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutoksen hyväksymistä seuraavin tarkennuksin: Asemakaavan muutoksesta aiheutuvat katujen rakennuskustannukset ovat noin 215 000 euroa. Asemakaavan muutoksen aiheuttamat viheralueiden rakentamiskustannukset ovat 860 000 euroa ja rakennusvirastolle aiheutuvat vuosittaiset hoitokustannukset kasvavat nykyisestä noin 16000 euroa. Luontoarvot ja arvoniityt tulee ottaa huomioon asemakaavamerkinnöin ja tarhavesien käsittelyalueen riittävä etäisyys Tuomarinkartanonpurosta on tarkastettava. Köyhänmiehenpelto tulisi osoittaa lumen välivarastointiin. Liikenteen selkeyteen ja turvallisuuteen sekä useiden toimintojen yhteensovittamiseen alueella tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi hoito- ja kunnossapitovastuut tulee määrittellä erillisin sopimuksin.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus) toteaa, että asemakaavaehdotuksessa on otettu huomioon valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö ja maisema-alue asianmukaisesti ja alueen suojelutavoitteet täyttyvät. Lausunnossa todetaan myös, että uudisrakentamista ohjataan tarkoin, arvokkaan kulttuuriympäristön ja maiseman huomioivien kaavamääräyksin. Vesistövaikutusten osalta ELY-keskus esittää, että tarhojen hulevedet kerätään ojituksen jälkeen ja johdetaan jätevesiviemäriin.

Lausunnot on otettu huomioon kaavan tavoitteiden mukaisesti. Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa esitetty pysyvän lumen välivarastointipaikan osoittaminen kaavamerkinnöillä Köyhänmiehenpellolle ei ole kaavan suojelutavoitteen mukaista.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa esitetty jaloittelutarhojen valumavesien viemärointi ei ole mahdollista, koska HSY:n vesihuollon mukaan tarha-alueilta tulisi huomattava määrä sade- ja sulamisvesiä, jotka vaikeuttaisivat

jätevedenpuhdistusta. Konsulttityönä on laadittu tarhavesien käsittelyn viitesuunnitelma vuonna 2011. Selvityksessä todettiin, että jaloittelutarhojen laajenuksesta ja hevostäärän lisäntymisestä ei aiheudu merkityksellistä haittaa Vantaanjoen vedenlaadulle tai suojeltavan vuollejokisimpukan elinolosuhteille.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Yleisten töiden lautakunnan lausunnon johdosta on tehty seuraavat muutokset:

- Kaavamääräystä s-4 on täsmennetty luontoarvojen säilyttämisen osalta ja täydennetty pienten niittyjen osalta seuraavasti: Arvokkaat niittyalueet tulee säilyttää avoimina.
- Kaavaselostusta ja -määräystä sm-2 on tarkennettu Weckströminpolun puukujan osalta.
- Talouspihan istutusmääräystä on tarkennettu kuulumaan seuraavasti: Istutettava alueen osa. Kaavamerkintä on myös uusittu niin, ettei se sekaannu puurivimerkinnän kanssa.
- Ojan nimi (Riihipellonoja) on lisätty kaavakarttaan.
- Puistossa olevan pysäköintipaikan p(35075) määräystä on tarkennettu seuraavasti: Puistoa ja korttelia 35075 palveleva pysäköimispaikka.
- Asemakaavan muutoksen selostukseen kohtaan asemakaavan toteutus on lisätty teksti: alueelle tulee laatia hoito- ja kehittämissuunnitelma alueen hoidon ja kunnossapitovastuiden määrittämiseksi.
- Kaavaselostusta on täydennetty lisäämällä viheralueiden rakentamiskustannukset ja tarkentamalla katujen rakentamiskustannuksia.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon johdosta on urheilu- ja virkistyspalveluiden alueita (VU-1/s ja VU-2/s) koskevaan selostuksen kohtaan lisätty viittaus Tuomarinkylän hevostarhojen valumavesien käsittelyn viitesuunnitelmaan ja siinä esitettyyn tarpeeseen laatia alueelle jaloittelutarhojen toteutussuunnitelma.

Lisäksi kaavakarttaan ja selostukseen on tehty muutama teknisluonteinen tarkistus lausuntojen ja viranomaiskeskustelujen pohjalta.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä toteaa, että päätösehdotus poikkeaa kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksestä siten, että kaava-alueen ulkopuolelle on liitekartan mukaisesti rajattu Riihipellon, Uusipellon (MA/s), Siliuksenmäen (VL/s) ja vinttikoiraharrastajien (VU-3/s) alueet.

Kaava-alue on valtakunnallisesti merkittäväksi luokiteltu rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009., Tuomarinkylän kartano historiallisine peltoalueineen Vantaanjokivarren maisemassa). Peltoalueet kartanon itä ja eteläpuolella ovat olleet viljelyssä 1600-luvulta lähtien ja peltoalueet kartanon lounais-länsipuolella sekä kaava-alueen kaakkoiskulmassa 1700-luvulta lähtien. Kaava-alueen ulkopuolelle rajattavaksi ehdotetut Riihipellon ja Uusipellon alue ovat olleet viljelyssä 1900-luvulta lähtien.

Tuomarinkartano lähialueineen sijaitsee erinomaisten liikenteellisten yhteyksien, Tuusulanväylän ja joukkoliikenteen runkolinjan Jokeri 2 risteyskohdassa. Olisi tarkoituksenmukaista selvittää, olisiko kaava-alueen ulkopuolelle rajattavaksi esitetylle alueelle sijoitettavissa asuinrakentamista kartanomuseon alueen maisemalliset arvot kuitenkin säilyttäen. Asiaa tulisi tutkia ja käydä sitä koskevat neuvottelut ympäristöviranomaisten kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Paula Vartiainen, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta osa A, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta, osa B, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 selostus, päivätty 15.11.2011, muutettu 16.4.2012
- 4 Havainnekuva 15.11.2011
- 5 Vuorovaikutusraportti 15.11.2011, täydennetty 16.4.2012

03.12.2012

Kaj/1

- 6 Osa päätöshistoria
7 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kartta, liite C
muutosehdotuksen ulkopuolelle rajattava alue

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan,
asemakaavan,
rakennusjärjestyksen
hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5
Liite 6

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Helsingin Energia -liikelaitos
Kaupunginmuseon johtokunta
Liikuntalautakunta
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1320

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

03.12.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Paula Vartiainen, kaavoitussihteeri, puhelin: 310 36045
paula.vartiainen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 22.03.2012 § 186

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnittelulautakunnalle Tuomarinkylä kartanon alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12072 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että kaavamuuotosalue on kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa. Tuomarinkylän kartanon rakennuksissa toimii Tuomarinkylän kartanomuseo ja ravintola. Urheilu ja -virkistysalueet ovat liikuntaviraston hallinnassa, jonka vuokralaisina alueella toimii ratsastuskeskus sekä vinttikoirarata. Lisäksi alueella sijaitsee kaupungin ympäristöhoitoyksikön tukikohta. Pellot ovat viljelykäytössä ja hevostarhoina.

Asemakaavan muutos mahdollistaa ratsastuskeskuksen, vinttikoiraradan ja metsä- ja maatyökeskuksen sekä virkistystoimintojen kehittämis- ja laajentamistarpeet alueella. Samalla suojellaan kartanon alue kokonaisuutena.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista asemakaavan muutosehdotuksen johdosta.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Esko Patrikainen

Lisätiedot

Merja Mäkipää, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 36453
merja.makipaa(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 06.03.2012 § 45

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liikuntalautakunta päätti antaa asiasta kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon ja merkitä samalla tiedoksi liikuntaviraston julkaisun B44 Tuomarinkylän kartanon yleissuunnitelma.

Asemakaavan muutos on hyvä ja kannatettava. Se mahdollistaa Tuomarinkylän kartanon ratsastuskeskuksen tallien laajentamisen, hevospäärän lisäämisen, uuden maneesin rakentamisen sekä ratsastuskeskuksen toiminnan kehittämisen. Vinttikoiraradan alueelle on mahdollista tehdä lisärakennus. Liikennejärjestelyissä ja pysäköinnissä on löydetty hyvä ratkaisu ratsastuskeskuksen ja vinttikoiraradan kilpailutoiminnan näkökulmasta. Asemakaavatyön rinnalla on valmistunut liikuntaviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston yhteistyönä tehty Tuomarinkylän kartanon yleissuunnitelma, joka tullaan julkaisemaan liikuntaviraston julkaisusarjassa numerolla B44.

Ratsastuskeskuksen laajentamisen lähtökohtana on tallirakennusten laajentaminen siten, että ratsastustoiminnan kehittyminen alueella ei vaarannu. Kaavamuutos mahdollistaa tallien laajennuksen nykyisten vaatimusten mukaisiksi. Hevospäärää voidaan kaavamuutoksen jälkeen kasvattaa 140 hevospaikasta noin 170 hevospaikkaan.

Tuomarinkylän kartano ja puistoalue säilyvät museo- ja näyttelyrakennusten korttelina sekä suojeltuna puistona. Museotoiminnan lisäksi alueelle saa sijoittaa ravintola-, kulttuuri- ja ohjelmapalvelutoimintoja, mikä lisää alueen mielenkiintoa ulkoilijan näkökulmasta. Uuteen maneesirakennukseen on myös mahdollista sijoittaa alueen kävijöitä palveleva kahvio.

Kaavaehdotuksessa on useita kohtia, joiden hallinnasta ja ylläpidosta on sovittava erikseen. Sisäiset huoltoreitit risteilevät eri hallintokunnille osoitettujen alueiden välillä. Kävely- ja pyöräilyreitit kulkevat eri hallintokuntien vastuulla olevien alueiden poikki. Ratsastustoimintaan liittyvät reitit kulkevat pääosin rakennusviraston hallinnassa olevilla alueilla ja on osoittaa kokonaisuuden tavoitella. Jotta kaava toteutuisi siten kun on ajateltu, tulisi nämä yksityiskohdat koordinoita ja toteuttaa niin että alueen yhtenäisyys ja arvot säilyvät.

Investointien kustannusjako liikuntaviraston ja toimijoiden välillä selviää myöhemmin. Tällä hetkellä Tuomarinkylän kartanon kenttien rakentamiseen on osoitettu liikuntatoimen vuosien 2012-2016 taloussuunnitelmassa 200.000 euroa vuodelle 2015.

Liikuntalautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 hyväksymistä. Liikuntalautakunta merkitsee samalla tiedoksi liikuntaviraston julkaisun B44 Tuomarinkylän kartanon yleissuunnitelman.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723

Yleisten töiden lautakunta 31.01.2012 § 48

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutoksesta aiheutuvat katujen rakentamiskustannukset ovat noin 215 000 euroa. Asemakaavan muutoksen aiheuttamat viheralueiden rakentamiskustannukset ovat noin 860 000 euroa. Asemakaavan muutoksesta rakennusvirastolle aiheutuvat vuosittaiset hoitokustannukset kasvavat nykyisestä noin 16 000 euroa. Hoitokustannukset aiheutuvat pääasiassa rakennetun puiston pinta-alan lisääntymisestä.

Luontoarvot eivät näy asemakaavaehdotuksen merkinnöissä. Rakennusvirasto ehdottaa, että luontoarvot lisätään mainintana ainakin s-4- ja s-5 -merkintöihin. Lystikukkulan alueen s-5-merkintää on hyvä täydentää myös lepakoiden elinolosuhteet huomioivaksi.

Tuomarinkylän kartanon maisemallisesti ja historiallisesti arvokkaat pelto- tai niittyalueet tulee säilyttää avoimena viljelyskäytössä. Rakennusvirasto katsoo, että myös pienialaiset arvoniityt on hyvä merkitä asemakaavaan avoimina hoidettavina alueina. Köyhänmiehenpelto on osoitettu muutosehdotuksessa MA/s merkinnällä. Merkintää tulisi muuttaa siten, että Köyhänmiehenpeltoa voidaan käyttää lumen välivarastointiin. Viljelyssä olevan peltoalueen käyttäminen varapysäköintialueena on käytännössä mahdollista vain lyhyitä aikoja vuodessa, ellei aluetta rakenneta ja ylläpidetä pysäköintiin sopivana.

Weckströminpolun kujanne on perinteisesti ollut lehmusten ja koivujen muodostama sekakujanne. Kaavaselostukseen ja merkintään tulee korjata koivukujanteen tilalle puukujanne.

Rakennusvirasto katsoo, että viljelyn ja koirien maastajuoksun yhteensovittaminen on haasteellista ja vaatii tarkempaa jatkosuunnittelua.

Tarhavesien laskeutuspainanteen ja vedenkäsittelylaitteiston rakentamiseen varatun alueen (tw) riittävä etäisyys

Tuomarinkartanonpurosta on tarkistettava jatkosuunnittelujen yhteydessä.

Asemakaavaehdotuksen tarkoituksena on osoittaa kokonaisuuden tavoitela. Eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden vastuiden selventämiseksi koko Tuomarinkylän kartanon alueelle tarvitaan kuitenkin jatkossa useita erillisiä sopimuksia, joissa vastuut sovitaan ja kirjataan tarkasti. Eri hallintokuntien vastuualueilla tehtävät suunnitelmat ja toimenpiteet myös täytyy koordinoita ja toteuttaa siten, että alueen yhtenäisyys ja arvot säilyvät. Myös alueen hoito tulee järjestää niin, ettei esimerkiksi käytävien talvihoito katkea hallintokuntarajan vaihtuessa.

Rakennusvirasto painottaa, että erityisen tärkeää on panostaa liikenteen järjestämiseen selkeäksi ja turvalliseksi: toimimaton liikenne heijastuu ongelmina kaikkialla ympäristössä.

Rakennusvirasto on ollut mukana kaavan laadintaprosessissa ja puoltaa asemakaavan muutosta edellä olevin tarkennuksin.

Käsittely

31.01.2012 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä siirsi päätösehdotukseen esittelijäosuudesta oleelliseksi katsomiaan asioita.

Esittelijä lisäsi päätösehdotuksen kolmanteen kappaleeseen seuraavan uuden virkkeen: "Köyhänmiehenpelto on osoitettu muutosehdotuksessa MA/s merkinnällä. Merkintää tulisi muuttaa siten, että Köyhänmiehenpeltoa voidaan käyttää lumen välivarastointiin."

Lisäksi esittelijä lisäsi päätösehdotukseen seuraavan uuden kappaleen: "Rakennusvirasto katsoo, että viljelyn ja koirien maastajuoksun yhteensovittaminen on haasteellista ja vaatii tarkempaa jatkosuunnittelua."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jukka Kauto, kaupunginarkkitehti, puhelin: 310 38802

[jukka.kauto\(a\)hel.fi](mailto:jukka.kauto(a)hel.fi)

Anni Tirri, Suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335

[anni.tirri\(a\)hel.fi](mailto:anni.tirri(a)hel.fi)

Marko Jylhänlehto, Suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237

[marko.jylhanlehto\(a\)hel.fi](mailto:marko.jylhanlehto(a)hel.fi)

Päivi Islander, Projektipäällikkö, puhelin: 310 38649

[paivi.islander\(a\)hel.fi](mailto:paivi.islander(a)hel.fi)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Tuuli Ylikotila, Luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.01.2012 § 4

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Tuomarinkylän asemakaavan muutosehdotuksesta.

Tuomarinkylä on vanhimpia mainittuja kyliä Helsingissä. Tuomarinkylän kartanon historialliset pellot, kartanorakennukset, kartanon pihapiiri ja kartanopuisto, ensimmäisen maailmansodan linnoitteet, Vantaanjoen varsi avoimine näkymineen ja historialliset tielinjat muodostavat yhdessä Tuomarinkylän kartanon valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman.

Tuomarinkylän kartanon alue suojellaan kokonaisuutena ja yksittäiset kulttuurihistoriallisesti ja/tai rakennustaiteellisesti arvokkaat rakennukset varustetaan suojelumerkinnöin. Niin ikään alueen ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoituslaitteet ja historiallinen tiestö suojellaan. Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan mm. suurikokoisen maneesirakennuksen rakentaminen ja tallien laajennukset. Uusi maneesirakennus tulee muuttamaan maisemaa rakennetummaksi, mutta sen sijoituspaikalla ja maisemointiin liittyvillä määräyksillä on pyritty vähentämään maneesin rakentamisesta koituvia haittavaikutuksia.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavan hyväksymistä.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.01.2012 § 14

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Lautakunta päätti todeta, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta koskien 34. kaupunginosan (Pakila, Itä-Pakila) erityis- ja vesialueita ja 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä,

Tuomarinkartano) korttelia 35075, puisto-, lähivirkistys-, erityis- ja vesialueita, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§

Esittelijä

pelastuskomentaja
Kari Lehtokangas

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2012 § 5

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antaa ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.11.2011 § 363

HEL 2011-001570 T 10 03 03

Ksv 0694_1, karttaruutu H7

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- lähettää 15.11.2011 päivätyn 34. kaupunginosan (Pakila, Itä-Pakila) erityis- ja vesialueita ja 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä, Tuomarinkartano) korttelia 35075, puisto-, lähivirkistys-, erityis- ja vesialueita, urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin.

Samalla lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavan muutosehdotus asetetaan nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Päätösjakelu:

- kaupunginhallitus
- hallintokeskus, Kaj:n rooteli *****

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Karisto Maria, maisema-arkkitehti, maisemakulttuuri, puhelin: 310 37211
maria.karisto(a)hel.fi
Laakso Kaarina, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Salastie Riitta, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi
Salonen Peik, insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37248
peik.salonen(a)hel.fi
Tenkanen Kari, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37132
kari.tenkanen(a)hel.fi
Hälvä Heikki, liikenneinsinööri, meluasiat, puhelin: 310 37142
heikki.halva(a)hel.fi

03.12.2012

Kaj/2

§ 1346

V Laajasalon tonttien 49018/1, 8 - 10 ja 12, korttelin 49028, tonttien 49029/1, 3 ja 4 sekä kortteleiden 49033 ja 49034 ym. alueiden (Laajasalon keskus) asemakaavan muuttaminen (nro 11743)

HEL 2011-001612 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä 49. kaupunginosan korttelin nro 49018 tonttien nro 1, 8–10 ja 12, korttelin nro 49028, korttelin nro 49029 tonttien nro 1, 3 ja 4, kortteleiden nro 49033 ja 49034, korttelin nro 49036 tontin nro 2 sekä puisto-, liikenne-, suojaviher- ja katualueiden asemakaavan muutoksen (muodostuu uusi kortteli nro 49039) kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 13.12.2007 päivätyn ja 29.5.2008 muutetun piirustuksen nro 11743 mukaisena.

Käsittely

Esteelliset: Arto Bryggare, Jan D Oker-Blom, Juha Hakola ja Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 11743 kartta, päivätty 13.12.2007, muutettu 29.5.2008
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 11743 selostus, päivätty 13.12.2007, muutettu 29.5.2008
- 3 Havainnekuva
- 4 Päätöshistoria

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

FI02012566

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä 49. kaupunginosan korttelin nro 49018 tonttien nro 1, 8–10 ja 12, korttelin nro 49028, korttelin nro 49029 tonttien nro 1, 3 ja 4, kortteleiden nro 49033 ja 49034, korttelin nro 49036 tontin nro 2 sekä puisto-, liikenne-, suojaviher- ja katualueiden asemakaavan muutoksen (muodostuu uusi kortteli nro 49039) kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 13.12.2007 päivätyn ja 29.5.2008 muutetun piirustuksen nro 11743 mukaisena.

Tiivistelmä

Suunnittelualueeseen kuuluvat Laajasalontien ja Muurahaisenpolun välinen alue sekä nykyinen ostoskeskus. Alueeseen kuuluu myös Laajasalontien varren alueita Isosaarentien ja Kuvernöörintien eteläosan välissä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa uuden kauppakeskuksen rakentamisen Laajasalon nykyisen ostoskeskuksen viereen. Kauppakeskuksessa on 10 000 m² kerrosalaa. Kauppakeskuskorttelin eteläpäähän varataan 2 000 m² kerrosalaa julkisille lähipalveluille, mahdollisesti uutta kirjastoa varten. Huoltoasema jää lähes nykyiselle paikalleen. Kiiltomadonpolku säilyy itä-länsisuuntaisena kevyen liikenteen raitina.

Nykyisen ostoskeskuksen tilalle suunnitellaan 4–7-kerroksisia asuintaloja. Kahdella tontilla on yhteensä 17 800 m² asuntokerrosalaa. Uusia asuintaloja esitetään myös Reposalmentien eteläpuolelle Laajasalontien molemmin puolin. Itäpuolen rinnetaloissa on 2 800 m² kerrosalaa ja länsipuolen 2–5-kerroksisissa taloissa 11 500 m².

Kuvernöörintie siirretään Laajasalontien varteen Yliskyläntien eteläpuolella. Kauppakeskus liittyy katuverkkoon Kuvernöörintien kautta niin, että asuntokaduille ja keskuksen ei muodostu läpikulkuliikennettä. Alueen pohjoisosassa varaudutaan kiertoliittymään, jolla Kuvernöörintielle saataisiin kaksisuuntainen liittymä Laajasalontiehen. Joukkoliikenne ja kevyt liikenne ohjautuu uudelle Yliskylän puistokadulle keskuksen itäpuolella. Kruunuvuoren rannan liikenne on otettu huomioon. Raitiotieyhteys on mahdollinen. Laajasalontien ja Koirasaarentien risteys voidaan toteuttaa kiertoliittymänä.

Esittelijä

Aloite

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan aikaisemmat päätökset

Lautakunta hyväksyi 21.4.2005 Laajasalon kaupallisen kehittämisen periaatteet sekä merkitsi tiedoksi TP Group Keskustakehityksen laatiman Laajasalon kaupallisen selvityksen. Lautakunta hyväksyi 28.4.2005 Laajasalon keskuksen kehittämisperiaatteet asemakaavan muuttamisen pohjaksi sekä merkitsi tiedoksi Arkkitehtitoimisto Nurmela–Raimoranta–Tasa Oy:n konsulttityönä laatiman Laajasalon keskuksen kehittämismallien luonnostelun.

Lautakunta hyväksyi 7.6.2007 Laajasalon keskuksen asemakaavan muutosluonnoksen jatkotyön pohjaksi. Samassa kokouksessa lautakunta puolsi itäisimmän osan asemakaavan muutosehdotuksen nro 11964 hyväksymistä.

Lähtökohdat

Yleiskaava ja asemakaavat

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) alue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi ja asuinalueeksi. Nyt laadittu asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan mukainen, joskaan aluerajaukset eivät ole identtiset.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1971, 1972, 1977, 1981, 1986, 1990, 1992, 1993 ja 1999–2001. Laajasalontien ja Muurahaisenpolun välisellä alueella on katualuetta, pysäköintialuetta, huoltoaseman tontti ja pieni liiketontti. Varsinaiseen ostoskeskukseen kuuluvat kaksi liiketonttia ja pysäköintitontti. Laajasalontien ja Kuvernöörintien välinen rakentamaton alue Reposalmentien eteläpuolella on katualuetta. Yliskyläntien pohjoispuolella Laajasalontien ja Kuvernöörintien välissä on suojaviheraluetta, samoin Reposalmentien ja Holmanmoisionpolun välissä. Laajasalontien ja Kuvernöörintien risteyksen kohdalla on kaksi yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten tonttia. Laajasalontien ja Isosaarentien välisellä alueella on kaksi asuin- ja teollisuusrakennusten tonttia, huoltoaseman tontti ja pysäköintialue. Laajasalontien länsipuolella on mukana puistoaluetta kaava-alueen pohjoisosassa sekä pieni puistosuikale Koirasaarentien risteyksen kohdalla. Alueeseen sisältyvät myös kirkon tontti ja Yliskylänpuisto.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kiinteistölautakunta päätti 14.6.2005 varata Citycon Oyj:lle, Kesko Oyj:lle ja Helsingin Osuuskauppa Elannolle Laajasalosta Muurahaisenpolun, Laajasalontien, Yliskyläntien ja Reposalmentien rajaaman alueen uuden kauppakeskuksen tutkimista ja suunnittelua varten 31.12.2007 saakka eräin ehdoin. Kiinteistölautakunta on viimeksi 6.9.2012 jatkanut varausta entisin ehdoin 30.6.2013 saakka.

Maanomistus

Nykyisen ostoskeskuksen tontit ovat kahden ostoskeskusyhtiön omistuksessa. Myös huoltoasematontti on yksityisomistuksessa. Lisäksi Laajasalontien ja Isosaarentien välissä on yksityisomistuksessa oleva kiinteistö. Kirkon tontin omistaa Helsingin seurakuntayhtymä. Kaupunki omistaa alueen muut osat.

Alueen yleiskuvaus ja rakennettu ympäristö

Laajasalon keskus on rakennettu pääosin 1970-luvun alussa entisen Yliskylän (Uppbyn) tilan maille. Keskeisessä Yliskylänpuistossa sijaitseva tilan päärakennus 1800-luvulta toimii "Ylistalona" kaupunginosayhdistyksen hallinnassa.

Ostoskeskuksen ydinosa muodostavat 1- ja 2-kerroksiset rakennukset Kiiltomadonpolun molemmin puolin. Ne on rakennettu 1970-luvun alkuvuosina. Muurahaisenpolun ja Kuvernöörintien välissä on huoltoasema, pieni liikerakennus 1980-luvulta sekä pysäköintialueita.

Ostoskeskusta kohennettiin 1990-luvun alkupuolella. Liiketilöiden käytössä ja ympäristön laadussa on kuitenkin taas ilmennyt selviä taantumisen merkkejä. Ostoskeskukseen ei kaupunginmuseon selvityksen mukaan liity suojeluarvoja.

Koulut ja muut julkiset rakennukset sijoittuvat ostoskeskuksen kaakkoispuolelle. Yliskylänpuiston eteläreunaan valmistuivat 2000-luvun alkuvuosina terveysasema ja kirkko, molemmat rakennustaiteellisesti korkeatasoisia.

Reposalmentien eteläpuolella Laajasalontien molemmin puolin asemakaavan mukainen käyttö ei ole toteutunut, mutta kaavaa ei voitu muuttaa ennen kuin on otettu kantaa liikennejärjestelmän muutosten tarpeeseen keskuksen kohdalla.

Pohjoisessa suunnittelualue on ulotettu kallioalueen osittain louhitulle reunalle Laajasalontien länsipuolella ja tasaiselle alueelle Laajasalontien itäpuolella.

Puustoa on Yliskylänpuiston lisäksi ennen kaikkea Laajasalontien ja Kuvernöörintien välisellä suoja-alueella sekä Reposalmentien eteläpuolella entisillä rintamamiestonteilla, joista suurin osa on

kaavoitettu katu- tai pysäköintialueiksi. Isosaarentien varrella näillä palstoilla on kaksi omakotitaloa.

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä.

Maaperä

Olemassa olevien tietojen mukaan alueen pohjoisosan maaperä on pääosin kitkamaa-alueita, jossa maakerroksen paksuus tiiviin kerroksen yläpuolella on yli metrin. Alueen eteläosassa esiintyy moreenikerroksen yläpuolella savea, jossa savikerroksen paksuus on 1–3 m, sekä moreeni- ja savialueen yläpuolisia täytemaa-alueita, joissa täyterroksen paksuus on 1–3 m, sekä savialue, jossa savikerroksen arvioitu paksuus on 1–4 m.

Ympäristöhäiriöt

Laajasalontien liikenne aiheuttaa alueelle melu-, pakokaasu- ja hiukkaspäästöjä. Laajasalontien nykyinen liikennemäärä on n. 12 800 ajoneuvoa/vrk, ja ennuste Kruunuvuorenrannan rakentumisen jälkeen on 34 400 ajoneuvoa/vrk. Asuntojen rakentaminen Laajasalontien lähialueille edellyttää riittävää melusuojausta. Huoltoaseman tontin maaperää on puhdistettu vuosina 1996–1997.

Tavoitteet

Laajasalon keskuksen kaupallisten palvelujen kehittämiseksi ja asuntorakentamiseksi haetaan uusia mahdollisuuksia. Tavoitteena on luoda Laajasalon keskukselle edellytyksiä kehittyä kaupunginosan toimivana ja viihtyisänä palvelujen tarjoajana. Kruunuvuorenrannan rakentaminen asuinalueeksi tuo 2010-luvulla merkittäviä muutoksia keskuksen väestöpohjaan ja asemaan. Uudet alueet tukeutuvat tärkeiden julkisten palvelujen osalta Laajasalon vanhaan keskukseseen, johon on aivan viime vuosina rakennettu uusia korkeatasoisia julkisia rakennuksia ja jonka vetovoimaisuus myös kaupallisella sektorilla on tärkeä varmistaa. Erityisesti saarikaupunginosalle on omalla elävällä keskuksella paitsi käytännön merkitystä myös symboliarvoa ja paikallista identiteettiä ylläpitävää merkitystä. Asuntojen täydennysrakentamisella keskeisesti sijaitsevilla rakentamattomilla tai vapautuvilla lähialueilla pyritään edistämään keskuksen ja kaupunkirakenteen toimivuutta. Liikennejärjestelmän tavoite on löytää keskuksen synnyttämälle autoliikenteelle sujuvat ja luontevat reitit Laajasalontieltä ja paikalliskokoojilta, jotta asutus ja keskuksen ydinosa välttyvät läpiajoliikenteeltä. Liikennettä lisää jatkossa tuntuvasti Kruunuvuorenrannan rakentaminen. Kevyen liikenteen reittien tulee olla luontevia ja risteämiset autoliikenteen kanssa tulee toteuttaa turvallisesti.

Asemakaavan muutosehdotus

Yleisperustelu ja -kuvaus

Uusi kauppakeskus sijoittuu nykyisen ostoskeskuksen länsipuolelle Laajasalontien ja Muurahaisenpolun väliselle alueelle. Kauppakeskuksen yhteydessä varaudutaan myös uuden kirjaston tai muun julkisen lähipalveluhankkeen rakentamiseen omalle tontille korttelin eteläpäähän. Huoltoasema siirtyy jonkin verran länteen.

Nykyisen ostoskeskuksen tonteille osoitetaan 4–7-kerroksisia asuintaloja niin, että Kiiltomadonpolun pohjoispuolella, jossa uudet asuntotontit rajoittuvat Yliskyläntien 1970-luvun kerrostaloihin, kerrosluku on neljä ja Kiiltomadonpolun eteläpuolella on 7-kerroksisia pistetaloja. Kiiltomadonpolun pohjoispuolella uudet talot ovat korkeampia kuin lähialueen tonttien pohjois-eteläsuuntaiset talot ja matalampia kuin itä-länsisuuntaiset talot.

Laajasalontielle luodaan rinnakkaiskadut paikallisliikennettä varten. Kuvernöörintie siirretään Yliskyläntien ja Koirasaarentien väliseltä osuudelta aivan Laajasalontien varteen. Kuvernöörintieltä Laajasalontielle on Yliskyläntien kohdalla varaus kaksikaistaiselle kiertoliittymälle, jolta olisi kaksisuuntainen yhteys myös Laajasalontien länsipuolelle. Kauppakeskuksen itäpuolelle rakennetaan pääosin jalankululle, pyöräilylle ja joukkoliikenteelle tarkoitettu Yliskylän puistokatu, joka liittyy turvallisesti muuhun kevyen liikenteen verkkoon. Kiiltomadonpolku säilyy itä-länsisuuntaisena kevyen liikenteen raittina. Reposalmentien sillan pohjoisreunalle rakennetaan kevyen liikenteen väylä.

Reposalmentien eteläpuolelle suunnitellaan Laajasalontien ja Isosaarentien välisen korttelin 49029 itärajalle pitkä pääosin 5-kerroksinen asuinrakennus ja Isosaarentien puolelle 2–3-kerroksisia kaupunkivilla-tyyppisiä asuintaloja. Laajasalontien itäpuolella, johon uuden Kuvernöörintien linjauksen myötä tulee täyttöä, korttelia 49036 laajennetaan ja uudelle tontille saa rakentaa 2–3-kerroksisia rinnetaloja.

Kirkon autopaikat ovat uudessa korttelissa 49039, jonka yhteyteen suunnitellaan myös taksiasemaa. Uusi yleinen pysäköintialue tulee Reposalmentien ja Holmanmoisionpolun välille.

Mitoitus

Alueen pinta-ala on 145 172 m². Uudessa kauppakeskuskorttelissa varsinaisten liiketilojen kerrosala on 10 000 m², huoltoaseman kerrosala on 400 m² ja lähipalveluja varten varataan 2 000 m² kerrosalaa. Korttelissa 49018 nykyisille ostoskeskustonteille osoitetaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

asuntokerrosalaa yhteensä 17 600 m², jonka lisäksi saa rakentaa palvelu-, työ- ja liiketilaa enintään 10 %. Purettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on runsaat 8 000 m². Voimassa olevassa asemakaavassa yhteenlaskettu kerrosala tällä alueella on 8 380 m².

Reposalmentien eteläpuolella uusien asuntotonttien yhteenlaskettu kerrosala on 14 300 m². Nykyisessä asemakaavassa on tonteilla 49029/1, 3 ja 4 yhteensä 2 139 m² kerrosalaa, joka on valtaosaltaan toteuttamatta. Purettavaksi tulisi yksi kaupungin omistama omakotitalo, n. 100 m² kerrosalaa.

Liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäistavaran suuryksikön ja joka on tarkoitettu kauppakeskusta varten (KM)

KM-korttelialueella varsinaisen kauppakeskuksen koko on 10 000 k-m². Kauppakeskukseen on suunniteltu kaksi markettia Kuvernöörintien puolelle, sisäinen kauppakäytävä rakennuksen pituussuunnassa ja Yliskylän puistokadun puolelle erikoisliikkeitä. Yliskylän puistokadun asiakaspalvelutiloissa tulee varautua sisäänkäyntiin suoraan kadulta. Kauppakeskuksen julkisivu on Yliskylän puistokadun varrella koko matkalla käsiteltävä arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti korkeatasoisena näyteikkunajulkisivuna, minkä tulee näkyä julkisivun käsittelyssä ja yksityiskohdissa. Kauppakeskuksen julkisivujen käsittelyssä on otettava huomioon kirkkorakennus.

Korttelialueelle saa lisäksi sijoittaa polttoaineen jakeluaseman siihen liittyvine palveluineen. Rakennusoikeus on 400 k-m².

Kauppakeskuksen autopaikoista suurin osa (n. 220) on keskuksen kellarissa. Rakennuksen päädyissä on yhteensä n. 50 maantasopaikkaa. Ajo autopaikoille ja keskuksen huoltopihalle on Kuvernöörintieltä.

Julkisten lähipalvelujen korttelialue (YL)

Kauppakeskuskorttelin eteläpäässä varataan kauppakeskuksen yhteyteen julkisten lähipalvelujen tontti, joka on ensisijaisesti tarkoitettu kirjastolle. Rakennus olisi kaksikerroksinen. Rakennuksen pohjakerroksen tasosta noin puolet varataan autopaikkoja varten niin, että tontin omien autopaikkojen lisäksi tontille saa sijoittaa 20 kauppakeskuksen autopaikkaa. Lisäksi kauppakeskuksen autopaikkoja saa sijoittaa rakennuksen alle. Ennen tontin rakentamista p-merkittyä ohjeellista alueen osaa saa käyttää yleisenä tai kauppakeskuksen pysäköimispaikkana niin, että alue rajataan istutuksin.

Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue (YK)

Kirkon tontilla muuttuu vain autopaikkojen sijainti.

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Uusiksi kerrostalotonteiksi varataan nykyiset ostoskeskustontit korttelissa 49018. Rakennukset ovat pääosin 4-kerroksisia Kiiltomadonpolun pohjoispuolella, kuitenkin niin, että kerrosluku kasvaa Yliskylän puistokadun varrella seitsemään Kiiltomadonpolulle tultaessa. Ratkaisu korostaa keskuksen kevyen liikenteen akseleiden risteyskohtaa ja kauppakeskuksen pääsisäänkäyntiä. Kiiltomadonpolun eteläpuolella kahdessa pistetalossa on seitsemän kerrosta. Kiiltomadonpolun ja Yliskylän puistokadun varrella rakennusten ensimmäinen kerros on korkeuden ja muiden ominaisuuksien suhteen rakennettava niin, että siihen on sijoitettavissa palvelu-, liike- ja työtiloja, joita asuinkerrosalan lisäksi saa olla 10 % siitä. Näitä tiloja tulee rakentaa Kiiltomadonpolun ja Yliskylän puistokadun risteyskaksien kahteen rakennukseen (merkintä m). Tonttien autopaikat sijoittuvat yksittäisiä vieraspaikkoja lukuun ottamatta rakennusten ja pihojen alle. Asuntojen keskimääräisen huoneistopinta-alan on oltava vähintään 75 m².

Asuinrakennusten korttelialueet (A)

Uusi korttelin 49036 osa Laajasalontien itäpuolella on merkitty asuinrakennusten korttelialueeksi, jonka rakennusoikeus on 2 800 k-m². Kaikkiin asuntoihin tulee olla suora sisäänkäynti ulkoa kadulta, pihalta tai sivukäytävän kautta. Rinteen suuntaisten rakennusten kerrosluku on kaksi niin, että lisäksi puolet kellarikerroksesta saa käyttää asuintiloiksi. Pihojen melusuojuuksena on autosuojarivi, joka muodostaa umpinaisen seinän Laajasalontien melua vastaan. Lisäksi talojen rakenteiden ääneneristävyydelle ja ulkotiloille on asetettu ehtoja.

Korttelissa 49029 Laajasalontietä rajaa pääosin 5-kerroksinen pitkä rakennusmassa, jossa viemärikujan ja tulvareitin kohdalla on kahden kerroksen korkuinen aukko. Aukon kohdalle tulee rakentaa meluaita. Ainostaan Laajasalontien puolelle aukeavia asuntoja ei saa rakentaa eikä Laajasalontien puolelle saa sijoittaa parvekkeita. Isosaarentien puolella on 2–3-kerroksisia kaupunkivilla-tyyppisiä asuintaloja niin, että pihan puolella puolet kellarista saa olla asuintiloja. Kaavaehdotuksen mukaan eteläosan omakotitalo voi säilyä. Maasto laskee useita metrejä Isosaarentieltä Laajasalontielle päin, ja korttelin autopaikat sijoittuvat luontevasti rakennuksen ja pihojen alle korttelin Laajasalontien puoleiseen osaan.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueet (ET)

Tontin 49036/2 länsirajaa siirretään 1,5 m:n päähän rakennuksen seinästä niin, että uusille katujärjestelyille jää tilaa. Ratkaisu ei edellytä muutoksia Elisa Oyj:n rakennuksen käytössä. Sähkönsyöttöaseman

tontista 49033/1 pieni, aidan ulkopuolella oleva kolmio liitetään katualueeseen.

Pysäköintialueet (LPA, LP)

Kirkon autopaikat osoitetaan uuteen autopaikkojen kortteliin 49039 (LPA). Korttelin pohjoispuolelle jää katualueelle tilaa taksiasemalle. Kauppakeskuksen alle jäävän pysäköintialueen tilalle osoitetaan uusi yleinen pysäköintialue (LP) Reposalmentien ja Holmanmoisionpolun välissä. Aluetta tarvitaan erityisesti, kun keskuksen julkisissa rakennuksissa on suuria tilaisuuksia.

Kadut ja liikenne

Laajasalontien rinnakkaiskaduksi siirretty Kuvernöörintie välittää liikenteen kauppakeskukseen sekä Reposalmentien kunnallisille palveluille. Laajasalontielle Yliskyläntien pohjoispuolelle varataan tilaa 2 + 2 -kaistaiselle kiertoliittymälle, jolta olisi kaksisuuntainen katuyhteys Kuvernöörintielle. Järjestely mahdollistaisi myös nykyisen Laajasalontien länsipuolelle johtavan rampin muuttamisen kaksisuuntaiseksi rinnakkaiskaduksi ja liittämisen kiertoliittymään ja edelleen Kuvernöörintiehen. Reposalmentien kiertoliittymä tulee siirtää jonkin verran länteen. Kauppakeskuksen länsipuolelle Kuvernöörintien varteen on sijoitettu kaikki autoliikenteen tonttiliittymät: huoltoasema, pysäköintilaitos, maanpäälliset pysäköintialueet sekä kauppakeskuksen huoltoliikenteen tilat.

Myös Laajasalontien ja Koirasaarentien risteys voidaan toteuttaa kiertoliittymänä. Katualuevarausta on risteuksen luoteiskulmassa hieman laajennettu. Kevyen liikenteen pääraitti kulkee Laajasalontien ali heti risteuksen eteläpuolella. Bussipysäkit on siirretty aivan Kuvernöörintien eteläpään.

Yliskylän puistokatu ja sen osana nykyinen Muurahaisenpolku jää pääosin kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen tarpeisiin. Autoliikennettä ei ole kielletty, mutta koska kadulta ei ole liittymiä tonteille tai pysäköintialueille eikä katu ole ajoreittinä nopea, katu ei houkuttele turhaa liikennettä. Kadulle voidaan järjestää joitakin lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja. Kevyen liikenteen väylä kulkee nykyisen Muurahaisenpolun kohdalla Yliskyläntien puistokadun itäreunassa. Länsireuna on varattu jalankululle. Taksiasema sijoittuu Yliskylän puistokadun eteläpään siten, että ajoyhteys on Reposalmentieltä.

Nykyisen Kuvernöörintien eteläosa muutetaan autoliikenteen osalta umpikaduksi, koska se on haluttu sekä asutuksen että viihtyisän kevyen liikenteen vuoksi rauhoittaa ja koska Yliskylän puistokadulle ei haluta ohjata autoliikennettä. Nimi on muutettu Eteläiseksi

Kuvernöörinkujaksi. Katua Reposalmentielle jatkava kevyen liikenteen raitti (nykyinen Kuvernöörintien jalkakäytävä) on Kuvernöörinpolku.

Kiiltomadonpolun linjaus säilyy. Yhteys jatkuu Laajasalontien ja Kuvernöörintien ylittävän sillan itäpuolella kauppakeskuksen katon tasossa (merkintä y-1). Yhteys tulee kaupungin toteutettavaksi ja ylläpidettäväksi. K-korttelialuetta koskevan määräyksen mukaan polun saa sivuilta ja yläpuolelta rajata korkeatasoisilla rakenteilla katolle pääsyn estämiseksi. Katolta yhteys tuodaan sillalla Yliskylän puistokadun yli ja pyörille mitoitettulla, lastenkin käyttöön soveltuvalla hissillä alas Haltiamännyn torin luoteiskulmaan. Yhteys käsittää myös loivan ulkoportaan Yliskylän puistokadun länsipuolella. Lisäksi kauppakeskuksen hissiyhteys johtaa katolta sisätiloihin. Muurahaisenpolku säilyy ennallaan, mutta on muutosalueella jatkossa Yliskylän puistokadun osa.

Aluekeräyspiste on sijoitettu Kuvernöörintien katualueen osalle (merkintä ekp). Käyttö- ja huoltoyhteys on kauppakeskuksen pysäköintialueen ja huoltoasematontin kautta, ja ekp-alue rajataan jalkakäytävän puolelta muurilla.

Yhdyskuntatekninen huolto

Alueella on olemassa oleva yhdyskuntatekniikan verkosto. Asemakaavan toteuttaminen vaatii teknisen huollon verkoston johtosiirtoja, uudelleen järjestelyitä sekä lisärakentamista. Tästä aiheutuu kaupungille kustannuksia, jotka voidaan ottaa huomioon kauppakeskuksesta tehtävissä sopimuksissa.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Rakennukset perustetaan kitkamaa-alueella maanvaraisena, savialueella tukipaaluin.

Kaavamääräyksen mukaan Yliskyläntien ja Kuvernöörintien kulmassa sijaitsevan huoltoaseman ympäristön maaperän pilaantuneisuus on tutkittava ja mahdollisesti pilaantunut maaperä kunnostettava ennen maanrakentamiseen johtavan rakennus- tai toimenpideluvan myöntämistä.

Ympäristöhäiriöt

Laajasalontien liikenteen aiheuttamia ympäristöhäiriöitä arvioitaessa on liikennemäärän ennustettu kasvavan arvoon n. 34 400 ajoneuvoa/vrk. Ennusteen mukaisessa tilanteessa Laajasalontien nopeusrajoituksen oletetaan olevan 60 km/h kaava-alueen osuudella.

Melulaskentojen mukaan liikenne aiheuttaa korttelin 49029 uusien asuinrakennusten julkisivuille suurimmillaan n. 72 dB keskiäänitason.

Korttelin 49036 uusien asuinrakennusten julkisivuilla liikenteen aiheuttama suurin keskiäänitaso jää melulta suojaavien rakenteiden ansiosta tasolle n. 66 dB. Kaavassa on annettu liikennemelulle alttiina oleville rakennuksille ääneneristävyysvaatimuksia liikennemelua vastaan siten, että melutason ohjearvot sisällä täyttyvät.

Kaavan mahdollistamilla ratkaisulla uusien asuinkorttelien oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla saavutetaan melutason ohjearvot ulkona. Lisäksi Kuvernöörintien eteläosan varressa voidaan meluidalla parantaa jo olemassa olevien asuinpihojen melutilannetta.

Laajasalontien liikenteen päästöjen haitta-alueen leveydeksi on arvioitu n. 25 m ajoradan reunasta. Hyväksyttävän sisäilmanlaadun varmistamiseksi kaavassa edellytetään korttelissa 49029 suodattimilla varustettua tuloilmanottoa rakennusten niiltä sivuilta, joilla ei ole ääneneristävyysvaatimuksia.

Nimistö

Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 11.4.2007 esittää Laajasalon keskukseen seuraavia uusia nimiä: Yliskylän puistokatu, sijainnin mukaan, Eteläinen Kuvernöörinkuja sekä Kuvernöörinpolku Kuvernöörintien mukaan, Haltiamännyn torilla kasvavan vanhan ja suuren männyn, ns. haltiamännyn, mukaan sekä käytössä olevat Kuvernöörintie ja Muurahaisenpolku.

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset

Uuden kauppakeskuksen rakentamisen ansiosta Laajasalon kaupalliset palvelut säilyvät ja paranevat. Asuntojen täydennysrakentaminen hyvien julkisten liikenneyhteyksien varteen ja monipuolisten palvelujen lähelle on tarkoituksenmukaista maankäyttöä. Rakennusten sijoittelulla ja rakentamista koskevilla määräyksillä luodaan edellytykset hyväksyttävälle asuinolosuhteille uusilla Laajasalontien liikenteen ympäristöhäiriöille alttiina olevilla tonteilla. Yliskyläntien varrella sijaitsevien kerrostalojen asukkaiden kannalta näkymien muuttuminen on haittavaikutus, jota ei kuitenkaan voi pitää ympäristön laadun merkityksellisenä heikkenemisenä. Uudet asunnot sijoittuvat yhdyskuntateknisen huollon ja julkisen liikenteen piiriin sekä erinomaisten palvelujen ja virkistysalueiden lähelle. Ehdotettu lisärakentaminen on myönteistä kaupunkikehitystä.

Alueen toteutuksesta kaupungille aiheutuvat kokonaiskustannukset ilman arvonalisäveroa ovat n. 6,35 milj. euroa. Kustannusarviossa ei ole otettu huomioon Kuvernöörintien melusuojausta, Kiiltomadonpolun vaatimaa kevyen liikenteen ramppia eikä korttelin 49034 alueella sijaitsevan TeliaSoneran viestikaapelin siirtoa.

Toteutus

Kauppakeskuksen toteuttavat yhdessä Citycon Oyj, Ruokakesko ja HOK-Elanto, joille kiinteistölautakunta on varannut kauppakeskusta varten tarvittavan alueen. Vanha ostoskeskus on tarkoitus purkaa vasta uuden kauppakeskuksen valmistuttua.

Suunnittelun vaiheet

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päiväty 24.2.2005).

Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2005 kaavoituskatsauksessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa, konsulttien selvityksiä sekä luonnosta Laajasalon keskuksen kehittämisperiaatteiksi käsiteltiin yleisötilaisuudessa 16.3.2005.

Asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Laajasalon kirjastossa 17.4.–10.5.2007. Luonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin 23.4.2007.

Muutettu luonnos oli nähtävillä kaupunkisuunnitteluvirastossa ja Laajasalon kirjastossa 25.10.–14.11.2007. Suunnittelijat päivystivät kirjastossa kahtena iltana.

Viranomaisyhteistyö

Laajasalon keskuksen kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä ensisijaisesti rakennusviraston, kiinteistöviraston ja ympäristökeskuksen, Helsingin Veden, liikennelaitoksen sekä kaupunginkirjaston kanssa.

Asemakaavaratkaisun eri vaihtoehdot

Asemakaavaluonnoksesta oli keväällä 2007 nähtävillä kaksi vaihtoehtoa, jotka poikkesivat toisistaan Reposalmentien ja Kuvernöörintien eteläosan liikennelaitosten osalta. Esitettyjen mielipiteiden perusteella asemakaavaluonnokseen valittiin B-vaihtoehto, jossa Kuvernöörintien eteläosa siirrettiin Laajasalontien varteen. Korttelin 49029 osalta nähtävillä ollut luonnosta muutettiin esitettyjen mielipiteiden perusteella ennen 7.6.2007 lautakuntakäsittelyä.

7.6.2007 päivätyssä luonnoksessa ei vielä ollut mukana pohjoinen Laajasalontien ja Kuvernöörintien kierto liittymä ja siihen liittyvät järjestelyt. Tätä ratkaisua oli kuitenkin siinä vaiheessa alettu tutkia ja se oli kaaviokuvana mukana luonnoksen lautakunta-aineistossa.

Kiiltomadonpolulle esitettiin tässä vaiheessa vain porrasyhteys kauppakeskuksen katolta Yliskylän puistokadulle.

Syksyllä 2007 suunnittelualuetta laajennettiin pohjoiseen kiertoliittymävarausta varten, ja luonnos asetettiin uudestaan nähtäville liikennejärjestelmän muutosten takia. Kortteli 49029 oli myös ensimmäistä kertaa nähtävillä 7.6.2007 päivätyn luonnoksen mukaisena. Samalla oli tehty joitakin vähäisempiä muutoksia, mm. Kiiltomadonpolulle esitettiin ohjeellisena mahdollinen ramppi kauppakeskuksen katolta Haltiamännynatorille.

Esitetyt mielipiteet

Mielipiteistä suurin osa kohdistui joko vanhan ostoskeskuskorttelin 49018 tulevaan asuntorakentamiseen tai liikennejärjestelyihin. Lisäksi korttelin 49029 rakentamisesta on esitetty näkökohtia. Korttelin 49018 uudisrakentamista pidettiin joiltain osin liian massiivisena ja varsinkin 7-kerroksisia pistetaloja alueelle vieraina. Rakennettavien tonttien omistajat vastustivat vaatimusta 75 h-m²:n keskipinta-alasta. Liikenteen osalta kantaa otettiin mm. Kiiltomadonpolun järjestelyihin kauppakeskuskorttelin itäpuolella. Ehdotetuista kiertoliittymistä ja Kuvernöörintien uudelleenjärjestelyistä esitettiin osittain vastakkaisia mielipiteitä

Mielipiteet ja vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin liitteenä olevassa päätöshistoriassa (kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys 13.12.2007 kaupunginhallitukselle).

Ehdotuksen nähtävilläolo, muistutukset, kirje ja lausunnot

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 25.1.–25.2.2008. Ehdotusta vastaan on tehty 4 muistutusta. Lisäksi on saapunut yksi kirje.

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa pelastuslautakunta, kiinteistölautakunta, ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, Helsingin Vesi, Helsingin Energia, Helen Sähköverkko Oy ja Uudenmaan ympäristökeskus.

Muistutukset ja kirje

Muistutuksissa arvostellaan liikenne- ja ratkaisujen tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta, kevyen liikenteen toimivuutta ja kauppakeskuksen sijaintia. Sisäyhteyttä kauppakeskuksen katolla kulkevalle Kiiltomadonpolulle vastustetaan kauppakeskuksen suunnittelua sitovana.

Laajasalo-Degerö Seura viittaa aikaisempiin kirjeisiinsä ja toistaa aikaisemman kantansa, että Yliskylän puistokatu tulee varata

pelkästään julkiselle ja kevyelle liikenteelle sekä huoltoliikenteelle. Myös inva-autopaikat ovat mahdollisia.

Lausunnot

Ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Pelastuslautakunnan mielestä pelastuslaitoksen yksiköiden pääsy tonteille on otettava huomioon jatkosuunnittelussa ja alueelle on varattava riittävästi sammutusveden ottoapaikkoja.

Uudenmaan ympäristökeskus toteaa mm., että kaava-alue on oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta ja kerrostalovaltaista asuinalueutta ja suosittelee selkeyden vuoksi kaava-merkintää KM (liikerakennusten korttelialue) jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Yleiskaava on ollut riittävästi asemakaavoituksen ohjeena. Asemakaava tukee Laajasalon kehitystä. Vaikutusten arvioinnissa voisi olla arvio siitä, mikä merkitys hankkeella on osana laajempaa palveluverkkoa.

Helsingin Vesi mainitsee mm., että uuden jätevesiviemärin, joka on merkitty kulkeväksi Eteläisen Kuvernöörinkujan itäpuolella tonteilla kaava-alueen ulkopuolella, tulisi kulkea katualueella. Tontilla 49028/4 sijaitsevaa vesijohtoa varten tulee merkitä johtokuja. Reposalmentien eteläpuoleisen LP-alueen kaavamääräyksessä, joka edellyttää alueen jäsentämistä istutuksin, on otettava huomioon sadevesiviemäri. Kiiltomadonpolun kohdalla tulee olla 6 m leveä johtokujavaraus.

Helsingin Energian ja Helen Sähköverkko Oy:n mielestä kaavaehdotukseen tulisi tehdä merkintä, jonka mukaan kortteleihin 49018 ja 49036 tulee sijoittaa jakelumuuntamotilat.

Kiinteistölautakunta esittää puoltavassa lausunnossaan joitakin pieniä muutoksia, jotka koskevat Kiiltomadonpolkua ja asuntojen keskikokoa. Muutosehdotusta ei tulisi esittää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ennen kuin neuvottelut maankäyttösopimuksista on käyty ja mahdolliset sopimukset allekirjoitettu.

Yleisten töiden lautakunta kiinnittää huomiota mm. katuverkon mitoittamiseen, kiertoliittymiin, Kuvernöörinkujan muuttamiseen umpikaduksi, meluaitojen rakentamisen kustannuksiin, Yliskylän puistokatuun ja Kiiltomadonpolun yhteyteen suunniteltuun hissiin. Lautakunta esittää kaavaehdotukseen muutoksia, jotka sen mielestä keventäisivät huomattavasti kaupungille aiheutuvia kustannuksia. Asemakaavan mukaisen kaupunkirakenteen toteuttamisen kustannukset ovat kaupunkisuunnitteluviraston laskelmien perusteella n. 4,2 milj. euroa.

Vastine lausuntoihin

Asemakaavan muutosehdotuksessa on mm. muutettu liikerakennuksen käyttötarkoituksmerkintää ja asuntojen keskikokoa koskevaa määräystä, lisätty johtokujia, mahdollistettu jakelumuuntamo alueelle ja poistettu hissiyhteys kauppakeskuksesta Kiiltomadonpolulle.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutusten ja lausuntojen johdosta on tehty seuraavat muutokset:

- A-korttelialueen määräykseen on lisätty kohta, jonka mukaan korttelin 49036 talousrakennukseen on varattava tila jakelumuuntamo varten.
- A- ja AK-korttelialueiden asuntojen keskikokoa koskevaa määräystä on muutettu niin, ettei se koske vuokra-asuntoja.
- Kauppakeskuksen korttelialueen merkintä on muutettu KM:ksi (liikerakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön) ja joka on tarkoitettu kauppakeskusta varten.
- Määräys, jonka mukaan kauppakeskuksesta tulee olla hissi ylös Kiiltomadonpolulle, on poistettu.
- Kiiltomadonpolkua koskevia kaavamääräyksiä ja merkintöjä y ja y-1 on muutettu.
- Johtokujia on lisätty tonteille 49028/4 ja 49018/16.
- Kolmionmuotoiselle katualueen osalle Yliskylän puistokadun eteläpäässä on lisätty määräys, joka velvoittaa istuttamaan puun.

Kaavakarttaan ja kaavamääräykseen on myös tehty muutama oikaisunluonteinen korjaus tai selvennys. Kaavakartan otsikko on tarkistettu.

Lisäksi asemakaavaselostusta on täydennetty vaikutusten arvioinnin ja ympäristöhäiriöiden osalta, vesihuoltosuunnitelmaa ja energiahuolto- ja tietoliikennesuunnitelmaa on tarkistettu ja perustietolomakkeeseen on tehty oikaisunluonteinen korjaus.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville.

Muistutukset, kirje ja lausunnot sekä vastineet niihin on selostettu yksityiskohtaisemmin liitteenä olevassa päätöshistoriassa

(kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto 29.5.2008 kaupunginhallitukselle).

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että se hyväksyi 26.11.2012 Laajasalon Liikekeskus Oy:n ja Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa tehtävät maankäyttösopimukset.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 11743 kartta, päivätty 13.12.2007, muutettu 29.5.2008
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 11743 selostus, päivätty 13.12.2007, muutettu 29.5.2008
- 3 Havainnekuva
- 4 Päätöshistoria

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

03.12.2012

Kaj/2

Helsingin Energia -liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1321

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2011-001612 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2012 Pöydälle

Esteelliset: Arto Bryggare, Elina Moisio, Jan D Oker-Blom ja Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

03.12.2012

Stj/1

§ 1347

V Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyö

HEL 2012-002284 T 02 08 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen 1.1.2013 lukien oikeuttaa sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämään asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnasta ja muista hankintayhteistyössä tarvittavista toimenpiteistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Ehdotus hankintayhteistyötä koskevaksi sopimukseksi_.pdf
- 2 Liite 2 Kaupunginhallituksen 19.3.2012 päättämä sopimus hankintayhteistyöstä.pdf
- 3 Liite 3 Perustelumuiotio 30 8 2012
- 4 Liite 4 Hankkeen organisaatiomalli
- 5 Liite 5 Ryhmien tehtävät ja vastuut
- 6 Liite 6 Ryhmien jäsenet
- 7 Terveyslautakunnan päätös 14.2.2012

Otteet

Ote
Osapuolet

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne hyväksyä sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäne 1.1.2013 lukien oikeuttaa sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämään asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnasta ja muista hankintayhteistyössä tarvittavista toimenpiteistä.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.3.2012 (289 §) sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä. Hyväksytyt sopimuksen osapuolet olivat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS), Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunki sekä Kirkkonummen kunta. Kaupunginhallituksen hyväksymä sopimus on esityslistan liitteenä 2.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen (=APOTTI-hankkeen) ohjausryhmä on 29.5.2012 kokouksessaan yksimielisesti päättänyt esittää hankintarenkaan nykyisten osapuolien päätettäväksi hankintarenkaan laajentamista KL-Kuntahankinnat Oy:llä, jonka kanssa asiasta on neuvoteltu huhti- toukokuun 2012 aikana.

Nyt hyväksyttäväksi esitettävässä sopimuksessa KL-Kuntahankinnat Oy on uutena sopimusosapuolena ja hankintayksikkönä aiempien sopimusosapuolien ja hankintayksiköiden lisäksi. KL-Kuntahankinnat Oy:n tehtävänä hankinnassa on toimia yhteishankintayksikkönä ja kilpailuttaa hankinta puitejärjestelynä niitä HUS-alueen kuntia varten, jotka eivät ole sopimuksen osapuolia. Näin KL-kuntahankinnat Oy:n mukaantulon tarkoituksena on mahdollistaa hankintarenkaan ulkopuolisten HUS-alueen kuntien myöhempi mukaantulo yhteiseen järjestelmään ilman uudelleen kilpailutusta. Sopimukseen esitettävät muutokset johtuvat KL-Kuntahankinnat Oy:n mukaan tulosta, eikä sopimukseen tämän lisäksi tehdä muita kuin vähäisiä sanamuototarkistuksia. Lisäksi ohjausryhmän ja kehittämisryhmän kokoonpanoa on laajennettu.

Esittelijä

Taustaa

Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä solmittavalla sopimuksella on tarkoitus aloittaa tietojärjestelmien uudistaminen. Hankintayhteistyön on arvioitu ajoittuvan vuoden 2014 alkupuolelle asti. Uuden järjestelmäpalvelun arvioidaan olevan tuotantokäytössä viimeistään vuonna 2017. Hankinnan tavoitteena on hoito- ja hoivakokonaisuuksien parempi hallinta, palvelujen tuottavuuden parantaminen, parempi laatu sekä toimintatapojen ja terveydenhuollon prosessien uudistaminen. Tavoitteena on ajanmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon yhteinen järjestelmäpalvelu, joka mahdollistaa monipuolisen toiminnan tukemisen, helpon laajennettavuuden ja sellaiset avoimet rajapinnat, joiden avulla liitytään sujuvasti muihin käytössä oleviin ja käyttöön tuleviin tietojärjestelmiin.

Yhteistyön ja sopimuksen keskeinen sisältö

Esityslistan liitteenä kokonaisuudessaan olevan sopimuksen tarkoituksena on sopia sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä. Yhteistyötä on kuvattu 30.8.2012 päivitetystä perustelumuiotissa, joka on esityslistan liitteenä 3.

Sopimuksen mukaan hanke organisoidaan mukana olevien hankintayksiköiden (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, HUS ja KL-Kuntahankinnat Oy) hankintarenkaana. Hankintarenkaan kukin jäsen toimii omana hankintayksikkönä. Hankintayksiköt tekevät kukin toimivaltaisella tasolla päätökset ja esityslistan liitteen mukaiset sopimuksen hankintarenkaaseen osallistumisesta. Samoin ne tekevät aikanaan toimivaltaisella tasolla hankintapäätökset.

KL-Kuntahankinnat Oy:n tehtävänä hankinnassa on toimia julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007; hankintalaki) 11 §:n mukaisena yhteishankintayksikkönä ja kilpailuttaa hankinta hankintalain 31 §:n mukaisena puitejärjestelynä niitä HUS-alueen kuntia varten, jotka eivät ole tämän sopimuksen osapuolia. KL-Kuntahankinnat Oy kilpailuttaa hankinnan seuraavia HUS-alueen kuntia varten: Askola, Hanko, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karjalohja, Karkkila, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Mäntsälä, Nummi-Pusula, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vihti. Näillä HUS-alueen kunnilla on mahdollisuus puitejärjestelyn kautta hankkia hankinnan kohteena oleva asiakas- ja tietojärjestelmäpalvelu.

Hankinta toteutetaan hankintalain 25 §:n mukaisena neuvottelumenettelynä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

HUS, Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupungit sekä Kirkkonummen kunta valmistelevat yhteistyössä hankintailmoituksen, osallistumispyynnön, hankekuvauksen, neuvottelukutsun, tarjouspyynnön ja muut tarvittavat asiakirjat siten, että kaikki osapuolet osallistuvat hankinnan kohteen määrittelyyn. Ehdokkaiden ja tarjoajien sekä tarjousten arviointi- ja vertailuperusteista painoarvoineen sovitaan yhdessä. KL-Kuntahankinnat Oy ei osallistu valmistelutehtäviin ohjausryhmä- ja kehittämisryhmätehtäviä lukuun ottamatta.

Hankintarenkaana tehtävää yhteistyötä valvoo ohjausryhmä, joka tekee päätökset yksimielisesti. Päätöksentekoon osallistuvat HUSin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan edustajat. KL-Kuntahankinnat Oy:llä on muilta osin läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmässä. Myös sosiaali- ja terveysministeriöllä on ohjausryhmässä läsnäolo- ja puheoikeus. Lisäksi hankkeella on kehittämisryhmä- ja neuvotteluja varten perustettava neuvotteluryhmä. Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa hanketoimisto.

Varsinaisen hankintapäätöksen tekee kunkin osapuolen toimivaltainen päätöksentekoeelin.

KL-Kuntahankinnat Oy ei osallistu yhteisten hankintaprosessista aiheutuvien kustannusten maksamiseen. KL-Kuntahankinnat Oy:llä on oikeus periä myöhemmin palvelun hankkivilta HUS-alueen kunnilta korvausta hankinnan valmisteluvaiheen ja hankintamenettelyvaiheen ja sopimuksen aikaisen yhteistyön kustannuksista veloittamalla työstään konsultointihinnastonsa mukainen ja tuntiseurantaan perustuva maksu.

KL-Kuntahankinnat Oy:n ja puitejärjestelyn perusteella palvelun myöhemmin hankkivan HUS-alueen kunnan väliseen sopimukseen on sisällytettävä ehto, jonka mukaan kunta korvaa hankintayhteistyötä koskevassa sopimuksessa mainittujen kustannusten jakoperusteiden mukaisesti muille hankintayhteistyötä koskevan sopimuksen osapuolille 2 % hankinnan valmisteluvaiheen ja hankintamenettelyvaiheen kustannuksista.

Yhteistyösopimus on valmisteltu pääkaupunkiseudun sosiaali- ja terveystoimen johtajien ja HUSin yhteistyökokouksissa. Talous- ja suunnittelukeskuksen edustaja sekä hallintokeskuksen oikeuspalvelujen edustaja ovat osallistuneet valmisteluun. Asia on päätöshistoriasta ja liitteestä 7 ilmenevällä tavalla käsitelty sosiaali- ja terveyslautakunnassa sekä kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

1.1.2013 voimaan tulevan sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hankinnoista. Hankintaprosessin sujuvuuden vuoksi myös asiakas- ja

potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnasta ja muista hankintayhteistyössä tarvittavista toimenpiteistä päättäminen on tarpeen delegoida lautakunnalle päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, täytäntöönpanon yhteydessä oikeuttaa sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan allekirjoittamaan hankintayhteistyösopimuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Ehdotus hankintayhteistyötä koskevaksi sopimukseksi_.pdf
- 2 Liite 2 Kaupunginhallituksen 19.3.2012 päättämä sopimus hankintayhteistyöstä.pdf
- 3 Liite 3 Perustelumuistio 30 8 2012
- 4 Liite 4 Hankkeen organisaatiomalli
- 5 Liite 5 Ryhmien tehtävät ja vastuut
- 6 Liite 6 Ryhmien jäsenet
- 7 Terveyslautakunnan päätös 14.2.2012

Otteet

Ote

Osapuolet

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Tiedoksi

Terveyskeskus
Sosiaalivirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Oikeuspalvelut
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1313

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2012-002284 T 02 08 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2012 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan esityslistan 1. asian kokouksen ensimmäisenä asiana.

19.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 02.10.2012 § 327

Pöydälle 18.9.2012

HEL 2012-002284 T 02 08 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä pöytäkirjan tämän asian liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

02.10.2012 Ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että organisaatioasiantuntija Helena Ylisipola oli kokouksessa asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

18.09.2012 Pöydälle

21.02.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Stj/1

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Antti Iivanainen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71023
katriina.ilmonen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 02.10.2012 § 243

HEL 2012-002284 T 02 08 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

11.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Antti Iivanainen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71023
antti.iivanainen(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 12.03.2012 § 53

HEL 2012-002284 T 02 08 00

Päätös

Konsernijaosto päätti merkitä sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyöstä saadun selvityksen tiedoksi.

Käsittely

12.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Konsernijaosto päätti käsitellä sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan asian 1 esityslistan kolmantena asiana.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Stj/1

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Stj/2

§ 1348

V Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintamenettely

HEL 2012-012086 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneenä hyväksyä sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemusten jättämiseen esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Esittelijä päätti jäsen Pajamäen vastaehdotuksen mukaisesti lisätä perustelutekstinsä viimeiseksi kappaleeksi:

Pannessaan asian täytäntöön kaupunginhallitus kehottaa, että jatkovalmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota sosiaali- ja terveyslautakuntien antamiin lausuntoihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Asiakas- ja potilastietojärjestelmä hankintailmoitus
- 2 Hankintailmoituksen liite 1 Sosiaalihuollon laajempi kuvaus
- 3 Hankintailmoituksen liite 2 Ehdokkaan referenssit
- 4 Hankintailmoituksen liite 3 Esimerkkiluettelo soveltuvasta lainsäädännöstä
- 5 Hankintailmoituksen liite 4 Ehdokkaan asiantuntijat
- 6 Hankintailmoituksen liite 5 Alihankkijat
- 7 Hankintailmoituksen liite 6 Listaus soveltuvuusvaatimuksista
- 8 Liitteen 2 liite 4 Neuvottelumenettelyn prosessikaavio
- 9 Liite 3 Hanketoimiston selvitys 07112012
- 10 Liite 4 Apotti-järjestelmähankinnan vaihtoehtojen kustannusvaikutukset ja riskit 30102012
- 11 Apotti-järjestelmähankinnan vaihtoehtojen kustannusvaikutukset ja riskit Liite1 Taulukot
- 12 Liite 5 APOTTI Hankesuunnitelma
- 13 Hankesuunnitelman liite 3 kustannushyötylaskelma

- 14 Hankesuunnitelman liitteenä oleva kustannushyötylaskelman yhteenveto
15 Hankesuunnitelman liite 9 APOTTI hankinnan riskianalyysi (päivitetty 27092012)

Otteet

Ote

Hankintayhteistyön osapuolet

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen hyväksyä sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemusten jättämiseen esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Tiivistelmä

Sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintayhteistyön osapuolina ja hankinnan kilpailuttajina ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupungit sekä Kirkkonummen kunta ja KL-Kuntahankinnat Oy. Osapuolet muodostavat hankintarenkaan, jonka kukin jäsen toimii omana hankintayksikkönä. KL-Kuntahankinnat Oy:n tehtävänä hankinnassa on toimia julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007; hankintalaki) 11 §:n mukaisena yhteishankintayksikkönä ja kilpailuttaa hankinta hankintalain 31 §:n mukaisena puitejärjestelyinä niitä HUS-alueen kuntia varten, jotka eivät ole sopimuksen osapuolia.

Hankinta alkaa hankintailmoituksen julkaisemisella. Hankinta toteutetaan hankintalain 25 §:n mukaisena neuvottelumenettelynä. Osallistumispyynnön jättäneistä ehdokkaista neuvotteluihin valitaan vähintään kolme ja enintään kuusi ehdokasta, ellei soveltuvia ehdokkaita ole vähemmän. Jos ehdokkaita on enemmän, asetetaan ehdokkaat paremmuusjärjestykseen hankintailmoituksen mukaisesti. Ehdokkaiden kanssa neuvotellaan tarjoustensa mukauttamiseksi hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä esitettyihin vaatimuksiin. Neuvottelujen tarkoituksena on hankintalain 62 §:n mukaisen parhaan tarjouksen valinta. Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus.

Hyväksymällä hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemuksien jättämiseen kukin hankintayksikkö sitoutuu

hankintamenettelyyn. Hankintamenettelyn aikana hankintayksiköllä on mahdollisuus irtautua siitä hankintalain mukaisissa puiteissa. Varsinaiseen hankintaan sitoudutaan hyväksymällä neuvottelumenettelyn lopuksi hankintasopimus.

Hankinnan arvo ylittää EU-kynnysarvon. Kukin hankintayksikkö tekee omat hankintapäätöksensä omien päätöksentekosääntöjensä mukaisesti.

Hankkeen ohjausryhmä on 31.8.2012 kokouksessaan yksimielisesti hyväksynyt hankintailmoituksen.

Esittelijä

Taustaa

Sosiaali- ja terveydenhuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelukokonaisuudet liittyvät toisiinsa yhä enemmän. Yhteistyötä ja toimintamallien yhtenäistämistä on tehty muun muassa sopimalla yhteistyömalleja ja hoitoketjuja. Nykyiset tietojärjestelmät eivät riittävästi tue tätä tavoitetta. Ne eivät esimerkiksi mahdollista yhteisten palveluprosessien toteutumisen seurantaa.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö on yhdistämässä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon prosessit yhä tiiviimmäksi kokonaisuudeksi. Yhä useammin asiakkaiden ja potilaiden hoitoketjut jatkuvat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Potilasta hoidettaessa tarvitaan häntä koskevat sairauskertomus- ja hoitotiedot ja toiminnanohjaustiedot ajantasaisina ja helposti saavutettavina hallinnollisista rajoista riippumatta. Vastaavasti tiedot tarvitaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut liittyvät toisiinsa usein tiiviisti. Näin on erityisesti vanhustenhuollossa, mielenterveys-, päihde- sekä vammais- ja kehitysvammahuollossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut on järjestetty eri tavalla kunnasta ja organisaatioista riippuen. Kunnilla ja HUSilla on käytössä useita eri asiakas- ja potilastietojärjestelmiä eivätkä asiakkaan hoitoa ja palveluja koskevat tiedot siirry sujuvasti järjestelmien välillä.

Kuntien ja HUSin Apotti- (Asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelu) hankekokonaisuus (2012–2017) muodostuu toiminnan ja palvelujen kehittämis- ja muutoshankkeesta sekä sitä tukevan kansainvälisesti korkeatasoisen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnasta ja käyttöönotosta. Hanketta on kuvattu liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa.

Apotti-hankkeeseen liittyvän yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnan tavoitteena on muun muassa hoito- ja hoivakokonaisuuksien parempi hallinta, palvelujen tuottavuuden parantaminen ja parempi laatu sekä toimintatapojen ja sosiaali- ja terveydenhuollon prosessien uusiminen. Tavoitteena on ajanmukainen sosiaalihuollon ja perusterveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon yhteinen järjestelmä, joka mahdollistaa monipuolisen toiminnan tukemisen, helpon laajennettavuuden ja sellaisen avoimen rajapinnan, jonka avulla liitytään sujuvasti muihin käytössä oleviin tietojärjestelmiin.

Yhteiseen asiakas- ja potilastietojärjestelmään liittyy muun muassa seuraavat tavoitellut hyödyt:

- kustannustehokkuus: yhteisen järjestelmän hallinta usean erillisen järjestelmän sijaan,
- asiakashyöty: potilaan/asiakkaan koko hoitoprosessin tukeminen ja tietojen yhteinen ajantasainen käytettävyys riippumatta siitä, missä organisaatiossa kukin hoitoprosessin vaihe tapahtuu,
- työntekijän näkökulma: ohjaus ja tuki työprosessin eri vaiheissa, käyttäjäystävällisyys,
- tuottavuusnäkökulma: sähköisen asioinnin ja omahoidon tarvitsema toiminnallisuus,
- yhteinen tietojärjestelmä tukee kuntien ja HUSin yhteistyötä ja palvelujen potilaslähtöistä integraatiota.

Hankintayhteistyön osapuolet ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupungit sekä Kirkkonummen kunta ja KL-Kuntahankinnat Oy. Osapuolet muodostavat hankintarenkaan. Hankintarenkaan kukin jäsen toimii omana hankintayksikkönä. KL-Kuntahankinnat Oy:n tehtävänä hankinnassa on toimia julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007; hankintalaki) 11 §:n mukaisena yhteishankintayksikkönä ja kilpailuttaa hankinta hankintalain 31 §:n mukaisena puitejärjestelyinä niitä HUS-alueen kuntia varten, jotka eivät ole sopimuksen osapuolia. Edellä mainitut hankintayksiköt muodostavat hankintarenkaan, joka kilpailuttaa sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnan.

Hankintarenkaana tehtävää yhteistyötä valvoo ohjausryhmä, joka tekee päätökset yksimielisesti. Päätöksentekoon osallistuvat HUSin, Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkien sekä Kirkkonummen kunnan edustajat. KL-Kuntahankinnat Oy:llä ja sosiaali- ja terveysministeriöllä on läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmässä. Lisäksi hankkeella on kehittämisryhmä ja neuvotteluja varten

perustettava neuvotteluryhmä. Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa hanketoimisto.

Varsinaisen hankintapäätöksen tekee kunkin hankintayksikön toimivaltainen päätöksentekoeelin. Jos yhteiseen hankintaan päädytään, arvioidaan uuden järjestelmäpalvelun olevan tuotantokäytössä viimeistään vuonna 2017.

Nykyjärjestelmäkenttä on erittäin hajanainen sekä toiminnallisesti että teknisesti ja nykyjärjestelmistä osa on selkeästi elinkaarensa loppuvaiheessa. Nykyjärjestelmiin liittyy myös paljon käytettävyyso ongelmia, niiden rajapintojen avaaminen on osoittautunut haasteelliseksi eivätkä ne tue HUSin ja kuntien terveydenhuoltopalveluiden tuottamista riittävästi.

Koska julkisella sektorilla käytetään valmiita ohjelmistotuotteita, Apotti-hankkeessa korostuu ohjelmistojen hyödyntämisen, hallinnan ja hankinnan ei niinkään ohjelmistotuotannon osaaminen.

Aikaisemman valmistelun ja lautakuntien pyytämien lisäselvitysten vuoksi tehtyjen selvitysten perusteella on perusteltua edetä hankinnassa niin, että pyritään alueelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaan. Tällä saavutetaan parhaiten niitä asiakas- ja potilasturvallisuuteen, laatuun, toiminnanohjaukseen, toiminnan seuraamiseen ja kehittämiseen sekä kustannustason hallintaan liittyviä tavoitteita, joita hankkeelle on asetettu.

Hankkeen ohjausryhmä hyväksyi 26.10.2012 kokouksessaan seuraavat linjaukset:

- Hankinta tehdään lähtökohtaisesti kokonaispalveluhankintana.
- Hankinnassa on perusteltua tavoitella sellaista hyvin toimivaa mahdollisimman laajaa palvelukokonaisuutta, joka kattaa keskeiset asiakas- ja potilastietojen ja toiminnanohjauksen käsittelyn ydintoiminnot ja tämän lisäksi siihen saumattomasti liitetyt erillistoiminnallisuudet.
- Jos tarjolle tulevissa järjestelmäkokonaisuuksissa on sellaisia toiminnallisia ominaisuuksia tai palveluja, joiden ei katsota kustannuksiltaan tai muilta ominaisuuksiltaan vastaavan tarpeitamme, ne voidaan jättää hankinnan ulkopuolelle ja hankkia kolmannelta osapuolelta rajapinnan kautta yhteensopiva tuote.

- Samoin jätetään mahdollisuus siihen, että osa toiminnallisuuksista hankitaan sovitun määräajan sisällä hankintaan liittyvänä erikseen tarjottavana kokonaisuutena.
- Lisäksi pidetään oikeus pystyä tarvittaessa vaihtamaan palvelusopimuksen aikana järjestelmän osatoiminnallisuuksia kolmannen osapuolen vaihtoehtoon.
- Hankittavan järjestelmäpalvelun tulee sisältää tarpeidemme mukaiset hyvin toimivat avoimet rajapinnat.
- Hankintasopimuksessa tulee varautua sopimuskauden loppumiseen siirtymäkauden järjestelyillä sekä toimittajan tai toimittajakonsortion jonkin osapuolen mahdolliseen konkurssiin

Kokonaispalveluna hankittava tietojärjestelmäpalvelu tarkoittaa tietoteknisenä terminä sitä, että tietojärjestelmän hankinta sisältää samalla kertaa käyttöoikeuden (lisenssi), tuki- ja ylläpitopalvelun ja sen käyttämiseen tarvittavan käyttöpalvelun. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että hankittava tietojärjestelmän kaikki osiot hankittaisiin yhdellä kertaa.

Hankintailmoituksen keskeinen sisältö

Hankinnan kohteena on kuntien ja HUSin käyttöön tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erikoissairaanhoidon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelu.

Hankintailmoituksen julkaiseminen käynnistää hankintamenettelyn. Hankintamenettelynä käytetään hankintalain 25 §:n mukaista neuvottelumenettelyä. Tarjouspyyntöä tai tehtävämäärittelyä ei hankinnan luonteen vuoksi voida tehdä niin tarkoin kuin avoimen tai rajoitetun hankintamenettelyn käyttö edellyttäisi. Myöskään etukäteinen kokonaishinnoittelu ei ole hankinnan luonteen vuoksi mahdollista.

Hyväksymällä hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemuksien jättämiseen kukin hankintayksikkö sitoutuu hankintamenettelyyn. Hankintamenettelyn aikana hankintayksiköllä on mahdollisuus irtautua siitä hankintalain mukaisissa puitteissa. Varsinaiseen hankintaan sitoudutaan hyväksymällä hankintasopimus.

Hankintamenettelyn ensimmäisessä vaiheessa hankintamenettelyyn osallistuvia ehdokkaita pyydetään jättämään osallistumishakemukset neuvottelumenettelyyn. Neuvotteluun valitaan vähintään kolme (3) ja enintään kuusi (6) ehdokasta, ellei soveltuvia ehdokkaita ole vähemmän. Jos ehdokkaita on enemmän, asetetaan ehdokkaat paremmuusjärjestykseen hankintailmoituksen mukaisesti. Neuvotteluun

otettavien ehdokkaiden tulee täyttää hankintailmoituksessa ilmoitetut ehdokkaita koskevat soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset.

Neuvotteluryhmä neuvottelee ehdokkaiden kanssa tarjosten mukauttamiseksi hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä esitettyihin vaatimuksiin. Neuvottelujen tarkoituksena on hankintalain 62 §:n mukaisen parhaan tarjouksen valinta. Tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus.

Neuvotteluissa mukana olevien ehdokkaiden määrää voidaan hankintalain 26 §:n mukaisesti rajoittaa neuvottelujen aikana soveltamalla tarjouspyynnön mukaisia vertailuperusteita.

Hankinnan arvo ylittää EU-kynnysarvon. Hankintayhteistyösopimuksen mukaan kukin hankintayksikkö tekee omat hankintapäätöksensä omien päätöksentekosääntöjensä mukaisesti.

Mikäli neuvotteluissa havaitaan, että esitetyt ratkaisumallit tai toteutusvaihtoehdot eivät ole tarkoituksenmukaisia tai toteutuskelpoisia, hankintayksikkö voi ryhtyä neuvottelemaan uudesta ratkaisumallista tai toteutusvaihtoehdosta kaikkien neuvottelumenettelyyn valittujen ehdokkaiden kanssa.

Hankintasopimus syntyy vasta, kun osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Hankittavien palvelujen käyttöönotto on alustavasti suunniteltu aloitettavaksi vuoden 2015 aikana siten, että kokonaispalvelu on yhteisesti sovitun käyttöönottosuunnitelman mukaan pääosin käytössä vuonna 2017. Määräaikainen sopimuskausi on alustavasti 10 vuotta ja sen jälkeen sopimus on voimassa toistaiseksi.

KL-Kuntahankinnat Oy:n osalta hankinta toteutetaan puitejärjestelyinä, jonka kaikki ehdot vahvistetaan. Tilaajan ja toimittajan välillä solmittavassa puitesopimuksessa määritellään ehdot, joilla toimittaja sitoutuu toimittamaan palvelua hankintayksiköille. Puitejärjestely on voimassa neljä (4) vuotta sopimuksen allekirjoittamisesta. Hankintailmoituksessa mainitut HUS-alueen kunnat voivat hankkia hankinnan kohteena olevan järjestelmän puitejärjestelyn aikana.

Hankintailmoituksessa on alustavasti ilmoitettu, että hankintayksiköt tulevat perustamaan osakeyhtiön, joka vastaa hankintasopimuksen mukaisista velvoitteista.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakuntien sekä talous- ja suunnittelukeskuksen päätösehdotusta puoltavat lausunnot, jotka sisältyvät kokonaisuudessaan päätöshistoriaan.

Sosiaalilautakunta (13.11.2012) esittää huolensa siitä, että Apotti-järjestelmää ollaan rakentamassa vahvasti terveydenhuollon prosesseihin. Lautakunta katsoo, että ennen hankintaa sosiaalihuollon prosesseja, esim. vanhustenhuollon, lastensuojelun, päihdehuollon ja vammaispalvelujen prosesseja, tulee analysoida tarkemmin ja varautua hankkeen edetessä siihen, että sosiaalihuollon tarvitsemat osat voidaan tarvittaessa lisätä ydinjärjestelmään. Sosiaalilautakunta katsoo myös, että hanketoimiston IT-osaamista tulee vahvistaa. Lisäksi lautakunta esittää, että hankkeelle perustetaan luottamushenkilöistä koostuva seurantaryhmä.

Terveyslautakunta (13.11.2012) katsoo, että järjestelmän hankinnassa voisi mahdollisuuksien mukaan kustannussyistä ja riskien pienentämiseksi hyödyntää nykyjärjestelmien toiminnallisia osia. Lautakunta katsoo myös, että uuden järjestelmän käyttöpalvelun mahdollinen kilpailuttaminen erikseen on syytä tutkia neuvottelumenettelyn yhteydessä.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (4.10.2012) mm., että sosiaali- ja terveystoimen yhteisen alueellisesti kuntarajat ylittävän järjestelmän hankinta on kaupungin tietotekniikkaohjelman linjausten mukainen. Tietotekniikkaohjelmassa todetaan, että kansalaisten vapaa hakeutuminen ja valinnanvapauksien lisääminen tuovat uusia vaatimuksia tietojärjestelmien kehittämiseen erityisesti sosiaali-, terveys- ja sivistystoimissa. Asiakaspalvelun parantamista ja taloudellista tehokkuutta on tarkasteltava pääkaupunkiseudulla yli kunta- ja sektorirajojen. Helsingin on oltava aktiivisesti mukana yhteisten ratkaisujen valmistelussa ja toteutuksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaalilautakunnan esittämät näkökohdat sosiaalihuollon prosessien huomioon ottamisesta ovat erittäin tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa. Riittävästä IT-osaamisesta on luonnollisesti huolehdittava. Myös terveyslautakunnan esittämät näkökohdat nykyjärjestelmien mahdollisesta hyödyntämisestä tulee jatkosuunnittelussa selvittää ja käyttöpalvelun mahdollinen kilpailuttaminen erikseen neuvottelumenettelyn yhteydessä tutkia. Hankkeen etenemisen seuranta sopisi kaupunginhallituksen mielestä luontevasti jo olemassa olevalle PKS-koordinaatioryhmälle.

Kaupunginvaltuuston käsiteltävänä on erillisenä asiana esitys hankintayhteistyösopimuksen hyväksymisestä ja hankinnan päätöksentekovaltuuksien siirtämisestä sosiaali- ja terveyslautakunnalle. 1.1.2013 voimaan tulevan sosiaali- ja terveystoimen johtosäännön mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hankinnoista. Hankintaprosessin sujumuuden vuoksi myös asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnasta ja muusta

hankintayhteistyössä tarvittavista toimenpiteistä päättäminen on tarpeen delegoida lautakunnalle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 Asiakas- ja potilastietojärjestelmä hankintailmoitus
- 2 Hankintailmoituksen liite 1 Sosiaalihuollon laajempi kuvaus
- 3 Hankintailmoituksen liite 2 Ehdokkaan referenssit
- 4 Hankintailmoituksen liite 3 Esimerkkiluettelo soveltuvasta lainsäädännöstä
- 5 Hankintailmoituksen liite 4 Ehdokkaan asiantuntijat
- 6 Hankintailmoituksen liite 5 Alihankkijat
- 7 Hankintailmoituksen liite 6 Listaus soveltuvuusvaatimuksista
- 8 Liitteen 2 liite 4 Neuvottelumenettelyn prosessikaavio
- 9 Liite 3 Hanketoimiston selvitys 07112012
- 10 Liite 4 Apotti-järjestelmähankinnan vaihtoehtojen kustannusvaikutukset ja riskit 30102012
- 11 Apotti-järjestelmähankinnan vaihtoehtojen kustannusvaikutukset ja riskit Liite1 Taulukot
- 12 Liite 5 APOTTI Hankesuunnitelma
- 13 Hankesuunnitelman liite 3 kustannushyötylaskelma
- 14 Hankesuunnitelman liitteenä oleva kustannushyötylaskelman yhteenveto
- 15 Hankesuunnitelman liite 9 APOTTI hankinnan riskianalyysi (päivitetty 27092012)

Otteet

Ote

Hankintayhteistyön osapuolet

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Tiedoksi

Terveyskeskus
Sosiaalivirasto
Talous- ja suunnittelukeskus
Oikeuspalvelut
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1314

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2012-012086 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2012 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti käsitellä sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan esityslistan 2. asian kokouksen toisena asiana.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 13.11.2012 § 367

Pöydälle 18.9.2012, palautettiin 2.10.2012, pöydälle 6.11.2012

HEL 2012-012086 T 02 08 02 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemusten jättämiseen pöytäkirjan liitteen 1 mukaisesti.

Kustannusvaikutusten ja riskien arvioinnin perusteella neuvottelut kannattaa käynnistää laajasta kokonaisuudesta, mutta tehdä hankinta siten, että ydinjärjestelmäpalvelun toiminnallisuutta voidaan täydentää tarvittavilta osin erillisillä, ydinjärjestelmään integroiduilla erillisjärjestelmillä, jotka voidaan tarvittaessa kilpailuttaa ja hankkia eri toimittajilta.

Sosiaalilautakunnan mielestä tulee hankkeen edetessä pitää auki mahdollisuutta toteuttaa hankinta kokonaishankinnan sijaan siten, että sosiaalihuollon toiminnallisuudet lisätään ydinjärjestelmään erillishankintana.

Sosiaalilautakunta esittää huolensa, että taustaselvitysten perusteella Apotti-järjestelmää ollaan rakentamassa perustuen vahvasti terveydenhuollon toiminnallisiin prosesseihin. Ennen hankintaa myös sosiaalihuollon prosesseja, esim. vanhustenhuollon (mm. RAI-järjestelmä), lastensuojelun, päihdehuollon ja vammaispalveluiden prosesseja, tulisi analysoida perusteellisemmin.

Sosiaalilautakunnan mielestä hanketoimiston IT-osaamista tulee vahvistaa merkittävästi sekä verkostoitua esimerkiksi yliopistojen huippuosaajien kanssa ja käyttää alan parhaita asiantuntijoita hanketoimiston apuna.

Sosiaalilautakunta ehdottaa, että perustetaan luottamushenkilöistä koostuva seurantaryhmä. Ohjausryhmä raportoi hankkeen etenemisestä seurantaryhmälle säännöllisesti.

Käsittely

13.11.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisäys esittelijän päätösehdotukseen:

"Kustannusvaikutusten ja riskien arvioinnin perusteella neuvottelut kannattaa käynnistää laajasta kokonaisuudesta, mutta tehdä hankinta siten, että ydinjärjestelmäpalvelun toiminnallisuutta voidaan täydentää tarvittavilta osin erillisillä, ydinjärjestelmään integroiduilla erillisjärjestelmillä, jotka voidaan tarvittaessa kilpailuttaa ja hankkia eri toimittajilta.

Sosiaalilautakunnan mielestä tulee hankkeen edetessä pitää auki mahdollisuutta toteuttaa hankinta kokonaisuuden sijaan siten, että sosiaalihuollon toiminnallisuudet lisätään ydinjärjestelmään erillishankintana."

Perustelut: Kustannusvaikutusten ja riskien arviointi suosittelee hankinnaksi ensi vaiheessa tarkoituksenmukainen kokonaisuus, jonka toiminnallisuutta täydennetään tarvittavilta osin erillisillä, ydinjärjestelmään integroiduilla erillisjärjestelmillä tai lisäpalveluilla. Näitä voidaan hankkia joko samalta toimittajalta tai konsortiolta lisähankintoina, tai kilpailuttaa ja hankkia eri toimittajilta. Myös tuotteiden tai toimittajien vaihtomahdollisuus tarvittaessa tulee pyrkiä säilyttämään. Tämä antaa myös mahdollisuuden seurata markkinan, toimintaympäristön ja omien tarpeiden kehittymistä hankkeen aikana ja ohjata hankintoja niiden suuntaan. Integraatiot ja rajapinnat Apotti-kokonaisuuden ulkopuolisiin järjestelmiin, tietokantoihin ja tiedonsiirtoväyliin tulevat myös olemaan kokonaisuuden kannalta tärkeässä roolissa, ja näitä voitaneen osittain toteuttaa erilliskäytöksinä.

Kannattaja: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Lisäys esittelijän päätösehdotukseen:

"Sosiaalilautakunta esittää huolensa, että taustaselvitysten perusteella Apotti-järjestelmää ollaan rakentamassa perustuen vahvasti terveydenhuollon toiminnallisiin prosesseihin. Ennen hankintaa myös sosiaalihuollon prosesseja, esim. vanhustenhuollon (mm. RAI-järjestelmä), lastensuojelun, päihdehuollon ja vammaispalveluiden prosesseja, tulisi analysoida perusteellisemmin."

Perustelut: Selvityksissä lähes kaikki toiminnalliset prosessit ovat terveydenhuollon prosesseja. Kun yritetään hankkia kokonaisjärjestelmää, mitä ei ole missään valmiina tuotteena näin laajaan palvelukokonaisuuteen, sosiaalihuollon prosessit ovat vaarassa jäädä suuren kokonaisuuden jalkoihin.

Kannattaja: Terhi Mäki

Vastaehdotus: Lisäys esittelijän päätösehdotukseen:

Sanna Vesikansa: "Sosiaalilautakunnan mielestä hanketoimiston IT-osaamista tulee vahvistaa merkittävästi sekä verkostoitua esimerkiksi yliopistojen huippuosaaajien kanssa ja käyttää alan parhaita asiantuntijoita hanketoimiston apuna."

Kannattaja: Terhi Mäki

Vastaehdotus: Lisäys esittelijän päätösehdotukseen:

Sanna Vesikansa: "Sosiaalilautakunta ehdottaa, että perustetaan luottamushenkilöistä koostuva seurantaryhmä. Ohjausryhmä raportoi hankkeen etenemisestä seurantaryhmälle säännöllisesti."

Kannattaja: Terhi Mäki

Sanna Vesikansan vastaehdotukset voittivat esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

06.11.2012 Pöydälle

02.10.2012 Palautettiin

18.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Antti Iivanainen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71023
antti.iivanainen(a)hel.fi

Helena Tukia, hankesuunnittelija, puhelin: 310 25764

helena.tukia(a)thl.fi

Terveyslautakunta 13.11.2012 § 271

HEL 2012-012086 T 02 08 02 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti omalta osaltaan hyväksyä sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankintailmoituksen ja pyynnön osallistumishakemusten jättämiseen esityslistan liitteen 1 mukaisesti.

Terveyslautakunta päätti tehdä toimitusjohtajan esityksestä poiketen puheenjohtaja Malisen esityksestä seuraavat kaksi lisäystä:

1. Samalla terveyslautakunta katsoo, että asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnassa voisi mahdollisuuksien mukaan kustannussyistä ja riskien pienentämiseksi hyödyntää nykyjärjestelmien toiminnallisia osia, jotka ovat liitettävissä uuteen järjestelmäkokonaisuuteen sekä tarvittaessa hankkia kustannus- ja aikataulusyistä osa toiminnallisuuksista myöhemmin.
2. Terveyslautakunta katsoo, että uuden järjestelmän käyttöpalvelun mahdollinen kilpailuttaminen erikseen on syytä tutkia kustannussyistä neuvottelumenettelyn yhteydessä.

Käsittely

13.11.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Terveyslautakunnan edellä oleva päätös syntyi yhteensä kahden jäljempänä ilmenevän äänestyksen jälkeen.

1. Lautakunta hyväksyi puheenjohtaja Malisen, jäsen Heistaron, jäsen Kousan, jäsen Kuuskosken, jäsen Lumijärven, jäsen Muurisen, jäsen Snällin ja jäsen Tuomisen äänin (jäsen Autti äänesti tyhjää) päätösehdotuksen kolmanneksi kappaleeksi seuraavan puheenjohtaja Malisen tekemän ja jäsen Kuuskosken kannattaman lisäysehdotuksen: ”Samalla terveyslautakunta katsoo, että asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun hankinnassa voisi mahdollisuuksien mukaan kustannussyistä ja riskien pienentämiseksi hyödyntää nykyjärjestelmien toiminnallisia osia, jotka ovat liitettävissä uuteen järjestelmäkokonaisuuteen sekä tarvittaessa hankkia kustannus- ja aikataulusyistä osa toiminnallisuuksista myöhemmin.”
2. Lautakunta hyväksyi puheenjohtaja Malisen, jäsen Heistaron, jäsen Kousan, jäsen Kuuskosken, jäsen Lumijärven, jäsen Muurisen, jäsen Snällin ja jäsen Tuomisen äänin (jäsen Autti äänesti

tyhjää)päätösehdotuksen neljänneksi kappaleeksi seuraavan puheenjohtaja Malisen tekemän ja jäsen Kuuskosken kannattaman lisäysehdotuksen: "Terveyslautakunta katsoo, että uuden järjestelmän käyttöpalvelun mahdollinen kilpailuttaminen erikseen on syytä tutkia kustannussyistä neuvottelumenettelyn yhteydessä."

Jäsen Autti teki esityksen, että asia tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi. Esitys raukesi kannattamattomana. Jäsen Autti jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavasti:

"Esitys tulee hylätä ja asia palauttaa uudelleen valmisteluun. Esityksen mukaan asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta tehdään lähtökohtaisesti kokonaispalveluhankintana ja ydintoiminnot tulitisiin pääosin hankkimaan yhdeltä toimijalta. Vaikka esityksessä todetaan, että ydinjärjestelmään integroitavat erillisjärjestelmät voidaan kilpailuttaa ja hankkia eri toimittajilta, on kuitenkin selvänä uhkana, että tärkeimpien ydintoimintojen osalta ajaututaan yhden toimittajan hallitsemaan monopoliasemaan, jota tulee välttää asiaan uudelleen valmistelussa.

Konsulttiyhtiö Deloitteen yhteistyössä Apotti-hanketoimiston kanssa tekemän selvityksen heikoin kohta on kustannusvaikutusten puutteellinen selvitys. Selvityksessä todetaankin, että tarkempien euromääräisten laskelmien tekeminen on rajattu selvityksen ulkopuolella tiukan aikataulun ja käytettävän informaation rajallisuudesta johtuen. Ennen kuin näin suuresta, useita vuosia kestävästä hankkeesta voidaan päättää, tulee myös euromääräiset kustannusarviot ja niihin liittyvät riskit olla nykyistä paremmin selvitettyinä. Uudelleen valmistelussa tulee myös hankkeen tietojärjestelmäosaamista vahvistaa."

Merkittiin, että organisaatioasiantuntija Antti Iivanainen oli kokouksessa kutsuttuna asiantuntijana läsnä tätä asiaa käsiteltäessä.

06.11.2012 Pöydälle

02.10.2012 Palautettiin

11.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Antti Iivanainen, organisaatioasiantuntija, puhelin: 310 71023
antti.iivanainen(a)hel.fi
Helena Tukia, hankesuunnittelija, puhelin: 310 25764
helena.tukia(a)thl.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 4.10.2012

HEL 2012-012086 T 02 08 02 00

Hallintokeskus on 17.9.2012 pyytänyt talous- ja suunnittelukeskukselta lausuntoa koskien sosiaalitoimen ja terveystoimen yhteisen asiakastietojärjestelmän hankintaa.

Talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Tietotekniikkaohjelmassa (Khs 30.1.2011) todetaan, että "Kansalaisten vapaa hakeutuminen ja valinnanvapauksien lisääminen tuovat uusia vaatimuksia tietojärjestelmien kehittämiseen erityisesti sosiaali-, terveys- ja sivistystoimissa. Asiakaspalvelun parantamista ja taloudellista tehokkuutta on tarkasteltava pääkaupunkiseudulla yli kunta- ja sektorirajojen. Helsingin on oltava aktiivisesti mukana yhteisten ratkaisujen valmistelussa ja toteutuksessa". Sosiaali- ja terveystoimen yhteisen ja alueellisesti kuntarajat ylittävän järjestelmän hankinta on siten tietotekniikkaohjelman linjausten mukainen.

Koska kyseessä on sosiaali- ja terveystoimen ydintoimintaa palvelevan tietojärjestelmän hankinta, on se selvästi sosiaali- ja terveystoimen tietohallinnon vastuualuetta. Talousarvion noudattamisohjeiden mukaisesti hallintokunnan on huolehdittava, että hankittava järjestelmä toteuttaa yhteensopivuusperiaatetta yhteisten, ja tarvittavilta osin toisten hallintokuntien järjestelmien kanssa. Tämän varmistamiseksi hankittavalta järjestelmältä tulee vaatia avoimia, standardien mukaisia rajapintoja.

Tulevan sosiaali- ja terveystoimen on sisällytettävä hankkeen kustannusarvioihin järjestelmäkustannusten lisäksi Helsingin omissa järjestelmissä syntyvät muutoskustannukset kokonaisuudessaan. Nämä kaupungin omat muutos- ja liityntäkustannukset eivät sisälly hanketoimiston kustannuksiin. Sosiaali- ja terveystoimen on myös nimettävä omasta tietohallinnostaan hankkeesta vastaava hankepäällikkö.

Kaupungin tietotekniikan hankeohjausryhmä seuraa hankkeen etenemistä. Hanketta johtavan tahon on huolehdittava siitä, että hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin tietohallinnon hankeohjausryhmälle talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston pyytämässä aikataulussa ja laajuudessa.

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.rautio(a)hel.fi

§ 1349

V Käräjäoikeuden lautamiehen vapauttaminen tehtävästään

HEL 2011-009557 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne myöntää Patrik Pulkkiselle vapautuksen käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, vs. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Patrik Pulkkisen eronpyyntö lautamiehen tehtävästä

Otteet

Ote

Päätöksessä mainittu

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne esittää, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäne myöntää Patrik Pulkkiselle vapautuksen käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Esittelijä

Patrik Pulkkinen pyytää 19.11.2012 vapautusta käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Kaupunginvaltuusto valitsi 11.2.2009 (asia 13) Patrik Pulkkisen käräjäoikeuden lautamieheksi toimikaudeksi 2009 - 2012.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, vs. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Sj/1

anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Patrik Pulkkisen eronpyyntö lautamiehen tehtävästä

Otteet

Ote

Päätöksessä mainittu

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut-liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1350 Kaupunginhallituksen kokoukset vuonna 2013

HEL 2012-013802 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti kokoontua vuonna 2013 varsinaisiin kokouksiinsa 7.1.2013 alkaen maanantaisin klo 16 ja ylimääräisiin kokouksiin tarvittaessa. Kevätkauden viimeinen kokous pidetään 24.6.2013. Syyskauden ensimmäinen kokous pidetään 5.8.2013 ja viimeinen 16.12.2013.

Viikolla 14 kokous pidetään pääsiäisen takia poikkeuksellisesti tiistaina 2.4.2013 klo 16.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn takia perua kokouksen. Lisäksi puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kaupunginhallituksen kokouspaikkana on kaupunginhallituksen istuntosali kaupungintalolla.

Edelleen kaupunginhallitus päätti

- että pöytäkirja kaupunginhallituksen kokouksista pidetään yleisesti nähtävänä kaupungin kirjaamossa kokousta seuraavana kuudentena arkityöpäivänä ja
- että kaupunginhallituksen kokousajoista ja edellä mainituista nähtävänäoloista kuulutetaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla, kaupungin verkkosivuilla sekä kaupunginhallituksen päättämässä ilmoituslehdissä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, vs. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen kokoontua vuonna 2013 varsinaisiin kokouksiinsa 7.1.2013 alkaen maanantaisin klo 16 ja ylimääräisiin

kokouksiin tarvittaessa. Kevätkauden viimeinen kokous pidetään 24.6.2013. Syyskauden ensimmäinen kokous pidetään 5.8.2013 ja viimeinen 16.12.2013.

Viikolla 14 kokous pidetään pääsiäisen takia poikkeuksellisesti tiistaina 2.4.2013 klo 16.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen, että puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn takia perua kokouksen. Lisäksi puheenjohtaja voi, mahdollisuuksien mukaan varapuheenjohtajien kanssa neuvoteltuaan, muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan vähintään viikkoa ennen kokousta.

Kaupunginhallituksen kokouspaikkana on kaupunginhallituksen istuntosali kaupungintalolla.

Edelleen kaupunginhallitus päättäneen

- että pöytäkirja kaupunginhallituksen kokouksista pidetään yleisesti nähtävänä kaupungin kirjaamossa kokousta seuraavana kuudentena arkityöpäivänä ja
- että kaupunginhallituksen kokousajoista ja edellä mainituista nähtävänäoloista kuulutetaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla, kaupungin verkkosivuilla sekä kaupunginhallituksen päättämässä ilmoituslehdissä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, vs. hallintosihteeri, puhelin: 09 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

§ 1351

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio kunnallisvaaleista 2012

HEL 2012-016124 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa maksettavaksi 4 350 euroa palkkiona keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Juha Viertolalle kunnallisvaalien 2012 yhteydessä hoitamistaan tehtävistä talousarvion luvulta 1 01 (Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio kunnallisvaaleista 2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen vahvistaa maksettavaksi 4 350 euroa palkkiona keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Juha Viertolalle kunnallisvaalien 2012 yhteydessä hoitamistaan tehtävistä talousarvion luvulta 1 01 (Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

Esittelijä toteaa seuraavaa: keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja Juha Viertola pyytää (21.11.2012), että hänelle suoritetaan 28.10.2012 toimitettuihin kunnallisvaaleihin liittyneiden tehtävien hoitamisesta samansuuruisen palkkion kuin aikaisemmissa vaaleissa eli 4 350 euroa luottamushenkilöiden palkkiosäännön 5 § 2 momentin nojalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio kunnallisvaaleista
2012

Tiedoksi; Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Keskusvaalilautakunta
Viertola Juha

§ 1352
Valtuutettu Silvia Modigin toivomusponsi ilmaisesta ilmoitusseinästä

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Paula Hirvonen, verkkoviestintäpäällikkö, puhelin: 310 25347
paula.hirvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Silvia Modigin toivomusponsi
- 2 Rakennusviraston lausunto
- 3 Forum Virium Helsingin lausunto

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi esityslistalta ilmenevän selvityksen liittyen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymään toivomusponteen ja toimittaa selvityksen ehdottajalle (valtuutettu Silvia Modig) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti Helsingin kulttuuristrategian vuosille 2012–2017 kaupunginvaltuusto samalla hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus toteuttaa keskeiselle paikalle kaupungin keskustaan ilmainen ilmoitusseinä joka mahdollistaa erilaisten tapahtumien mainostamisen. (Silvia Modig)”

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24§:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään

vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Toivomuspöytäkirjan on pyydetty lausunnot erilaisia kaupungin ilmoituspintoja hallinnoivalta rakennusvirastolta, digitaalisia Clear Channel -kaupunkinäyttöjä konseptoineelta Forum Virium Helsingiltä sekä tapahtumia järjestäviltä ja niistä tiedottavilta kulttuurikeskukselta ja talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksiköltä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että pöytäkirjan kuvattujen ilmoitusten perustaminen on mahdollista joko hyödyntämällä jo kaupungin hallinnassa olevia ilmoituspintoja tai hankkimalla kokonaan uusi ilmoitusseinä, mutta molemmissa tapauksissa tulisi kaupungin talousarviossa osoittaa määrärahat palvelun toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä henkilöresurssit sen operatiiviseen hallintaan. Mikäli ilmoitusseinän tulisi mahdollistaa myös asukkaiden spontaanin tapahtumailmoittelun, tulee resurssoinnissa lisäksi ottaa huomioon sen aiheuttamat lisäkustannukset.

Rakennusvirastolla on sopimus Clear Channel Suomi Oy:n kanssa, joka kattaa 23 digitaalista Clear Channel -kaupunkinäyttöä sijoiteltuna eri puolille Helsingin ydinkeskustaa. Toinen puoli näytöistä on mainoskäytössä, ja toisesta puolesta vähintään 80 % on kaupungin käytössä. Kaupungin puolella on kosketusnäyttö, joka mahdollistaa myös vuorovaikutteiset sisällöt. Saatujen lausuntojen perusteella näyttöjä on teknisesti mahdollista käyttää sekä kaupungin että asukkaiden tapahtumailmoitteluun, mutta toteutus vaatii alkuinvestoinnin ylläpitojärjestelmän suunnitteluun ja kehittämiseen sekä taloudelliset ja henkilöresurssit ilmoitustaulun ylläpitämiseen ja modernointiin.

Kaupungilla on jo käytössään erilaisia sähköisiä ja muita tapahtumailmoittelun paikkoja, jotka mahdollistavat myös asukkaiden tapahtumailmoittelun. Rakennusviraston hallinnassa on eri puolilla kaupunkia sijoitettuja suljettuja ilmoitustauluja, joiden ilmoittelusta ja siisteydestä vastaavat paikalliset asukas yhdistykset tai muut vastuulliset yhdistykset. Lisäksi metroissa ja ratikoissa on JC Decauxin digitaalisia näyttöjä, joissa näkyy Innessiivi Media Oy:n ylläpitämän Stadissa.fi-tapahtumapalvelun tapahtumia. Stadissa.fi-palveluun voivat sekä yksittäiset henkilöt että isommat organisaatiot jättää ilmaiseksi tapahtumailmoituksia sähköpostitse tai palvelun Facebook-sivuilla. Asukkaiden ilmoittelun mahdollistavat myös verkkosivut ja sosiaalinen media. Esimerkiksi kaupunginosayhdistykset ilmoittavat omilla verkkosivuillaan alueensa tapahtumista, joiden tuomista osaksi kaupungin Hel.fi-portaalissa loppuvuodesta 2012

avattavia kaupunginosasivuja harkitaan yhdessä Helka ry:n ja kaupunginosayhdistysten kanssa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että mikäli jo olemassa olevien ilmoituspaikkojen lisäksi päätetään perustaa uusi kaupungin yhteinen ilmoitusseinä, vaatii sen toteuttaminen vastuutahon, joka toimialan perusteella voisi olla talous- ja suunnittelukeskuksen tapahtumayksikkö tai kulttuurikeskus. Toimiakseen ilmoitusseinä vaatii toiminta- ja ylläpitoperiaatteet myös kolmansien osalta sekä taloudelliset resurssit ja henkilöstön.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Paula Hirvonen, verkkoviestintäpäällikkö, puhelin: 310 25347
paula.hirvonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vt Silvia Modigin toivomusponsi
- 2 Rakennusviraston lausunto
- 3 Forum Virium Helsingin lausunto

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 2.11.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin kaupungin rakennusviraston ja Clear Channel Oy:n välillä on sopimus ulkojulistetaulujen ja digitaalisten kaupunkinäyttöjen ulkomainospintojen käytöstä. Näistä pinnoista tietty käyttöosuus on varattu kaupungin eri virastojen omiin ilmoituksiin ja mainoksiin. Mikäli kaupunkiin halutaan uusi ilmainen ilmoitusseinä jo olemassa olevien maksullisten mainospintojen rinnalle, tulee ottaa huomioon, että myös uusi ilmoitusseinä tarvitsee toimiakseen järjestelmän, ohjelman, henkilöstön, huollon sekä taloudelliset resurssit.

Mikäli tällainen uusi ilmoitusseinä halutaan, tulee toimialan edustajien, kuten Clear Channel Oy:n ja JC Decaux Oy:n yhdessä Forum Viriumin ja Helsingin kaupungin kanssa tutkia uuden digitaalisen ilmoitusseinän sijoitusmahdollisuuksia sekä luoda toiminta- ja ylläpitoperiaatteet sekä rahoitusmalli. Ilmoitusseinä voisi olla pysyvä tai siirrettävä malli (mobiili). Tarjotussa palvelussa tulee olla selkeät periaatteet, joihin mainospinnan kapasiteetin jako perustuu. Lisäksi pitää luoda prosessi, joka määrittelee tasapuolisen ja läpinäkyvän mainospinnan ilmaisen käyttömahdollisuuden tapahtumajärjestäjille.

Lisäksi voidaan todeta, että sosiaalinen media on luonut uusia tehokkaita maksuttomia ilmoitusväyliä jo olemassa olevien tapahtumakalentereiden lisäksi. Maksulliset ulkomainostaulut ja digitaaliset näytöt täydentävät markkinointia.

Lisätiedot

Saila Machere, tapahtumapäällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 1.11.2012

HEL 2011-010778 T 00 00 03

Helsingin kulttuurikeskuksen toimipaikkojen saleissa järjestetään vuosittain 1 400 tapahtumaa, 100 näyttelyä sekä 1 600 kurssia. Tapahtumista yli 95 % on yksittäisiä. Useamman esityksen sisältäviä tuotantoja on vain muutama. Tämä asettaa kulttuurikeskuksen viestinnälle suuria resurssihaasteita potentiaalisten kohderyhmien tavoittamisessa.

Näin ollen kulttuurikeskuksessa tunnistetaan hyvin lausunnossa esitetty tarve tapahtumien ilmaismarkkinointiin. Kulttuurikeskus suhtautuu myönteisesti kaupungissa järjestettävien kulttuuritapahtumien markkinoinnin tukemiseen ja toivoo, että kaupungin mainospinnoista vastaavat tahot voisivat selvittää mahdollisuuksia tarjota myös ilmaisia tapahtumatiedottamiskanavia. Erityisesti pienillä, yksittäisillä tapahtumanjärjestäjillä on usein hyvin niukat resurssit, jotka eivät riitä maksullisten mainospaikkojen hankintaan. Valtamediat ovat vähentäneet ilmaisia tapahtumalistauksia, ja mediakenttä on entisestään pirstaloitunut.

Sähköisten ilmoitustaulujen soveltuvuudesta kulttuurikeskuksen tapahtumamarkkinointiin virastolla ei ole edellytyksiä ottaa kantaa, koska virastossa ei ole kokemusta ko. näyttöjen sisällöntuotantojärjestelmästä. Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että tapahtumailmoittelukanava, olkoon se sitten perinteinen tai sähköinen ilmoitustaulu, vaatii aina sekä vastuutahoa että resurssia sisällön moderointiin ja ylläpitoon.

Lisätiedot

Terttu Sopanen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 29870
terttu.sopanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1353

Päätäminen Helsingin kaupungin virallisista ilmoituslehdistä

HEL 2012-015449 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita hankintakeskuksen ja hallintokeskuksen toimeenpaneman avoimen kilpailutuksen perusteella kaupungin virallisiksi ilmoituslehdiksi vuoden 2013 alussa alkavan ja vuoden 2016 loppuun kestäväen valtuustokauden ajaksi seuraavat lehdet.

- Helsingin kaupungin suomenkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi tarjouskilpailussa kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset jättäneet, Sanoma Newsin julkaisemat lehdet Helsingin Sanomat ja Metro, ja
- Helsingin kaupungin ruotsinkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi ainoan ruotsinkielisiä ilmoituksia koskevan tarjouksen jättäneen KSF Media Ab:n julkaiseman Hufvudstadsbladet-lehden.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eero Waronen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 36073
eero.waronen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarjouspyyntö
- 2 Sopimusluonnos
- 3 Avauspöytäkirja
- 4 Vertailutaulukko

Otteet

Ote
Tarjouksen tekijät

Otteen liitteet
Liite 4
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen valita hankintakeskuksen ja hallintokeskuksen toimeenpaneman avoimen kilpailutuksen perusteella kaupungin virallisiksi ilmoituslehdiksi vuoden 2013 alussa alkavan ja

vuoden 2016 loppuun kestävä valtuustokauden ajaksi seuraavat lehdet.

- Helsingin kaupungin suomenkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi tarjouskilpailussa kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset jättäneet, Sanoma Newsin julkaisemat lehdet Helsingin Sanomat ja Metro, ja
- Helsingin kaupungin ruotsinkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi ainoan ruotsinkielisiä ilmoituksia koskevan tarjouksen jättäneen KSF Media Ab:n julkaiseman Hufvudstadsbladet-lehden.

Esittelijä

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 64 §:n mukaan kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla.

Helsingin kaupungin viestinnän ohjeiden (Khs 7.9.2009, 948 §) mukaan Helsingin kaupungin viralliset kuulutukset ja ilmoitukset julkaistaan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla ja lisäksi kaupungin verkkosivuilla olevilla kaupungin eri hallintokuntien sähköisillä ilmoitustauluilla sekä suomenkielisinä enintään kahdessa merkittävässä määrin suomenkielistä toimituksellista aineistoa sisältävässä lehdessä ja ruotsinkielisinä yhdessä merkittävässä määrin ruotsinkielistä toimituksellista aineistoa sisältävässä lehdessä. Ilmoituslehdet kaupunginhallitus valitsee tarjouskilpailun perusteella aina valtuustokaudeksi kerrallaan.

Vähintään yhden suomenkielisen sekä ruotsinkielisen ilmoituslehden tulee olla Helsingin alueella kotitalouksiin jaettavia lehtiä.

Kaupungin virallisten ilmoituslehtien tulee olla vähintään kahdesti viikossa ilmestyviä lehtiä. Kaupungin viralliset ilmoitukset ja kuulutukset julkaistaan niissä edellyttäen, että ne ilmestyvät sellaisena päivänä, jolloin kuulutus tai ilmoitus julkaistaan. Tällaisia ilmoituksia ja kuulutuksia ovat kuntalain ohella mm. maankäyttö- ja rakennuslaissa, ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa, vaalilaissa, jätelaissa ym. ilmoitettavat ja kuulutettavat asiat sekä sellaisten virkojen hakuilmoitukset, joissa henkilön valitsee jokin kaupungin toimielin, kuten kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lautakunta tai johtokunta, sekä hallintokuntien harkinnan mukaisena laajuudessa myös työsuhteiset toimet.

Vuonna 2008 järjestetyn tarjouskilpailutuksen perusteella valtuustokauden 2009–2012 viralliset suomenkieliset ilmoituslehdet ovat olleet Helsingin Sanomat ja Metro sekä virallinen ruotsinkielinen ilmoituslehti Hufvudstadsbladet (Khs 1.9.2008, 1047 §).

Kaupungin lehti-ilmoitusten arvo em. virallisissa ilmoituslehdissä on hankintakeskuksen mukaan ollut vuonna 2011 noin 2,5 miljoonaa euroa sisältäen sekä viralliset ilmoitukset että kaupungin muun näissä lehdissä julkaiseman lehti-ilmoittelun.

Esittelijä toteaa, että hankintakeskus on yhteistyössä hallintokeskuksen viestinnän kanssa toteuttanut ilmoituslehtien tarjouskilpailun valtuustokaudeksi 2013–2016 (liitteet 1–3).

Hankintamenettelynä ilmoituslehtikilpailutuksessa oli avoin menettely. Hankinnan piiriin kuuluvat Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten lisäksi kaupunkikonsernin kokonaan omistamat tai enemmistöosuudella hallitsemat tytäryhteisöt ja säätiöt.

Hankintapäätökset asiassa tekevät virastojen ja liikelaitosten puolesta Helsingin kaupunginhallitus ja säätiöiden puolesta Helsingin Konsernihankinta Oy, jonka hankintapäätös ei sido kaupunkikonsernin kokonaan omistamia tai enemmistöosuudella hallitsemia tytäryhtiöitä tai säätiöitä, vaan nämä voivat halutessaan jälkepäin sitoutua tarjouskilpailun perusteella syntyviin hankintasopimuksiin.

Määräaikaan 31.10.2012 mennessä saapuneita tarjouksia on yhteensä 3 kpl. Tarjouksen jättivät Helsingin Sanomia ja Metroa julkaiseva Sanoma News, Helsingin Uutisia julkaiseva SLY Kaupunkilehdet Oy sekä Hufvudstadsbladetia julkaiseva KSF Media Ab.

Hankittavan palvelun valintaperusteena on käytetty kokonaistaloudellista edullisuutta, jota vertaillaan tarjoushinnan ja palvelun laatutekijöiden perusteella siten, että hinta on painoarvoltaan 50 % eli 50 pistettä ja laatu on painoarvoltaan 50 % eli 50 pistettä.

Vertailtavat kohderyhmät ovat:

- Ryhmä 1: suomenkielinen lehti, joko kotitalouksiin jaettava tai yleisesti saatavilla oleva
- Ryhmä 2: suomenkielinen kotitalouksiin jaettava lehti, joko tilattava tai ilmaisjakelun kautta
- Ryhmä 3: ruotsinkielinen kotitalouksiin jaettava lehti, joko tilattava tai ilmaisjakelun kautta

Hintavertailun perusteena on mustavalkoisen 200 palstamillimetrin ilmoituksen veroton nettohinta, jossa on jo huomioitu tarjoajan mahdollisesti antamat alennukset.

Hintavertailussa kunkin vertailtavan kohderyhmän hinnaltaan edullisin tarjous saa kyseisen ryhmän volyymin ja tarjoushintojen alimman arvon mukaan painotetut maksimipisteet (50 pistettä). Muita tarjoushintoja verrataan tarjoushintojen alimpaan arvoon.

Laatuvertailun perusteena on lehden lukijamäärä Helsingin alueella vuonna 2011. Lukijamäärän todentamiseksi tarjouksiin on liitetty tuorein tätä koskeva puolueeton tieto ja sen lähde (TNS Atlas tai vastaava lukijatutkimus).

Laatuvertailussa kunkin vertailtavan kohderyhmän suurimman lukijamäärän omaava tarjous saa kyseisen ryhmän volyymin ja suurimman arvon mukaan painotetut maksimipisteet (50 pistettä). Muiden tarjousten lukijamääriä verrataan suurimman lukijamäärän omaavan tarjoukseen.

Tarjousvertailu on esitetty liitteenä (liite 4) olevassa yhteenvedossa. Kaikki saadut tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia ja täyttivät kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset. Tarjousvertailusta ilmenee, että suomenkielisten ilmoitusten osalta parhaimmat pistemäärät hinnan ja laadun perusteella ovat saaneet ryhmässä 1 Metro (100 pistettä) ja ryhmässä 2 Helsingin Sanomat (83,74 pistettä). Ryhmässä 3 ainoan tarjous koskee Hufvudstadsbladetia.

Tarjouskilpailun perusteella tulee siten valita vuoden 2013 alussa alkavan ja vuoden 2016 loppuun kestävä valtustokauden ajaksi Helsingin kaupungin suomenkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi tarjouskilpailussa kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset jättäneet Sanoma Newsin julkaisemat Helsingin Sanomat ja Metro. Kaupungin ruotsinkielisten virallisten kuulutusten ja ilmoitusten ilmoituslehdiksi tulee puolestaan valita ainoan ruotsinkielisiä ilmoituksia koskevan tarjouksen jättänyt KSF Media Ab:n julkaisema Hufvudstadsbladet.

Liitteenä 4 olevaa vertailutaulukkoa on päivitetty.

Alkuperäiset tarjousasiakirjat ovat nähtävinä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eero Waronen, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 36073
eero.waronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Tarjouspyyntö

03.12.2012

Kj/6

- 2 Sopimusluonnos
- 3 Avauspöytäkirja
- 4 Vertailutaulukko

Otteet

Ote
Tarjouksen tekijät

Otteen liitteet
Liite 4
Muutoksenhaku
hankintapäätökseen,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset

§ 1354

Pilottihankkeiden valinta alueellisen osallistumisen kokeiluun

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-014809 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Ville Ylikahri

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvedo ehdotuksista
- 2 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosakohtainen yhteissuunnittelu
- 3 Demokratiapilottihakemus, Töölö
- 4 Demokratiapilottihakemus, Lauttasaari itsenäiseksi kunnaksi - Voidaan paremmin
- 5 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kohtaamispaikka nuorille aikuisille
- 6 Demokratiapilottihakemus, Kahvitauko
- 7 Demokratiapilottihakemus, Sovun Pelto
- 8 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Mainio Malminkartano
- 9 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Asukasyhdistyksestä lähidemokratiaan
- 10 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Maunulan demokratiahanke
- 11 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Suuri demokratiapeli
- 12 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Unelmien Thalian aukio
- 13 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Seurojen tila - Kaupunkilaistoiminnan keskus
- 14 Demokratiapilottihakemus, Arabianranta, Toukola ja Vanhakaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
- 15 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
- 16 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kulttuurikorttelit
- 17 Demokratiapilottihakemus, Asukkaat mukaan Koskelan entisen sairaala-alueen suunnitteluun
- 18 Demokratiapilottihakemus, Kestävyyden viestijuoksu - Naapurina ei jätetä!
- 19 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kääntävä kierre
- 20 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Me asumme täällä! Lähidemokratiatyökalu testissä Tapaninvainiossa

- 21 Demokratiapilottihakemus, Pukinmäen vahvat verkostot
22 Demokratiapilottihakemus, Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen oman kaupunginosan hoidossa
23 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Fastholman kaupunginosapuisto
24 Demokratiapilottihakemus, Kulttuuridemokratiaa konteissa!
25 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Linnunlaulun aukea ja riemun lähde Kaitalahteen
26 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Vetoa ja voimaan Mellunkylään
27 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Lähidemokratiaa Mellunmäkeläisittäin
28 Demokratiapilottihakemus, Lähidemokratiaa Vuosaareen
29 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Naapurijuhlat
30 Demokratiapilottihakemus, Osallistavan kaupunkisuunnittelun pilottihanke
31 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Osallistuvan vaihtoehtosuunnittelun kehittäminen - Rastilan ratkaisu
32 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosan Sanom.at - kaupunginosan sosiaalinen media
33 Demokratiapilottihakemus, Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
34 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kouludemokratia - Nuorten digitarinapaja
35 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Nappi Naapuri
36 Demokratiapilottihakemus, Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
37 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Prototype Helsinki
38 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Siks kun ympäristöllä on väliä
39 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Toivomuspuu
40 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kaupunkilaisille avoin ompelukahvila
41 Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus 29.10.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen valita vuodelle 2013 alueellisen osallistumisen kokeiluun seuraavat hankkeet:

1. Arabianranta, Toukola ja Vanhankaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
2. Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
3. Mainio Malminkartano
4. Maunulan demokratiahanke
5. Vetoa ja voimaa Mellunkylään
6. Lähidemokratiaa Vuosaareen
7. Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
8. Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
9. Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän hanke osallistuvasta budjetoinnista kohteena nuorisosiainkeskuksen alueellinen nuorisotyön yksikkö.

Samalla kaupunginhallitus päättänee

- oikeuttaa kaupunginjohtajan hyväksymään kullekin edellä selostetulle hankkeelle pilottisuunnitelman, johon sisällytetään alueellisen tai temaattisen kokeilun aihepiiri ja kohteet, kohdentuminen kaupungin eri toimialoille, eri alueellisen osallistumisen eri mallit ja uuden teknologian hyväksikäytön mahdollisuudet, yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa sekä seuranta- ja raportointitavat
- kehottaa kaupunginjohtajaa raportoimaan hankkeiden etenemisestä 30.9.2013 mennessä ja hankkeiden tuloksista 15.1.2014 mennessä.
- myöntää alueellisen osallistumisen kokeilun toteuttamista varten 150 000 euroa hallintokeskuksen käytettäväksi vuoden 2013 talousarvion määrärahoista kohdalta 1 04 02, Käyttövarat, Khn käytettäväksi (projektinumero 1 04 02 00 639)

Lisäksi kaupunginhallitus päättänee todeta, että alueellisen osallistumisen kokeilun jatkosta päätetään myöhemmin erikseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus päätti 25.6.2012 kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti ja demokratiaryhmän esitysten pohjalta käynnistää alueellisen osallistumisen kokeilun vuonna 2013. Kokeiluun valitaan enintään yhdeksän pilottihanketta, joista kuusi on alueellisia. Lisäksi piloteiksi valitaan enintään kolme ehdotusta, joissa kansalaisosallistumista kehitetään jonkin teeman puitteissa. Teemakohteista yksi on Helsingin kaupunginhallituksen em. päätöksen mukaisesti kaupungin nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmä.

Hakumenettely

Demokratiapilottiehdotusten keräämiseksi järjestettiin 3.-30.9.2012 avoin haku. Hakuilmoitus julkaistiin 9.9.2012 Helsingin Sanomissa sekä 12.9.2012 Hufvudstadsbladet- ja Metro-lehdissä. Lisäksi siitä tiedotettiin tiedotteella viestimille ja kaupungin verkkosivuilla. Ehdotuksia pyydettiin sähköisesti osoitteessa <https://demokratia.hel.fi/demokratiapilotti>. Ehdotukset oli mahdollista toimittaa myös Kaupungintalon VirkaInfoon. Lähetetyt ehdotukset julkaistiin niiden saavuttua verkkosivustolla, missä ne ovat olleet avoimesti kaikkien kommentoitavina.

Alueellisen osallistumisen kokeilulla etsitään uusia toimintamalleja kaupunkilaisten osallistumisen ja alueellisen vaikuttamisen lisäämiseksi. Hakuilmoituksessa edellytettiin, että kokeiluun ilmoittautuvien tulee esittää alustava suunnitelma, joka sisältää lyhyen kuvauksen ehdotetusta pilotista sekä toteuttajasta tai toteuttajista.

Ehdotuksen tekijä voi olla helsinkiläinen yksityishenkilö, asukasyhdistys tai jokin muu helsinkiläisiä edustava taho. Pilotin tulee koskea kaupungin maantieteellistä aluetta, esimerkiksi kaupunginosaa tai sitä pienempää aluetta taikka kaupunginosien yhteistä aluetta, tai temaattista kokonaisuutta.

Pilottiehdotuksen lähettäneille järjestettiin informaatio- ja keskustelutilaisuus Kaupungintalolla 23.10.2012. Tilaisuuteen osallistui edustajia 36 hankkeesta. Tilaisuuden tavoitteena oli myös mahdollistaa toimijoiden verkottuminen keskenään. Tilaisuuden jälkeen hankkeilla on ollut myös mahdollisuus täydentää ehdotuksiaan 31.10.2012 saakka. Hanke-ehdotusta täydensi yli 20 ehdotuksen tekijää.

Hanke-ehdotukset

Hanke-ehdotuksia kokeiluun jätettiin 39, joista yhteenveto ja hakemukset ovat liitteinä 1-40.

Valmistelun yhteydessä on arvioitu, että 30 ehdotusta koski aluetta ja yhdeksän ehdotusta koski eri teemoja. Jako alueellisen tai temaattisen pilottiehdotuksen osalta ei ole hakemusten osalta tarkka-rajainen. Herttoniemestä, Malminkartanosta, Maunulasta, Vuosaaresta ja Mellunmäestä tuli useampi ehdotus alueen eri toimijoilta.

Hanke-ehdotukset käsittelevät mm. asuin ympäristön suunnittelua ja kehittämistä, asukas- ja monitoimitiloja, osallistuvaa budjetointia, asukasvaikuttamisen uusia muotoja ja keinoja, osallistumisen mallien kehittämistä, asukaspaneelien käyttöä, lähipalveluiden kehittäminen, kommunikaatorakenteiden kehittämistä ja kehityskohteiden tunnistamista sekä tapahtumien järjestämistä.

Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus on liitteenä 41.

Kokeilun käynnistäminen

Päätösehdotuksessa ehdotetaan valittavaksi asukasosallistumisen kokeiluun ehdotuksista ne hankkeet, joiden katsotaan edustavan kokonaisarviointin pohjalta tavoitetta uusista toimintamalleista asukasosallistumiseen ja –vaikuttamiseen. Päätösehdotuksessa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi erotella alueellisia tai temaattisia hankkeita hankkeiden valinnassa.

Pilottikohteiden valinnan jälkeen käynnistetään niiden toteuttajatahojen kanssa yhteistyössä välittömästi pilottisuunnitelmien laadinta niin, että hankkeet voivat käynnistyä ensi vuoden alussa. Pilottisuunnitelman yhteydessä huomioidaan mahdollinen yhteistyö alueen muiden hanke-ehdotuksen tekijöiden kanssa.

Kaupunki tukee valittujen pilottikohteiden toteuttamista eri hallintokuntien käytettävissä olevin keinoin. Alueellisen osallistumiseen kokeiluun ehdotetaan varattavaksi erillinen määräraha, jolla palkataan pilottihankkeiden tueksi kaksi määräaikaista projektityöntekijää hallintokeskukseen ja varaudutaan hankkeista syntyviin muihin kustannuksiin. Muilta osin hankkeita tuetaan osana normaalia virkатыötä. Rahallisia avustuksia hankkeille ei ehdoteta jaettavaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto ehdotuksista
- 2 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosakohtainen yhteissuunnittelu
- 3 Demokratiapilottihakemus, Töölö
- 4 Demokratiapilottihakemus, Lauttasaari itsenäiseksi kunnaksi - Voidaan paremmin
- 5 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kohtaamispaikka nuorille aikuisille
- 6 Demokratiapilottihakemus, Kahvitauko
- 7 Demokratiapilottihakemus, Sovun Pelto
- 8 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Mainio Malminkartano
- 9 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Asukasyhdistyksestä lähidemokratiaan
- 10 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Maunulan demokratiahanke
- 11 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Suuri demokratiapeli
- 12 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Unelmien Thalian aukio
- 13 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Seurojen tila - Kaupunkilaistoiminnan keskus
- 14 Demokratiapilottihakemus, Arabianranta, Toukola ja Vanhakaupunki demokraattisen päätöksenteon kasvualustana
- 15 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Asukkaat aktiivisina - Itä-Pasila iskussa
- 16 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kulttuurikorttelit
- 17 Demokratiapilottihakemus, Asukkaat mukaan Koskelan entisen sairaala-alueen suunnitteluun
- 18 Demokratiapilottihakemus, Kestävyyden viestijuoksu - Naapurია ei jätetä!
- 19 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Kääntyvä kierre
- 20 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Me asumme täällä! Lähidemokratiatyökalu testissä Tapaninvainiossa
- 21 Demokratiapilottihakemus, Pukinmäen vahvat verkostot
- 22 Demokratiapilottihakemus, Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen oman kaupunginosan hoidossa
- 23 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Fastholman kaupunginosapuisto
- 24 Demokratiapilottihakemus, Kulttuuridemokratiaa konteissa!
- 25 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Linnunlaulun aukea ja riemun

- 26 lähde Kaitalahteen
Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Vetoa ja voimaan Mellunkylään
- 27 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Lähidemokratiaa Mellunmäkeläisittäin
- 28 Demokratiapilottihakemus, Lähidemokratiaa Vuosaareen
- 29 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Naapurijuhlat
- 30 Demokratiapilottihakemus, Osallistavan kaupunkisuunnittelun pilottihanke
- 31 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Osallistuvan vaihtoehtosuunnittelun kehittäminen - Rastilan ratkaisu
- 32 Demokratiapilottihakemus, Kaupunginosan Sanom.at - kaupunginosan sosiaalinen media
- 33 Demokratiapilottihakemus, Kaupunkilaisten raati - kaupunkilaisten ääni päätöksenteon tueksi
- 34 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kouludemokratia - Nuorten digitarinapaja
- 35 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Nappi Naapuri
- 36 Demokratiapilottihakemus, Helsingin pyöräilevät kaupunginosat
- 37 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Prototype Helsinki
- 38 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Siks kun ympäristöllä on väliä
- 39 Demokratiapilottihakemus ja -täydennys, Toivomuspuu
- 40 Demokratiapilotti-ehdotuksen täydennys, Kaupunkilaisille avoin ompelukahvila
- 41 Nuorten Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän ydinryhmän ehdotus 29.10.2012

Tiedoksi; Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohje

Lauta- ja johtokunnat
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

§ 1355 Jatkotoimenpiteet demokratiaselvitysten pohjalta

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys osallistuvan budjetoinnin malleista
- 2 Kansanäänestyksen järjestämistä koskevat periaatteet ja menettelytavat
- 3 Selvitys verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista
- 4 Selvitys koulujen sähköisten palvelujen tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista
- 5 Selvitys demokratiatiloista

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä liitteinä olevat selvitykset tiedoksi ja hyväksyä demokratiahankkeen jatkotyöhön seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Laaditaan toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi

Laaditaan 31.5.2013 mennessä lainsäädäntöä täydentävät kaupungin periaatteet ja toimintamalli menettelytavoiksi kansanäänestysten järjestämiseksi.

Varaudutaan järjestämään ensimmäinen neuvoo-antava kansanäänestys keväeseen 2014 mennessä.

2. Edistetään osallistuvan budjetoinnin käyttöönottoa

Valmistellaan kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmään soveltuva osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja valmistellaan sitä koskevat toimintaohjeet 31.12.2013 mennessä.

Laajennetaan osallistuvan budjetoinnin soveltamista kaupunginkirjaston keskustakirjastohankkeesta ja nuorten Ruuti- järjestelmän pilottikoikeilusta saatujen kokemusten perusteella siten, että uusia hankkeita voidaan käynnistää vuoden 2014 talousarvion yhteydessä.

Toimintamallin valmistelussa hyödynnetään myös alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeista saatuja kokemuksia ja ideoita.

3. Vahvistetaan asukasosallistumisen edellytyksiä demokratiatilojen osalta

Laaditaan selvitys 31.12.2013 mennessä nykyisistä kaupungin eri alueilla olevista asukkaiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden käytössä olevista asukas- ja muista demokratiatiloista. Selvitykseen kootaan alueellisen osallistumisen kokeilun pilottihankkeiden seurannan avulla laaja-alaista tietopohjaa ja näkemyksiä.

Luodaan demokratiatilojen toimintamalli ja madalletaan kynnyistä olemassa olevien tilojen käyttöönottamiseksi.

Kaupungin toimitilasuunnittelussa ja muussa uusien tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon alueen asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan kokoontumistilarpeet.

4. Kehitetään verkkopalveluja ja asukasosallistumista tukevia sähköisiä vuorovaikutuskanavia ja edistetään niiden käyttöönottoa

Toteutetaan 31.12.2013 mennessä digitaalinen avoimuus kaupungin hallinnossa siten, että kaikki toimielinten ja viranhaltijoiden pöytäkirjat liitteineen ovat kaupungin verkkosivuilla kaupunkilaisten esteettömästi saavutettavissa, ottaen huomioon, mitä asioiden salassa pidosta on säädetty.

Lisätään valmistelun avoimuutta ja asukkaiden kuulemista verkko-osallistumisen avulla merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden osalta.

Hyväksytään kaikkia virastoja ja liikelaitoksia koskevat asukasosallistumista tukevat linjaukset sähköiseen vuorovaikutukseen osana kaupungin tietotekniikkaohjelman täytäntöönpanoa.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kaupunginjohtajaa huolehtimaan edellä selostettujen toimenpiteiden valmistelusta ja valmistelun organisoinnista.

Edelleen kaupunginhallitus päättäneen todeta, että muilta osin toimenpiteistä demokratian kehittämiseksi ja asukkaiden osallistumisen lisäämiseksi päätetään erikseen seuraavan valtuustokauden strategiaohjelman ja sen täytäntöönpanon yhteydessä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston hyväksymään strategiaohjelmaan 2009–2012 sisältyy kokonaisuus Demokratia ja vaikuttaminen, jonka mukaan kaupunki toimii kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi kokoamalla toimenpiteet kansanvaltahankkeeksi.

Kaupunginhallitus päätti 9.1.2012 käynnistää demokratia-ryhmän esitysten pohjalta jatkotoimenpiteinä seuraavien selvitysten ja suunnitelmien laatimisen alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi ja valmistelun avoimuuden lisäämiseksi:

1. selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä
2. periaatteet ja menettelytavat kansanäänestysten järjestämiseksi
3. selvitys kaupungin hallintokuntien verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista asukasantuista tukevaa sähköisten vuorovaikutuskanavien, verkkopalvelujen ja neuvontaa koskevan kehittämissuunnitelman laatimista varten
4. selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä
5. selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista

Selvityksiä on valmisteltu hallintokeskuksessa, talous- ja suunnittelukeskuksessa ja opetusvirastossa. Selvitykset ovat liitteinä 1-5.

Demokratiahankkeen jatkotyön toimenpide-ehdotukset on laadittu edellä olevien selvitysten ja kaikilta lauta- ja johtokunnilta demokratia-ryhmän loppuraportista saatujen lausuntojen sekä kaupunginvaltuuston 25.4.2012 käymän lähetekeskustelun pohjalta. Kaupunginhallitukselle on raportoitu toimenpiteiden valmistelun etenemisestä 25.6.2012.

Kunnallisista kansanäänestyksistä säädetään kuntalaissa ja kansanäänestyksistä noudatettavasta menettelystä erikseen säädettyssä laissa. Kunnallinen kansanäänestys voi olla neuvoa-antava. Kansanäänestyksen toimeenpanosta ja äänestysvaihtoehtojen päättäjä kunnanvaltuusto. Kansanäänestyksen järjestämiseen ehdotetaan varauduttavan kaupungin oman toimintamallin luomisella ja tarvittavilla resursseilla, mihin vaalien toimittaminen antaa käytännössä vertailupohjan.

Osallistuvan budjetoinnin, demokratiatilojen sekä kaupungin päätöksentekotietojen digitaalisella avoimuudella ja verkkopalvelujen

kehittämisehdotuksilla vahvistetaan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia luomalla uusia toimintamalleja, yhtenäistämällä kaupungin eri hallintokuntien toimintatapoja ja lisäämällä kaupungin eri toimialojen valmistelun ja päätöksenteon avoimuutta. Alueellisen osallistumisen pilottihankkeiden avulla kerätään kehittämistyöhön syvällistä ymmärrystä ja hyödynnetään asukastoiminnasta saatavia ideoita ja kokemuksia.

Opetusviraston laatima selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä sisältää erilaisten kouluissa ja nuorten käytössä ja kehitteillä olevien useiden sähköisten alustojen ja foorumeiden kuvauksen. Päätösehdotukseen ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena sisällyttää yhtä hallintokuntaa koskevia toimenpide-ehtotuksia.

Asukkaiden osallistumisen ja muussa demokratian kehittämistyössä edetään vai-heittain ja kokeilujen kautta. Tarkoituksena on, että jatkotyössä edetään tulevan valtuustokauden strategiaohjelman linjausten pohjalta. Edustuksellisen demokratiaa ja kaupungin johtamis- ja päätöksentekomallia koskevat kehittämisehdotukset valmistellaan sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt uuden strategiaohjelman.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys osallistuvan budjetoinnin malleista
- 2 Kansanäänestyksen järjestämistä koskevat periaatteet ja menettelytavat
- 3 Selvitys verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista
- 4 Selvitys koulujen sähköisten palvelujen tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista
- 5 Selvitys demokratiatiloista

Tiedoksi; Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto, valmistelu

Lauta- ja johtokunnat
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

Päätöshistoria

03.12.2012

Kj/8

Kaupunginhallitus 25.06.2012 § 773

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi demokratia-ryhmän esityksistä saadut lausunnot ja esityslistalta ilmenevän tilannekatsauksen demokratia-ryhmän esitysten pohjalta käynnistetyistä toimenpiteistä.

Samalla kaupunginhallitus päätti alueellisen demokratian kehittämiseksi ja kaupunkilaisten osallistumisen lisäämiseksi käynnistää 1.1.2013 alkaen alueellisen osallistumisen kokeilun, johon valitaan enintään kuusi pilottialuetta ja enintään kolme teemakohtetta, joista yksi on kaupungin nuorten Ruuti- vaikuttamisjärjestelmä. Edelleen kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginjohtajaa käynnistämään kokeilua varten avoimen hakumenettelyn ja tekemään esityksen kokeilua ja pilotteja koskevaksi suunnitelmaksi 30.11.2012 mennessä.

18.06.2012 Pöydälle

10.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

09.01.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

12.12.2011 Pöydälle

07.12.2011 Pöydälle

19.09.2011 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 25.04.2012 § 91

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti käydä asiassa lähetekeskustelun jatkovalmistelun pohjaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 03.04.2012 § 23

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavansisältöisen esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisen lausunnon demokratiaryhmän loppuraportista:

” Helsingin Satama on kunnallinen liikelaitos, joka tuottaa asiakkailleen satamapalveluja. Asiakkaita ovat ulkomaankaupan ja laivamatkustajaliikenteen piirissä toimivat yritykset kuten satamaoperaattorit, varustamot, huolinta - ja kuljetusliikkeet sekä tuontia ja vientiä harjoittavat yritykset. Matkustajasatamissa Helsingin Satama palvelee myös matkustajia. Helsingin Satama ei kohdista palveluja suoraan kuntalaisille, mutta on toki tekemisissä asukkaiden kanssa, erityisesti sataman läheisyydessä asuvien kuntalaisten kanssa. Helsingin Satamalla on siten rajallisemmin yhtymäkohtia demokratiaryhmän esittämiin selvityksiin ja suunnitelmiin alueellisen demokratian kehittämiseksi kuin kuntalaisille välittömästi palveluja tarjoavilla virastoilla ja liikelaitoksilla.

Kaupunkiyhteistyö

Helsingin Satama on osallistunut satama-alueiden läheisyydessä olevien kaupunginosien asukasyhdistysten tilaisuuksiin ja tuonut niissä esiin aktiivisen roolinsa hyvänä naapurina Tärkeä teema näissä tilaisuuksissa on ollut sataman ympäristövaikutusten hallinta.

Osoituksena yhteistyön toimivuudesta Helsingin Satama voitti vuonna 2010 ESPO-palkinnon Euroopan parhaasta kaupunkiyhteistyöstä. ESPO (European Sea Ports Organisation) on satamien yhteinen edunvalvontajärjestö, joka tekee merkittävää työtä satamien yhteisten käytänteiden edistäjänä. Palkinnon perusteena todettiin erityisesti Helsingin Sataman halu ylläpitää satamatoimintaa kaupungin keskustassa siten tukien Helsingin merellistä identiteettiä. Tuomaristo kiitti Helsingin Satamaa myös jatkuvasta vuorovaikutteisesta keskustelusta paikallisen yhteisön sidosryhmien kanssa.

Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi mukaan lukien taloustiedon avoin saatavuus ryhmän esittämässä muodossa ei edistä Helsingin Sataman

päämääriä. Helsingin Satama toimii liikelaitoksena kilpailutilanteessa ja sen asiakaskunta koostuu lähes yksinomaan yrityksistä. Lisäksi on muistettava, että Helsingin Sataman toiminta yhtiöitetään kuntalain muutoksen tullessa voimaan lähiaikoina.

Verkkopalvelut

Helsingin Sataman toiminnan luonteen ja asiakaskunnan rakenteen takia ei Helsingin Satamalla ole tarvetta kohdistaa verkkopalvelujaan erityisesti yksittäisille kuntalaisille, vaan se tarjoaa Internet-pohjaisia informatiivisia verkkopalveluja sataman toimintaan liittyville yrityksille ja yksityisille henkilöille koko maan laajuisesti ja kansainvälisesti.

Helsingin Satama tuottaa kansalaisten ja yritysten käyttöön avointa tietoa mm. alusten saapumis- ja lähtöajoista. Tämä tieto on saatavilla ajantasaisesti Helsingin Sataman Internet-sivujen kautta sekä mobiililaitteilla.

Helsingin Satama on syksystä 2011 lähtien ollut mukana sosiaalisessa mediassa (Facebookissa <http://www.facebook.com/HelsinginSatama> ja Twitterissä <http://twitter.com/#!/PortOfHelsinki>). Yhtenä pääkohderyhmänä Facebookissa ovat matkustajat ja kansalaiset. Facebook tarjoaa kansalaisille suoran, nopean ja avoimen kanavan kommunikointiin Helsingin Sataman kanssa. Sosiaalinen media mahdollistaa entistä vuorovaikutteisemmän läsnäolon lähiyhteisöjen elämässä. Facebookin tyyli on vapaampi, keskustelempämpi ja rosoisempi kuin virallisten verkkosivujen.

Lisäksi Helsingin Satama tarjoaa reaaliaikaista videokuvaa web-kameroilla eri satamanosista. Tällä palvelulla on hyvin paljon aktiivisia käyttäjiä.

Helsingin Sataman sivujen kautta voi antaa palautetta joko Digium-järjestelmän kautta tai sähköpostilla. Kaikkiin palautteisiin vastataan. ”

Esittelijä

talousjohtaja
Tauno Sieranoja

Lisätiedot

Eve Tuomola, puhelin: +358931033551
[eve.tuomola\(a\)hel.fi](mailto:eve.tuomola(a)hel.fi)

Rahoitusjohtaja 30.3.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, kaupunginhallituksen 9.1.2012 tiedoksi merkitsemässä demokratia-ryhmän loppuraportissa on

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

käsitelty kattavasti demokratian kehittämisen linjauksia ja arvioita toteutuksesta. Demokratia-ryhmän työ konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiaohjelmassa 2009–2012 esitetyjä demokratian ja vaikuttamisen linjauksia. Työryhmän raportissa esitetyt toimenpiteet muodostavat hyvän pohjan demokratian kehittämiseksi Helsingissä.

Kaupunginhallituksen käynnistämien jatkotoimenpiteiden valmistelusta talous- ja suunnittelukeskus toteaa osaltaan seuraavaa.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunkilaisten ja muiden tahojen vaihtoehdoisen budjetoinnin mahdollistamiseksi Helsinki Region Infoshare www.hri.fi verkkopalveluun on avattu kaupungin taloustietoja laajasti ja yksityiskohtaisesti. Palvelussa ovat Helsingin kaupungin vuosien 2009 ja 2010 tulot ja menot tilinpäätöksen mukaan. Tiedot mahdollistavat kaupungin talousarvio- ja tilinpäätöslukujen käytön esim. vaihtoehdoisten budjettien laadintaan niin kaupunki kuin virastotasolla.

Alueellisen osallistumisen kokeilua varten laadittavasta pilottisuunnitelmasta talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että virasto osallistuu pilottikokeilun suunnitteluun yhdessä hallintokeskuksen kanssa. Pilotissa testataan ja analysoidaan menetelmiä uuden tyyppisen asukaskokouksen järjestämiseksi Helsingissä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö kaupungin hallintokuntien verkkopalveluhankkeista ja -suunnitelmista asukasosallistumista tukevaa sähköisten vuorovaikutuskanavien, verkkopalvelujen ja neuvontaa koskevan kehittämissuunnitelman laatimista varten. Selvitys tehdään kartoittamalla ja analysoimalla yhtenäisellä tavalla kaupungin eri hallintokunnissa käyttöönotetut ja suunnitteilla olevat verkkopalvelut, joilla pyritään parantamaan asukasosallistumista.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa on käynnissä selvitystyö eri hallintokuntien demokratiatiloista, niiden määrästä ja kustannuksista.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset kaupunginvaltuuston strategiaohjelmaan 2013 - 2016 voidaan valmistella demokratia-ryhmän loppuraportista annettujen lausuntojen ja jatkotoimenpiteiden pohjalta syyskaudella 2012.

Lisätiedot

Karvinen Marko, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
[marko.karvinen\(a\)hel.fi](mailto:marko.karvinen(a)hel.fi)

Kiinteistölautakunta 22.03.2012 § 160

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista.

Kuntalaisille suunnattujen sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelija tulee edelleen kehittää osana suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamista ja tukemista.

Kunnallisten kansanäänestysten kohdalla vaihtoehdot tulisi muotoilla niin selkeästi ja yksiselitteisesti, että äänestäjät pystyvät valitsemaan todellisista vaihtoehdoista tietäen niiden todelliset seurausvaikutukset. Haastavimpia ovat etenkin laajat ja monitahoiset asiakokonaisuudet, joita on vaikea pelkistää muutamaksi vaihtoehdoksi. Nähtävästi vain melko harvat kysymykset todella soveltuvat ratkaistaviksi kunnallisella kansanäänestyksellä.

Kuntalaisen tiedonsaanti, päätöksenteon avoimuus ja verkkoviestintä

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen tulee huomioida, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä on huomioitava, että hyvä ja oikea-aikainen tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja tulee kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta ovat riittävässä määrin saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Kiinteistötoimi on osaltaan kehittämässä verkkosivujaan siellä julkaistavien asioiden ajankohtaisuuden ja kattavuuden osalta.

Yhteisöllisyys demokratian edistäjänä

Kaupungin on syytä jatkossakin tukea ja edistää asukkaiden yhteisöllisiä hankkeita eri alueilla osana hyvää ja toimivaa lähidemokratiaa. Toiminta voi olla käytännössä vaikka minkä tapaista alkaen lähimetsän siivoustalkoista päättyen aina kerrostalojen ryhmärakennuttamiseen. Kaikkea toimintaa ei välttämättä tarvitse aina tehdä kunnan ja viranomaisten voimin. Asukkaiden ollessa mukana

toiminnoissa saadaan samalla arvokasta suoraa palautetta toiminnan kehittämiseen.

Asukkaiden lisäksi demokratian ja vaikuttamisen kehittämisessä tulee ottaa huomioon myös kunnan alueella toimivat erilaiset organisaatiot, joiden mielipiteitä on syytä kuunnella esim. kaavoitukseen, ympäristönsuojeluun, kunnallistekniikan suunnitteluun ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä samalla vuorovaikutusta niiden kanssa lisäten.

Vuokralaisdemokratian kehittäminen

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokralojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Asukkaiden osallistumista olisi mahdollista lisätä mm. verkkopalvelua kehittämällä. Hyvin toteutettuna se helpottaisi osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Merkittävä osa kaupungin vuokralaisista saataisiin verkkopalvelun piiriin, jos järjestelmä toteutettaisiin yhteisenä asiointiportalina, joka toteutettaisiin esim. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n johdolla.

Demokratiatilat

Kiinteistöviraston tilakeskuksen johdolla tullaan laatimaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Toimitilasuunnittelussa ja muussa tilojen käytön suunnittelussa otetaan huomioon asukkaiden ja kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kokoontumistilarpeet. Selvitys valmistellaan huhtikuun 2012 loppuun mennessä, ja siihen sisältyy myös esitys tilakustannusten kohdentumisesta ja tilojen käyttöön liittyvistä ehdoista. Tilojen yhteis- / vuorottaiskäyttö on joka tapauksessa melko haastavaa ja yhteisten toimintatapojen luominen ja omaksuminen ei tapahdu hetkessä.

Paikkatietopalvelut

Kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston kartta- ja paikkatietopalvelujen avulla Demokratia-ryhmän loppuraportissa kaavailtuja kehittämishankkeita toteutetaan käytännössä jo nyt Internetissä olevan kartta- ja paikkatietopalvelun kautta tietopohjan ollessa siten käytettävissä alueellisen demokratian toimijoilla esim. raportin toimenpiteen 4 kehittämisessä.

Paikkatietopalvelusta voidaan kehittelyn ja uudistusten jälkeen avata kaupunginosakohtaisia tai alueittaisia karttanäkymiä.

Kartta- ja paikkatietoaineistoja on avattu maksuttomasti kaupunginosayhdistysten liitto Helka ry:n ja sen jäsenjärjestöjen rakentamien omien karttasovellusten käyttöön.

Tilasto- ym. aineistojen katselun ja käytön tueksi on avattu mm. vapaaseen käyttöön seutukartta, kaupunginosarajat ja hallinnolliset aluejaot.

Kartta-aineistot voidaan toimittaa selvityksessä mainittuun Invertoinnit kartalla -palveluun, ja ko. palvelu on tarvittaessa rakennettavissa kaupungin muihin kaupunkiyhteisiin kartta- ja paikkatietopalveluihin liittyvänä.

Luottamushenkilöiden karttapalvelun kehittämistä on alustavasti suunniteltu osana Ahjo-järjestelmän karttaliittymän kehittämistä.

08.03.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Ilkka Kaartinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 36418
ilkka.kaartinen(a)hel.fi

Teuvo Sarin, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36419
teuvo.sarin(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 13.03.2012 § 74

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta pitää demokratia-ryhmän loppuraportin toimenpide-esityksiä perusteltuina ja hyvinä keinoina kehittää kaupungin toiminnan läpinäkyvyyttä ja kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia päätöksentekoon ja suunnitteluun. Etenkin valmistelun avoimuuden lisääminen, sähköisten vuorovaikutus- ja verkkopalveluiden kehittäminen sekä osallistuvan budjetoinnin edistäminen ovat aiheita, jotka koskettavat ympäristölautakunnan toimialaa.

Ympäristökeskuksella on kokemusta 2000-luvun alkupuolelta laajamittaisesta kaupunkilaisten osallistamisesta suunnitteluun ja päätöksentekoon, kun kestävä kehityksen toimintaohjelmaa laadittiin

ja toteutettiin.

Helsingin kestävä kehityksen ohjelmatyön keskeisimpiä vahvuuksia oli kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksien turvaaminen ja aktiivinen hyödyntäminen sekä ylipäänsä vuorovaikutteisten suunnittelumenetelmien kehittäminen. Kaiken kaikkiaan paikallisagendatyöhön osallistui noin 4 000 kaupunkilaista. Prosessin vuorovaikutteisuus ja kaupungin tuki asukasvetoisille kestävä kehityksen hankkeille olivat tärkeinä kriteereinä Helsingin vuonna 2003 saamassa European Sustainable Cities Award -kilpailun kunniamaininnassa.

Kestävä kehityksen toimintaohjelmakausi päättyi vuonna 2010. Sittemmin ympäristökeskuksen ohjelmien tai vastaavien valmistelussa osallistamismenettelyt ovat olleet vaatimattomampia lähinnä resurssisyistä johtuen.

Kestävä kehityksen ajattelutapaan kuuluu sosiaalinen kestävyys, jonka yksi ulottuvuus on kaupunkilaisten osallistuminen yhteisiä asioita koskevaan päätöksentekoon. Siinä mielessä demokratia-ryhmän työ ja loppuraportti voidaan nähdä myös luontevana jatkona kaupungin kestävä kehityksen työlle.

Demokratia-ryhmän esittämä osallistuvan budjetoinnin kehittäminen on kannatettava kokeilu. Ympäristökeskuksen koordinoimasta kaupungin ympäristötilinpidosta löytyy aineistoa, jota kannattaa pitää muun taloudellisen tiedon ohella mukana kokeilun käytännön toteutuksessa. Aineisto pitää sisällään kaupungin hallintokuntien tuottamaa tietoa ympäristötuotoista, -kuluista ja -investoinneista.

Työryhmän ehdottama verkkopalveluiden ja vuorovaikutuspalveluiden kehittäminen sekä valmistelun avoimuuden lisääminen ovat hyviä tavoitteita. Erityisesti sosiaalisen median hyödyntäminen näiden tavoitteiden toteuttamiseksi on kaupunkiorganisaatioissa vielä lapsenkengissä. Sosiaalisen median käytön pelisääntöjä ja edistämistä tulisikin avoimen keskustelun pohjalta linjata kaupungin tasolla.

Ympäristökeskus on viime vuosina toteuttanut tai toteuttaa seuraavia hankkeita tai toimia, jossa asukkaita ja sidosryhmiä on eri tavoilla osallistettu toimintaan.

Vuosina 2008-2011 ympäristökeskus osallistui pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen vetämään 4V-hankkeeseen, jossa kehitettiin mahdollisuuksia kestävään, viihtyisään ja vastuulliseen kaupunkiasumiseen yhdessä asukkaiden, asuinkiinteistöjen, koulujen, päiväkotien ja yhdistysten kanssa. Hankkeen toiminta keskittyi

Helsingissä Mellunkylän, Roihuvuoren ja Herttoniemen kaupunginosiin sekä niiden lähialueille. Hankkeessa luotuja hyviä käytäntöjä on tarkoitus hyödyntää ja kehittää edelleen mm. Ilmastoinfon palveluja kehitettäessä.

Ilmastoinfon käynnistymässä olevassa korttelihankkeessa luodaan toimintatapoja, joiden avulla samassa korttelissa asuvat ihmiset ja siellä toimivat yritykset voivat yhteistyössä Ilmastoinfon kanssa kehittää omaa kortteliaan. Hankkeen kautta kortteleissa voidaan löytää konkreettisia säästökohteita sekä vähäpäästöisiä ja arkea helpottavia ratkaisuja päivittäisten rutiinien hoitamiseen. Hankkeen pilotointikortteliksi valittiin Karhupuiston laidalla Kalliossa sijaitseva kortteli. Valitussa korttelissa sijaitsee asuinkiinteistöiden lisäksi useita liikehuoneistoja sekä koulu, päiväkotij ja puisto, mikä tekee siitä monipuolisen ympäristön Kortteli-hankkeen kehittämiseksi. Myös Puu-Vallilassa käynnistellään toimintaa paikallisen asukasyhdistyksen kanssa.

Helmikuussa käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoima EU-rahoitteinen Greening Events –hanke tukee myös omalta osaltaan kaupunkilaisten ja virkamiesten välisen vuoro vaikutuksen edistämistä ympäristöasioissa. Hankkeen tarkoituksena on mm. luoda toimintamalleja, joilla myös tapahtumien osallistujat ja yleisö voivat vaikuttaa tapahtumien ympäristöasioiden hallintaan. Verkko- ja vuoro vaikutuspalveluiden kehittäminen sekä sähköisen asiointin edistäminen on ympäristökeskuksen strateginen tavoite.

Ympäristökeskus on toiminut sosiaalisessa mediassa noin vuoden, ja toimintaa on tarkoitus laajentaa vähitellen. Kaupunkilaisten ilmastoneuvonnasta vastaava ilmastoinfo on myös toiminut varsin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa.

Ympäristötiedon avoimuuden lisäämistä ympäristökeskus edistää myös monin tavoin. Esimerkiksi pääkaupunkiseudun sähköisen ympäristötilaston (www.helsinginymparistotilasto.fi) tietokantaa laajennetaan vuosittain. Lisäksi sähköiseen ympäristötilastoon ollaan parhaillaan tuottamassa ns. asukasystävällistä versiota, jossa nostetaan esiin ja tulkitaan jokaiselta ympäristönsuojelun osa-alueelta indikaattoreita, joita ovat kansalaisnäkökulmasta kiinnostavia. Alueellisen ympäristötiedon saralla merkittävin kokonaisuus on kaupungin luontotietojärjestelmä. Lisäksi ympäristökeskus seuraa uimakauden aikana (15.6.-31.8.) säännöllisesti Helsingin 28 uimarannan veden laatua, josta tiedotetaan säännöllisesti. Paikallisten ilmanlaatu tietojen julkaisemisesta puolestaan vastaa HSY. Ympäristökeskus on jo kymmenen vuoden ajan julkaissut internetissä kaupungin virastojen ja liikelaitosten ympäristöraporttia varten tuotetut

03.12.2012

Kj/8

materiaalit. Raportointia ollaan laajentamassa myös kaupungin tytäryhteisöjen suuntaan.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Markus Lukin, johtava ympäristösuunnittelija, puhelin: +358 9 310 31606
markus.lukin(a)hel.fi

Taloushallintopalvelu-liikelaitoksen jk 09.03.2012 § 4

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnan lausuntoa demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään erilaisia asukasdemokratian lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Suurelta osin raportin toimenpide-esitykset eivät koske taloushallintopalvelua kaupungin sisäisiä tukipalveluja tuottavana yksikkönä. Taloushallintopalvelu haluaa kuitenkin aktiivisesti edistää avointa vuorovaikutusta asiakkaidensa ja muiden sidosryhmien kanssa.

Taloushallintopalvelun kaikki prosessit on toteutettu läpinäkyvästi ja audit trail -periaatteen mukaisesti. Lisäksi Taloushallintopalvelulla on keskeinen rooli kaupungin harmaan talouden torjuntaan liittyvässä raportoinnissa.

Toimenpide-esityksessä 4 esitetään, että verkkopalveluja kehitetään ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaaineisto on helposti ja esteettömästi käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Taloushallintopalvelu on ottanut verkkopalvelut käyttöön laskujen lähettämisessä ja ostolaskujen vastaanottamisessa. Lähes 40 prosenttia ostolaskuista ja noin 90 prosenttia lähtevistä laskuista on kuitenkin vielä paperisia. Verkkolaskun tekeminen tulee tehdä toimittajalle niin edulliseksi ja helpoksi, että sen käyttö kiinnostaa myös pieniä toimittajia. Kuluttajan e-laskun käyttöä tulee markkinoida yhdessä pankkien kanssa. Hyötyjen aikaansaaminen edellyttää prosessien kehittämistä ja palvelusetelien käytön tueksi rakennetaan

verkossa toimivat taustajärjestelmät.

Toimenpide-esityksessä 7 esitetään laadittavaksi selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista. Taloushallintopalvelulla on auditoriotila, jota vuokrataan myös ulkopuolisille.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tuula Jäppinen

Lisätiedot

Tuula Jäppinen, toimitusjohtaja, puhelin: +358931025100
tuula.jappinen(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 07.03.2012 § 35

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa Demokratia-ryhmän raportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratia ja vaikuttaminen ovat kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2009-2012 keskeisiä kehittämiskohteita. Strategiaohjelman mukaan kaupunki toimii kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi kokoamalla toimenpiteet kansanvaltahankkeeksi.

Demokratia-ryhmän raportissa käsitellään merkittäviä keinoja, joilla kaupunginvaltuuston strategiaohjelman tavoitteita voidaan toteuttaa. Raportissa esitetyt keinot vaativat huolellista lisäselvittelyä ja jotkin niistä mahdollisesti lainsäädäntömuutoksia. Raportissa esitetyillä toimilla voidaan parantaa kaupunkilaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja heidän osallistumismahdollisuuksiaan kunnallisessa päätöksenteossa. Erityisen tärkeinä voidaan pitää avoimuuden ja varhaisen vaikuttamismahdollisuuden lisäämiseksi esitettyjä toimenpiteitä.

Kaiken osallistumisen perustana voidaan pitää kansalaisten tiedonsaantimahdollisuuksia ja kaupungin aktiivista tiedottamista tulevista hankkeistaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kaupunki tuottaa valtavan määrä erilaista tietoa vuositasolla, jolloin tietoaineiston suuri määrä, sen löydettävyyys ja sähköisten tiedonsaanti- tai käyttömahdollisuuksien puuttuminen voivat muodostaa esteen asukasosallistumiselle ja vaikuttamiselle. Erilaisten verkkopalvelujen ja esimerkiksi Helsinki-kanavan käyttömahdollisuuksien käyttöä tulee tässä yhteydessä selvittää.

Tässä mielessä raportissa esitetyt teemat kuten palvelupaneelit, esitykset uuden teknologin käyttöönotosta tiedonsaannin parantamiseksi sekä osallistuva budjetointi avaamalla kaupungin budjettikirja pääluokkatasolla voidaan pitää kannatettavina asioina. Tällöin on kuitenkin kiinnitettävä huomiota tiedon analysointimahdollisuuksiin ja luotava keinoja ja menettelyjä, joiden avulla kaupunkilaiset voivat käsitellä saamaansa tietoa, jotta kansalaisosallistuminen tällä tavoin muodostuisi mielekkääksi tavaksi vaikuttaa.

Alueellisen päätöksenteon ja siihen liittyvien osallistumisen mallien suunnittelu on tehtävä huolellisesti, koska valmistelutasollakin monet päätökset leikkaavat eri hallintokuntien toimialoja. Lisäksi asioiden alueellinen tarkastelu voidaan nähdä vain yhtenä näkökulmana suurempien kokonaisuuksien hallinnassa. Luonnollisesti on asioita, joiden merkitys on lähinnä paikallinen, mutta esimerkiksi alueiden kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät kysymykset ovat tyypillisesti osa isompaa kuin vain kaupunginosakohtaista kokonaisuutta. Nämä kysymykset ovat myös tyypillisesti niitä, joihin kansalaiset haluavat vaikuttaa. Pelkästään maantieteelliseen alueeseen perustuvan alueellisen osallistumismallin rinnalla tai lisäksi tulisi harkita, voidaanko osallistumistapoja ja joukkoa määritellä jonkin muun tekijän, esimerkiksi tiettyyn toimenpiteeseen tai toimintoihin liittyvän intressiryhmän perusteella.

Kunnallisen demokratian ja kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ovat yhteiskunnan luonnollisia kehityssuuntia, joihin kaupungin tulee vastata omilla toimenpiteillään. Näissä toimenpiteissä on syytä edetä asteittain ja hankkia kokemusta pilotoimalla kansalaisvaikuttamista kohteissa ja alueilla, joissa se on luontevinta ja joiden tuloksista saadaan kokemuksia järjestelmien edelleen kehittämiseksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Markku Nyyssölä, yksikön johtaja, puhelin: 310 32297
markku.nyyssola(a)att.hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 06.03.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginorkesterin johtokunta päätti esittää lausuntonaan seuraavaa:

Johtokunnalla ei ole lisättävää Demokratia-ryhmän ansiokkaaseen loppuraporttiin, jossa ovat mukana myös kaupunginorkesterin omaan strategiaansa kirjaamat yhteiskuntavastuulliset näkökohdat taidelaitoksen toiminnan vuorovaikutuksellisuutta ja kuntalaisten syrjäytymisvaaraa koskien.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Hannu Linna

Lisätiedot

Marianna Kankare-Loikkanen, Viestintäpäällikkö, puhelin: 358931022703
marianna.kankare-loikkanen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 06.03.2012 § 51

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Liikuntalautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Hallitusohjelman mukaisesti oikeusministeriössä valmistellaan Suomen ensimmäistä demokratiaselontekoa.

Demokratiaryhmän loppuraportti on laaja kokonaisuus ja siinä on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

On hyvä että etsitään täydentäviä ratkaisuja edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla. Toisaalta tätä mahdollisuutta käyttävät lähinnä aktiiviset kansalaiset, eivätkä passiiviset ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaiset. Alueellinen aktiivisuus ja osallistuminen eivät saa toisaalta estää koko kaupungin kehittämistä (ks. NIMBY-ilmiö).

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole määritetty vastuutahoja ja resursseja. Samoin aikataulut ovat haasteellisia. Näitä tulee jatkossa täydentää ja tarkentaa.

Raportissa on kerrottu muutamia esimerkkejä kaupungin nykyisistä käytänteistä. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja ja tehokasta viestintää.

Liikunta on suurin kansalaisliike, noin 400 helsinkiläiseen liikuntaseuraan kuuluu noin 100 000 jäsentä. Liikunnan kansalaistoiminta on yksi aktiivisimmista osallistumisen muodoista, jossa kuntalaiset tuottavat omatoimisesti liikuntapalveluita toisille kuntalaisille, erityisesti lapsille ja nuorille. Tätä osallistumisen ja palveluiden tuottamistapaa yhteiskunnan kannattaa jatkossakin tukea aktiivisesti.

Liikuntatoimi tekee yhteistyötä liikuntaseuroja edustavan seurafoorumin ja -parlamentin kanssa. Samoin yhteistyötä tehdään helsinkiläisiä veneilijöitä edustavat Helveneen kanssa sekä liikuntasuunnittelussa asukkaiden sekä heitä ja asiakkaita edustavien muiden yhteisöjen kanssa.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Demokratia-ryhmän esittämät toimenpide-ehdotukset alueellisen demokratian kehittämisestä ovat kannettavia.

Liikuntavirasto on ollut mukana kaupungin hallintokuntien yhteisessä lähiöprojektissa, jossa yhteistyössä asukkaiden kanssa on lähiöihin saatu uusia liikuntapalveluja ja estetty syrjäytymistä.

On hyvä että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Asukasvuorovaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä esimerkiksi liikuntapaikkojen suunnitteluun, jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä, samalla se vaatii valmistelijoilta aikaa ja resursseja vuorovaikutuksen ylläpitoon.

Virastojen väliset rajat ovat osoittautuneet joskus esteeksi alueellisten palveluiden kehittämiselle, kun kukin virasto keskittyy vain omaan sektoriinsa. Yksi esimerkki tästä on kaupunginosien keskeisten kohtaamispaikkojen kuten koulujen pihojen kehittämien lähiliikuntapaikoiksi, joka olisi kuntalaisten kannata järkevää.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän toimenpide-esitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi on kannatettava, kun kansanäänestystä käytetään harkiten.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide-esitykset verkko- ja sähköisten palvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että kuntalaisilla on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kun aiheet käsittelevät heidän arkipäiväänsä. Sosiaalisen median kautta asukkaat ovat tuoneet

julkiseen keskusteluun uusia teemoja. Vuorovaikutteisen sosiaalisen median käyttö kaupungin hallinnossa vaatii uutta ajattelua, osaamista ja resursseja.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Näitä järjestelmiä tulee kehittää osana varsinaista palveluprosessia, mutta myös kaupunkitasolla, koska yksittäisten virastojen resurssit ja osaaminen eivät riitä tämän kokoajan uudistuvan välineen kehittämiseen.

Loppuraportissa todetaan myös, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa. Liikuntatoimessa hyvä esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä on kaikille avoin Suomalaisen liikunnan tietopankki (www.liikuntapaikat.fi), jossa on tietoja kaikista (30 000) Suomen liikuntapaikoista (LIPAS). Järjestelmässä on mukana myös yli 2 000 Helsingissä julkisessa käytössä olevaa liikuntapaikkaa. Tämä järjestelmä on hyvä esimerkki siitä, että samaa tietojärjestelmää käytetään koko maan tasolla, aluehallinnossa ja kunnissa. Näiden laajojen verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito.

Demokratia-ryhmä esittää laadittavaksi selvityksen 31.12.2012 mennessä ns. demokratia-tiloista eli kokoontumistiloista ja niiden käytön kustannuksista. Liikuntaviraston tiloja käyttävät ensisijassa helsinkiläiset liikuntaseurat. Liikuntalautakunta pitää tärkeänä, että kaikki kaupungin tilat ovat tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Liikuntavirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Esitykset valtakunnallisen kuntauudistuksen ja kaupungin edustuksellisen demokratian yhteensovittamisesta ovat kannettavia.

Hallituksen kuntarakennemuutosten myötä kuntien koko ja asukasmäärät kasvavat. Metropolialueelle esitetään miljoonakaupunkia. Samalla kuitenkin edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden muutosten yhteen sovittamisessa on haasteita, joita löytyy riittävästi jo nykyisessä Helsingissä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438

Sosiaalilautakunta 06.03.2012 § 72

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Kaupunginhallitus on 9.1.2012 käynnistänyt demokratiaryhmän ehdotusten pohjalta kuusi jatkoselvitystä tai suunnitelmaa, jotka valmistuvat huhtikuun 2012 loppuun mennessä. Siksi sosiaalilautakunta ei tässä vaiheessa ota yksityiskohtaisemmin kantaa Demokratia-ryhmän kaikkiin ehdotuksiin, vaan tuo esille muutamia asiaan liittyviä näkökohtia.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan Helsingissä tarvitaan edelleen edustuksellisen demokratian lisäksi myös suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten osallistumistapojen ei kuitenkaan tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja. Ne voivat toteutua informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmiä kehittämällä ja selkeyttämällä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on kannatettava. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta. Sosiaaliviraston strategisena tavoitteena on lisätä palvelujen käyttäjälähtöisyyttä ja sähköisiä palveluja. Päivähoito on ollut tiennäyttävä: vuonna 2011 sähköisten hakemusten osuus oli 67 % kaikista päivähoitohakemuksista. Seuraavaksi on tavoitteena ottaa käyttöön sähköinen päivähoitopäätös. Kaikki sähköiset palvelut tullaan toteuttamaan kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka - verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveystalot toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi. Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Asiakkaiden aidon valinnanvapauden mahdollistamiseksi on tärkeää kehittää verkossa nähtävillä olevia palvelujen laatuvertailuja.

Kansalaisten tulee saada myös muuta palvelua ja kunnan toimintaa koskevaa tietoa helposti internetin kautta. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fiverkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Helsingissä kehitetään parhaillaan kaupungin uutta sähköistä palautejärjestelmää. Sosiaalivirasto on mukana järjestelmän kehittäessä sekä pilotoinnissa syksyllä 2012. Uusi järjestelmä tulee luomaan asukkaille paremmat mahdollisuudet antaa palautetta kaupungin palvelujen toimivuudesta. Lisäksi se helpottaa palautteiden käsittelyä ja toimenpiteiden seuranta.

Parhaillaan valmistellaan uutta sosiaali- ja terveystoimen organisaatiota. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että uuden organisaation puitteissa kehitetään asukkaille ja asiakkaille osallistumis- ja vaikuttamisfoorumeita. Ne voivat olla alueellisia, asiakasryhmäkohtaisia tai toimintayksikkökohtaisia. Lähtökohtana voidaan pitää kokemuksia, joita on saatu esimerkiksi toimintayksiköiden asiakasyhteistyöstä ja foorumeista tai asiakasneuvostojen toiminnasta. Lisäksi tulisi luoda uusia sähköisen viestinnän ja osallistumisen muotoja esimerkiksi toimintayksiköiden ja niiden asiakkaiden välille.

Terveysvaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestönosalle.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Vesanen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 43377
tuula.vesanen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 01.03.2012 § 17

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Nuorisolautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kansalaisten ja hallinnon välisen vuoropuhelun vahvistaminen on tärkeää juuri nyt

Viime vuosina lisääntynyt kansalaistoiminta ja erityisesti vuoden 2011 ns. valtausliikkeet kuten arabikevät, Tahrir aukion protestit, Madridin ja Barcelonan kansalaiskokootumiset ja Occupy -liike osoittavat, että kansalaiset haluavat vaikuttaa itseään koskeviin asioihin oli sitten kyse yksinvaltaisesta hallinnosta, hallitusten politiikasta, ympäristökysymyksistä tai taloudellisesta ja sosiaalisesta eriarvoisuudesta. Kansainvälinen mielipidetutkimus (Ipsos, tammikuu 2012) osoitti, että yli puolet 23 maan väestöstä eri puolilta maailmaa suhtautuu valtausliikkeisiin myönteisesti, kolmannes ei osaa ottaa kantaa ja vain kymmenennes suhtautuu niihin kielteisesti. Kaksi kolmannesta Helsingin Sanomien kulttuurin, taiteen ja tieteen edustajista koostuvasta paneelistä on sitä mieltä (21.10.2011), että tämä kansalaisliikehdintä on osoitus uudenlaisen vaikuttamiskulttuurin murroksesta. Amerikkalainen yhteiskuntafilosofi William E Connolly väittää (A World of Becoming, 2011), että murros näkyy siinä, että ihmiset eivät enää vain 'kuulu maailmaan' vaan haluavat myös 'osallistua siihen'. EU -rahoitteinen arvovaltainen kansalaisvaikuttamista selvittänyt tutkimus (Civil Society and New Forms of Governance EU-FP6 2005-2009) toteaa, että kansalaisten huoli ja kokemus siitä, että heillä ei ole riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon on lisääntynyt. Tutkijat näkevät, että nyt onkin etsittävä ratkaisuja nykymuotoisen edustuksellisen demokratian täydentämiseksi osallistuvan demokratian muodoilla, erityisesti niin, että passiivisten ja yhteiskunnan marginaaleissa olevien kansalaisten ääni saadaan vahvemmin kuulumaan.

Nuoret ovat olleet vahvasti tällaisen kansalaistoiminnan kärjessä, siitäkin huolimatta, että suuri joukko nuoria etenkin Suomessa on jo pitkään jatkuneena muutossuuntana vieraantunut edustuksellisen demokratian muodoista ja tuntenut kasvavaa epäluuloa puoluepolitiikkaa ja poliitikkoja kohtaan. On tullut tarpeelliseksi kehittää sellaisia vaikuttamisen mahdollisuuksia, joiden kautta mahdollisimman monelle nuorelle annetaan valmiuksia, myönteisiä kokemuksia ja motivaatiota toimia aktiivisena kansalaisena – myös edustuksellisen demokratian kautta.

Hallituksen kuntarakenneuudistuksen mukaan kuntien koko tulee olennaisesti kasvamaan. Pääkaupunkiseudulle esitetään miljoonakaupunkia samaan aikaan kun edellytetään paikallisen demokratian vahvistamista. Näiden haasteiden ennakoimiseksi on perusteltua lähteä ajoissa kehittämään alueellisen vuoropuhelun ja vaikuttamisen muotoja.

Edellä todetun perusteella juuri nyt on oikea hetki, kokeilla ja rakentaa palveluja, joiden kautta tuetaan kansalaistoimintaa, rohkaistaan passiivisia ja erilaisiin vähemmistöihin kuuluvia kansalaisia osallistumaan, tarjotaan monimuotoisia vaikuttamisen kanavia ja valmennetaan hallintoa keskustelemaan kansalaisten ja kansalaisryhmien kanssa.

Vaikka Helsingin kaupunkia onkin luonnehdittu jäykäksi byrokratiaksi, se omaa myös hyvät mahdollisuudet muuntua aiempaa nopeammin ja herkemmin kaupunkilaisia kuuntelevaksi organisaatioksi. Lisääntynyt monihallinnollinen yhteistyö ja paremmat sähköiset palvelut ja kuulemistavat antavat entistä joustavampia mahdollisuuksia vastata kaupunkilaisten tarpeisiin. Lisäksi kaupungista löytyy runsaasti vaikuttamista ja vuoropuhelua lisääviä uusia toimintamuotoja ja kokeiluja, joita voidaan rohkeasti lähteä mallintamaan. Myös kaupunginhallituksen kesällä 2011 hyväksymä nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti on lupaava tapa ottaa kaupunkilaisia mukaan heitä itseään koskevien palvelujen kehittämiseen.

Alueellisen demokratian kehittäminen

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä Demokratia-ryhmän esittämiä alueellisen demokratian mallien ja osallistuvan budjetoinnin kehittämistä sekä avoimen datan periaatetta. Kuten ryhmä esittää, pilotoitien tulee lähteä sektorirajat ylittävistä kokonaisuuksista. Nuorisoasiainkeskus pitää erityisen tärkeänä sitä, että kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään juuri sektorirajoja ylittäen. Nuorisotoimen kokemus on osoittanut, että niin virastojen väliset kuin virastojen sisäisetkin tiukat rajat ovat ajoittain osoittautuneet esteeksi lasten ja nuorten osallistumiselle. Näiden rajojen ylittäminen edellyttää

ylimmän johdon ja keskijohdon sitoutumista ja tukea, sektorirajat ylittävien hankkeiden johtamista ja henkilöstön monihallinnollisen yhteistyön osaamisen vahvistamista.

Nuorisoasiainkeskuksella on valmius osallistua alueellisiin pilottihankkeisiin. Viraston etuna on alueellisesti kattava toimitilaverkosto, asiakaspinnassa toimivat työntekijät, alueellisesti toimiva ehkäisevän päihdetyön Klaari Helsinki sekä laaja nuorisojärjestöjen verkosto. Demokratia-ryhmän tarkoittamaan alueelliseen pilotointiin soveltuvat erityisesti seuraavat alueet:

Vuosaassa on jo perinteisesti ollut vahvaa asukastoimintaa (muun muassa Vuosaari –seura, Paika21:n Agendaryhmä, pro Uutela kansanliike jne.), jonka kanssa nuorisotyön monet toimijat ovat tehneet yhteistyötä. Nuorisoasiainkeskuksella on alueella muun muassa kaksi nuorisotaloa, aluetyöntekijä ja Meriharjun luontotalo sekä monikulttuurisuuden asiantuntijaryhmä 'kulttuuritulkit'. Tämä avaa mahdollisuuksia demokratiaryhmän erikseen mainitsemaan yhteistyöhön ympäristöasioissa ja rasismiin vastaisessa työssä (sosiaalivirasto). Edellä mainitunlaiseen yhteistyöhön on nuorisotoimella hyvät edellytykset myös Mellunkylässä, erityisesti Kontulassa. Mellunkylä on tunnettu asukasaktiivisuudestaan, jota edustaa esimerkiksi Vetoa ja Voimaa Mellunkylään hanke, KontuKeskus ry, FC Kontu sekä noin 50 paikallista yhdistystä ja seuraa. Nuorisotoimi on usein näiden aktiivinen kumppani. Kierrätyskeskuksen 4V hanke (Välitä, Vaikuta, Viihdy ja Voi hyvin) on toiminut aktiivisesti Mellunkylässä ja siihen ovat linkittyneet myös nuorisotalot. Alue on varsin monikulttuurinen ja esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksen toimintakeskus Luupin (Kontula) asiakkaista ja työntekijöistä merkittävä osa maahanmuuttajataustaisia.

Muita pilottihanke kandidaatteja nuorisotoimen näkökulmasta voisivat olla Roihuvuori, Herttoniemi, Pukinmäki, Malminkartano ja Malmi.

Suoran demokratian edistäminen

Työryhmän strateginen linjaus siitä, että "luodaan mahdollisuuksia suoran demokratian, kuten kansanäänestyksen toteuttamiseksi" on johdonmukainen seuraus siitä, että kansalaiset tarvitsevat erilaisia tapoja ilmaista toiveitaan ja huoliaan. Myös työryhmän toimenpidesitys toimintamallin laatimiseksi kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi on kannatettava. Nuorisoasiainkeskus esittää myös, että tehtäisiin tutkimus siitä mitä kaupunkilaiset tietävät ja ajattelevat sellaisista tälläkin hetkellä käytettävissä olevista suoran demokratian vaikuttamismahdollisuuksistaan kuten koko kaupunkia tai sen osaa koskeva kansanäänestys, aloite kansanäänestyksen järjestämiseksi, kunnallisaloite ja kaupungin erilaiset sähköiset aloituskanavat.

Tällainen tieto olisi hyödyllinen myös työryhmän toimenpide 5:n mukaista kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opasta laadittaessa.

Työryhmän mukaan ”kaupungin toiminnassa suhtaudutaan myönteisesti myös muuhun suoran demokratian keinoihin”, jonka lisäksi ”kehitetään kansalaisten osallistumismuotoja”. Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä, että myös nämä tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että otetaan kantaa mielenosoituksiin, kansalaisadresseihin, rauhanomaisiin valtausliikkeisiin, kulttuurisiin protesteihin, seinämaalaukseen ja sosiaaliseen mediaan: Miten nämä pitäisi huomioida? Miten ne kytkeytyvät kaupungin päätöksentekoon? Voidaanko näitä tukea?

Suoran demokratian muodoksi luetaan joskus ns. deliberatiivinen demokratia. Sille on ominaista, että päätöksenteko ei rajoitu edustuksellisiin päätöksentekoelementteihin ja äänestämiseen, vaan niitä voidaan tukea erilaisin neuvottelevin prosessein. ”Julkisen harkinnan demokratiaksi” nimitetään menettelyä, jossa kootaan edustava näyte kaupunkilaisista, asiantuntijoiden tukemana, keskustelemaan muutamaksi päiväksi jostain ennalta määritellystä kysymyksestä ja tarvittaessa äänestämällä päättämään ratkaisuun. Esimerkiksi Hollannissa nuorisoasioista vastaava ministeriö kokoaa säännönmukaisesti edustava näyttöä nuoria muutamaksi päiväksi työstämään ajankohtaisia nuorisopoliittisia kysymyksiä ja käyttää tuloksia päätöksentekonsa pohjana.

”Neuvottelevaksi demokratiaksi” voidaan kutsua sellaista päätöksentekoa, jossa kansalaiset ja päätöksentekijät käyvät keskustelua päätöksentekoon valmisteltavista asioista. Kaupungit voivat järjestää säännöllisiä ja rakenteistettuja asukaskuulemisen foorumeita asioista, jotka kuulemisten pohjalta valmistellaan poliittiseen päätöksentekoon. Myös muulla tavalla voidaan edistää kansalaisten ja hallinnon välistä vuoropuhelua. Joissain tapauksissa kansalaisia, kansalaisryhmiä tai heidän järjestöjään voidaan innostaa yhdessä neuvoteltavan palvelun toteuttamiseen. Esimerkiksi nuorisoasiainkeskuksessa käydään parhaillaan neuvotteluja nuorisjärjestöjen ja nuorten palvelujärjestöjen kanssa siitä minkälaisia nuorisotyön palveluja he voisivat toteuttaa osana kunnan omaa palvelutuotantoa tai kumppanuutena sen kanssa.

Valmistelun avoimuuden lisääminen

Nuorisoasiainkeskus pitää aivan keskeisinä työryhmän näkemyksiä avoimen datan periaatteesta, verkkopalveluista, sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen välineistä sekä ylipäättään kansalaisyhteiskunnan ja kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten parantamisesta.

Parhailaan päivitettävässä verkkopalvelustrategiassa nuorisoasiainkeskus tulee kartoittamaan ne viraston toimintaa kuvaavat tiedot, jotka voitaisiin avoimen datan periaatteen mukaisesti esittää julkisesti nähtäväksi ja käytettäväksi. Sähköisen kuulemisen välineenä käytetään Opetus- ja kulttuuriministeriön aloite.fi –kanavasta Helsingin tarpeisiin muokattua Ruuti.net –kanavaa, jonka kautta nuoret voivat tehdä esityksiä palvelujen parantamiseksi. Sen kautta hallintokunnat voivat myös saada nuorten näkemyksiä omista nuorille suunnattavista palveluistaan. Verkkokanavan moderoinnista vastaa nuorisoasiainkeskus ja parhailaan ollaan kokoamassa eri hallintokuntien edustajista koostuvaa nimikkovirkamiesryhmää, jonka tehtävänä on nuorten aloitteiden eteenpäin osoittaminen ja tarpeen mukaan kunkin oman hallintokunnan nuoria koskevien palvelusuunnitelmien ohjaaminen nuorten arvioitaviksi.

Nuorisoasiainkeskuksessa toimiva valtakunnallinen verkkonuurisotyön kehittämiskeskus (Verke) tarjoaa ja kehittää moniammatillisia palveluja verkossa. Myös nuorten neuvonta- ja tiedotuspiste Kompassi on siirtänyt toimintansa painopisteen verkkoon, jossa toimii muun muassa Pulmakulma –niminen kysymys- ja vastauspalsta. Nuorisotoimen toimipisteet ja nuoriso-ohjaajat ovat näkyvästi esillä nuorten suosimassa sosiaalisessa mediassa (IRC-galleria, Demi, Facebook, Habbo hotelli). Nuorilla on siten halutessaan varsin hyvät mahdollisuudet saada tietoa nuorisotoimesta siellä missä he käyttävät aikaansa ja sitä kautta myös päästä vaikuttamaan kaupungin heille suuntaamiin palveluihin.

Kuten Demokratia-ryhmä ajattelee, pelkästään vaikuttamismahdollisuuksien avaaminen ei välttämättä tuota aktiivista ja laaja-alaista osallistumista. Vähintään yhtä tärkeää on tukea kansalaistoimintaa ja pystyä vuoropuheluun sen kanssa. Nuorisoasiainkeskuksessa on oma yksikkö – nuorten kansalaistoiminnan toimisto – joka jakaa hyvin monimuotoista tukea nuorisojärjestöille ja (myös ei-rekisteröidyille) nuorten toimintaryhmille. Helsingissä nuorisojärjestöjen toiminta onkin varsin aktiivista. Tällä hetkellä useampi sata nuorisojärjestöä, paikallisosastoa tai nuorten toimintaryhmää käyttää hyväkseen jotain nuorisoasiainkeskuksen tukimuotoa. Useista muista kaupungeista poiketen myös poliittiset nuorisojärjestöt toimivat Helsingissä aktiivisesti. Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti ei perustu ns. nuorisovaltuustomalliin, jossa käytännössä vain kourallinen nuoria on toiminnassa mukana, vaan menettelyyn, joka pyrkii aktivoimaan mahdollisimman monia nuoria ja nuorten ryhmiä antamaan oman äänensä kuulua. Ruuti avautuu myös edustuksellisen demokratian vaikuttamiskeinojen ulkopuolelle.

Demokratia-ryhmä kannustaa kaupungin henkilöstöä vuoropuheluun asukkaiden kanssa. Tämä on välttämätön, mutta samalla vaativa tavoite. Kaupungin hallintokoneiston edustajat toimivat usein varsin erilaisessa kulttuurisessa ympäristössä kuin 'tavallinen' kaupunkilainen. Hallinnon kieli, menettelytavat ja eri hallintokuntien ammatilliset kulttuurit tuntuvat helposti oman elämänsä arkisista käytännöistä puhuville kansalaisille vierailta. Samalla on myös niin, että kansalaisyhteiskunta muodostaa varsin mosaiikkimaisen kokonaisuuden. Hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua tutkineet Enjolras ja Bozzini (Governing Ambiguities. New Forms of Local Governance and Civil Society, 2010) toteavat, että kansalaisyhteiskuntaa leimaa "monimuotoisuus, erilaisuus ja konflikti". Tämän moninaisen ja keskenään ristiriitaisenkin kentän kanssa keskustelu on erityisen haasteellista. Demokratia-ryhmän tärkeä tavoite lisätä kaupungin henkilöstön ja kansalaisyhteiskunnan välistä vuoropuhelua vaatii siten erityistä paneutumista, harjoittelua ja oppimista. Mainittakoon, että nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia hallinnolle harjoitella keskustelua erilaisten nuorten ryhmien kanssa kaupungin palvelujen parantamiseksi.

Demokratia edellyttää myös sitä, että kansalaisilla on valmiudet ja motiivi toimia aktiivisina kansalaisina. Erityisen ongelmallisia ovat tässä suhteessa nuoret, tulevaisuuden kansalaiset. Tutkijaprofessori Marjatta Bardy toteaa, että nuoret tarvitsevat ennen kaikkea "apua selvittääkseen mitä mieltä he ovat". Nuorten alhaiset äänestysprosentit kertovat myös tarpeesta vahvistaa heidän valmiuksiaan toimia demokraattisessa järjestelmässä. Vertaileva kansainvälinen tutkimus (ns. Civics –tutkimus) osoittaa, että suomalaiset koululaiset suoriutuvat maailman parhaiten oppiaineiden omaksumisen vertailutesteissä, mutta ovat vastaavasti häntäpäässä kun mitataan heidän kiinnostustaan ja osallistumishaluaan politiikkaan sekä heidän sosiaalista vastuuntuntoaan. Nuorille on annettava paremmat mahdollisuudet rakentaa identiteettiään, suhdettaan muihin ihmisiin ja yhteiskuntaan – ja politiikkaan. Nuorisotyöllä on tähän prosessiin paljon annettavaa, mutta avainasemassa on koulu ja sen avautuminen ympäröivään yhteiskuntaan. Koulun ja nuorisotyön yhteistyön vahvistaminen aktiivisen kansalaisuuden oppimisessa antaa parhaat mahdollisuudet kytkeä toisiinsa koulun antamia yhteiskuntaa koskevia kognitiivisia valmiuksia ja nuorisotyön tarjoamaa käytännön toiminnassa tapahtuvaa oppimista. Tällainen formaalien ja non-formaalien oppimisympäristöjen kytkeminen toisiinsa on ensisijaisesti riippuvainen siitä minkälaisia priorisointeja koulu tekee omassa toiminnassaan.

Demokratia-ryhmä kannustaa myös hallintokuntia tarjoamaan kansalaisten käyttöön maksuttomia kokoontumistiloja (ns.

demokratiatilat). Nuorisoasiainkeskuksen varsin kattava nuorisotalojen ja sen muiden toimipaikkojen verkko on helsinkiläisille kansalaisjärjestöille ja nuorten toimintaryhmille maksuton. Käyttäjätilastojen mukaan ulkopuolinen käyttö onkin varsin laajaa. Lähes puolet (46 %) käyttökerroista koostuu nuorisojärjestöjen, koululuokkien, päiväkotiryhmien sekä kaupunkilaisten ja heidän ryhmiensä käytöstä.

Demokratia-ryhmä esittää myös kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan laatimista. Nuorisoasiainkeskus pitää esitystä erinomaisena ja tarjoaa omaa asiantuntemustaan oppaan laatimiseen.

Edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantaminen

Edustuksellisen demokratian eräs haaste on sen uskottavuus kansalaisten silmissä. Tämä koskee erityisesti nuoria. Nuorten kokema epäluulo politiikkaa ja edustuksellista demokratiaa kohtaan on osaltaan myötävaikuttanut siihen, että ns. 'epämuodollinen kansalaistoiminta' on yleistynyt nuorten keskuudessa. Perinteisen ja 'tavanomaisen' vaikuttamisen rinnalle on noussut aktivismi (taiteen keinoin vaikuttaminen), arkielämän politiikka (omien elämäntapojen kautta vaikuttaminen), verkkovaikuttaminen (esimerkiksi sosiaalisen median kautta toimiminen), 'kevytyhteisöllisyys' (satunnainen, esimerkiksi tapahtumien kautta, vaikuttaminen) ja esimerkiksi valtausliikkeet. Tällaista aktivismia ei kuitenkaan ole perusteltua nähdä edustuksellisen demokratian uhkana. Päinvastoin edustuksellisen demokratian uskottavuutta parantaa tämän 'epämuodollisen kansalaistoiminnan' tunnustaminen ja sen huomioiminen osana 'muodollista demokratiaa'. Samalla tutkimukset viittaavat myös siihen, että epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuminen lisää kiinnostusta edustukselliseen demokratiaan. Tämä näyttäisi tapahtuvan muun muassa ns. ikävaikutuksena: epämuodolliseen kansalaistoimintaan osallistuneet nuoret siirtyvät iän mukana edustuksellisen demokratian toimijoiksi.

Vaikuttamismahdollisuuksien laajentaminen

Demokratia-ryhmä nostaa esiin laajan kirjon toimenpiteitä, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia voidaan parantaa. Kuten edellä on esitetty, nuorisoasiainkeskus tukee niitä ja on omalta osaltaan edennyt niiden toteuttamisessa. Nuorisoasiainkeskus esittää myös harkittavaksi voitaisiinko kansalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kirjoa laajentaa vieläkin rohkeammin. Demokratia-ryhmä esittää toimenpiteitä, joilla voitaisiin vahvistaa alueellista demokratiaa, eräitä suoran demokratian muotoja, lisätä valmistelun avoimuutta sekä vahvistaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä. Helsingissä avoimella demokratialla olisi vielä laajentumispotentiaalia neuvottelevan demokratian suuntaan siten kuin

suoraa demokratiaa koskevassa kappaleessa edellä todettiin. Toiseksi, viimeaikaisessa tieteellisessä keskustelussa demokratiasta on pohdittu sitä minkälainen malli soveltuisi parhaiten yhteiskuntaan, jota leimaa ennalta-arvaamattomuus, monimuotoisuus ja jyrkät sisäiset jännitteet. On esitetty, että maailman monimuotoistuminen ja siihen sisältyvät jännitteet ovat välttämättömyksiä, joita ei ole järkevää pakottaa edustuksellisen demokratian konsensusprosesseihin. Tärkeämpää on niiden esiintuominen ja keskustelutilan luominen. Robert Gloverin (Of Virtues and Values. Annual Meeting of the American Political Science Association September 1-4, 2011) mukaan edustuksellisen demokratian korostaman rationaalisen harkinnan lisäksi demokratiassa on kyse tunteista, intohimosta ja monimuotoisista vaikuttamisen tavoista. Tästä ajattelutavasta käytetään termiä 'moni-ilmeinen demokratia' ('agonistinen pluralismi') eikä sitä kannata jättää huomioimatta, kun lähdetään toteuttamaan Demokratia-ryhmän esittämää hallinnon vuoropuhelua asukkaiden kanssa.

Nuorisosiainkeskus toivoo, että Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti otettaisiin huomioon tiennäyttäjän ja pilottihankkeena Demokratia-ryhmän tavoitteita toteutettaessa – ennen kaikkea siinä miten kansalaisia voidaan aktivoida ottamaan kantaa ja toimimaan sekä käymään vuoropuhelua kaupungin henkilöstön ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Toivonen

Lisätiedot

Lauri Siurala, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
lasse.siurala(a)hel.fi

Henkilöstöjohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Henkilöstökeskus toteaa, että demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää hyviä ehdotuksia kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen parantamiseksi. Toimenpide-ehdotuksissa otetaan huomioon henkilöstökeskuksen toimialan kannalta keskeiset maahanmuuttajia koskevat näkökulmat.

Henkilöstökeskus katsoo, että kaikkien virastojen ja liikelaitosten tulee olla mukana rasismien vastaisessa työssä, joka suuntautuu sekä kaupungin asukkaisiin ja heille tarjottaviin palveluihin että kaupungin henkilöstöpolitiikkaan. Selkeä ”nollatoleranssi rasismia kohtaan” on lähtökohtana myös kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelmaa uudistettaessa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen koskettanee myös kaupungin sisäisiä toimintatapoja ja johtamista. Kehittämistyössä tulee kiinnittää huomiota hyvään muutostilanteiden henkilöstöjohtamiseen ja ottaa kaupungin hyvät yhteistoimintarakenteet ja käytännöt huomioon.

Lisätiedot

Pohjaniemi Marju, osastopäällikkö, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Hallintojohtaja 29.2.2012

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Hallintokeskus toteaa lausuntoon seuraavaa:

Kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmässä

Helsingin kaupunki ja sen eri hallintokunnat ovat vuosien varrella kehittäneet useita erilaisia kuntalain 27 §:n mukaisia osallistumisjärjestelmiä. Muutamat kaupungin osallistumisjärjestelmät ovat osoittautuneet elinvoimaisiksi. Systemaattisen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen kehittämisessä kannattaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntää näitä järjestelmiä ja niistä saatuja kokemuksia. Monet osallistumishankkeet ovat kuitenkin jääneet tilapäisiksi ja usein muusta toiminnasta verraten irrallisiksi ratkaisuksi.

Hyvä esimerkki onnistuneista osallistumishankkeista on ollut ylipormestarin asukasilojen järjestäminen eri kaupunginosissa, joka 1970-luvun puolivälistä lähtien on kuulunut hallintokeskuksen viestinnän (ent. kaupunginkanslian tiedotustoimisto) tehtäviin. Ylipormestarin asukasillat ovat osoittautuneet toimivaksi konseptiksi, ja niitä järjestetään edelleen säännöllisesti neljä kertaa vuodessa. Yleisöpohjaa on ollut mahdollista laajentaa verkkotelevisiopalvelun avulla, sillä asukasillat ovat nähtävissä kaupungin Helsinki-kanava -sivustolla ja Stadi.tv-kaapelitelevisiokanavalla suorina lähetyksinä ja tallenteina. Palvelua ollaan kehittämässä myös vuorovaikutteisten verkkopalvelusovellusten avulla.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on paljon aineksia kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja demokratian vahvistamiseen Helsingissä. Raporttiin sisältyy lukuisia ehdotuksia, joiden pohjalta kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista voidaan kehittää Helsingin kaupungin hallinnossa.

Osallistumisen ja demokratian kehittäminen kannattaa Helsingissä mieluiten toteuttaa systemaattisena kaupunkilaisten osallistumisen ja

vaikuttamisen kehittämisohjelman, jonka avulla kansalaisosallistuminen voidaan rakentaa toimivaksi ja samalla pysyväksi osaksi Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmää.

Ensimmäisen vaiheen tavoitteena Helsingin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelmassa tulisi olla ainakin merkittävimpien kaupungin toimielimissä päätettäväksi tulevien hankkeiden saattaminen esimerkiksi aluefoorumien ja verkko-osallistumisen avulla kaupunkilaisten arvioitaviksi sekä kaupunkilaisten mielipiteiden kuuleminen olennaisena osana valmistelutyötä. Esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa tällainen kuuleminen on jo pitkään ollut lakisääteistä. Saatuja myönteisiä kokemuksia hyväksi käyttäen asukaskuulemista voitaisiin laajentaa myös sellaisille toimialoille, joilla ei vielä ole tähän velvoittavaa lainsäädäntöä.

Kaupunkilaisten kuuleminen osana päätösten valmistelua tulisi toteuttaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta sen yhteydessä kerätyt mielipiteet ja kannanotot voidaan ottaa valmistelutyössä täysipainoisesti huomioon. Kaupungin hallinnon toimivuuden kannalta kaupunkilaisten riittävän aikainen osallistuminen ja kuuleminen valmisteluvaiheessa saattaa parhaimmillaan vähentää painetta muutoksenhaun käyttöön, kun asukkaiden näkökohdat saadaan tietoon ja voidaan ottaa huomioon jo valmistelutyön aikana.

Hallintokeskuksen mielestä Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotukset 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) ja 4 (verkkopalvelujen, vuorovaikutuksen sekä valmistelun avoimuuden kehittäminen) on syytä käsitellä yhtenä kokonaisuutena, koska nämä toimenpiteet täydentävät toisiaan ja muodostavat tulevaisuudessa keskeisen välineen kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja demokratian vahvistamiseksi Helsingissä. Kun kaupungin päätöksenteon valmisteluun voi vaikuttaa joko aluefoorumi-tyyppisen toiminnan tai verkko-osallistumisen tai näiden molempien kautta, tämä osaltaan madaltaa osallistumisen ja vaikuttamisen kynnystä ja mahdollistaa osallistumisen sekä eri asukasryhmille että erilaisten vaikuttamiskanavien kautta.

Demokratia-hankkeiden organisointi kaupungin hallinnossa

Erilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen hankkeita on toteutettu kaupungin hallinnossa pääosin hajautetusti niin, että yksittäiset hallintokunnat ovat käynnistäneet omalla toimialallaan omia demokratiahankkeitaan. Näin on voitu toteuttaa suuri määrä erilaisia kokeiluja, jotka parhaimmillaan ovat muodostuneet pysyviksi käytännöiksi päätöksenteon valmistelussa. Ongelmaksi on kuitenkin jäänyt yksittäisten demokratiahankkeiden koordinoimattomuus ja hajanainen kokonaiskuva.

Helsingin kaupungin hallinnossa vastuu kaupungin asukkaiden osallistumisesta ja vaikuttamisesta on perinteisesti kuulunut päätöksiä valmisteleville hallintokunnille. Yhtenäisiä osallistumista, kaupunkilaisten kuulemista tai vaikuttamista koskevia linjauksia kaupungilla ei ole aiemmin ollut kovinkaan konkreettisella tasolla. Osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman yhteydessä on perusteltua täsmentää kaupunkitason vastuut vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen ja demokratian vahvistamisen osalta.

Hallintokeskuksen johtosäännön (1 §) mukaan "hallintokeskuksen tehtävänä on toimia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajiston yleisenä valmistelu- ja toimeenpano- viranomaisena, avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajistoa näiden johtaessa ja valvoessa kaupungin hallintoa." Tämän toimialamääräyksen mukaisesti keskitetty vastuu kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisestä kuuluu hallintokeskuksen toimialaan. Täten demokratian ja osallistumisen kehittämisen koordinoivastuu sekä toteutusvastuu keskitettyjen palvelujen osalta kuuluu luontevasti hallintokeskukselle.

Tampereen kaupungilla, jossa sekä alueellista osallistumista että verkko-osallistumista on kehitetty usean vuoden ajan, on keskushallinnon osana oma kuntademokratiaryhmä (<http://www.tampere.fi/hallintojatalous/organisaatio/konsernihallinto/hallintojakenkilosto/viestintayksikko/kuntademokratia.html>). Tampereen mallissa asukkaat voivat kertoa mielipiteensä valmisteilla olevista asioista verkkopalveluna toimivassa Valma-valmistelufoorumissa, osallistua valtuuston ja pormestarin asukasiltoihin sekä osallistua asuinalueensa alueellisen vaikuttamisen Alvari-työryhmään. Onnistuneen alueellisen vaikuttamisen ja verkko-osallistumisen vähimmäisedellytyksenä on hankkeita koordinoivan toimintayksikön olemassa kaupungin keskushallinnossa. Tampereen kuntademokratiaryhmässä työskentelee seitsemän henkilöä. Vuoden 2012 alusta lukien ryhmä toimii osana kaupungin keskushallinnon viestintäyksikköä.

Hallintokeskus katsoo, että Helsingin kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman käynnistäminen edellyttää, että kaupungin demokratiahankkeiden koordinointi sekä luotavien osallistumisen ja vaikuttamisen rakenteiden kehittäminen ja ylläpito edellyttää Tampereen esimerkin mukaisen pienehkön keskushallinnon toimintayksikön perustamista myös Helsinkiin esimerkiksi vuoden 2013 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Alkuvaiheessa tällaisen ryhmän vahvuus voisi olla 4–5 henkilöä. Tämä mahdollistaisi alueellisen osallistumisen kokeilun toteuttamisen Helsingin kokoisessa kaupungissa. Yhteistyössä hallintokeskuksen viestinnän ja talous- ja

suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa olisi mahdollista käynnistää myös osallistumisen verkkopalvelujen kehittäminen. Hallintokeskuksen organisaatiossa uuden demokratiaryhmän tms. luonteva sijoituspaikka olisi hallinto-osaston päätösvalmisteluyksikkö.

Tampereella kullakin aluetyöryhmällä on keskushallinnon kuntademokratiaryhmässä oma vastuuhenkilönsä. Lisäksi osallistumisen verkkopalveluilla on omat vastuuhenkilönsä.

Osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on syytä jo alkuvaiheessa ottaa kantaa, kuinka laajaksi mahdollinen keskushallinnon demokratiaryhmä tai -yksikkö kannattaa rakentaa. Tähän saakka osallistumismahdollisuuksia on Helsingin kaupungin hallinnossa kehitetty sekä keskushallinnon että eri toimialojen hallintokuntien työnä niiden varsinaisten tehtävien ohella. Systemaattista ja pysyvää osallistumisen ja demokratian kehittämisen järjestelmää ei ole mahdollista luoda määräaikaisena projektityönä. Hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa on jo alusta lähtien varmistettu pysyvyys ja jatkuvuus.

Helsingissä tärkeä voimavara kaupungin osallistumisen ja demokratian kehittämisessä on yhteistyö kansalaisyhteiskunnan toimijoiden, kuten kaupunginosayhdistysten kanssa. Alueellisen vaikuttamisen aluefoorumien tms. määrää arvioitaessa Helsingin kokoisessa kaupungissa pitää ottaa huomioon asukaslähtöisyys ja kaupunkilaisten mahdollisuus päästä vaikuttamaan omaa asuinympäristöään koskevien ratkaisujen valmisteluun. Toisaalta järjestelmän toimintakyky, eli tällaisten osallistumisen aluefoorumien tulee olla kooltaan riittävän suuria, jotta niiden kautta kerättyjen mielipiteiden ottaminen huomioon päätösten valmistelussa myös käytännössä onnistuu. Helsingissä mahdollinen aluefoorumien lukumäärä olisi hallintokeskuksen käsityksen mukaan suunnilleen kaupungin suurpiirijaon mukainen, eli 7-8 aluefoorumia.

Hallintokeskuksen kannanotot Demokratia-ryhmän toimenpide-ehdotuksista

Toimenpide 1: Laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta.

Selvityksen laatiminen on perusteltua. Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (osa Ruuti-hanketta, ent. Hesän Nuorten ääni) on ollut osallistuvan budjetoinnin ideoita nuorison keskuudessa hyödyntävä hanke Helsingissä, jota on toteutettu jo vuodesta 1998. Siitä kerätyt kokemukset ovat hyvä pohja osallistuvan budjetoinnin laajemmallekin kehittämiselle kaupungissa.

Osallistuva budjetointi kannattaa toteutuessaan kytkeä toimenpiteisiin 2 (alueellinen osallistuminen) ja 4 (vuorovaikutus verkkopalvelujen avulla).

Toimenpide 2: Laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista.

Tampereen Alvari-järjestelmä eli vuorovaikutuskanava asukkaiden ja kaupungin välillä (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) tarjoaa hyvän pohjan alueellisen osallistumisen kehittämiseksi myös Helsingissä kuitenkin niin, että Alvari-järjestelmän kokemuksia kehitetään edelleen Helsingin oloihin soveltuvaksi osallistumisjärjestelmäksi.

Tampereella Alue-Alvarit (<http://www.tampere.fi/tampereinfo/osallistuminen/vaikuttamiskanavat/alvari.html>) ovat olleet asukkaista ja yhdistysten tai järjestöjen edustajista koottavia alueellisia työryhmiä, jotka kaupunginhallitus nimeää. Lisäksi Tampereella toimii suljettuna Facebook-ryhmänä keskikaupungin Facebook-Alvari. Alvari-järjestelmän alueellista vaikuttamista täydentää verkkopalveluna toimiva Valma-valmistelufoorumia (<http://valma.tampere.fi/>), jonka kautta asukkaat voivat esittää mielipiteensä Tampereen kaupungin käsittelyssä olevista asioista. Tavoitteena on ollut taata kuntalaisille mahdollisuus vaikuttaa käsiteltäviin asioihin koko valmistelutyön ajan.

Helsingissä Tampereen Alvari-mallia edelleen soveltava ratkaisu voisi olla Helsingin kaupunginosayhdistykset (Helka) ry:n varsin hyvin toimivaan jäsenjärjestöpohjaan perustuva malli, jossa alueellisen vaikuttamisen mahdollistavat kaupungin aluefoorumit perustettaisiin esimerkiksi Helkan järjestökartan pohjana olevan kaupungin suurpiirijaon mukaisesti. Hallintokeskuksen mielestä tällaisia aluefoorumeita voisi suurpiirijaon perusteella olla seitsemän siten, että asukasmäärältään toistaiseksi pieni Östersundomin suurpiiri sisällytettäisiin Itäisen suurpiiriin aluefoorumiin.

1. Itäinen (ml. Östersundom): 105 489 asukasta
2. Läntinen: 101 807 asukasta
3. Eteläinen: 100 664 asukasta
4. Koillinen: 93 844 asukasta
5. Keskinen: 80 268 asukasta
6. Kaakkoinen: 47 028 asukasta
7. Pohjoinen: 41 221 asukasta

Näiden aluefoorumien toiminta voisi keskeisiltä osiltaan perustua Helsingissä pääosin varsin hyvin toimivien ja vahvasti kansalaisyhteiskuntaa edustavien kaupunginosayhdistysten varaan.

Jatkovalmistelussa aluefoorumien jäsenyysperusteet on tietenkin vielä täsmennettävä.

Kuva: Helsingin suurpiirit, peruspiirit ja osa-alueet (lähde: http://fi.wikipedia.org/wiki/Tiedosto:Helsinki_subdivisions-fi.svg)

Aluefoorumien tehtävät voidaan Helsingissä esim. Tampereen Alvari-järjestelmää mukailten määritellä seuraaviksi:

- ottaa kantaa valmistelussa ja suunnitteilla oleviin asioihin ja esittää niihin näkemyksensä,
- osallistua kaupungin talousarvion ja strategian laadintaan (osallistuva budjetoinnin väline),
- tehdä aloitteita tärkeinä pitämistään asioista ja viedä niitä kaupungin käsittelyyn
- toimia tiedon välittäjänä alueensa asukkaille asioista
- vaikuttaa alueen palvelujen kehittämiseen ja asuin ympäristön suunnitteluun, jotta asukkaiden näkemykset ja paikallinen tieto saadaan asioiden valmistelun ja päätöksenteon tueksi.

Toimenpide 3: Tehdään toimintamalli kansanäänestysten käyttöön ottamiseksi Helsingissä.

Kuntalain 30 ja 31 § sisältävät säännökset kunnallisista kansanäänestyksistä. Kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä on puolestaan säädetty laissa 656/1990.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallinen kansanäänestys voi olla vain neuvoa-antava. Sitovan kansanäänestyksen on katsottu olevan ristiriidassa edustuksellisen demokratian kanssa ja lisäksi siihen on katsottu liittyvän tulkintaongelmia esimerkiksi olosuhteiden muuttumisen vuoksi. Kansanäänestyksen toimeenpanosta ja äänestysvaihtoehdoista päättää aina valtuusto.

Neuvoa-antava kansanäänestys on käyttökelpoinen erityisesti tilanteissa, joissa äänestyksen kohteena oleva kysymys voidaan muotoilla niin, että vaihtoehtoja on kaksi. Vain tällä tavoin voidaan varmistaa, että eniten ääniä saanut vaihtoehto edustaa samalla myös kansanäänestykseen osallistuneiden kuntalaisten enemmistön mielipidettä.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä ei saa järjestää valtiollisten tai kunnallisten vaalien yhteydessä. Lain esitöissä tätä ratkaisua on perusteltu sillä, että äänestysviranomaisilla on vaalien aikaan muita tehtäviä ja kansanäänestyksen järjestäminen samaan aikaan saattaisi vaarantaa vaalien häiriöttömän kulun, samoin kuin johtaa kansanäänestyksen aiheen muodostumisen korostetuksi kunnallisvaaliteemaksi. Valtiollisten vaalien (tai valtiollisen kansanäänestyksen) yhteyteen kunnallisen kansanäänestyksen ei ole katsottu kuuluvan sen paikallisen luonteen vuoksi. Jos Helsingin kaupunginhallitus tekee lainsäädäntöaloitteen tätä säännöstä koskevaksi muutokseksi, aloitteessa on syytä kuvata, millä tavoin edellä mainitut ongelmallisiksi arvioidut seikat voitaisiin ratkaista.

Voimassa olevan lainsäädännön mukaan kunnallista kansanäänestystä koskevan aloitteen tekijöiden on omakätisesti allekirjoitettava aloite. Siksi lainsäädäntö ei nykyisellään mahdollista sähköistä aloitemenettelyä. Lainsäädäntö on kuitenkin peräisin 1990-luvun alkupuolelta; nykyiset mahdollisuudet sähköiseen tunnistautumiseen lienevät sillä tasolla, että lakia voidaan niin haluttaessa muuttaa myös siten, että kansanäänestysaloitteen tekeminen sähköisesti on mahdollista.

Toimenpide 4: Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Helsingin kaupungin uuden osallistumisen ja vaikuttamisen kehittämisohjelman keskeinen tavoite tulee olla kaupungin toimielinten päätösasiakirja-aineiston saattaminen olennaisesti entistä paremmin

kaupungin asukkaiden tutustuttavaksi jo asioiden valmisteluvaiheessa, asiakirjatiedon löydettävyyden parantaminen sekä mahdollisuus seurata kaupungin päätöksentekoa verkkopalvelun avulla. Asiakirjojen nykyistä paremman saatavuuden ja löydettävyyden lisäksi verkko-osallistumista tulee kehittää uuden vuorovaikutteisen verkkopohjaisen osallistumisjärjestelmän avulla.

Helsingin kaupungin päätösasiakirjat ovat olleet verkossa luettavissa jo toistakymmentä vuotta. Esityslistojen ja pöytäkirjojen lisäksi päätösasiakirjojen verkkojulkaisut sisältävät nykyään myös suurimman osa liiteaineistoa.

Tähän saakka kaupungin asiakirja- ja muu tietoaineisto ei kuitenkaan ole ollut verkossa erityisen helposti ja esteettömästi saatavissa. Henkilötietolain tietosuojamääräysten takia kaikki kahta vuotta vanhemmat päätösasiakirjat on (harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta) tähän asti jouduttu poistamaan kaupungin toimielinten verkkosivuilta niihin sisältyvien henkilötietojen takia, koska kaupungin toimielinten (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, lauta- ja johtokunnat) päätösasiakirjat aika ajoin sisältävät sellaisia henkilötietoja, jotka tietosuojavaltuutetun kannan mukaisesti on tullut poistaa verkosta asian tiedottamisen edellyttämän määräajan jälkeen. Tämä on vaikeuttanut merkittävästi varsinkin yli kaksi vuotta kestävien päätösprosessien seuraamista kaupungin verkkosivuilta.

Kun kaupungin päätösvalmistelussa ja päätöksenteossa siirryttiin heinäkuusta 2011 lähtien uuteen sähköiseen Ahjo-asianhallintajärjestelmään, sen yhteydessä asiakirjatuotannossa otettiin käyttöön henkilötietojen automaattisen poiston määräajan jälkeen mahdollistava järjestelmä. Jatkossa ei siten enää ole estettä päätöstiedottamisen avoimuuden parantamiselle.

Ahjo-järjestelmästä voidaan myös tuottaa päätösvalmistelua ja päätöksentekoa koskevaa tieto-aineistoa paitsi kaupungin omiin sovelluksiin myös ulkopuolisten tuottamiin sovelluksiin avoimena Open Data -tietona. Helsingin kaupungin tietokeskuksen ja Forum Virium Helsingin ylläpitämä ja Espoon, Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä Sitran ja valtiovarainministeriön rahoittama Helsinki Region Infoshare -hanke (<http://www.hri.fi>) on erinomainen työkalu tällaisen avoimen päätöksentekotiedon sovellusten kehittämisessä.

Hallintokeskuksen viestintä on parhaillaan yhteistyössä talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa uudistamassa kaupungin hel.fi-verkkoportaalia ja myös sen päätöksentekosivustoa. Ahjo-asianhallintajärjestelmän uusien ominaisuuksien myötä kaupungin päätöksenteon seuraamista voidaan verkkosivuilla jatkossa olennaisesti parantaa ja helpottaa. Jo nyt kaupungin Helsinki-kanava -

verkkovideoportaalin (www.helsinkikanava.fi) kaupunginvaltuuston kokouslähetyksissä palvelun käyttäjien saatavilla on lähes kaikki ajateltavissa oleva valtuuston kokoukseen liittyvä tieto (verkkovideolähetyksen lisäksi asiakirjat, läsnäolotiedot, pidetyt ja tulevat puheenvuorot, puheenvuorojen kestoajat, äänestystulokset ja äänestyskartat, tiedot asioiden käsittelystä sekä tehdyistä päätöksistä jne.) lähes reaaliaikaisena. Helsinki-kanavalta saatava kokoustieto on jo nyt suurelta osin saatavissa Open Data -tyyppisenä käyttäjien omissa sovelluksissa hyödynnettävänä tietona.

Verkossa tapahtuvan asukkaiden kuulemisen ja osallistumisen parantaminen voisi ainakin alkuvaiheessa tapahtua Tampereella jo vuosien ajan käytössä olleen Valma-valmistelufoorumi -tyyppisen sovelluksen avulla. Tämä olisi parhaassa tapauksessa otettavissa käyttöön suhteellisen nopealla aikataululla ilman aikaa vievää uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentamista, vaikka sellaisenaan Tampereen jo useampia vuosia vanha ohjelmistosovellus ei olekaan siirrettävissä Helsinkiin. Uuden verkko-osallistumissovelluksen rakentaminen ja ylläpito olisi hallintokeskukseen sijoitettavan kaupungin keskushallinnon demokratiaryhmän keskeinen tehtävä alueellisen vaikuttamisen mallien kehittämisen rinnalla.

Toimenpide 5: Kaupunki tuottaa verkossa ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan. Oppaasta tehdään kerran vuodessa uudistuva versio sekä wiki-alueella jatkuvan keskustelun kautta uudistuva versio.

Helsingin kaupungin kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen opas on perusteltua tehdä painetussa muodossa, kun kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen perusratkaisuista on tehty päätökset ja toiminta on käynnistynyt. Hallintokeskuksen viestintä uudistaa osana hel.fi-portaalin uudistustyötä myös kansalaisvaikuttamisen ohjeet ja opastuksen verkkosivuilla. Tämä ohjeistus tuotetaan myös tulostettavassa muodossa, jolloin siitä on helposti saatavilla tulosteet aina ajantasaisessa muodossa. Verkkosivujen ohella kaupungin osallistumisen ja vaikuttamisen vaihtoehdoista tiedotetaan myös kaupungin jokaiseen talouteen jaettavassa Helsinki-Info -lehdessä, ja myös toimenpide-ehdotukseen sisältyvä opas voidaan aikanaan julkaista lehden liitteenä.

Toimenpide 6: Laaditaan selvitys koulujen sähköisten palveluiden tarjoamista vaikutusmahdollisuuksista koulutyöskentelyssä.

Kaupungin päätöksentekosivusto
http://www.hel.fi/hki/helsinki/fi/P__t_ksenteko+ja+hallinto/P__t_ksenteko
o sekä Helsinki-kanava -verkkovideosivusto
(<http://www.helsinkikanava.fi/>) ovat toimiva opetusväline varsinkin

yhteiskuntatiedon opetuksessa. Jo nykyään Helsinki-kanavalla säännöllisesti esitettävät Ylipormestarin oppilaskuntapäivät (ent. Nuorten ääni) tukevat tätä pyrkimystä.

Toimenpide 9: Laaditaan selvitys poliittisen johdon ja virkamiesjohdon työnjaon uudistamisesta. Tavoitteena on mm. vahvistaa kaupunginvaltuuston roolia kaupungin kehittämisessä ja johtamisessa.

Kaupunginvaltuusto vastaa kuntalain 13 §:n mukaan kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Säännöksessä on lueteltu asiat, jotka kuuluvat valtuuston päätösvaltaan. Kaupungin hallinnosta vastaa lain 23 §:n nojalla kaupunginhallitus ja johtamisesta lain 24 §:n nojalla kaupunginjohtaja tai pormestari.

Kaupungin eri viranomaisten toiminnasta ja niiden välisestä toimivallan jaosta määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymissä johtosäännöissä. Luottamushenkilöjohdon ja viranhaltijajohdon työnjaon uudistaminen tapahtuu siten tarkoituksenmukaisesti johtosääntöjä tarpeen mukaan muuttamalla, ottaen kuitenkin huomioon, ettei johtosäännöillä voida poiketa kuntalaisia nimenomaisesti eri toimielin- ja viranhaltijatasoille säädetyistä tehtävistä. Samoin on huomattava, etteivät kunnan johtavat viranhaltijat voi kuntalain 34 ja 35 §:n vaalikelpoisuussääntelyn johdosta olla samalla luottamushenkilöasemassa.

Toimenpide 10: Toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle 30.4.2012 mennessä. Kaupunginhallitus päättää tämän pohjalta jatkovalmistelusta ja seurannasta. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus vie toimenpidesuunnitelman kaupunginvaltuuston lähetekeskusteluun. Demokratia-ryhmä esittää, että kaupunginhallitus valmistelee toimenpiteet, joilla kaupunkilaiset voivat osallistua mahdollisimman laajasti ja aktiivisesti demokratiaprosessin jatkotyöhön.

Hallintokeskus tukee ajatusta kansalaiskeskustelusta demokratiaprosessin yhteydessä. Tällaisessa keskustelussa on mahdollista soveltaa esimerkiksi vuonna 2010 toteutetun varsin onnistuneen palveluverkkokokulemisen myönteisiä kokemuksia (ks. <http://palveluverkko.hel.fi>).

Lisätiedot

Teppo Tiina, päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin: 310 36018
tiina.teppo(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2012 § 76

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Demokratian ja kansalaisvaikuttamisen kehittäminen on ajankohtainen asia. Valtakunnallisella tasolla on valmisteilla Suomen ensimmäinen demokratiaselonteko, jonka tavoitteena on vahvistaa pitkäjänteistä ja suunnitelmallista demokratian edistämistä. Tätä taustaa vasten on tärkeää, että myös kaupungin tasolla pohditaan vakavasti kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja demokratian vahvistamista. On hyvä, että kaupungin demokratiaryhmä on aloittanut tämän työn.

Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia. Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantuminen verkossa. Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole myöskään määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Toimenpide-esitys verkkopalvelujen kehittämisestä vuorovaikutteiseen ja esteettömään suuntaan on kannatettava. Tässä suhteessa myös valtakunnallinen tavoitetaso on asetettu korkealle. Valtioneuvoston 4.2.2010 annetussa periaatepäätöksessä demokratian edistämisestä Suomessa todetaan, että Suomi haluaa olla verkkodemokratiavertailussa maailman 10 kärkimaan joukossa 2010-luvun lopulla. Infrastruktuuria valmisteltaessa huomioidaan sekä epämuodollinen kansalaisten osallistuminen ja palautteen antaminen että kansanaloitteiden ja verkkoäänestämisen tekninen toteutus.

Demokratiatyöryhmän loppuraportissa verkkopalvelujen kehittämiseen liittyvä ehdotus on muotoiltu kovin yleispiirteisesti. Raportissa ei ole pohdittu esimerkiksi sosiaalisen median kasvavaa merkitystä yhteiskunnallisen keskustelun näyttämönä. Sosiaalisen median suosion kasvu kertoo siitä, että ihmisillä on halu ja tarve osallistua keskusteluun, kunhan se on luonteva osa heidän arkipäiväänsä. Tästä herää kysymys, pitäisikö kaupungin hallintokuntienkin suunnata toimintaansa verkossa sinne missä ihmiset jo ovat. Yksi näistä kohtaamispaikoista on sosiaalinen media. Siellä toimiminen edellyttää kuitenkin uuden tyyppistä ajattelua. On oltava ennakoiva, aktiivinen, toimittava välineen ehdoilla ja oltava aidosti vuorovaikutteinen.

Raportissa luetellaan joukko kaupungin nykyisiä käytänteitä. Demokratiatyöryhmän raportissa ei kuitenkaan ole mainittu kaupunkisuunnitteluviraston vuorovaikutuskäytäntöjä ja siihen liittyvää kehittämistyötä. Tältä osin raportti ei anna kattavaa kuvaa siitä, miten kaupungin eri hallintokunnat ovat toteuttaneet asukkaiden osallistumismahdollisuuksien parantamista.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo vuosia kiinnitetty erityistä huomiota asukasvuorovaikutukseen ja siihen liittyvien menetelmien kehittämiseen. Maankäyttö- ja rakennuslaki asettaa selkeät velvoitteet kaavoitukseen liittyvälle vuorovaikutukselle. Helsinki on monien laajojen suunnitteluhankkeiden kuluessa hoitanut vuorovaikutusta selvästi laajemmin kuin laki sitä edellyttää. Tähän pyritään myös jatkossa.

Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kaupunkisuunnitteluviraston toiminta vuorovaikutuksen lisäämiseksi

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on kehitetty avointa valmisteltavana olevan tiedon saantia, proaktiivista viestintää, vuorovaikutteista suunnittelua ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia sekä neuvontaa vaikuttamisessa ja tiedon saannissa. Tällainen toiminta vaatii osaavaa henkilökuntaa, taloudellisia resursseja, tehokasta viestintää ja ennen kaikkea toiminnan aktiivista ja määrätietoista johtamista ja vastuiden määrittelyä. Kaupunkisuunnitteluviraston palveluksessa on kolme vakinaista vuorovaikutussuunnittelijaa. He ovat suunnittelijoiden tukena kaikkien kaavoitushankkeiden vuorovaikutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä vuorovaikutusmenetelmien kehittämisessä.

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään

kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

On tärkeää, että kaupunkilaiset pääsevät mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa oman asuinympäristönsä tulevaisuuteen vaikuttaviin prosesseihin. Voidaan perustellusti sanoa, että tällä on vaikutuksia myös suunnittelun laatuun. Asukasvuoro vaikutus tuo valmistelijoiden käyttöön sellaista tietoa ja näkemyksiä jota ei muulla tavoin olisi käytettävissä. Valmisteluvaiheessa käytävän vuoro vaikutuksen myötä moni suunnitelma on hioutunut sitten että niin asukkaat kuin suunnittelijat ovat pitäneet lopputulosta alkuperäisiä suunnitelmia parempina.

Lähiöprojekti asukasosallisuuden kehittäjänä

Eri kaupunginosissa tapahtuvassa alueellisessä toiminnassa eräs toimija on hallintokuntien yhteinen lähiöprojekti, joka korostaa toiminnassaan kumppanuutta ja asukasosallisuutta. Yhteiseen kehittämiseen on osallistunut myös asukastahoja ja yhdistyksiä resurssiensa puitteissa. Hankkeiden ja toiminnan seurauksena alueelliset verkostot ja toimintamahdollisuudet ovat parantuneet, kun toimijat ovat oppineet tuntemaan toisensa. Projektin toiminnassa on keskitytty esimerkiksi monipuolisten, kaikille avoimien kaupunginosatapahtumien, liikuntapalveluiden sekä kulttuuritarjonnan toteuttamiseen. Keskeisenä lähtökohtana on ollut tuetun tarjonnan tasapuolisuus kaupunginosan asukkaille sekä syrjäytymisen ehkäisy.

Lähiöprojekti on myös säännöllisesti tukenut asukastoimintaan tarvittavien puitteiden, kuten asukastilojen, edellytyksiä. Tästä ovat esimerkkeinä Kontulan, Myllypuron ja Pihlajamäen lähiöasemat, Maunulan mediapaja ja Myllypuron uusi asukastila Mylläri.

Lähiöprojekti pyrkii jatkossakin tukemaan paikallisen toiminnan lähtökohtia, mutta sen tehtävänä ei ole alueellisten yleispätevien rakenteiden muodostaminen. Sen sijaan on tärkeä tukea joustavia, alueiden omasta aktiivisuudesta rakentuvia kokonaisuuksia, joissa luodaan pohja yhteisölliselle ja urbaanille kaupunginosatoiminnalle.

Verkkoviestinnän merkitys vuorovaikutuksessa

Sosiaalisen median läpimurto on kaventanut sekä julkisen sektorin toimijoiden että median mahdollisuuksia julkisen keskustelun asialistan määrittäjänä. Sosiaalisen median kautta julkiseen keskusteluun on noussut monta kysymystä aidosti alhaalta ylös aktiivisten kansalaisten esille tuomina. Tämä on asia jolla on todennäköisesti suuri vaikutus siihen minkälaisia odotuksia asukkaat kohdistavat päätöksenteon avoimuudelle ja läpinäkyvyydelle sekä mahdollisuudelle osallistua päätösten valmisteluun. Kaupunkisuunnitteluun liittyen tämä on tullut selvästi esille joidenkin laajaa kiinnostusta herättäneiden ristiriitaisten hankkeiden valmistelun yhteydessä.

Kaupunkisuunnitteluun liittyvän vuorovaikutuksen kehittämisessä erilaisilla verkkoratkaisuilla on ollut viime vuosina suuri merkitys. Lähtökohtana on se, että kaikki kaavoitukseen liittyvä aineisto on mahdollisimman helposti saatavilla. Tiedon on oltava avoimesti saatavilla, ymmärrettävää ja sen seuraamisen tulee olla mahdollisimman helppoa. On myös tärkeää, että tieto on avoimen datan periaatteiden mukaisesti tarjolla teknisesti sellaisessa muodossa, että sen käyttäminen on mahdollista eri ohjelmistoilla ja sitä voidaan hyödyntää osana verkkopalveluita.

Aktiivinen verkkoviestintä on eräs onnistuneen vuorovaikutusprosessin perusedellytyksistä. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on jo noin kuusi vuotta ylläpidetty Suunnitelmat kartalla -palvelua, jonka kautta löytyvät kaikki kaavoitukseen liittyvät viralliset asiakirjat. Tämä ei kuitenkaan ole tulevaisuudessa riittävä verkkopalvelujen taso. Jatkossa palvelua tullaan täydentämään esimerkiksi kaavavahti- palvelulla, jonka tarjoamien herätteiden avulla on nykyistä helpompi seurata esimerkiksi omien kotikulmien suunnittelun etenemistä. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirastossa käytetään tiedonkeruussa aktiivisesti kaupungin ylläpitämään Kerro kartalla -palvelua. Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto on yksi pilottivirastoista kun otetaan käyttöön uusi kaupunkitasoinen palautejärjestelmä. Kaupunkitasolla järjestelmiä tuleekin kehittää siten, että ne tukisivat hallintokuntien yhteisiä prosesseja siten, että virastojen väliset rajat vaikuttaisivat mahdollisimman vähän asukkaiden verkkoasiointiin.

Verkossa tapahtuvaan vuorovaikutukseen liittyä myös se, että kaupunkisuunnitteluvirasto on viime vuosina kehittänyt arkkitehtuurikilpailuinstituutioita. Useaan kilpailuun on liittynyt laaja verkossa tapahtuva vuorovaikutus. Koivusaaren ideakilpailun, Telakkarannan suunnittelukilpailun sekä Kirjava Satama- kilpailun kaikki työt on julkistettu verkkosivuilla ennen tuomariston ratkaisua, niistä on käyty avointa ja vilkasta keskustelua ja keskustelun tulokset on myös raportoitu tuomaristolle. Kokemukset aikaisempaa

avoimempaan kommunikaatioon tähtäävistä kilpailuista ovat olleet myönteisiä ja tätä linjaa kannattaa jatkaa myös tulevaisuudessa.

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäivät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia.

Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Kannattajat: Heli Puura

Vastaehdotus:

Sampo Villanen: LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään

kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Kannattajat: Heli Puura

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: kappale (2): Demokratiaryhmän loppuraportissa on joukko erilaisia toimenpide-ehdotuksia, joilla pyritään parantamaan kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.: (POIS: Raportissa ei kuitenkaan pohdita sitä mitä vuorovaikutuksen lisäämisellä ja osallistumismahdollisuuksien parantamisella tavoitellaan. Osittain tämän vuoksi esitetyt toimenpiteet jäävät yksittäisiksi, hieman hajanaisiksi ja jossain määrin yhteismitattomiksi. Lisäksi raportissa on käytetty useita demokratiaan ja sen edistämiseen kytkeytyviä käsitteitä, mutta niiden sisältöä ei ole määritelty. Määrittelemättä jääneitä käsitteitä ovat esimerkiksi suora demokratia, alueellinen demokratia, vuorovaikutus, osallistuminen, osallistumisviestintä ja voimaantumisen verkossa.)

Demokratiaryhmän loppuraportissa toimenpiteille ei ole (POIS: myöskään) määritetty vastuutahoja, kehittämisen vaatimaa osaamista ei ole varmistettu eikä osoitettu muita resursseja. Lisäksi toimenpiteissä esitetyt aikataulut ovat osin epärealistisia. Kappale (6): (POIS: Raportista saattaa saada käsityksen, että aluefoorumit olisivat pääasiassa kaupungin virastojen koordinoimia. Ne ovat kuitenkin) (LISÄYS: Aluefoorumit ovat) mitä suurimmassa määrin asukaslähtöisiä hankkeita. Alueellista demokratiaa kehitettäessä onkin huolellisesti suunniteltava se, miten kaupungin hallinto toimii asukkaiden kehittämistoiveiden kanssa ja sitä missä määrin erilaisten toiveiden toteuttaminen on kaupungin organisaation vastuulla ja missä määrin kaupunkilaisten itsensä vastuulla.

Jaa-äännet: 7

Stefan Johansson, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Tuula Palaste-Eerola, Elina Palmroth-Leino, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 2
Heli Puura, Sampo Villanen

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Esittelijän ehdotus voitti tehdyn vastaehdotuksen.

2. Äänestys

JAA - ehdotus. Esityksen mukaan

Ei- ehdotus

LISÄYS kappaleen (8) jälkeen:

Kaupunkisuunnittelussa demokratiaa voidaan suunnitteluprosessissa lisätä varsinkin asukkaiden riittävällä ja riittävän varhaisella tiedonsaannilla sekä toimivalla asukkaiden ja suunnittelijoiden välisellä vuorovaikutuksella. Asukkaiden tiedonsaannin parantaminen vaatii riittävää resursointia ja myös käytännössä toimivia tiedotuskanavia. Vuorovaikutuksessa asukkaiden viestien konkretisointia varten on olemassa erilaisia menetelmiä, kuten esimerkiksi yhteisöllinen wiki-suunnittelu sekä pehmo-GIS-menetelmä, jolla asukkaiden paikkoihin liittyviä kokemuksia merkitään kartalle tietokoneavusteisen paikkatietojärjestelmän avulla. Näiden kaltaisia menetelmiä käytetään kaupunkisuunnittelussa, mutta tavoitteena on oltava myös, että asukkaat kokevat demokratian toteutuvan suunnittelussa – silloinkin kun he eivät saa tahtoaan läpi. Myös luottamushenkilöiden roolia päätöksentekijöinä voi tässä suhteessa kehittää. Kaupunkisuunnitteluvirasto seuraa alan kehitystä ja tarkoituksenmukaisuus huomioon ottaen soveltaa demokratiaa edistäviä suunnittelumenetelmiä.

Suunnittelun avoimuuden ja demokratian lisääminen edellyttää myös henkilöstön lisäkoulutusta. Kaupungin demokratiahankkeen edetessä toimenpidevaiheeseen hankkeen vaatimat resurssit on syytä ottaa huomioon.

Jaa-äännet: 4
Johansson, Karhuvaara, Palmroth-Leino, Männistö

Ei-äännet:5
Palaste-Eerola, Villanen, Niemi, Puura, Soininvaara

Tyhjä-äännet: 0

Poissa-äännet: 0

Villasen vastaehdotus hyväksyttiin äänin 5 - 4.

21.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Tuomas Rajajärvi

Lisätiedot

Heikki Mäntymäki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 37368
heikki.mantymaki(a)hel.fi
Tero Santaoja, lähiöprojektin projektipäällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 28.02.2012 § 103

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat esitykset

Kaupunginhallituksen päätös demokratia-ryhmän esitysten pohjalta käynnistyvistä jatkotoimenpiteistä sisälsi kuuden selvityksen ja suunnitelman laatimisen, joista yleisten töiden lautakunnan toimialaa koskevat:

- osallistuva budjetointi
- alueellisen osallistumisen kokeilu
- hallintokuntien verkkopalveluhankkeet ja -suunnitelmat asukasosallistumista tukevan kehittämissuunnitelman laatimisen perustaksi

Osallistuva budjetointi

Selvityksen laatiminen osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista on välttämätöntä. Selvityksen laatiminen ja sen pohjalta valmisteltava esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta kuuluu luontevasti talous- ja suunnittelukeskuksen toimialaan.

Osallistuvan budjetoinnin tavoitteet, sisällöt ja toimintamuodot tulee arvioida huolellisesti. Suurimmat mahdollisuudet lienevät strategisten tavoitteiden selkiinnyttämisessä ja priorisoinnissa.

Osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksien arvioinnissa tulee ottaa huomioon mm. seuraavia näkökohtia:

- strategiset linjaukset ja painopisteet yleisten alueiden investoinneissa ja käyttötaloudessa tehdään kaupunginhallituksen budjettiraamin (=kaupungin talouden reaalipuite) rajoissa
- edustuksellisuuden tasapainoisuus
- laadinnan aikataulujen yhteensovittaminen talouden suunnittelun vuosikellon kanssa
- budjettivalmistelun henkilöresurssien rajallisuus
- riski osallistuvien turhautumisesta, todelliset paikallisen tason vaikuttamismahdollisuudet
- nurkkakuntaisuuden riskit (NIMBY -ilmiö)

Alueellinen osallistuminen

Alueellisen osallistumisen kehittäminen kytkeytyy rakennusviraston toiminnassa yleisten alueiden aluesuunnitelmien laadintaan. Rakennusvirasto on laatinut yleisten alueiden aluesuunnitelmia vuorovaikutteisesti vuodesta 1998 alkaen. Lisäksi laajasta osallistamisprosessista on kokemusta katu- ja puistosuunnitelmien erityiskohteista kuten Tapaninkylän alueellinen katusuunnitelma ja Pihlajamäen nuorisopuisto.

Rakennusvirastossa on kehitetty vuorovaikutusmenettelyjä aktiivisesti. Rakennusvirasto on kokenut hyväksi toimintatavaksi aluesuunnitelmien yhteydessä toteutettavista kyselyistä tiedottamisen laajasti jakeluna jokaiseen kotiin ja kaupungin yhteisen sähköisen kyselyalustan (=Kerro kartalla) käytön. Seuraavaksi rakennusvirasto tulee kokeilemaan sosiaalista mediaa osana aluesuunnittelun vuorovaikutusta ja tiedotusta. Tällä hetkellä nuorten mukaan saaminen ja yhteistyö koulujen kanssa toimivat ja mm. nuorisoasiainkeskuksen Ruuti-kanava on hyvä lisä vuorovaikutuksessa. Sen sijaan maahanmuuttajien tavoittaminen on yrityksistä huolimatta ollut vähäistä. Rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelman laadintaprosessin osana on ollut yhteistyön tekeminen myös eri hallintokuntien kanssa.

Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain kevätsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä hetkellä noin 350 puistokummiä. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä selvityksen laatimista alueellisen osallistumisen kokeilusta ja pilottisuunnitelmasta. Selvityksen pohjalta kaupunginhallituksen tulee päättää missä

toiminnoissa ja millä alueilla alueellisen osallistumisen mallia pilotoidaan. Raportissa on esitetty harkittavaksi seuraavia toimialoja: ympäristö, nuorisotoimi, sosiaalivirasto, opetustoimi ja rakennustoimi. Alueellisen osallistumisen toimialat tulee arvioida asukkaiden palveluverkoston ja hallintokuntien välisten yhteistyöprosessien näkökulmasta. Raportissa tuodaan nykyisinä käytäntöinä ja hankkeina esille vain rakennusviraston aluesuunnittelu ja eri virastojen ja kansalaisjärjestöjen koordinoimat alueforumit. Esimerkiksi kaupunkisuunnitteluviraston ja liikuntaviraston toimintaan liittyy alueellisen osallistumisen näkökulmia. Vaikka kaavoitusprosessin ja katusuunnitelmaprosessin pelisäännöt tulevat maankäyttö- ja rakennuslaista, kumpaakin voitaneen laajentaa, mikäli aikataulu- ja henkilöresurssit antavat myöten. Lisäksi esimerkiksi kaupunkiympäristön yleiset alueet ja eri hallintokuntien käytössä olevat julkiset rakennukset muodostavat saavutettavuuden ja esteettömyyden kannalta asukkaiden arkeen vaikuttavan kokonaisuuden.

Alueellisen osallistumisen kehittäminen on tärkeä, mutta haasteellinen asia ja siinä tulisi edetä askeleittain. Tällä hetkellä eri hallintokuntien toimintakulttuurit ja toimintatavat ovat erilaisia. Alueellisen osallistumisen kehittäminen vaatii sektorirajat ylittävän suunnitteluprosessin, suunnitelmamallin, vuorovaikutuskeinojen sekä suunnitelman hyväksymiseen liittyvän päätöksenteon uudelleen arviointia ja kehittämistä. Lisäksi uusi toimintatapa vaatii henkilöresursseja ja osaamisen kehittämistä. Asukkaiden osallistuminen ajoittuu vapaa-aikaan. On myös tarpeen arvioida asukkaiden näkökulmasta osallistumismahdollisuutta ja ajankäyttöä, kun valitaan toimintatapoja nykyistä laajempaan osallistumiseen.

Alueellista osallistumista koskevan menetelmäsuunnitelman valmistelu kaupunginhallituksen käsittelyyn on mahdollista. Pilottien määrä tulee kuitenkin rajata enintään kolmeen alueeseen, jotka edustavat koko kaupungin olosuhteita mahdollisimman hyvin. Valmistelussa on arvioitava uusien menettelytapojen kustannusvaikutukset, uuden toimintatavan valmistelijaresurssitarpeet sekä toimintatavasta mahdollisesti aiheutuvat toimeenpanon aikatauluviiveet. Kustannusvaikutukset tulisi kytkeä vuoden 2013 talousarvion valmisteluun. Rakennusviraston aluesuunnitelmien osalta pilotit tulee valita kohteista, joita ei vielä ole käynnistetty. Pilottien aikataulu on kytköksissä myös osallistuvan budjetoinnin toteuttamismahdollisuuksien selvittämiseen.

Jos asukasvaikuttamisen vahvistamiseksi sektorirajat ylittävän osallistuvan suunnittelun tiellä edetään, pilottikohteiden suunnittelu yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa edellyttää nykyisten rakennusviraston aluesuunnitelmien aluerajausten yhteensovittamista muiden hallintokuntien rajausten kanssa. Uusi toimintatapa sektorirajat

ylittävinä kokonaisuuksina tulisi vaikuttamaan myös aluesuunnitelmien sisältöön. Yhtenä vaihtoehtona voisi olla ratkaisu, jossa rakennusviraston yleisten alueiden aluesuunnitelmasta muokataan tässä yhteydessä toimintojen sektorirajat ylittävä palveluverkon ja palvelutason kehittämiselvitys, jonka laatimisessa ovat myös muut hallintokunnat mukana.

Aluesuunnitelmiin verrattuna katu- ja puistosuunnitelmien hankekohtainen vuorovaikutusprosessi on paikallisempi ja yhteistyöhallintokuntien määrä on vähäisempi. Rakennusvirasto vastaa jatkossakin katu- ja puistosuunnitelmien kansalaisyhteistyöstä.

Verkkopalvelujen kehittäminen

Verkkopalvelujen kehittäminen on kannatettavaa ja se vaatii talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston vahvaa koordinoitua ja kaupunkitasoisten ratkaisujen kehittämistyötä. Kokonaisvaltaista verkkopalvelujen kehittämistä ja asukasosallistumista tukevien kaupunkitasoisten ratkaisujen kehitystyötä tulee kiirehtiä.

Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitasoisten verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövessoista ja viraston toimipisteistä. "Kerro kartalla" -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa (ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteydin-kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkekehittämisessä. Lisäksi rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta.

Verkkopalvelujen kehittäminen tulee kytkeä toimintaprosessien kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Pelkkä ongelmaraportointi auttaa vain yksittäisten ongelmien identifioimisessa ja esimerkiksi lumihaittoja koskeva "Kerro kartalla" palvelu ei palvele vielä toiminnan ohjaamisessa. Toimintaa ohjaavien prosessien kokonaisvaltaisen kehittämisen vaatii toimintatapojen aktiivista ja suunnitelmallista kehittämistä. Pelkkä verkkopalvelun kehittäminen ja käyttöönotto ei riitä.

Rakennusviraston kokemuksen mukaan erillisryhmien, kuten esimerkiksi pyöräilijöiden ja joukkoliikenteen kuljettajien sähköinen kuuleminen antaa osa-alueelta kattavan palautteen. Sähköinen

palautekanava täydentää hyvin muuta hallintokuntien ja sidosryhmien yhteistyötä.

Talous- ja suunnittelukeskuksessa käynnissä oleva palauteydintä koskeva kehitystyö luo rajapinnan ja yhteyden mm. sosiaalisen median palveluihin. Palauteytymisen kautta ko. palaute tulee keskitetyksi rakennusviraston ja eri hallintokuntien järjestelmiin. Järjestelmien kehittämisresurssien lisäksi verkkopalvelujen vuorovaikutteisuuden lisääminen ja mm. palautteiden käsittely ja vuoropuhelun ylläpito on myös henkilöresurssikysymys.

Rakennusvirasto pyrkii aktiivisesti antamaan toimintaansa liittyvää suunnitelma- ja kartta-aineistoa sekä yleisten alueiden rekisterin aineistoa kuntalaisten käyttöön pääkaupunkiseudun Helsinki Region Infoshare -verkkopalveluun.

Esteettömyyden edistäminen

Demokratiaa lisäävien uusien toimintamallien toteuttamisessa on syytä tiedostaa myös esteettömyys. Esteettömyyden tulee olla yhtenä näkökulmana alueellisen osallistumisen suunnitelmapiilotissa. Suunnitteluprosessien vuorovaikutuksessa on tärkeää, että verkkopalvelujen lisäksi tulisi olla muitakin mahdollisuuksia antaa palautetta. Myös asukastilaisuuksien saavutettavuus ja esteettömyys on tärkeää. Lisäksi verkkopalvelut tulee olla selkokielisiä ja ne tulee toteuttaa esteettömästi.

Käsittely

28.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset:

Lisätään päätösehdotukseen erilliseksi kappaleeksi kappaleen 7 jälkeen:

"Rakennusvirasto on tehnyt aktiivista asukasyhteistyötä myös järjestämällä vuosittain kevätsiivoustalkoita ja ottamalla käyttöön vapaaehtoistyön toimintamallin. Vapaaehtoistyössä on mukana tällä hetkellä noin 350 puistokummiä. Vapaaehtoistyö tuo uusia mahdollisuuksia lisätä asukkaiden osallistumista."

Seuraava kappale korvaa päätösehdotuksen kappaleen 14:

"Asukkaille suunnatuissa verkkopalveluissa rakennusvirasto hyödyntää seuraavia kaupunkitason verkkopalveluita. Palvelukartassa jaetaan tietoa julkisten rakennusten esteettömyydestä, leikkipuistoista, koira-aitauksista, yleisövessoista ja viraston toimipisteistä. Kerro kartalla -palvelu on käytössä aluesuunnitelmien kyselyissä ja suunnitelmien kommentoinnissa sekä lumipalautteessa. Paikkatietopalvelussa

(ptp.hel.fi) on esillä tietoa kaduilla ja puistoissa käynnissä olevista sekä tulevista töistä ja tapahtumista. Asiointiportaali (asiointi.hel.fi) on käytössä tapahtumaluvissa. Asiointiportaalia on tarkoitus hyödyntää jatkossa myös pysäköintivirhemaksujen oikaisuvaatimuksissa ja asukas- ja yrityspysäköintitunnusten muutoksissa. Alkamassa olevaa palauteyedin kehitystyötä rakennusvirasto tulee hyödyntämään laajasti asiakaspalvelusovelluksen jatkokehittämisessä. Lisäksi rakennusvirastolla on käytössä tekstiviestipalvelu asukkaille liukkausvaroituksen ja ajoneuvojen siirron osalta."

21.02.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Silja Hyvärinen, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 38619
silja.hyvarinen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunnan lausunnossa otetaan kantaa vain suoranaisesti opetustointia koskeviin toimenpide-ehdotuksiin. Näitä ovat toimenpide-ehdotukset 1, 2, 4, 6 ja 7. Osassa toimenpide-ehdotuksista on jo loppuraportin liitteenä 2 olevassa selvityksessä kerrottu opetustoimen toimenpiteistä koskien erityisesti kouludemokratiaa ja nuorten osallistumista. Tässä lausunnossa on siten vain päivitetty tuota aiemmin annettua tietoa.

Alueellisen demokratian kehittämisosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 1, että laaditaan selvitys osallistuvan budjetoinnin toteutusmahdollisuuksista Helsingissä. Selvityksen pohjalta valmistellaan esitys osallistuvan budjetoinnin kokeilusta. Lisäksi alueellisen demokratian kehittämisosiossa ehdotetaan toimenpiteenä 2, että laaditaan selvitys alueellisen osallistumisen parantamisen mahdollisuuksista Helsingissä. Lautakunta katsoo, että molemmat toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia ja ne liittyvät toisiinsa siten, että toimenpide-ehdotuksessa 2 selvitetään alueellisen osallistumisen parantamismahdollisuuksia Helsingissä yleensä ja toimenpide-

ehdotuksessa 1 puolestaan selvitetään alueellisen osallistuvan budjetoinnin toteutumismahdollisuuksia ja tehdään ehdotus budjetoinnin kokeilusta. Lautakunta toteaa, että lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelmaohjelmassa on kehitetty malleja lasten ja nuorten osallistumiseen omien paikkojensa suunnitteluun (tarkempi kuvaus liitteessä 2). Tällä hetkellä vuorovaikutussuunnitelmaa ei kuitenkaan vielä ole eri virastoissa otettu laajasti käyttöön, eikä siihen ole kaikin osin toiminnan tasolla sitouduttu. Lasten ja nuorten vuorovaikutussuunnitelman toteutuminen edellyttää kaupungin eri virastojen johdon tietoiseksi tekemistä ja sitouttamista, poikkihallinnollisen johtamisen kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Keskeisiä virastoja ovat ainakin opetusvirasto, nuorisoasiainkeskus, kiinteistöviraston tilakeskus, sosiaalivirasto, liikuntavirasto, kirjasto, rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto sekä talous- ja suunnittelukeskus.

Lasten ja nuorten mukanaolo alueellisen osallistumisen piloteissa on varmistettava ja niissä tulee hyödyntää jo kehitettyjä lasten ja nuorten osallistumisen malleja. Opetusvirasto on ollut toteuttamassa koulujen pihoihin suuntautuneita vuorovaikutteisia osallistamishankkeita Malminkartanossa, Porolahdessa ja Pukinmäessä. Vireillä on hanke Kallion ala-asteen koulun kanssa. Koulujen sisätiloissa käynnistettiin ”Pamaus 2011” ehdotusten pohjalta jatko työskentely koulujen sisätilojen viihtyisyyden parantamiseksi. Opetusvirasto käynnisti kesäkuussa 2011 iltapäivätoiminnassa tilaprojektin, jossa tarkoituksena oli kalustaa yhdeksän koulun iltapäivätoiminnan nykyiset tilat siten, että ne olisivat yhteisiä opetuksen kanssa. Projektin tarkoituksena oli lisätä iltapäivätoimijoiden, koulujen henkilökunnan ja oppilaiden kuulemista ja osallistamista. Projekti kesti vuoden 2011 loppuun. Saatujen vastausten perusteella voidaan arvioida projektin onnistuneen erittäin hyvin. Iltapäivätoiminnan tilaprojektille toivotaan jatkoa, mutta tämä vaatii rahoituksellista tukea.

Valmistelun avoimuuden lisäämisosiossa on toimenpide-ehdotuksena (4), että kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä. Lautakunta katsoo, että nämä suunnitelmat valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ovat kannatettavia. Strategisen suunnittelun ja arvioinnin sähköisten ympäristöjen kehittäminen on opetustoimen tietohallinnon uuden linjauksen 2012 – 2015 tavoitteita. Sekä virastohallinnon että koulujen ja oppilaitosten toiminnan suunnittelun ja arvioinnin sähköiset ympäristöt on tarkoitus uusia ja liittää yhteen. Samassa yhteydessä on tilaisuus toimintaprosessien kehittämiseen niin, että strategisesta suunnittelusta tulisi osallistavampi. Tähänkin saakka koulujen ja oppilaitosten oppilaskunnat ovat osallistuneet tavoitteiden asettamiseen ja

toteutuneen arviointiin. Myös palveluverkon uudistamisprosessissa kuntalaisten osallistamiselle on luotu kanavia. Opetusvirasto osallistuu myös vuonna 2012 tilakeskuksen koordinoimaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on palveluverkkojen poikkihallinnollinen kehittäminen asukaslähtöisesti.

Toimenpide-ehdotukseen 4 liittyen lautakunta toteaa lisäksi, että opetusvirastossa on käytössä palautejärjestelmä, jossa kuntalaiset voivat esittää joko internetissä julkisesti kysymyksiä, antaa palautetta ja tehdä kehittämissuhteita tai saada halutessaan henkilökohtainen vastaus sähköpostilla. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuutta ja läpinäkyvyyttä lisääisi myös se, että Helsingin kaupunki ottaisi käyttöönsä Kuntaliiton 8.6.2011 hyväksymän suosituksen vaikutusten ennakoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa. Suositukseen mukaan valmistelussa muodostetaan useissa asioissa vaihtoehtoisia ratkaisuehdotuksia, joiden vaikutukset arvioidaan ja tämä arviointitieto esitetään päätösesityksen yhteydessä. Lautakunta katsoo, että valmistelun avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi on tarpeen ottaa käyttöön suosituksen mukainen vaikutusten ennakoarviointi kaupungin päätösten valmistelussa.

Toimenpide-ehdotukseen 6 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) lautakunta toteaa, että kaikilla perusopetuksen kouluilla on käytössä sähköinen Fronter-oppimisalusta, jota koulut käyttävät oppilaiden kuulemisessa ja osallisuuden tukemisessa. Koulut ovat valmistautuneet ylijohtajan kokouksiin Fronterissa. Valmistautumiseen on kuulunut verkossa käytävä keskustelu teemoista sekä kokouksessa käsittelyyn tulevista kannanotoista äänestäminen. Vuoden 2012 Ylijohtajan kokouksia valmistelemaan työskentelyyn on verkossa osallistunut n. 7 000 oppilasta. Fronteria voidaan käyttää osallisuuden lisäämiseen. Sen kautta voidaan koota ideoita, käydä keskustelua, äänestää ja jakaa dokumentteja. Johtajan oppilaskuntapäivien esityksistä järjestettyyn äänestykseen osallistui 4 500 oppilasta tammikuussa 2012. Toisella asteella äänestys tapahtui Facebookissa. Myös toisen asteen oppilaitoksissa käytetään Fronteria opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseen. Lisäksi yhteisöllinen kouluhankkeessa pilotoitiin eräässä peruskoulussa koulun omaa yhteisöllistä mediaa. Kehitystyö tehtiin yhdessä oppilaiden kanssa. Pilotoinnista saatujen kokemusten pohjalta tuotetaan kehittyneempi Hyrrä-alusta laajempaan käyttöön kouluille tavoitteena osallistumisen ja osallisuuden edistäminen ja näkyvyyden lisääminen kouluyhteisössä, myös informaalisti. Toisella asteella käytetään yhteisöllistä mediaa (wikit, blogit, facebook jne) sekä oppilashuollossa että pedagogisessa toiminnassa. Lisäksi videopohjaisten etäneuvotteluratkaisujen käyttöä kehitetään ja yhtenä ajatuksena on ollut käyttää sitä asiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten sekä luokkien ja ryhmien välisessä dialogissa. Wilma- ja Winha-ympäristöä käytetään koulun ja kodin väliseen viestintään ja sen

sisällä on tiedotettu mm. vanhemmille tai yhdessä lapsille ja vanhemmille kohdennetuista kyselyistä. Tietohallinnon linjausten toteutumisen seuranta ja edelleen kehittämistä varten perustetaan edustuksellisia foorumeita, joita voidaan toteuttaa myös virtuaalisesti. Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon, opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin

Toimenpide-ehdotuksena 7 (valmistelun avoimuuden lisäämisosio) esitetään, että laaditaan selvitys ns. demokratia-tiloista ja niiden käytön kustannuksista. Lautakunta toteaa, että opetusvirasto myöntää koulu- ja oppilaitostiloja ilta- ja vapaa-ajankäyttöön erilaiseen kokoontumis- ja harrastetoimintaan. Virasto pyrkii kehittämään jatkuvasti toimintaansa niin, että tilojen saavutettavuus helpottuu ja niiden käyttöaste kasvaa. Lautakunta pitääkin tärkeänä, että kaupungin tilat ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä ja kaupunkilaisten saavutettavissa. Opetusvirasto osallistuu Helsingin kaupungin tilavaraustyöryhmän työskentelyyn. Tämä työryhmä selvittää alkukeväästä 2012 mahdollisuuksia yhtenäistää kaupungin erilaisia tilanvarausjärjestelmiä. Tavoitteena on varausjärjestelmien harmonisointi ja vapaana olevien tilojen helppo seurattavuus erityisesti asiakasnäkökulmasta.

Käsittely

28.02.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Gorschkow-Salonranta ehdotti, että päätösehdotuksen 7. kappaleen ("Toimenpide-ehdotuksen 6...") loppuun lisätään seuraavaa:

"Jotta Fronterissa käytävä keskustelu vaikuttaisi päätöksentekoon, opetuslautakunnan jäsenillä ja varajäsenillä tulisi olla soveltuvin osin vapaa pääsy Fronteriin."

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Leena Oulasvirta, laatupäällikkö, puhelin: 310 80563
leena.oulasvirta(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 28.02.2012 § 23

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa Demokratia-ryhmän 1.11.2011 valmistuneesta loppuraportista seuraavan lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportti sisältää useita hyviä ehdotuksia kaupunkilaisten demokraattisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi ja laajentamiseksi vastaten siten valtuuston hyväksymän strategiaohjelman 2009-2012 tavoitteita.

Johtokunta pitää hyvänä mm. toimenpiteen 2 (alueellisen osallistumisen parantaminen) kohdalla esitettyä kokeellista toimintatapaa, jossa pilottien ja kokeilujen kautta voidaan etsiä toimivia menettelyjä. Johtokunta pitää tärkeänä, että jatkoselvityksissä myöskään vakiintuneita ja hyväksi havaittuja alueellisia vuorovaikutusfoorumeita, kuten vaikkapa yliormestarin asukasillat, ei hylätä vaan pyritään kehittämään edelleen asukkaiden kuulemiseksi.

Useisiin toimenpide-esityksiin liittyy toimintatapojen uudistamista hallintokunnissa. Tämä näkyy mm. toimenpide 4:ssä, jonka mukaan "Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta --- asiakirja- ja muu tietoaaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä." Toimenpide edellyttää myös hallintokuntien asukas- ja yhteisöosaamisen edelleen kehittämistä, jota ei raportissa ole nostettu erityisesti esille, vaikka raportin s. 6 todetaankin "henkilöstöä kannustetaan vuoropuheluun asukkaiden kanssa". Vuorovaikutus- ja osallistamisosaaminen tulee ottaa huomioon jatkossa entistä vahvemmin henkilöstön toimenkuvissa, koulutuksessa ja rekrytoinnissa, mikäli tässä halutaan aidosti onnistua.

Kaupunginmuseon rooli demokratian vahvistamisessa liittyy erityisesti periaatteeseen demokraattisesta oikeudesta kulttuuriperintöön, ja kulttuuriperinnön saavutettavuuteen sekä saatavuuteen. Vapaa pääsy museoiden näyttelyihin, kulttuuriperinnön äärelle, on yksi keskeinen keino turvata tämän periaatteen toteutumista. Kaupunginmuseo tuottaa ja jakaa tietoa kulttuuriperinnöstä eri keinoin ja tarjoaa strategiaohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupunkilaisille alueellisen identiteetin rakennusaineita sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Kaupunkilaisten kuulemista, osallisuutta pyritään museon eri toiminnoissa edistämään ja toimintoja jalkauttamaan myös museon toimipisteiden ulkopuolelle, eri kaupunginosiin liittyvien hankkeiden kautta. Etsitään uusia yhteistyömuotoja kansalaisjärjestöjen kanssa. Useita demokratian vahvistamiseen liittyviä tavoitteita on mukana myös vuoden 2011 lopulla hyväksytyssä kulttuuristrategiassa.

Toimenpide 4:n mukaan kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Kaupunginmuseolla on suunnittelu- ja toteutusvaiheessa oleva Kokoelmat verkkoon -hanke, jossa museon kokoelma- ja kulttuuriympäristötietokantoja avataan asiakasliittymän kautta verkkoon ja mahdollistetaan myös pilottivaiheessa valokuvien verkkokauppa. Jo nykyisin museon verkkosivuilla on avoin pääsy useisiin kaupunginosien kulttuuriympäristön inventointeihin ja monipuolisiin verkkonäyttelyihin, joilla edistetään kulttuuriperinnön saavutettavuutta.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa Demokratia-ryhmän esittämien toimenpiteiden toteuttamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 28.02.2012 § 19

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa Demokratia-ryhmän loppuraportista 29.2.2012 mennessä ((HEL 2011-002909 T 00 00 02, Khs 2011-207). Johtokunta antanee asiasta seuraavan lausunnon:

Työväenopiston johtokunta katsoo, että Demokratia – ryhmän raportti on oikeansuuntainen ja toteutuessaan parantaa demokratian toteutumista. Työväenopisto voi järjestää vapaan sivistystyön koulutusta aikuisille esimerkiksi seuraavissa ehdotetuissa toimenpiteissä:

Osallistuva budjetointi: Opisto voi tarvittaessa järjestää kuntalaisille koulutusta, missä voidaan tehdä yhteistyötä muiden kaupungin toimijoiden kanssa.

Alueellisen osallistumisen parantaminen: Opisto voi tarvittaessa olla mukana järjestämässä alueellisia tilaisuuksia.

Osallistumisen ja vaikuttamisen opas: Opisto voi olla mukana järjestämässä koulutusta ja tilaisuuksia oppaaseen liittyen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Demokratiatilat: Opiston tiloja voidaan käyttää demokratiatiloina, milloin ne ovat vapaat omasta toiminnasta. Opisto voi tarvittaessa sijoittaa omaa toimintaansa muihin demokratiatiloihin.

Työväenopiston roolia yhteiskunnallisten asioiden käsittelyn ja demokratian edistäjänä voidaan kehittää. Keskustelutilaisuuksien ja luentojen lisäksi yhteiskunnallisia kysymyksiä voidaan tuoda esille myös muiden ainealojen kuten teatterin, kotitalouden ja ympäristökasvatuksen keinoin. Lisäksi opisto edistää jo nykyisinkin erityisryhmien, kuten maahanmuuttajien, vanhusten ja vammaisten, mahdollisuuksia osallistua koulutukseen. Lisäksi on tarve kehittää kuntalaisten mahdollisuutta antaa palautetta työväenopiston toiminnasta ja tehdä kurssitarjontaan tai muuhun toimintaan liittyviä ehdotuksia. Tämä voidaan tehdä yhteistyössä muiden kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksia kehittävien toimijoiden kanssa.

Esittelijä

johtava rehtori
Taina Törmä

Lisätiedot

Taina Törmä, johtava rehtori, puhelin: 310 88501
taina.torma(a)hel.fi

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Asia ei liity työterveyskeskuksen toimialaan, eikä työterveyskeskuksella ole näin ollen asiasta lausuttavaa.

Asuntolautakunta 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Asuntolautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Kuntalaisten osallistumisaktiivisuuden lisääminen on tärkeä strateginen tavoite

Kaupungin strategiaohjelmassa demokratian ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen on ollut yksi keskeisistä kohteista. Demokratia-ryhmä on raportoinut tähän mennessä toteutetuista hyvistä käytännöistä, joista on runsaasti esimerkkejä mm. nuorisotyössä ja koulumaailmassa.

Näyttää siltä, että sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja sekä alueellisia asukaspaneelleja olisi syytä kehittää

ensisijaisesti. Näistä saadaan myös välineitä suoran ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten toteuttamiseen ja tukemiseen.

Kuntalaisen tiedonsaanti ja päätöksenteon avoimuus

Kehitettäessä kanavia vaikuttamiseen on syytä muistaa, että toimivan järjestelmän edellytyksenä ovat hyvät tiedonsaantimahdollisuudet ja hallinnollisen päätöksentekojärjestelmän läpinäkyvyys. Verkkopalvelujen kehittämisessä tulisi siis huomioida, että hyvä ja esteetön tiedonsaanti on edellytys päätöksentekoon osallistumiselle. Osallistumisen ja tiedonsaannin palveluja onkin syytä kehittää samanaikaisesti siten, että asian tietosisältö ja tausta on saatavilla palaute- ja osallistumiskanavan yhteydessä.

Vuokralaisdemokratiaa voidaan kehittää ja vahvistaa verkkopalveluilla

Helsingin kaupungin vuokralaisdemokratian tarkoituksena on antaa asukkaille päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuus omaa asumistaan koskevissa asioissa sekä lisätä asumisviihtyvyyttä ja edistää vuokralojen kunnossapitoa ja hoitoa.

Asukkaiden osallistumisaktiivisuutta voitaisiin lisätä verkkopalvelujen avulla kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä. Hyvin tehdyt kanavat helpottavat osallistumista, koska se ei ole aikaan tai paikkaan sidottua. Valtaosa kaupungin vuokralaisista saadaan verkkopalvelun piiriin jos järjestelmä toteutettaisiin Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja sen alueyhtiöiden yhteisenä asiointiportaalina. Palvelu tavoittaisi noin 90 000 kaupungin vuokralaista. Järjestelmän isäntä olisi Helsingin kaupungin asunnot Oy.

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet paranevat tulevaisuudessa

Kaupunginhallitus on käynnistänyt suhteellisen laajan jatkotoimenpideohjelman kuntalaisdemokratian ja kuntalaisten osallistumisen edistämiseksi. Toimenpide osoittaa, että asia koetaan poliittisesti erittäin tärkeäksi ja kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet tulevat paranemaan tulevaisuudessa.

Käsittely

16.02.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan lisäämällä kuudennen kappaleen ensimmäisen lauseen loppuun seuraavaa: "kohtuullisin kustannuksin ja yhtiön ja asukkaiden yhteiskehittelyllä".

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Marjo Tapana, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 34222
marjo.tapana(a)hel.fi
Markku Leijo, osastopäällikkö, puhelin: 310 34159
markku.leijo(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 16.02.2012 § 11

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Eläintarhan johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon demokratiaryhmän loppuraportista:

Eläintarhan johtokunta toteaa, että on hyvä, että suunnitelma ja selvitys alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi ja valmistelun avoimuuden lisäämiseksi on vihdoinkin tehty kaupungin hallinnossa.

Raportissa esitetyt toimenpiteet ovat hyviä ja kannatettavia. Eläintarhan johtokunta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota ja lausua oman näkökantansa erityisesti seuraavien toimenpiteiden osalta:

Raportin kohta 4 Valmistelun avoimuuden lisääminen

Toimenpide 4:

Kehitetään verkkopalveluja ja lisätään vuorovaikutusta sekä valmistelun avoimuutta, jotta kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaineisto on helposti ja esteettömästi kaupunkilaisten avoimesti käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Toimenpiteen 4 kohdalla raportissa todetaan, että "Kaupungin tarjoamia osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalveluja kehitetään ja helppokäyttöisyyttä lisätään (henkilöstön palautekanava esimerkkinä) sekä tehostetaan osallistumisviestintää. Kootaan läpileikkaus kaikista verkkopalveluhankkeista ja suunnitelmista, joita hallintokunnat kehittävät tällä hetkellä. Selvityksen pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma kansalaisten voimaannuttamisesta verkossa ja valitaan kärkihankkeet 31.3.2012 mennessä."

Korkeasaaren eläintarha on mielellään mukana osallistumis-, vuorovaikutus- ja palautepalvelujen kehittämistyössä. Korkeasaari näkee hyvin kannatettavana, että helsinkiläiset osallistetaan "meidän Korkeasaaren" rakentamiseen osana Korkeasaaren kehittämistä ja yleissuunnitelmatyötä.

Korkeasaaren ensimmäinen osallistamispilotti voisi olla Kalasataman metroasemalle sijoittuva Korkeasaaritila, jonka yksi tärkeä kohderyhmä

ovat nuoret. Korkeasaari voisi osallistaa nuoria ja muutoinkin helsinkiläisiä tilan ja siellä tarjolla olevien sisältöjen suunnittelussa. Samalla Korkeasaari voisi sitouttaa nuoria lajiensuojelun tematiikkaan. Korkeasaari tekisi tämän mielellään yhteistyössä Ruudin kanssa.

Korkeasaaren yleissuunnitelmatyön yhteydessä osallistamista voitaisiin harjoittaa laajemminkin esim. sosiaalisen median (mm. twitter ja Facebook) kautta. Samalla Korkeasaari saisi rakennettua Korkeasaari-brändiä kansainvälisestikin. Korkeasaari haluaisi olla tällä yksi "kansalaisten voimaannuttaminen verkossa" kärkihankkeista sillä edellytyksellä, että virastolle myönnetään lisärahoitus hankkeen toteuttamiseksi.

Raportissa todetaan myös toimenpiteen 4 kohdalla, että "Laaditaan suunnitelma siitä, miten digitaalisessa muodossa oleva kaupungin tuottama asiakirja- ja muu tietoaaineisto on kaupunkilaisille mahdollisimman saavutettavaa ja kaupungin ulkopuolisessa toiminnassa jatkohyödyntämisen mahdollistavaa."

Korkeasaari on tässäkin mielellään mukana siten, että Korkeasaaren kehittämiseen liittyvä yleissuunnitelmatyö tehdään läpinäkyväksi ja siihen liittyvät dokumentit viedään julkisesti esille. Tiedotuskanavana hyödynnetään jo olemassa olevia foorumeita eli mennään sinne, missä ihmiset ovat jo tottuneet vaikuttamaan omilla nimillään ja jotka ovat tiloja, joita he seuraavat päivittäin.

Raportin toimenpide-esitys 7: Laaditaan selvitys ns. demokratiatiloista ja niiden käytön kustannuksista.

Korkeasaaren eläintarha pohtii, että onko sillä tulevaisuudessa mahdollisuus tarjota tiloja lajien/luonnon/ympäristösuojelun eteen tekeville kansalaisjärjestöille ja mahdollisuutta olla rakentamassa heidän kanssaan yhteistyössä kansalaisfoorumia.

Lopuksi eläintarhan johtokunta toteaa, että alueellisen demokratian kehittämis- ja edistämistyössä kaupungin hallinnossa on syytä seurata tarkasti kuntarakenneuudistusta, jotta päällekkäiseltä hallinnolliselta työltä vältytään. Kuntalain ja kuntien rakenneuudistuksen yhteydessä on hyvä mahdollisuus kehittää myös kuntien itsehallintoa ja pohtia keinoja paikallisen demokratian vahvistamiseen.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Jukka Salo

Lisätiedot

Jenni Ahtiainen, va. hallintopäällikkö, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi
Jannika Joutsenniemi, Markkinointipäällikkö, puhelin: 310 64047
jannika.joutsenniemi(a)hel.fi

Palmaa-liikelaitoksen jk 16.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Johtokunta päätti antaa asiassa seuraavan sisältöisen lausunnon:

Terveyslautakunta 14.02.2012 § 32

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään useita hyviä ehdotuksia alueellisen demokratian kehittämiseksi, suoran demokratian edistämiseksi, valmistelun avoimuuden lisäämiseksi ja edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamiseksi.

Helsinki on suuri kaupunki, jossa alueellisen demokratian ja asukkaiden osallisuuden mahdollistaminen asettaa hallintokunnille haasteita. Edustuksellisen demokratian lisäksi tarvitaan sen vuoksi suoran demokratian ja uudenlaisten osallisuusratkaisujen käyttöä. Uudenlaisten ratkaisujen ei tarvitse merkitä uusia hallinnollisia ratkaisuja, vaan nykyisten informaatio-, kuulemis-, osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmien kehittämistä ja selkeyttämistä.

Tärkeätä myös on, että asukkaat tietävät, mistä he löytävät halutessaan tietoa osallistumismahdollisuuksistaan. Tämän vuoksi Demokratia-ryhmän esittämä ehdotus, että kaupunki tuottaisi verkkoon ja myös paperiversiona saatavilla olevan kansalaisten osallistumisen ja vaikuttamisen oppaan, on kannatettava.

Lisäksi kaupungin valitsema linja, että kaupungin osallistumisjärjestelmää kehitetään vaiheittain kohti yleistä osallistumisportaalia, on hyvä. Tämä linjaus tulee ottaa huomioon parhaillaan käynnissä olevassa hel.fi-sivuston uudistamistyössä.

Demokratia-ryhmä esittää yhtenä toimenpiteenä, että kaupunki kehittää verkkopalveluja ja lisää vuorovaikutusta ja valmistelun avoimuutta. Terveyskeskuksen strategisena tavoitteena on lisätä terveydenhuollon sähköisiä palveluja. Tällä hetkellä sähköisiä palveluja on tarjolla suun terveydenhuollossa ja opiskeluterveydenhuollossa. Seuraavassa vaiheessa sähköisiä palveluja on tarkoitus laajentaa terveysasemien, neuvoloiden ja kaupunginsairaalan asiakkaiden käyttöön. Kaikki

terveyskeskuksen tarjoamat sähköisen asiointin palvelut on koottu kaupunkiyhteiselle asiointi.hel.fi-alustalle, jotta asukkaat löytävät nämä palvelut yhdestä paikasta.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, että kaupungin verkkopalveluja kehitettäessä tulee tehdä yhteistyötä muiden julkisten palvelun tuottajien kanssa ja esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä mainitaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Palveluvaaka-verkkopalvelu (www.palveluvaaka.fi).

Palveluvaaka-verkkopalvelun tavoitteena on tarjota tietoa kansalaisille siitä, miten sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat. Sen tarkoituksena on mahdollistaa asukkaille eri toimipaikkojen vertailu, sosiaali- ja terveysalan tilastotietojen tarkastelu sekä palvelujen arviointi.

Tässä vaiheessa palvelu ei vielä sisällä kattavia tietoja. Tiedot perustuvat kansallisesti kerättyihin rajallisiin tietoihin. Jatkossa palvelun tietoja on kuitenkin tarkoitus täydentää, kun vertailukelpoista tietoa on saatavilla. Kansallisten verkkopalvelujen haasteena on kattavien tietojen keruu ja niiden ylläpito. Kansallisen avohoidon tilastotietojen uudistuksen myötä tämä tilanne mahdollisesti parantuu, kun tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle automaattisesti suoraan salattuina tietoina potilastietojärjestelmistä.

Asukkaiden osallistumismahdollisuuksia pohdittaessa kannattaa myös arvioida, voitaisiinko sosiaalisen median välineitä hyödyntää hallinnon, suunnittelun ja kehittämistyön tarvitseman tiedon luomisessa ja jakamisessa. Kuten Demokratia-ryhmän loppuraportissa todetaan, pääkaupunkiseudulla Helsinki Region Infoshare www.hri.fi-verkkopalvelu on hyvä esimerkki palvelusta, jossa avoin tieto antaa halukkaille mahdollisuuden tehdä tiedon perusteella omia analyyseja ja laatia sen perusteella vaihtoehtoisia esityksiä kaupungille.

Demokratia-ryhmän loppuraportissa esitetään, että Helsingissä kokeillaan osallistuvaa budjetointia ja valmistellaan vaihtoehtoisia esityksiä alueellisen osallistumisen hankkeista. Kokeilujen kautta eteneminen on hyvä vaihtoehto, koska tällöin on mahdollista löytää sellaiset valmistelun ja päätöksenteon menetelmät, joilla parhaiten tavoitetaan ja välitetään asukkaiden näkemyksiä.

Alueellisen osallisuuden kehittämisen rinnalla tulee kuitenkin aina varmistaa, että kaikilla kaupungin alueilla on yhdenvertaiset ja yhtä kattavat aloite-, palaute- ja vaikuttamisjärjestelmät. Parhaiten tämä taataan kehittämällä ja ottamalla käyttöön kaupunkiyhteisiä sähköisiä järjestelmiä, kuten kaupungin suunnittelema palautejärjestelmä, jota terveyskeskus pilotoi syksyllä 2012.

Terveyslautakunta korostaa, että kaikessa kaupungin hallinnossa, myös terveyskeskuksen, tulee olla lähtökohtana asukasvaikuttamiseen panostaminen ja päätöksenteon läpinäkyvyys ja terveyspalvelujen kehittämisen lähtökohtana asukaslähtöisyys.

Terveysvaikutusten arviointi

Alueellisen demokratian ja osallisuuden vahvistaminen saa aikaan myönteisiä terveysvaikutuksia parantamalla alueellisten terveystarpeiden huomioon ottamista terveyspalvelujen suunnittelussa ja kohdentamisessa. Erityisesti tulee varmistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja siten turvata osallisuus ja myönteiset terveysvaikutukset myös tälle väestönosalle. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jaana Juutilainen-Saari, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 42240
jaana.juutilainen-saari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.02.2012 § 24

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus asetti 4.4.2011 Demokratia –ryhmän, jonka tehtävänä on ollut valmistella toimenpiteitä kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi. Ryhmän työn pohjana on kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet kansalaisten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi ja vuorovaikutuksen lisäämiseksi. Tämän valtuustokauden aikana on tarkoitus kehittää sähköisen kuulemisen ja vaikuttamisen verkkopalveluja ja luoda alueellisia asukaspaneelleja. Lisäksi halutaan parantaa edustuksellisen demokratian toimintaedellytyksiä ja tehdä suoran demokratian toteuttaminen mahdolliseksi.

Ryhmä esittää kymmentä toimenpidettä, joiden pohjalta käynnistetään jatkotoimenpiteinä selvityksiä ja esitetään suunnitelmia. Näitä ovat osallistuva budjetointi, pilottisuunnitelma alueellista osallistumista varten, periaatteet kansanäänestyksen järjestämistä varten, hallintokuntien verkkohankkeet, koulujen sähköiset palvelut ja ns demokraatilojen käyttö ja kustannukset

Kaupunginhallitus päätti lisäksi, että edustuksellisen demokratian toimintaedellytysten parantamista koskevat toimenpide-ehdotukset valmistelaan erikseen osana kaupunginvaltuuston strategiaohjelman 2013-2016 valmistelua.

Edellytys yhteiskunnalliselle vaikuttamiselle ja osallistumiselle mahdollisuus ja taito käyttää digitaalisia viestimiä. Kulttuurikeskuksen Kontulan ostoskeskuksella ylläpitämä Kontupiste perustettiin Urban II –yhteisöaloiteohjelman resursseilla vuonna 2002. Kontupisteen yhtenä tehtävänä on ollut tarjota Internet – yhteyksiä ja koulutusta. Koulutus on yhdistetty kulttuurisiin sovelluksiin ja alueellisesti vaikuttaviin sisältöihin. Esimerkiksi Albumit Auki – verkkosivustoon tallennettiin asukkaiden valokuvia ja rakennettiin kollektiivisten muistojen kautta kuvaa kaupunginosasta.

Mellunkylä on yksi aktiivisimmista Helsingin kaupunginosista, jossa vuorovaikutuksen ja viestinnän merkitys näkyy paikallisessa kehittämisessä. Alueen toimintaverkostot ovat tiheät kuten Mellunkylälehti, radio Kontula ja oma alueportaali. Nämä ovat välttämättömiä asukkaiden vetämiseksi mukaan paikalliseen vaikuttamiseen ja toimintaan. Paikallistiedotuksessa asukkaiden rooli on ratkaiseva.

Toiminta on johtanut Kontulatalon perustamiseen, jossa sosiaaliviraston Sympis, kulttuurikeskuksen Kontupiste ja asukastilat toimivat yhdessä. Tässä ”osallistumisympäristössä” paikallisesti syntyneitä ideoita voidaan työstää eteenpäin. Monipuoliset asukastilat ovat ehdoton edellytys osallisuutta edistävälle toiminnalle. Kontulatalo, joka pohjautuu hallintokuntien sekä asukas- ja yrittäjäyhteisöjen kumppanuuteen on toimiva malli, joka kuitenkin taloudellisista syistä ollut vaarassa päättyä.

Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kulttuuri on hyvä kansalaisten aktivoinnin väline. Esimerkkinä tästä on kulttuurikeskuksen selvittämä Lyonin kaupungin kulttuurihallinnon soveltama yhteisöllisyyteen tähtäävä malli. Siellä kulttuurilaitokset jalkautuvat haasteellisiin kaupunginosiin erilaisilla vuorovaikutteisilla hankkeilla. Asukkaat saavat kosketuksen uuteen tapaan hahmottaa maailmaa ja laitokset uusia yleisöjä.

Kaupunginkirjaston 37 kirjaston verkko on kokonaisuudessaan muistiossa mainittua demokratiatilaa, sillä se on kaikille avointa. Lisäksi lähes jokaisessa kirjastossa on varattavissa ilmaista tai huokeaa tilaa erilaisille kokouksille ja koulutuksille. Tätä käyttävät niin puolueet, ja aatteelliset kuin muutkin yhdistykset hyväkseen. Tilojen käytölle on

olemassa selkeät ohjeet ja säännöt. Tiloja voidaan käyttää myös monenlaiseen näyttelytoimintaan, mm. kaavamuutosten yms. asioiden esittelyyn. Useita kirjastotiloja käytetään myös ennakoäänestys- ja äänestyspaikkoina.

Tiloissaan kirjasto tarjoaa kuntalaisten käyttöön n. 450 internet-yhteydellä, tekstin- ja kuvan käsittelyohjelmilla ja oheislaitteilla varustettua tietokonetta kaikissa toimipisteissään. Kirjasto tarjoaa näihin liittyvää henkilökohtaista tai ryhmissä tapahtuvaa opastusta ja koulutusta maksutta. Kirjaston toiminta tähtää siihen, että kaikilla väestöryhmillä olisi mahdollisuus ja taito saada tietoa sekä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja toimintaan myös tietoverkkojen kautta. Tämän toiminnan kärkihankkeita ovat Lasipalatsin Kohtaamispaikka ja joulukuussa 2011 avattu Myllypuron mediakirjasto.

On tärkeää ettei asukkaiden osallistumista typistetä vain mielipiteiden kuulemiseksi. Arabianranta-Toukolassa ja Maunulassa on onnistuttu rakentamaan luovia osallistumisympäristöjä, joissa paikallisia ideoita on jalostettu muun muassa liikenne- ja palvelusuunnittelun sekä kulttuuritoiminnan tarpeisiin.

Käsittely

14.02.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kulttuurikeskuksen jakamat lähikulttuuriavustukset mahdollistavat vuosittain lukuisia ruohonjuuritason tapahtumia ja toimivat matalan kynnyksen tukena kansalaisten oma-aloitteeseen kulttuuritoimintaan. Hyvänä esimerkkinä mm. erilaiset kaupunginosajuhlat.

Kannattajat: Johanna Sydänmaa. Lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimieleisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Marianna Kajantie, osastopäällikkö, puhelin: 310 37002
marianna.kajantie(a)hel.fi

Ari Tolvanen, suunnittelija, puhelin: 310 37008
ari.tolvanen(a)hel.fi

Mikko Vainio, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85538
mikko.vainio(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 14.02.2012 § 31

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Pelastuslautakunta päätti antaa Demokratia-ryhmän loppuraportista seuraavan lausunnon:

Pelastuslautakunta pitää erinomaisena, että Helsingin kaupunki pyrkii kehittämään kaupunkilaisten vaikutusmahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen ja toiminnan ohjaamiseen nykyistä alueellisemmin ja monikanavaisemmin.

Osallistumismahdollisuuksia lisättäessä on tärkeää, että uudet järjestelmät ovat kokonaisuutena kustannustehokkaita, helposti lähestyttäviä ja riittävän kuntalaismassan saavuttavia, jotta paikallisdemokratiaan osallistuminen käytännön tasolla saavuttaa sille suunnitellut osallistumistavoitteet.

Turvallisuuskulmasta on huomioitava, että mm. pelastuslaitos ja eräät muut kaupungin virastoista hoitavat tehtäviä, joiden toimintaedellytysten tulee säilyä myös yhteiskunnallisissa poikkeusoloissa ja kriiseissä. Kaikkea kaupungin toimintaan liittyvää tietoa ei ole syytä saattaa vapaasti saataville avoimiin verkkoihin, jotta voidaan välttää erilaisten tietojen yhdistäminen kaupungin turvallisuutta mahdollisesti heikentävällä tavalla.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee valmistelua (KL 91 §).

Esittelijä

va pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 14.02.2012 § 15

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Beslut

I enlighet med beslutsförslaget.

Föredragande

rektor
Gunborg Gayer

Upplysningar

Moa Thors, biträdande rektor, telefon: 310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

03.12.2012

Teknisen palvelun lautakunta 09.02.2012 § 12

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Teknisen palvelun lautakunta päätti antaa esityksen mukaisen lausunnon kaupunginhallitukselle koskien demokratia-ryhmän loppuraporttia 1.11.2011.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Kirsi Remes, yksikönjohtaja, puhelin: 310 39270
kirsi.remes(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 07.02.2012 § 8

HEL 2011-002909 T 00 00 02

Päätös

Taidemuseon johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Demokratia-ryhmän loppuraportissa on kiitettävästi käsitelty erilaisia tapoja ja keinoja, joilla kaupunkilaisten vaikuttamismahdollisuuksia kunnalliseen päätöksentekoon voidaan parantaa.

Avoimuuden ja varhaisen vaikuttamisen kehittämistoimenpiteitä varten tehdyt ehdotukset ja suunnitelmat ovat demokratian lisäämisen kannalta merkittäviä. Sähköisen viestinnän vahvistaminen ja verkossa julkaistun tiedon merkitys tässä prosessissa on oleellinen.

Alueellisten paneelien ja keskustelutilaisuuksien järjestäminen tukee pyrkimyksiä kansanvallan lisäämiseen kaupungin ja sen eri alueiden kehittämiseksi. Katu- ja puistoalueiden suunnittelussa taidemuseo tekee tiivistä yhteistyötä rakennusviraston kanssa julkisen taiteen hankkeissaan. Hankkeet ovat siten luontevasti osana rakennusviraston toteuttamaa aluesuunnittelua ja siihen liittyviä käytäntöjä jatkossakin.

Osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto olisi paikallishallinnon toimivuuden parantamisessa merkittävä uudistus. Neuvoa-antavien kansanäänestysten järjestäminen on kannatettavaa asukkaiden elinympäristöön merkittävästi vaikuttavissa asioissa.

Sähköisen tiedonhaun ja verkkopalvelujen kautta jaettavan informaation lisääminen ja näiden palvelujen helppokäyttöisyys ovat nyky-yhteiskunnan perusvaatimuksia. Kaikki toimenpiteet näiden

vaikuttamiskanavien parantamiseksi ja kehittämiseksi ovat äärimmäisen tärkeitä. Raportissa on kiitettävällä tavalla huomioitu nuorten ottaminen mukaan jo valmisteluvaiheessa heitä itseään koskevissa päätöksissä, tästä esimerkkinä RuutiExpo, jonka avulla kouluikäisiä voidaan lähestyä heidän omalla kielellään. Raportissa on edelleen kiinnitetty hienosti huomiota sähköisen viestinnän kehittämiseen koulujen opetuksessa.

Selvityksen tekeminen eri hallintokuntien verkkopalveluista ja -suunnitelmista sekä kärkihankkeiden valitseminen niiden joukosta on tärkeää. Kaupungin omien toimitilojen aktiivinen ja tehokas käyttö kaupunkilaisten kokoontumispaikkoina on hyvä selvittää, kuten raportissa todetaan.

Kuntauudistukseen liittyvistä erittäin laajoista kysymyksistä taidemuseon johtokunta voi lausua kantansa suunnitelmien edistyttyä pidemmälle. Pääkaupunkiseudun yhteistyö on kulttuurin alalla ollut jo nyt merkittävää; taidemuseon on Uudenmaan aluetaidemuseo ja on siinä roolissa kehittänyt omalta osaltaan jo kuntien välistä tiedonjakoa ja päätöksentekoa.

Esittelijä

hallintopäällikkö, vs. taidemuseon johtaja
Pia Uljas

Lisätiedot

Erja Pusa, intendentti, puhelin: 310 87006
erja.pusa(a)hel.fi

§ 1356

Valtuutettu Pekka Saarnion toivomusponsi: Mahdollisuudet vaikuttaa rakentamisen laatuun ja rakennusalan markkinoihin perustamalla oma rakennustuotantoyksikkö

HEL 2011-009187 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymän toivomusponnen (Pekka Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Käsittely

Palautusehdotus:

Outi Ojala: Asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten että valmistellaan Helsingin oman rakentamisyksikön perustamista asuntojen uudis- ja korjausrakentamiseen.

Outi Ojalan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Outi Ojala: Jätän eriävän mielipiteen koska mielestäni kaupungin oman rakentamisyksikön perustaminen olisi ollut perusteltua pitkään jatkuneessa tilanteessa, jossa Helsingissä ei ole päästy lähellekään kohtuuhintaista asumista eikä rakentamisessa ole todellista kilpailua.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja valtuutettu
Pekka Saarnio

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymän toivomusponnen (Pekka Saarnio) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajille sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Esittelijä

Käsitellessään 16.11.2011 ehdotusta talousarvioksi vuodeksi 2012 ja taloussuunnitelmaehdotusta vuosille 2012 -2014 kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen.

”Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet vaikuttaa rakentamisen laatuun ja rakennusalan markkinoihin perustamalla oma rakennustuotantoyksikkö.” (Pekka Saarnio 46-13)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että kaupunki perusti vuoden 2009 alusta oman rakennustuotantoyksikön (rakentamispalvelu). Uuteen rakentamispalveluun siirrettiin rakennusviraston HKR Ympäristötuotannon ja HKR-Tekniikan sekä kiinteistöviraston geoteknisen osaston mittaustoiminnan tehtävät, henkilöstö ja kalusto. Lisäksi Helsingin Satamalta siirrettiin satama-alueiden kunnossapitotöitä hoitava henkilöstö.

Tavoitteena muutoksessa on ollut selventää eri toimijoiden rooleja ja vastuita eriyttämällä tilaajat ja tuottajat eri virastoihin ja eri lautakuntien alaisuuteen.

Lisäksi organisaatiomuutoksen keskeisinä tavoitteina oli lisätä tehokkuutta ja taloudellisuutta kaupungin hoitamissa rakentamis- ja kunnossapitotehtävissä, selkeyttää eri virastojen rooleja omistajahallinnon, isäntähallinnon ja rakentamisen ja ylläpidon tuotantotehtävissä, tehostaa rakentamiseen ja ylläpitoon kohdistuvaa toimintojen ohjausta ja lisätä rakentamis- ja ylläpitotehtävien toimintavarmuutta, parantaa edellytyksiä rakentamisen muuttuviin tarpeisiin varautumiseen sekä parantaa edellytyksiä työvoimapulaan varautumiseen

Starassa on noin 1600 työntekijää ja sen liikevaihto oli vuonna 2011 noin 260 miljoonaa euroa

Starassa tehtiin vuoden 2011 alusta organisaatiouudistus, jossa Starajaettiin kahdeksaan osastotaseiseen yksikköön: kolme kaupunkitekniikkaosastoa (itäinen, pohjoinen, läntinen), talonrakennusosasto, ympäristöhoito, geopalvelu, logistiikka ja hallinto.

Rakentamisen korjauspalveluja tuottavan Stara Talonrakennuksen liikevaihto vuonna 2011 oli 84 miljoonaa euroa. Vuosi oli poikkeusvuosi kaupungin investointien kannalta. Talonrakennuksen normaalitaso on noin 60 miljoonaa euroa. Suurin asiakas on kiinteistöviraston tilakeskus ja sen osuus Staran liikevaihdosta on noin 95 %.

Stara Talonrakennuksessa on keskimäärin 360 työntekijä, joista tuntipalkkaisia 270 ja kuukausipalkkaisia 90. Menoista 60 % on palveluhankintoja, palkkojen ja sivukulujen osuus noin 23 % ja materiaalihankintojen osuus noin 9 %. Stara Talonrakennuksella on 160 sopimustoimittajaa.

Stara Talonrakennuksessa on kaksi toimistotason yksikköä:
Rakennusprojektit ja Konepaja.

Rakennusprojektien liikevaihto oli noin 31 miljoonaa euroa. Vuoden aikana oli käynnissä 430 hanketta. Vuoden aikana valmistui 360 hanketta. Suurin osa hankkeista oli kustannuksiltaan yli 500 000 euroa. Hankkeista alle 10 prosenttia oli arvoltaan alle 30 000 euroa.

Konepajalla on yksittäisiä hankkeita 5000-6000 kappaletta. Hankkeet vaihtelivat alle 1 000 euron hankkeista aina 1,5 miljoonaan euron hankkeeseen. Suurin osa hankkeista oli arvoltaan alle 100 000 euroa. Jatkossa on tarkoitus, että Konepaja erikoistuu pieniin hankkeisiin.

Stara Talonrakennus pitää vahvuutenaan löytää ratkaisuja, jotka alentavat jo suunniteltujen kohteiden kustannuksia. Sillä laaja puitesopimusurakoitsijaverkosto, johon kuuluu 160 urakoitsijaa. Stara pystyy puitesopimustoimittajien avulla tuottamaan kilpailukykyisiä tarjouksia. Lisäksi vahvuutena on kaupungin kiinteistöjen tuntemus ja käyttäjäorganisaatioiden toiminnan tuntemus. Esimerkiksi sairaaloissa ja kouluissa osataan toteuttaa korjaustyöt minimoiden käyttäjälle aiheutettujen häiriöiden määrä.

Kaupungin toimitilojen omistaja, kiinteistöviraston tilakeskus, käyttää Inhouse-palvelujen tuottajana Stara Talonrakennusta silloin, kun 1) kohde on pieni ja sen kilpailuttamisesta saatava kustannushyöty on pienempi kuin kilpailuttamisen transaktiokustannukset, 2) korjattavaan kohteeseen liittyy riskejä, jotka ulkopuolinen urakoitsija hinnoittelisi ja jotka eivät välttämättä toteudu, jolloin hyöty jää kaupungille tai 3) kun korjaus täytyy toteuttaa nopeasti hätäkorjauksena esimerkiksi vesivahingon tai tulipalojen vahinkoja selvitettyä.

Toimitilojen uudisrakentamiskohteissa ja suurissa korjauskohteissa tilakeskuksen linjaus on, että se käyttää kilpailutettuja urakoitsijoita, jolloin Stara Inhouse-tuottajana ei ole mukana urakkakilpailussa. Kilpailutuksella saadaan suurin taloudellinen hyöty näissä kohteissa.

Rakentamisen laatu syntyy hyvästä suunnittelusta ja toteutuksesta, valvonnasta, laadun arvioinnista sekä laadun parantamiseen liittyvästä kehitystyöstä.

Keskeisiä keinoja parantaa rakentamisen laatua ovat: 1) hankesuunnittelun kehittäminen, 2) suunnittelun ohjauksen kehittäminen, 3) pyrkimys käyttää yksinkertaisia, koeteltuja suunnitteluratkaisuja ja hyväksi koettuja materiaaleja ja rakenneratkaisuja, 4) urakkavaiheen aikaisen valvonnan lisääminen ja 5) kehittämällä urakoiden vastaanottoa esim. siten, ettei oteta vastaan keskeneräisiä kohteita. Toimitilarakentamisessa hankeohjausryhmä koordinoi hankeinvestointien toteuttamista ja hankkeiden kustannustasoa.

Kaupunki investoi vuosittain toimitiloihin yhteensä noin 200 milj. euron arvosta. Siitä oman toiminnan osuus noin 30 %.

Vuoden 2012 lopulla valmistuu selvitys Staran perustamisen vaikutusten arvioinnista.

Kaupungin asuntorakentamisessa Asuntotuotantotoimiston kokemus urakka-tarjouksista on, että korjausrakentamisessa saadaan tarjouksia riittävästi viidestä kuuteen kappaletta. Uudisrakennuspuolella urakkatarjouksia saadaan keskimäärin 2,5 tarjouspyyntöä kohden.

Helsingin kaupungin oman omakustannusperusteisesti toimivan vuokratyöyhtiön Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kiinteistökannan vuotuinen kuluma on 120 – 130 milj. euroa. Asuntotuotantotoimisto toimii rakennuttajana ja toteuttaa suurimpia peruskorjauksia yhteensä noin 70 milj. euron edestä. Alueelliset isännöintiyhtiöt korjaavat itse kilpailutettujen puitesopimisten kautta noin 45 milj. euron edestä. Asuntorakentamisen aravasäännöissä edellytetään rakennusurakoiden kilpailuttamista.

Kaupungin omien toimitilojen omistamiseen liittyvien rakennusinvestointien toteuttamisesta saadun kokemuksen mukaan kaupungin oma rakennusyksikkö ei olisi kilpailukykyinen uudisrakentamispuolella eikä suurissa korjausrakentamiskohteissa. Kaupungin oman rakennusyksikön perustamiseen kilpailuille markkinoille liittyy suuria riskejä.

Esittelijä toteaa, että käsitys rakennusalan markkinoiden toimivuudesta syntyy urakkakilpailuista sekä oman rakennuspalveluja tuottavan Staran ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toiminnan vertailusta. Esittelijä ei pidä perusteltuna tässä vaiheessa perustaa asuntorakentamiseen erikoistunutta yksikköä sen perustamiseen liittyvien riskien vuoksi, koska toimitaan kilpailuilla markkinoilla toisin kuin käytettäessä Stara Talonrakennusta Inhouse-tuottajana kaupungin omien toimitilojen

03.12.2012

Kj/9

korjausrakentamisessa. Kaupungin rakentamisen laatua kehitetään arvioimalla ja uudistamalla omistamisen, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintaprosesseja.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja valtuutettu
Pekka Saarnio

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1327

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2011-009187 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

§ 1357

Kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2, 4, 10- Ei toimenpidettä.
47

3 Kaupunginhallitus päätti

1

ilmoittaa kaupunginjohtajalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 1.

2

ilmoittaa HKL-liikelaitoksen johtokunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 2.

3

ilmoittaa Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 3.

4

ilmoittaa sosiaali- ja terveyslautakunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 5.

5

kehottaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia kiinnittämään huomiota kaupunginvaltuuston hyväksymiin päätösehdotuksiin 4 sekä 6–10.

6

kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa selvittämään

1.9.2013 mennessä parempien ja monipuolisten palveluiden turvaamiseksi tarkoituksenmukainen terveysasemaverkosto. Selvityksen pohjalta päätetään vuoden 2013 aikana terveysasemien tuleva määrä ja kehitetään nykyistä kevyemmän sekä joustavamman käytännön mukaisia ns. terveystioskeja.

7

kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa tekemään selvitys 1.7.2013 voimaan tulevan vanhuspalvelulain vaikutuksista kaupungin vanhustenhoiva- ja hoitopalveluihin 30.6.2013 mennessä. Selvityksen pohjalta tehdään tarvittavat päätökset, joilla kyetään vastaamaan vanhuspalvelulain vaatimuksiin.

8

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä ryj:n ja kaj:n rooteleiden kanssa jatkamaan tilahallinnon, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintojen kehittämistä toisistaan erillisiksi kokonaisuuksiksi tavoitteena selkeät työnjaot ja läpinäkyvä toimintamalli.

9

kehottaa henkilöstökeskusta kokoamaan yhteistyössä virastojen kanssa virastokohtainen suunnitelma eläköitymiseen varautumiseksi 30.6.2013 mennessä. Kaupunginhallitukselle tuodaan käsittelyyn virastokohtainen koonti suunnitelmista ja kaupungin linjauksista eläköitymiseen ja ikäjohtamiseen varautumiseksi syksyn 2013 aikana.

10

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta valmistelevaan osana kaupungin strategiaohjelman valmistelua ja käsittelyä kaupungin kokonaisvaltainen tuottavuusohjelma vuosille 2013–2016 30.6.2013 mennessä, missä osoitetaan konkreettiset ehdotukset tuottavuuden ja taloudellisuuden merkittäväksi parantamiseksi konkreettisine mittareineen. Tarkastelu on tehtävä niin että esimerkiksi nykyinen rootelijako ei ole rajoittavana tekijänä.

11

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa valmistelemaan esityksen talousarviokohdalle 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi varatusta 2,0 milj. euron määrärahan käytöstä koskien maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen liittyviä hankkeita ja edelleen valmistelemaan esityksen talousarviokohdalle 1 04 02 varatusta määrärahan käytöstä koskien hanketta, jossa vähennetään puistojen, aukoiden ja kadunvarsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria.

12

kehottaa pyöräilyprojektin johtoryhmää valmistelemaan kaupunginhallituksen päätettäväksi pyöräilyn edistämiseen varatun määrärahan käyttösuunnitelman.

13

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä taidemuseon kanssa tekemään selvityksen Checkpoint Helsinki kuvataidehankkeen mahdollisesta käynnistymisestä.

14

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa valmistelemaan käyttösuunnitelman Khn käyttövaroihin varatusta työelämän ulkopuolella olevien maahanmuuttajanaisten suomenkielisen opetuksen lisäämiseen tarkoitetun määrärahan käytöstä.

15

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen sekä sivistys- ja henkilöstötoimen kanssa valmistelemaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitetun määrärahan käyttösuunnitelman ottaen huomioon aiemman suunnitelman arvioinnista tehdyt johtopäätökset.

16

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta valmistelemaan palvelusetelikokeilun arvioinnin

7/2013 mennessä, jonka lisäksi palvelusetelitoiminnan mahdollisella sähköistämisellä saadaan toimintamalli kustannustehokkaaksi.

17

kehottaa sosiaali- ja terveystoimintaa selvittämään 30.6.2013 mennessä moniammatillisen akuutin vaiheen kipuryhmän perustaminen osaksi kaupungin terveyskeskustoimintaa. Selvityksen valmistuttua asiasta tehdään erillinen päätös.

18

kehottaa opetusvirastoa tekemään selvitys koulunkäyntiavustajien työsuhteiden jatkuvuudesta ja yhteensopivuudesta kaupungin henkilöstöpolitiikan kanssa 30.4.2013 mennessä ja selvitys tuodaan lautakuntaan toimenpiteitä varten.

19

Kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta toteuttamaan talousarviossa edellytetyn palvelutuotannon kustannustehokkuuden vertailun liikuntaviraston ja kaupunkikonsernin muiden liikuntapalveluja tuottavien yhteisöjen kesken.

Toivomusponsi 2 (äänestyksen pohjana olleessa yhdistelmässä 3) rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Toivomusponnit 1 (1), 3 (4) ja 5 (12) sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Toivomusponsi 4 (10) kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että talousarvion kohdasta 1 04 01 kaupunginhallitus, hallintokeskuksen käytettäväksi määrärahasta maksetaan talousarvioon kyseiseen kohtaan varattujen määrärahojen mukaisesti kulukorvauksia tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten ilman tilivelvollisuutta kaupunginjohtajalle kaupunginhallituksen

puheenjohtajan kulukorvausta vastaava summa ja kullekin apulaiskaupunginjohtajalle kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan kulukorvausta vastaava summa. Kulukorvauksista, joiden osalta ei ole esitetty tositetta, suoritetaan ennakonpidätys.

Tiedoksi virastoille ja liikelaitoksille.

- 5 Kaupunginhallitus päätti kehottaa hallintokeskuksen oikeuspalveluita allekirjoittamaan edellä mainitun yhteistyösopimuksen sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asianomaiset toimielimet tekevät osaltaan samansisältöiset päätökset yhteistyösopimuksen hyväksymisestä.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Espoon kaupungille, Kauniaisten kaupungille, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Vantaan kaupungille.

Tiedoksi hallintokeskuksen oikeuspalveluille, talous- ja suunnitteluosastolle sekä ympäristökeskukselle.

- 6 Kaupunginhallitus päätti
- kehottaa hallintokeskuksen oikeuspalveluita allekirjoittamaan edellä mainitun yhteistyösopimuksen sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sekä

- kehottaa hallintokeskuksen oikeuspalveluita laatimaan laina-asiakirjat.

Päätösten täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Suomen valtio asianomaisissa toimielimissään hyväksyy yhteistyösopimuksen osaltaan.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Stadionsäätiölle sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Tiedoksi liikuntavirastolle, oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.

7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle.

Tiedoksi liikuntalautakunnalle, hallintokeskuksen oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.

8 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle.

Tiedoksi liikuntavirastolle, hallintokeskuksen oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.

Toivomusponsi kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

48 Aloite rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Sato Oyj:lle.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle sekä talous- ja suunnittelukeskukselle.

49 Aloite kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

50-52 Aloitteet sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

53 Aloite sivistys- ja henkilöstötointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kohdan 3/19 sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustointia johtava apulaiskaupunginjohtaja korjattiin muotoon sosiaali- ja terveystointia johtava apulaiskaupunginjohtaja.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, että kaupunginvaltuuston 28.11.2012 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2, 4, 10- Ei toimenpidettä.
47

3 Kaupunginhallitus päättäneen

1 ilmoittaa kaupunginjohtajalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 1.

2 ilmoittaa HKL-liikelaitoksen johtokunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 2.

3 ilmoittaa Helsingin Energia -liikelaitoksen johtokunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 3.

4

ilmoittaa sosiaali- ja terveyslautakunnalle kaupunginvaltuuston hyväksymästä päätösehdotuksesta 5.

5

kehottaa kaikkia kaupungin lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia kiinnittämään huomiota kaupunginvaltuuston hyväksymiin päätösehdotuksiin 4 sekä 6–10.

6

kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa selvittämään 1.9.2013 mennessä parempien ja monipuolisten palveluiden turvaamiseksi tarkoituksenmukainen terveysasemaverkosto. Selvityksen pohjalta päätetään vuoden 2013 aikana terveysasemien tuleva määrä ja kehitetään nykyistä kevyemmän sekä joustavamman käytännön mukaisia ns. terveyskioskeja.

7

kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa tekemään selvitys 1.7.2013 voimaan tulevan vanhuspalvelulain vaikutuksista kaupungin vanhustenhoiva- ja hoitopalveluihin 30.6.2013 mennessä. Selvityksen pohjalta tehdään tarvittavat päätökset, joilla kyetään vastaamaan vanhuspalvelulain vaatimuksiin.

8

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä ryj:n ja kaj:n rooteleiden kanssa jatkamaan tilahallinnon, rakennuttamisen ja rakentamisen toimintojen kehittämistä toisistaan erillisiksi kokonaisuuksiksi tavoitteena selkeät työnjaot ja läpinäkyvä toimintamalli.

9

kehottaa henkilöstökeskusta kokoamaan yhteistyössä virastojen kanssa virastokohtainen suunnitelma eläköitymiseen varautumiseksi 30.6.2013 mennessä. Kaupunginhallitukselle tuodaan käsittelyyn virastokohtainen koonti suunnitelmista ja kaupungin linjauksista eläköitymiseen ja ikäjohtamiseen

varautumiseksi syksyn 2013 aikana.

10

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta valmistelemaan osana kaupungin strategiaohjelman valmistelua ja käsittelyä kaupungin kokonaisvaltainen tuottavuusohjelma vuosille 2013–2016 30.6.2013 mennessä, missä osoitetaan konkreettiset ehdotukset tuottavuuden ja taloudellisuuden merkittäväksi parantamiseksi konkreettisine mittareineen. Tarkastelu on tehtävä niin että esimerkiksi nykyinen rootelijako ei ole rajoittavana tekijänä.

11

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa valmistelemaan esityksen talousarviokohdalle 1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi varatusta 2,0 milj. euron määrärahan käytöstä koskien maahanmuuttajien työmarkkina-aseman parantamiseen liittyviä hankkeita ja edelleen valmistelemaan esityksen talousarviokohdalle 1 04 02 varatusta määrärahan käytöstä koskien hanketta, jossa vähennetään puistojen, aukoiden ja kadunvarsien roskaisuutta palkkaamalla kesäisin nuoria.

12

kehottaa pyöräilyprojektin johtoryhmää valmistelemaan kaupunginhallituksen päätettäväksi pyöräilyn edistämiseen varatun määrärahan käyttösuunnitelman.

13

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä taidemuseon kanssa tekemään selvityksen Checkpoint Helsinki kuvataidehankkeen mahdollisesta käynnistymisestä.

14

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa valmistelemaan käyttösuunnitelman Khn käyttövaroihin varatusta työelämän ulkopuolella olevien maahanmuuttajanaisten suomenkielisen opetuksen

lisäämiseen tarkoitetun määrärahan käytöstä.

15

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimen sekä sivistys- ja henkilöstötoimen kanssa valmistelemaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitetun määrärahan käyttösuunnitelman ottaen huomioon aiemman suunnitelman arvioinnista tehdyt johtopäätökset.

16

kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta valmistelemaan palvelusetelikokeilun arvioinnin 7/2013 mennessä, jonka lisäksi palvelusetelitoiminnan mahdollisella sähköistämisellä saadaan toimintamalli kustannustehokkaaksi.

17

kehottaa sosiaali- ja terveysvirastoa selvittämään 30.6.2013 mennessä moniammatillisen akuutin vaiheen kipuryhmän perustaminen osaksi kaupungin terveystieteistoimintaa. Selvityksen valmistuttua asiasta tehdään erillinen päätös.

18

kehottaa opetusvirastoa tekemään selvitys koulunkäyntiavustajien työsuhteiden jatkuvuudesta ja yhteensopivuudesta kaupungin henkilöstöpolitiikan kanssa 30.4.2013 mennessä ja selvitys tuodaan lautakuntaan toimenpiteitä varten.

19

Kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta toteuttamaan talousarviossa edellytetyn palvelutuotannon kustannustehokkuuden vertailun liikuntaviraston ja kaupunkikonsernin muiden liikuntapalveluja tuottavien yhteisöjen kesken.

Toivomusponsi 2 (äänestyksen pohjana olleessa yhdistelmässä 3) rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Toivomusponnet 1 (1), 3 (4) ja 5 (12) sosiaali-,

terveys- ja varhaiskasvatustointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Toivomusponsi 4 (10) kaupunkisuunnittelu- ja
kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan
valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että talousarvion
kohdasta 1 04 01 kaupunginhallitus,
hallintokeskuksen käytettäväksi määrärahasta
maksetaan talousarvioon kyseiseen kohtaan
varattujen määrärahojen mukaisesti kulukorvauksia
tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten ilman
tilivelvollisuutta kaupunginjohtajalle
kaupunginhallituksen puheenjohtajan kulukorvausta
vastaava summa ja kullekin
apulaiskaupunginjohtajalle kaupunginhallituksen
varapuheenjohtajan kulukorvausta vastaava summa.
Kulukorvauksista, joiden osalta ei ole esitetty tositetta,
suoritetaan ennakonpidätys.

Tiedoksi virastoille ja liikelaitoksille.

- 5 Kaupunginhallitus päättäneen kehottaa
hallintokeskuksen oikeuspalveluita allekirjoittamaan
edellä mainitun yhteistyösopimuksen sekä oikeuttaa
oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittaessa
vähäisiä muutoksia.

Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että
Espoon, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien sekä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän
asianomaiset toimielimet tekevät osaltaan
samansisältöiset päätökset yhteistyösopimuksen
hyväksymisestä.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Espoon
kaupungille, Kauniaisten kaupungille, Helsingin
seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Vantaan
kaupungille.

Tiedoksi hallintokeskuksen oikeuspalveluille, talous- ja
suunnitteluosastolle sekä ympäristökeskukselle.

- 6 Kaupunginhallitus päättäneenä
- kehottaa hallintokeskuksen oikeuspalveluita allekirjoittamaan edellä mainitun yhteistyösopimuksen sekä oikeuttaa oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sekä
 - kehottaa hallintokeskuksen oikeuspalveluita laatimaan laina-asiakirjat.
- Päätösten täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Suomen valtio asianomaisissa toimielimissään hyväksyy yhteistyösopimuksen osaltaan.
- Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Stadionsäätiölle sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle.
- Tiedoksi liikuntavirastolle, oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.
- 7 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle.
- Tiedoksi liikuntalautakunnalle, hallintokeskuksen oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.
- 8 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle.
- Tiedoksi liikuntavirastolle, hallintokeskuksen oikeuspalveluille sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloussuunnittelu- ja varainhallintaosastolle.
- Toivomusponsi kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.
- Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala
- 48 Aloite rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan toimiala

9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Sato Oyj:lle.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle sekä talous- ja
suunnittelukeskukselle.

49 Aloite kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

50-52 Aloitteet sosiaali- ja terveystointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

53 Aloite sivistys- ja henkilöstötointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

§ 1358

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 48 tekemiä päätöksiä:

Kh:n puheenjohtaja	
konsernijaosto	26.11.2012
sosiaali- ja terveysjaosto	27.11.2012
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta	28.11.2012

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus

- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus

- rahoitusjohtaja
- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

03.12.2012

Kj/12

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 48 tekemiä päätöksiä:

Kh:n puheenjohtaja	
konsernijaosto	26.11.2012
sosiaali- ja terveysjaosto	27.11.2012
tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta	28.11.2012

johtokunnat
- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

apulaiskaupunginjohtajat
- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistys- ja henkilöstötointa johtava

hallintokeskus
- hallintojohtaja
- hallinto-osaston osastopäällikkö
- kansainvälisen toiminnan päällikkö
- kaupunginlakimies
- viestintäpäällikkö

talous- ja suunnittelukeskus
- rahoitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kj/12

- talousarviopäällikkö
- kehittämispäällikkö
- aluerakentamispäällikkö
- sisäisen tarkastuksen päällikkö
- tietotekniikkapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- elinkeinopäällikkö
- matkailupäällikkö
- tapahtumapäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 1359

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 48 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikolla 48 tekemiä päätöksiä:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 1360

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Palmia-liikelaitoksen johtokunta	22.11.2012
Pelastuslautakunta	27.11.2012
Teknisen palvelun lautakunta	22.11.2012
Yleisten töiden lautakunta	27.11.2012
Ympäristölautakunta	27.11.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Palmia-liikelaitoksen johtokunta	22.11.2012
Pelastuslautakunta	27.11.2012
Teknisen palvelun lautakunta	22.11.2012
Yleisten töiden lautakunta	27.11.2012
Ympäristölautakunta	27.11.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

§ 1361

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kruununhaan tonttien 11/6, 14/6 ja 12 ym. asemakaava-asiassa (nro 12060)

HEL 2012-013862 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa asiasta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 päättänyt hyväksyä 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin nro 11 tontin nro 6, korttelin nro 14 tonttien nro 6 ja 12, korttelin nro 15 tontin nro 4, korttelin nro 16 tontin nro 9, korttelin nro 19 tontin nro 2, korttelin nro 21 tontin nro 1, korttelin nro 22 tontin nro 6 ja korttelin nro 23 tontin nro 10 asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 9.6.2011 päivätyn ja 22.5.2012 muutetun piirustuksen nro 12060 mukaisena.

***** ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle ja vaatineet hallinto-oikeutta kumoamaan päätöksen lainvastaisena.

Valituksen keskeiset perusteet

Valituksen mukaan valtuuston päätös on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n 2 momentin ja 9 §:n vastainen, koska siinä on jätetty huomioimatta rakennetun ympäristön suojelemisvaatimukset. Kaava ei myöskään perustu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin mm. ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten sosiaalisten ja kulttuuristen vaikutusten osalta. Valittajat katsovat, että kulttuurisista vaikutuksista tehty selvitykset puoltavat yksiselitteisesti porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Asemakaavapäätös on tehty vastoin näitä selvityksiä. Sen sijaan päätöksessä on nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja taloja. Lisäksi päätökseen väitetään liitetyn ehtoja, jotka ovat pelkästään näennäisiä.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä.

Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 28.9.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perustein valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Kaavan perustuminen riittäviin selvityksiin

Valituksessa on todettu, että kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin kaavan ympäristövaikutuksista, mukaan lukien yhdyskuntataloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurillisista vaikutuksista. Muita kuin kulttuurillisia selvityksiä ei ole asiassa tehty. Valituksen mukaan esteettömyyden toteuttaminen ei mm. taloudellisista syistä helpota vanhusten asumista pidempään kotona.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä muut selvityksen tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.

MRL 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle

elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Asemakaavalla ei saa asettaa mm. maanomistajalle kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Edellä mainittujen säännösten mukaan kaavan vaikutukset on siis arvioitava tarpeellisessa määrin kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Kysymyksessä olevan kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu seuraavat selvitykset:

- Kantakaupungin rakennussuojeluinventoinnin kokonaistarkistus 1990–1991. Helsingin kaupungin museo 1991.
- Kruununhaka, rakennustaiteellisesti arvokkaiden porrashuoneiden inventointi. Arkkitehtitoimisto Sari Schulman Oy 2003.
- Hissien sijoittaminen eräisiin Kruununhaan asuinkerrostaloihin. Vilhelm Helander / Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA 2008.

Lisäksi asiassa on laadittu julkaisu: Kruununhaan porrashuoneet, Helsinki suunnittelee 2005:5. Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto 2005.

Kaavapäätöksen kohteena olevien rakennusten porrashuoneineen on todettu olevan kaavatyön pohjana olleiden selvitysten perusteella rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita. Tämän vuoksi rakennukset on kaavakartassa merkitty tunnuksin sr-1 ja niille on annettu useita suojelumääräyksiä.

Hissien rakentamistapoja koskevassa selvityksessä löydettiin kuhunkin taloon esimerkkiratkaisu, joka säilyttäisi porrashuoneiden arvot. Selvitykset perustuvat luonnosmaiseen tarkasteluun eivätkä ne sisällä valmiita hissisuunnitelmia.

Asemakaavan muutoksen valmistelussa on ollut mukana useita eri viranomaistahoja, kuten Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto, kaupungin museo, kaupungin rakennusvalvontavirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. lausunnossaan 23.11.2011 katsonut, että asiassa tehdyt selvitykset ovat olleet riittäviä. Kaavan valmistelussa vuorovaikutus on ollut erittäin laajaa lukuisine asukastilaisuuksineen ja neuvotteluineen. Asiassa järjestetty vuorovaikutus ilmenee vuorovaikutusraportista 22.5.2012.

Asemakaavojen ja asemakaavan muutosten yhdyskuntataloudellisia kustannuksia arvioitaessa tarkastellaan vakiintuneen tavan mukaan niitä kustannusvaikutuksia, joita kaavan toteuttaminen kaupungin eri

hallintokuntien taholta edellyttää. Näitä ovat esimerkiksi katujen ja teknisen huollon verkostojen rakentaminen. Näitä ei kyseisen asemakaavahankkeen toteuttamisessa synny, joten niitä ei ole ollut tarpeen erikseen selvittää. Sosiaalisten vaikutusten osalta arvioidaan mm. kulloiseenkin kaava-alueeseen sisältyvien uusien palvelukustannusten kuten mm. päiväkotien, koulujen investointikustannukset. Näitä ei ole ollut kyseisessä kaavassa tarpeen arvioida.

Asemakaavan toteuttamisen ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten, katsottiin olevan vähäisiä, joten niistä ei ole tehty erillisiä kirjallisia selvityksiä. Kaavahankkeen yhteydessä ei ole valituksessa viitatulla tavalla tutkittu, miten hissien rakentaminen vaikuttaa vanhusten kotona asumiseen ja asumisjärjestelyihin.

Kaavan sosiaalisena vaikutuksena voidaan todeta olevan esteettömyyden parantaminen, mikä on todettu myös kaavaselostuksessa. Kaava-alueen esteettömyyden parantaminen on ollut kaavahankkeen keskeinen lähtökohta ja tavoite suojelutavoitteen lisäksi. Hissien rakentamista vanhoihin asuinkerrostaloihin tuetaan valtion ja kaupungin toimesta ja tuen yhtenä tavoitteena on esteettömyyden edistäminen.

Kaavan laadinnan yhteydessä on siten tehty MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämät riittävät tutkimukset ja selvitykset. Ympäristövaikutukset on selvitetty vaaditulla tavalla tarpeellisessa määrin.

Kaavan perustuminen laadittuihin selvityksiin

Valituksen mukaan kaavapäätös ei perustu kulttuurisista vaikutuksista tehtyihin selvityksiin, jotka yksiselitteisesti puoltavat porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Museoviraston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiassa antamat lausunnot on myös jätetty huomioimatta.

Kuten edellä on todettu, MRL 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Lainkohdassa lisäksi edellytetään, että asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettava vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Jos jotakin aluetta tai rakennusta on mm. rakennetun ympäristön ja kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi suojeltava, kaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset). Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Asemakaavaa laadittaessa tulee pyrkiä optimaaliseen ratkaisuun edellä mainittujen mm. terveelliseen, turvallisuuteen ja rakennettuun ympäristöön sekä kaavan kohtuullisuuteen liittyvien, erilaisten ja osittain ristiriitaisten vaatimusten suhteen. Kaavan laatimiseen liittyy useiden erilaisten näkemysten yhteen sovittamista.

Kysymyksessä on ollut poikkeuksellisen pitkäaikainen ja erittäin vaikeita ristiriitoja sisältänyt kaavoitusprosessi. Muun muassa asukkaiden kannanotot kaavaehdotuksesta ovat jakautuneet kulttuurihistoriallisia arvoja puolustaviin ja hissien rakentamista ajaviin. Osassa ehdotuksesta annetuissa muistutuksissa on, toisin kuin valituksessa, katsottu, että porrashuoneiden suojelulle ei ole laillisia perusteita ja että suojelumääräykset ovat kohtuuttomia.

Pääasiallinen ongelma kaavoitusprosessissa on kiteytynyt siihen, voidaanko alun perin hissittömiksi suunnitelluja porrashuoneita muuttaa hissillisiksi ja esteettömiksi nykyajan asumistarpeita vastaavalla tavalla menettämättä samalla peruuttamattomasti joitakin erittäin arvokkaita kulttuurihistoriallisia arvoja helsinkiläisessä rakennusperinteessä. Kaavaa varten tehdyn perusteellisen selvitystyön pohjalta on lopulta harkinnassa päädytty siihen, että asemakaavalla hissien rakentamista ei arvokkaimpiinkaan porrashuoneisiin kokonaan kielletä, mutta tavoitteeksi asetetaan korkeat laadulliset kriteerit ja kaavamääräyksen mukaan hankkeista pyydetään museoviranomaisen lausunto.

Asiassa on järjestetty mm. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon ja kaupungin rakennusvalvontaviraston kesken kaavaehdotusvaiheessa MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 12.4.2012, jonka pohjalta kaavaehdotukseen lisättiin määräys museoviranomaisen lausunnon pyytämisestä.

Asemakaava sisältää mm. seuraavat kaavamääräykset koskien määräyksissä lueteltuja arvokkaita porrashuoneita sekä hissien rakentamista:

”Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja

kattopinnot, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.”

”Rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden rakennus- ja muutostöistä on pyydettävä museoviraston lausunto.”

”Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.”

”Hissin saa rakentaa kerrosalan lisäksi rakennuksen rungon ulkopuolelle sisäpihan puolelle ja porrashuoneen viereiseen asuin- tai aputilaan. Hissiä ei saa rakentaa rungon ulkopuolelle tontilla 11/6 eikä tontilla 15/4 lukuun ottamatta G-porrasta, jonka yhteydessä hissikiulu voi maantasokerroksessa sijoittua osittain rakennuksen rungon ulkopuolelle. Hissiä varten porrashuoneeseen saa tehdä uuden, arkkitehtuurin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvan oven.”

”Olemassa olevien hissien kunnostustyöt tulee tehdä porrashuoneiden historialliset arvot ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyttäen tai palauttaen.”

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden suojelu. Kaavassa on osoitettu asiantuntijaselvitysten mukaiset hissien sijoitusvaihtoehdot ja tämän lisäksi mahdollistettu hissien rakentaminen myös porrashuoneisiin. Kaavassa sallitaan rungon ulkopuoliset tai asuin- tai aputiloihin rakennettavat hissit, jolloin porrashuoneiden arvot voidaan säilyttää. Kaavassa ei esitetä hissille tarkkaa sijaintikohtaa, vaan se ratkaistaan kunkin yksittäisen hankkeen kohdalla erikseen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaava ei kuitenkaan velvoita hissien sijoittamiseen arvokkaisiin porrashuoneisiin. Kaavan mukaan hissi voidaan nykytekniikalla aina rakentaa, jos sen vaatima tila on mahdollista osoittaa. Hissin sopiminen mahdollisimman hyvin ympäristöön edellyttää rakennuslupaviranomaisen harkintaa. Rakennusvalvontaviranomainen ohjaa hankkeita rakennusluvan yhteydessä. Hankkeesta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Esteettömyysperiaate

Valituksen mukaan kaavapäätöksessä on rakennetun ympäristön suojeluvaatimuksen sijasta nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja rakennuksia. Valituksessa on lisäksi

todettu, että vanhoissa taloissa on katutasolla portaita ja porrashuoneissa väliportaita, joita hissien asentaminen ei poista.

Kaava muutoksen lähtökohtana on ollut esteettömyyden ja suojelunäkökohtien yhdistäminen. Hyväksytyssä kaavassa ei ole arvoitettu esteettömyysnäkökohtia suojelun edelle. Kaavaan sisältyy kaikki aiemman kaavaehdotuksen nro 11944 asiantuntijaselvityksessä todetut vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toimivat hissiratkaisut sekä lisäksi mahdollisuus sijoittaa hissi porrashuonetilaan. Kaavaehdotus nro 11944 mahdollisti hissiyhteyden yhtä moneen asuntoon kuin hyväksytty kaava. Ratkaisu ei siten lisää hissillisten asuntojen määrää alueella vaan tarjoaa ainoastaan taloyhtiöille vaihtoehtoja hissien sijoittamiselle.

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 15.10.2001 (§ 1353) kaupungin liikkumisesteettömyysstrategiaa koskevan ohjelman vuosille 2001–2010. Tällöin päätettiin myös perustaa määräaikainen, 1.1.2002–31.12.2011 voimassa oleva Esteetön Helsinki -projekti (nykyisin Helsinki kaikille -projekti. Kaupunginhallitus palautti 10.1.2011 kysymyksessä olevan kaavan valmisteluun siten, että siinä sallitaan hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista.

MRL 117 §:n mukaan rakennuksen tulee sen käytön edellyttämällä tavalla soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Korjaus- ja muutostöissä tulee ottaa huomioon mm. rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. MRA 53 §:n 2 momentin mukaan asuinrakennuksen tulee käyttäjämäärä ja kerrosluku huomioon ottaen täyttää liikkumisesteetömmälle rakentamiselle asetetut vaatimukset. MRL 13 §:n mukaan Suomen rakentamiskokoeleman määräykset rakennuksen esteettömyydestä (G1, F1) koskevat uuden rakennuksen rakentamista. Rakennuksen korjaus- ja muutostöissä määräyksiä sovelletaan siltä osin kuin mm. toimenpiteen laatu ja laajuus edellyttävät.

Hissien rakentamista koskevat kaavamääräykset täyttävät edellä mainitut MRL 57 §:n vaatimukset. Määräykset ovat kaavan tavoite ja sisältövaatimukset huomioon ottaen tarpeellisia aluetta rakennettaessa ja muuten käytettäessä. Vanhoilta asuinrakennuksilta ei kaavassa vaadita nykyisten esteettömyysvaatimusten täyttämistä eikä niitä ole mahdollista edes toteuttaa, ei myöskään esimerkiksi hissien mitoituksen osalta.

Kaavaa valmisteltaessa täyden esteettömyyden saavuttamista ei ole edellytetty, vaan pidettiin riittävänä ratkaisuja, joissa joitakin porraskaskelmia jäisi noustavaksi. Näin on tapauksissa, joissa hissillä päästään kerrosten välitasolle. Monissa taloissa on jo lähtökohtaisesti

ratkaisemattomia tasoeroja. Usein rakennukseen sisään tultaessa on noustava korkeat portaat. Vaikka täysin esteetön hissivaihtoehto ei olisikaan mahdollinen, helpottaisi sellainen kuitenkin useimpien asukkaiden elämää.

Kaavamääräyksiin sisällytetyt ehdot

Valituksessa on todettu, että kaavapäätökseen on liitetty ehtoja, joita voidaan pitää näennäisinä, kuten mm. edellytys siitä, että hissi voidaan rakentaa, jos se on teknisesti mahdollista ja edellytys hissien soveltuvuudesta ympäristöönsä sekä vaatimus Museoviraston lausunnon pyytämistä koskien rakennus- ja muutostöitä. Valituksen mukaan rakennuslupia käsittelevät viranomaiset kiinnittävät huomiota vain rakennusteknisiin seikkoihin.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennustoimenpiteitä ei saa suorittaa vastoin asemakaavaa. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kysymyksessä olevat asemakaavamääräykset eivät ole näennäisiä. Rakennuslupaviranomaisen on niitä noudatettava. Hissi voidaan rakentaa porraskäynteihin vain, jos se on teknisesti mahdollista. Hissin rakentaminen ei ole kaikissa tapauksissa teknisesti mahdollista mm. sen vaatiman tilan tai porrashuoneen geometrian vuoksi.

Hankkeesta on edelleen pyydettävä Museoviraston lausunto. Lupaviranomaisen on harkittava, miten lausunto otetaan huomioon ja miten hissi sopii mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Kaavan sisältövaatimuksen ja kaavamääräyksille asetettujen edellytysten täyttyminen

Kaava täyttää edellä todetun perusteella lain vaatimuksen rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä. Kaavaan on sisällytetty lain vaatimat tarpeelliset määräykset rakennuksen suojelemiseksi ottamalla samalla huomioon laissa edellytetty määräysten kohtuullisuus ja edellytysten luominen terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Kaava ei aiheuta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana.

Kunnallisvalitusta ei saa tehdä tarkoituksenmukaisuuskysymyksistä. Valitus tulisi siten päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin jättää tutkimatta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitus

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa asiasta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 päättänyt hyväksyä 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin nro 11 tontin nro 6, korttelin nro 14 tonttien nro 6 ja 12, korttelin nro 15 tontin nro 4, korttelin nro 16 tontin nro 9, korttelin nro 19 tontin nro 2, korttelin nro 21 tontin nro 1, korttelin nro 22 tontin nro 6 ja korttelin nro 23 tontin nro 10 asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston

asemakaavaosaston 9.6.2011 päivätyn ja 22.5.2012 muutetun piirustuksen nro 12060 mukaisena.

***** ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle ja vaatineet hallinto-oikeutta kumoamaan päätöksen lainvastaisena.

Valituksen keskeiset perusteet

Valituksen mukaan valtuuston päätös on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n 2 momentin ja 9 §:n vastainen, koska siinä on jätetty huomioimatta rakennetun ympäristön suojelemisvaatimukset. Kaava ei myöskään perustu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin mm. ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten sosiaalisten ja kulttuuristen vaikutusten osalta. Valittajat katsovat, että kulttuurisista vaikutuksista tehdyt selvitykset puoltavat yksiselitteisesti porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Asemakaavapäätös on tehty vastoin näitä selvityksiä. Sen sijaan päätöksessä on nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja taloja. Lisäksi päätökseen väitetään liitetyn ehtoja, jotka ovat pelkästään näennäisiä.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenenä. Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 28.9.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten

vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Kaavan perustuminen riittäviin selvityksiin

Valituksessa on todettu, että kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin kaavan ympäristövaikutuksista, mukaan lukien yhdyskuntataloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurillisista vaikutuksista. Muita kuin kulttuurillisia selvityksiä ei ole asiassa tehty. Valituksen mukaan esteettömyyden toteuttaminen ei mm. taloudellisista syistä helpota vanhusten asumista pidempään kotona.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä muut selvityksen tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.

MRL 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Asemakaavalla ei saa asettaa mm. maanomistajalle kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Edellä mainittujen säännösten mukaan kaavan vaikutukset on siis arvioitava tarpeellisessa määrin kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Kysymyksessä olevan kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu seuraavat selvitykset:

- Kantakaupungin rakennussuojeluinventoinnin kokonaistarkistus 1990–1991. Helsingin kaupungin museo 1991.
- Kruununhaka, rakennustaiteellisesti arvokkaiden porrashuoneiden inventointi. Arkkitehtitoimisto Sari Schulman Oy 2003.
- Hissien sijoittaminen eräisiin Kruununhaan asuinkerrostaloihin. Vilhelm Helander / Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA 2008.

Lisäksi asiassa on laadittu julkaisu: Kruununhaan porrashuoneet, Helsinki suunnittelee 2005:5. Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto 2005.

Kaavapäätöksen kohteena olevien rakennusten porrashuoneineen on todettu olevan kaavatyön pohjana olleiden selvitysten perusteella rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita. Tämän vuoksi rakennukset on kaavakartassa merkitty tunnuksin sr-1 ja niille on annettu useita suojelumääräyksiä.

Hissien rakentamistapoja koskevassa selvityksessä löydettiin kuhunkin taloon esimerkkiratkaisu, joka säilyttäisi porrashuoneiden arvot. Selvitykset perustuvat luonnosmaiseen tarkasteluun eivätkä ne sisällä valmiita hissisuunnitelmia.

Asemakaavan muutoksen valmistelussa on ollut mukana useita eri viranomaistahoja, kuten Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto, kaupungin museo, kaupungin rakennusvalvontavirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on mm. lausunnossaan 23.11.2011 katsonut, että asiassa tehdyt selvitykset ovat olleet riittäviä. Kaavan valmistelussa vuorovaikutus on ollut erittäin laajaa lukuisine asukastilaisuuksineen ja neuvotteluineen. Asiassa järjestetty vuorovaikutus ilmenee vuorovaikutusraportista 22.5.2012.

Asemakaavojen ja asemakaavan muutosten yhdyskuntataloudellisia kustannuksia arvioitaessa tarkastellaan vakiintuneen tavan mukaan niitä kustannusvaikutuksia, joita kaavan toteuttaminen kaupungin eri hallintokuntien taholta edellyttää. Näitä ovat esimerkiksi katujen ja teknisen huollon verkostojen rakentaminen. Näitä ei kyseisen asemakaavahankkeen toteuttamisessa synny, joten niitä ei ole ollut tarpeen erikseen selvittää. Sosiaalisten vaikutusten osalta arvioidaan mm. kulloiseenkin kaava-alueeseen sisältyvien uusien palvelukustannusten kuten mm. päiväkotien, koulujen investointikustannukset. Näitä ei ole ollut kyseisessä kaavassa tarpeen arvioida.

Asemakaavan toteuttamisen ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten, katsottiin olevan vähäisiä, joten niistä ei ole tehty erillisiä kirjallisia selvityksiä. Kaavahankkeen yhteydessä ei ole valituksessa viitatulla tavalla tutkittu, miten hissien rakentaminen vaikuttaa vanhusten kotona asumiseen ja asumisjärjestelyihin.

Kaavan sosiaalisena vaikutuksena voidaan todeta olevan esteettömyyden parantaminen, mikä on todettu myös kaavaselostuksessa. Kaava-alueen esteettömyyden parantaminen on ollut kaavahankkeen keskeinen lähtökohta ja tavoite suojelutavoitteen

lisäksi. Hissien rakentamista vanhoihin asuinkerrostaloihin tuetaan valtion ja kaupungin toimesta ja tuen yhtenä tavoitteena on esteettömyyden edistäminen.

Kaavan laadinnan yhteydessä on siten tehty MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämät riittävät tutkimukset ja selvitykset. Ympäristövaikutukset on selvitetty vaaditulla tavalla tarpeellisessa määrin.

Kaavan perustuminen laadittuihin selvityksiin

Valituksen mukaan kaavapäätös ei perustu kulttuurisista vaikutuksista tehtyihin selvityksiin, jotka yksiselitteisesti puoltavat porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Museoviraston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asiassa antamat lausunnot on myös jätetty huomioimatta.

Kuten edellä on todettu, MRL 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Lainkohdassa lisäksi edellytetään, että asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettava vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Jos jotakin aluetta tai rakennusta on mm. rakennetun ympäristön ja kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi suojeltava, kaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset). Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Asemakaavaa laadittaessa tulee pyrkiä optimaaliseen ratkaisuun edellä mainittujen mm. terveelliseen, turvallisuuteen ja rakennettuun ympäristöön sekä kaavan kohtuullisuuteen liittyvien, erilaisten ja osittain ristiriitaisten vaatimusten suhteen. Kaavan laatimiseen liittyä useiden erilaisten näkemysten yhteen sovittamista.

Kysymyksessä on ollut poikkeuksellisen pitkäaikainen ja erittäin vaikeita ristiriitoja sisältänyt kaavoitusprosessi. Muun muassa asukkaiden kannanotot kaavaehdotuksesta ovat jakautuneet kulttuurihistoriallisia arvoja puolustaviin ja hissien rakentamista ajaviin. Osassa ehdotuksesta annetuissa muistutuksissa on, toisin kuin

valituksessa, katsottu, että porrashuoneiden suojelulle ei ole laillisia perusteita ja että suojelumääräykset ovat kohtuuttomia.

Pääasiallinen ongelma kaavoitusprosessissa on kiteytynyt siihen, voidaanko alun perin hissittömiksi suunnitelluja porrashuoneita muuttaa hissillisiksi ja esteettömiksi nykyajan asumistarpeita vastaavalla tavalla menettämättä samalla peruuttamattomasti joitakin erittäin arvokkaita kulttuurihistoriallisia arvoja helsinkiläisessä rakennusperinteessä. Kaavaa varten tehdyn perusteellisen selvitystyön pohjalta on lopulta harkinnassa päädytty siihen, että asemakaavalla hissien rakentamista ei arvokkaimpiinkaan porrashuoneisiin kokonaan kielletä, mutta tavoitteeksi asetetaan korkeat laadulliset kriteerit ja kaavamääräyksen mukaan hankkeista pyydetään museoviranomaisen lausunto.

Asiassa on järjestetty mm. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon ja kaupungin rakennusvalvontaviraston kesken kaavaehdotusvaiheessa MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 12.4.2012, jonka pohjalta kaavaehdotukseen lisättiin määräys museoviranomaisen lausunnon pyytämiseksi.

Asemakaava sisältää mm. seuraavat kaavamääräykset koskien määräyksissä lueteltuja arvokkaita porrashuoneita sekä hissien rakentamista:

”Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.”

”Rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden rakennus- ja muutostöistä on pyydettävä museoviraston lausunto.”

”Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.”

”Hissin saa rakentaa kerrosalan lisäksi rakennuksen rungon ulkopuolelle sisäpihan puolelle ja porrashuoneen viereiseen asuin- tai aputilaan. Hissiä ei saa rakentaa rungon ulkopuolelle tontilla 11/6 eikä tontilla 15/4 lukuun ottamatta G-porrasta, jonka yhteydessä hissikiulu voi maantasokerroksessa sijoittua osittain rakennuksen rungon ulkopuolelle. Hissiä varten porrashuoneeseen saa tehdä uuden, arkkitehtuurin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvan oven.”

”Olemassa olevien hissien kunnostustyöt tulee tehdä porrashuoneiden historialliset arvot ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyttäen tai palauttaen.”

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden suojeleminen. Kaavassa on osoitettu asiantuntijaselvitysten mukaiset hissien sijoitusvaihtoehdot ja tämän lisäksi mahdollistettu hissien rakentaminen myös porrashuoneisiin. Kaavassa sallitaan rungon ulkopuoliset tai asuin- tai aputiloihin rakennettavat hissit, jolloin porrashuoneiden arvot voidaan säilyttää. Kaavassa ei esitetä hissille tarkkaa sijaintikohtaa, vaan se ratkaistaan kunkin yksittäisen hankkeen kohdalla erikseen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaava ei kuitenkaan velvoita hissien sijoittamiseen arvokkaisiin porrashuoneisiin. Kaavan mukaan hissi voidaan nykytekniikalla aina rakentaa, jos sen vaatima tila on mahdollista osoittaa. Hissin sopiminen mahdollisimman hyvin ympäristöön edellyttää rakennuslupaviranomaisen harkintaa. Rakennusvalvontaviranomainen ohjaa hankkeita rakennusluvan yhteydessä. Hankkeesta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Esteettömyysperiaate

Valituksen mukaan kaavapäätöksessä on rakennetun ympäristön suojele vaatimuksen sijasta nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja rakennuksia. Valituksessa on lisäksi todettu, että vanhoissa taloissa on katutasolla portaita ja porrashuoneissa väliportaita, joita hissien asentaminen ei poista.

Kaava muutoksen lähtökohtana on ollut esteettömyyden ja suojele näkökohtien yhdistäminen. Hyväksytyssä kaavassa ei ole arvioitu esteettömyysnäkökohtia suojele edelle. Kaavaan sisältyy kaikki aiemman kaavaehdotuksen nro 11944 asiantuntijaselvityksessä todetut vaihtoehdot sijoituspaikat ja toimivat hissiratkaisut sekä lisäksi mahdollisuus sijoittaa hissi porrashuoneeseen. Kaavaehdotus nro 11944 mahdollisti hissiyhteyden yhtä moneen asuntoon kuin hyväksytty kaava. Ratkaisu ei siten lisää hissillisten asuntojen määrää alueella vaan tarjoaa ainoastaan taloyhtiöille vaihtoehtoja hissien sijoittamiselle.

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 15.10.2001 (§ 1353) kaupungin liikkumisesteettömyysstrategiaa koskevan ohjelman vuosille 2001–2010. Tällöin päätettiin myös perustaa määräaikainen, 1.1.2002–31.12.2011 voimassa oleva Esteetön Helsinki -projekti (nykyisin Helsinki kaikille -projekti). Kaupunginhallitus palautti 10.1.2011 kysymyksessä olevan kaavan valmisteluun siten, että siinä sallitaan

hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista.

MRL 117 §:n mukaan rakennuksen tulee sen käytön edellyttämällä tavalla soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Korjaus- ja muutostöissä tulee ottaa huomioon mm. rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. MRA 53 §:n 2 momentin mukaan asuinrakennuksen tulee käyttäjämäärä ja kerrosluku huomioon ottaen täyttää liikkumisesteettömälle rakentamiselle asetetut vaatimukset. MRL 13 §:n mukaan Suomen rakentamiskokelman määräykset rakennuksen esteettömyydestä (G1, F1) koskevat uuden rakennuksen rakentamista. Rakennuksen korjaus- ja muutostöissä määräyksiä sovelletaan siltä osin kuin mm. toimenpiteen laatu ja laajuus edellyttävät.

Hissien rakentamista koskevat kaavamääräykset täyttävät edellä mainitut MRL 57 §:n vaatimukset. Määräykset ovat kaavan tavoite ja sisältövaatimukset huomioon ottaen tarpeellisia aluetta rakennettaessa ja muuten käytettäessä. Vanhoilta asuinrakennuksilta ei kaavassa vaadita nykyisten esteettömyysvaatimusten täyttämistä eikä niitä ole mahdollista edes toteuttaa, ei myöskään esimerkiksi hissien mitoituksen osalta.

Kaavaa valmisteltaessa täyden esteettömyyden saavuttamista ei ole edellytetty, vaan pidettiin riittävänä ratkaisuja, joissa joitakin porraskäytinjä jäisi noustavaksi. Näin on tapauksissa, joissa hissillä päästään kerrosten välitasolle. Monissa taloissa on jo lähtökohtaisesti ratkaisemattomia tasoeroja. Usein rakennukseen sisään tultaessa on noustava korkeat portaat. Vaikka täysin esteetön hissivaihtoehto ei olisikaan mahdollinen, helpottaisi sellainen kuitenkin useimpien asukkaiden elämää.

Kaavamääräyksiin sisällytetyt ehdot

Valituksessa on todettu, että kaavapäätökseen on liitetty ehtoja, joita voidaan pitää näennäisinä, kuten mm. edellytys siitä, että hissi voidaan rakentaa, jos se on teknisesti mahdollista ja edellytys hissien soveltuvuudesta ympäristöönsä sekä vaatimus Museoviraston lausunnon pyytämistä koskien rakennus- ja muutostöitä. Valituksen mukaan rakennuslupia käsittelevät viranomaiset kiinnittävät huomiota vain rakennusteknisiin seikkoihin.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennustoimenpiteitä ei saa suorittaa vastoin asemakaavaa. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen

velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kysymyksessä olevat asemakaavamääräykset eivät ole näennäisiä. Rakennuslupaviranomaisen on niitä noudatettava. Hissi voidaan rakentaa porraskäynteihin vain, jos se on teknisesti mahdollista. Hissin rakentaminen ei ole kaikissa tapauksissa teknisesti mahdollista mm. sen vaatiman tilan tai porrashuoneen geometrian vuoksi.

Hankkeesta on edelleen pyydettävä Museoviraston lausunto. Lupaviranomaisen on harkittava, miten lausunto otetaan huomioon ja miten hissi sopii mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Kaavan sisältövaatimuksen ja kaavamääräyksille asetettujen edellytysten täyttyminen

Kaava täyttää edellä todetun perusteella lain vaatimuksen rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä. Kaavaan on sisällytetty lain vaatimat tarpeelliset määräykset rakennuksen suojelemiseksi ottamalla samalla huomioon laissa edellytetty määräysten kohtuullisuus ja edellytysten luominen terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Kaava ei aiheuta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana.

Kunnallisvalitusta ei saa tehdä tarkoituksenmukaisuuskysymyksistä. Valitus tulisi siten päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin jättää tutkimatta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 hyväksynyt 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin nro 11 tontin nro 6, korttelin nro 14 tonttien nro 6 ja 12, korttelin nro 15 tontin nro 4, korttelin nro 16 tontin nro 9, korttelin nro 19 tontin nro 2, korttelin nro 21 tontin nro 1, korttelin nro 22 tontin nro 6 ja korttelin nro 23 tontin nro 10 asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 9.6.2011 päivätyn ja 22.5.2012 muutetun piirustuksen nro 12060 mukaisena.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty yksi valitus.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää 9.10.2012 kaupunginhallitusta hankkimaan kaupunginvaltuuston lausunnon valituksen johdosta.

Hallintokeskuksen oikeuspalvelut on laatinut lausunnon yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Esittelijän ehdotus on saadun lausunnon mukainen.

Valitus on kokonaisuudessaan esityslistan tämän asian liitteenä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitus

Otteet

Ote
Oikeuspalvelut lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Hallintokeskus Oikeuspalvelut 16.11.2012

HEL 2012-013862 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnro 06053/12

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 päättänyt hyväksyä 1. kaupungin-osan (Kruununhaka) korttelin 11 tontin 6, korttelin 14 tonttien 6 ja 12, korttelin 15 tontin 4, korttelin 16 tontin 9, korttelin 19 tontin 2, korttelin 21 tontin 1, korttelin 22 tontin 6 ja korttelin 23 tontin 10 asemakaavan muutoksen kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston 9.6.2011 päivätyn ja 22.5.2012 muutetun piirustuksen nro 12060 mukaisena.

***** ovat valittaneet valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle ja vaatineet hallinto-oikeutta kumoamaan päätöksen lainvastaisena. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valituksen keskeiset perusteet

Valituksen mukaan valtuuston päätös on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n 2 momentin ja 9 §:n vastainen, koska siinä on jätetty huomioimatta rakennetun ympäristön suojelemisvaatimukset. Kaava ei myöskään perustu riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin mm. ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten sosiaalisten ja kulttuuristen vaikutusten osalta. Valittajat katsovat, että kulttuurisista vaikutuksista tehdyt selvitykset puoltavat yksiselitteisesti porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Asemakaavapäätös on tehty vastoin näitä selvityksiä. Sen sijaan päätöksessä on nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja taloja. Lisäksi päätökseen väitetään liitetyn ehtoja, jotka ovat pelkästään näennäisiä.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaisissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenenä. Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 28.9.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valituksen johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Kaavan perustuminen riittäviin selvityksiin

Valituksessa on todettu, että kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin kaavan ympäristövaikutuksista, mukaan lukien yhdyskuntataloudellisista, sosiaalisista ja kulttuurillisista vaikutuksista. Muita kuin kulttuurillisia selvityksiä ei ole asiassa tehty. Valituksen mukaan esteettömyyden toteuttaminen ei mm. taloudellisista syistä helpota vanhusten asumista pidempään kotona.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus sekä muut selvityksen tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat.

MRL 54 §:n 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Asemakaavalla ei saa asettaa mm. maanomistajalle kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Edellä mainittujen säännösten mukaan kaavan vaikutukset on siis arvioitava tarpeellisessa määrin kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Kysymyksessä olevan kaavan laatimisen yhteydessä on laadittu seuraavat selvitykset:

- Kantakaupungin rakennussuojeluinventoinnin kokonaistarkistus 1990–1991. Helsingin kaupungin museo 1991.
- Kruununhaka, rakennustaiteellisesti arvokkaiden porrashuoneiden inventointi. Arkkitehtitoimisto Sari Schulman Oy 2003.
- Hissien sijoittaminen eräisiin Kruununhaan asuinkerrostaloihin. Vilhelm Helander / Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA 2008.

Lisäksi asiassa on laadittu julkaisu: Kruununhaan porrashuoneet, Helsinki suunnittelee 2005:5. Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto 2005.

Kaavapäätöksen kohteena olevien rakennusten porrashuoneineen on todettu olevan kaavatyön pohjana olleiden selvitysten perusteella rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita. Tämän vuoksi rakennukset on kaavakartassa merkitty tunnuksin sr-1 ja niille on annettu useita suojelumääräyksiä.

Hissien rakentamistapoja koskevassa selvityksessä löydettiin kuhunkin taloon esimerkkiratkaisu, joka säilyttäisi porrashuoneiden arvot. Selvitykset perustuvat luonnosmaiseen tarkasteluun eivätkä ne sisällä valmiita hissisuunnitelmia.

Asemakaavamuutoksen valmistelussa on ollut mukana useita eri viranomaistahoja, kuten Uudenmaan ELY-keskus, museovirasto, kaupungin museo, kaupungin rakennusvalvontavirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Uudenmaan ELY-keskus on mm. lausunnossaan 23.11.2011 katsonut, että asiassa tehdyt selvitykset ovat olleet riittäviä. Kaavan valmistelussa vuorovaikutus on ollut erittäin laajaa lukuisine asukastilaisuuksineen ja neuvotteluineen. Asiassa järjestetty vuorovaikutus ilmenee vuorovaikutusraportista 22.5.2012.

Asemakaavojen ja asemakaavan muutosten yhdyskuntataloudellisia kustannuksia arvioitaessa tarkastellaan vakiintuneen tavan mukaan niitä kustannusvaikutuksia, joita kaavan toteuttaminen kaupungin eri hallintokuntien taholta edellyttää. Näitä ovat esimerkiksi katujen ja teknisen huollon verkostojen rakentaminen. Näitä ei kyseisen asemakaavahankkeen toteuttamisessa synny, joten niitä ei ole ollut tarpeen erikseen selvittää. Sosiaalisten vaikutusten osalta arvioidaan mm. kulloiseenkin kaava-alueeseen sisältyvien uusien palvelukustannusten kuten mm. päiväkotien, koulujen investointikustannukset. Näitä ei ole ollut kyseisessä kaavassa tarpeen arvioida.

Asemakaavan toteuttamisen ympäristövaikutusten, kuten yhdyskuntataloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten, katsottiin olevan vähäisiä, joten niistä ei ole tehty erillisiä kirjallisia selvityksiä. Kaavahankkeen yhteydessä ei ole valituksessa viitatulla tavalla tutkittu, miten hissien rakentaminen vaikuttaa vanhusten kotona asumiseen ja asumisjärjestelyihin.

Kaavan sosiaalisena vaikutuksena voidaan todeta olevan esteettömyyden parantaminen, mikä on todettu myös kaavaselostuksessa. Kaava-alueen esteettömyyden parantaminen on ollut kaavahankkeen keskeinen lähtökohta ja tavoite suojelutavoitteen lisäksi. Hissien rakentamista vanhoihin asuinkerrostaloihin tuetaan valtion ja kaupungin toimesta ja tuen yhtenä tavoitteena on esteettömyyden edistäminen.

Kaavan laadinnan yhteydessä on siten tehty MRL 9 § ja MRA 1 §:n edellyttämät riittävät tutkimukset ja selvitykset. Ympäristövaikutukset on selvitetty vaaditulla tavalla tarpeellisessa määrin.

Kaavan perustuminen laadittuihin selvityksiin

Valituksen mukaan kaavapäätös ei perustu kulttuurisista vaikutuksista tehtyihin selvityksiin, jotka yksiselitteisesti puoltavat porrashuoneiden rakennushistoriallisten kulttuuriarvojen vaalimista. Museoviraston ja ELY-keskuksen asiassa antamat lausunnot on myös jätetty huomioimatta.

Kuten edellä on todettu MRL 54 §:n 2 momentissa säädettyjen asemakaavan sisältövaatimusten mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Lainkohdassa lisäksi edellytetään, että asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

MRL 57 §:ssä todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettava vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Jos jotakin aluetta tai rakennusta on mm. rakennetun ympäristön ja kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi suojeltava, kaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset). Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia.

Asemakaavaa laadittaessa tulee pyrkiä optimaaliseen ratkaisuun edellä mainittujen mm. terveelliseen, turvallisuuteen ja rakennettuun ympäristöön sekä kaavan kohtuullisuuteen liittyvien, erilaisten ja osittain ristiriitaisten vaatimusten suhteen. Kaavan laatimiseen liittyy useiden erilaisten näkemysten yhteen sovittamista.

Kysymyksessä on ollut poikkeuksellisen pitkäaikainen ja erittäin vaikeita ristiriitoja sisältänyt kaavoitusprosessi. Muun muassa asukkaiden kannanotot kaavaehdotuksesta ovat jakautuneet kulttuurihistoriallisia arvoja puolustaviin ja hissien rakentamista ajaviin. Osassa ehdotuksesta annetuissa muistutuksissa on, toisin kuin valituksessa, katsottu, että porrashuoneiden suojelulle ei ole laillisia perusteita ja että suojelumääräykset ovat kohtuuttomia.

Pääasiallinen ongelma kaavoitusprosessissa on kiteytynyt siihen, voidaanko alun perin hissittömiksi suunnitelluja porrashuoneita muuttaa hissillisiksi ja esteettömiksi nykyajan asumistarpeita vastaavalla tavalla menettämättä samalla peruuttamattomasti joitakin erittäin arvokkaita kulttuurihistoriallisia arvoja helsinkiläisessä rakennusperinteessä. Kaavaa varten tehdyn perusteellisen selvitystyön pohjalta on lopulta harkinnassa päädytty siihen, että asemakaavalla hissien rakentamista ei arvokkaimpiinkaan porrashuoneisiin kokonaan kielletä, mutta tavoitteeksi asetetaan korkeat laadulliset kriteerit ja kaavamääräyksen mukaan hankkeista pyydetään museoviranomaisen lausunto.

Asiassa on järjestetty mm. Uudenmaan ELY-keskuksen, kaupungin-museon ja kaupungin rakennusvalvontaviraston kesken kaavaehdotusvaiheessa MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 12.4.2012, jonka pohjalta kaavaehdotukseen lisättiin määräys museoviranomaisen lausunnon pyytämisestä.

Asemakaava sisältää mm. seuraavat kaavamääräykset koskien määräyksissä lueteltuja arvokkaita porrashuoneita sekä hissien rakentamista:

”Korjaustöiden lähtökohtana tulee ensisijaisesti olla, että arvokkaiden porrashuoneiden tilasarjat, rakenteet ja porrassyökset sekä alkuperäiset tai niihin verrattavat porraskaiteet, lattia-, seinä- ja kattopinnat, sisäovet ja -ikkunat, valaisimet ja muut yksityiskohdat materiaaleineen ja väreineen säilytetään. Mikäli rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.”

”Rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden rakennus- ja muutostöistä on pyydettävä museoviraston lausunto.”

”Hissien rakentaminen sallitaan porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista. Hissit on toteutettava rakennusteknisesti siten, että ne sopivat mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.”

”Hissin saa rakentaa kerrosalan lisäksi rakennuksen rungon ulkopuolelle sisäpihan puolelle ja porrashuoneen viereiseen asuin- tai aputilaan. Hissiä ei saa rakentaa rungon ulkopuolelle tontilla 11/6 eikä tontilla 15/4 lukuun ottamatta G-porrasta, jonka yhteydessä hissikiulu voi maantasokerroksessa sijoittua osittain rakennuksen rungon ulkopuolelle. Hissiä varten porrashuoneeseen saa tehdä uuden, arkkitehtuurin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvan oven.”

”Olemassa olevien hissien kunnostustyöt tulee tehdä porrashuoneiden historialliset arvot ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyttäen tai palauttaen.”

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on rakennusten ja niiden arvokkaiden porrashuoneiden suojeleminen. Kaavassa on osoitettu asiantuntijaselvitysten mukaiset hissien sijoitusvaihtoehdot ja tämän lisäksi mahdollistettu hissien rakentaminen myös porrashuoneisiin. Kaavassa sallitaan rungon ulkopuoliset tai asuin- tai aputiloihin rakennettavat hissit, jolloin porrashuoneiden arvot voidaan säilyttää. Kaavassa ei esitetä hissille tarkkaa sijaintikohtaa, vaan se ratkaistaan kunkin yksittäisen hankkeen kohdalla erikseen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaava ei kuitenkaan velvoita hissien sijoittamiseen arvokkaisiin porrashuoneisiin. Kaavan mukaan hissi voidaan nykytekniikalla aina rakentaa, jos sen vaatima tila on mahdollista osoittaa. Hissin sopiminen mahdollisimman hyvin ympäristöön edellyttää rakennuslupaviranomaisen harkintaa. Rakennusvalvontaviranomainen ohjaa hankkeita rakennusluvan yhteydessä. Hankkeesta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.

Esteettömyysperiaate

Valituksen mukaan kaavapäätöksessä on rakennetun ympäristön suojele vaatimuksen sijasta nojaututtu esteettömyysperiaatteeseen, joka ei edes koske vanhoja rakennuksia. Valituksessa on lisäksi todettu, että vanhoissa taloissa on katutasolla portaita ja porrashuoneissa väliportaita, joita hissien asentaminen ei poista.

Kaava muutoksen lähtökohtana on ollut esteettömyyden ja suojele näkökohtien yhdistäminen. Hyväksytyssä kaavassa ei ole arvioitu esteettömyysnäkökohtia suojele edelle. Kaavaan sisältyy kaikki aiemman kaavaehdotuksen nro 11944 asiantuntijaselvityksessä todetut vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toimivat hissiratkaisut sekä lisäksi mahdollisuus sijoittaa hissi porrashuoneeseen. Kaavaehdotus

nro 11944 mahdollisti hissiyhteyden yhtä moneen asuntoon kuin hyväksyty kaava. Ratkaisu ei siten lisää hissillisten asuntojen määrää alueella vaan tarjoaa ainoastaan taloyhtiöille vaihtoehtoja hissien sijoittamiselle.

Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi 15.10.2001 (§ 1353) kaupungin liikkumisesteettömyysstrategiaa koskevan ohjelman vuosille 2001 – 2010. Tällöin päätettiin myös perustaa määräaikainen, 1.1.2002 – 31.12.2011 voimassa oleva Esteetön Helsinki-projekti (nykyisin Helsinki kaikille –projekti. Kaupunginhallitus palautti 10.1.2011 kysymyksessä olevan kaavan valmisteluun siten, että siinä sallitaan hissien rakentaminen porraskäynteihin, mikäli se on teknisesti mahdollista.

MRL 117 §:n mukaan rakennuksen tulee sen käytön edellyttämällä tavalla soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Korjaus- ja muutostöissä tulee ottaa huomioon mm. rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. MRA 53 §:n 2 momentin mukaan asuinrakennuksen tulee käyttäjämäärä ja kerrosluku huomioon ottaen täyttää liikkumisesteettömälle rakentamiselle asetetut vaatimukset. MRL 13 §:n mukaan Suomen rakentamiskokemuksen määräykset rakennuksen esteettömyydestä (G1, F1) koskevat uuden rakennuksen rakentamista. Rakennuksen korjaus- ja muutostöissä määräyksiä sovelletaan siltä osin kuin mm. toimenpiteen laatu ja laajuus edellyttävät.

Hissien rakentamista koskevat kaavamääräykset täyttävät edellä mainitut MRL 57 §:n vaatimukset. Määräykset ovat kaavan tavoite ja sisältövaatimukset huomioon ottaen tarpeellisia aluetta rakennettaessa ja muuten käytettäessä. Vanhoilta asuinrakennuksilta ei kaavassa vaadita nykyisten esteettömyysvaatimusten täyttämistä eikä niitä ole mahdollista edes toteuttaa, ei myöskään esimerkiksi hissien mitoituksen osalta.

Kaavaa valmisteltaessa täyden esteettömyyden saavuttamista ei ole edellytetty, vaan pidettiin riittävänä ratkaisuja, joissa joitakin porraskaskelmia jäisi noustavaksi. Näin on tapauksissa, joissa hissillä päästään kerrosten välitasolle. Monissa taloissa on jo lähtökohtaisesti ratkaisemattomia tasoeroja. Usein rakennukseen sisään tultaessa on noustava korkeat portaat. Vaikka täysin esteetön hissivaihtoehto ei olisikaan mahdollinen, helpottaisi sellainen kuitenkin useimpien asukkaiden elämää.

Kaavamääräyksiin sisällytetyt ehdot

Valituksessa on todettu, että kaavapäätökseen on liitetty ehtoja, joita voidaan pitää näennäisinä, kuten mm. edellytys siitä, että hissi voidaan rakentaa, jos se on teknisesti mahdollista ja edellytys hissien

soveltavuudesta ympäristöönsä sekä vaatimus museoviraston lausunnon pyytämisestä koskien rakennus- ja muutostöitä. Valituksen mukaan rakennuslupia käsittelevät viranomaiset kiinnittävät huomiota vain rakennusteknisiin seikkoihin.

Kaupunginhallitus toteaa, että MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennustoimenpiteitä ei saa suorittaa vastoin asemakaavaa. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kysymyksessä olevat asemakaavamääräykset eivät ole näennäisiä. Rakennuslupaviranomaisen on niitä noudatettava. Hissi voidaan rakentaa porraskäynteihin vain, jos se on teknisesti mahdollista. Hissin rakentaminen ei ole kaikissa tapauksissa teknisesti mahdollista mm. sen vaatiman tilan tai porrashuoneen geometrian vuoksi.

Hankkeesta on edelleen pyydettävä museoviraston lausunto. Lupaviranomaisen on harkittava, miten lausunto otetaan huomioon ja miten hissi sopii mahdollisimman hyvin ympäristöönsä.

Kaavan sisältövaatimuksen ja kaavamääräyksille asetettujen edellytysten täytyminen

Kaava täyttää edellä todetun perusteella lain vaatimuksen rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä. Kaavaan on sisällytetty lain vaatimat tarpeelliset määräykset rakennuksen suojelemiseksi ottamalla samalla huomioon laissa edellytetty määräysten kohtuullisuus ja edellytysten luominen terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Kaava ei aiheuta kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua kaavan tarkoitus huomioon ottaen.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana.

03.12.2012

Kunnallisvalitusta ei saa tehdä tarkoituksenmukaisuuskysymyksistä. Valitus tulisi siten päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuville osin jättää tutkimatta.

Lisätiedot

Kaisu Tähtinen, johtava kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36555
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1362

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kaarelan kortteleiden nro 33350 - 33379 ym. alueiden (Honkasuo) asemakaava-asiassa (nro 11870)

HEL 2012-014151 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa asiasta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

***** ja Betonteollisuus ry ovat tehneet 8.10.2012 valituksen valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valituksen keskeinen sisältö

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja.

Valituksen perusteina on todettu, että asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten rakennusmateriaalista eikä asemakaavaviranomaisen toimivaltaan kuulu antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset, joiden mukaan rakennuksen kantavien rakenteiden materiaalina on käytettävä puuta ja massiivihirttä, ovat maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 50 §:n ja 54 §:n 2 momentin vastaisia. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole maankäytön suunnittelun ja kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia (MRL 57 §).

Valituksen mukaan rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakentamismateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. MRL 191 §:n 2 momentin mukaan rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä on lisäksi toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Betoniteollisuus ry:n kotipaikka on Helsinki. Yhdistyksen tarkoituksena on sääntöjen mukaan mm. parantaa jäsentensä yleisiä elinkeinopoliittisia toimintaedellytyksiä ja edistää betonirakentamista Suomessa. Muutoksenhakijalla on asiassa valitusoikeus.

Olli Hämäläinen on ilmoittanut kotipaikakseen Helsingin ja hänellä on tämän perusteella asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 8.10.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perusteiden valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n

asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja. Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä kortteleiden nro 33377, 33378 ja 33379 osalta, koska asemakaava ei koske näitä kortteleita sekä kortteleita AO-1 koskevien kaavamääräysten osalta, koska asemakaava ei sisällä AO-1-korttelialueita.

Valitus kohdistuu valmisteilla olleeseen asemakaavaehdotukseen ja sen mukaiseen erillispientaloja koskevaan määräykseen. Asemakaavaehdotusta on muutettu lausuntojen johdosta ennen kaavan hyväksymistä. Kaavaehdotuksen AO1-korttelialueet on muutettu kaavassa AO-korttelialueeksi (erillispientalojen korttelialue).

Kaupunginhallitus katsoo, että valitus ei koske muita asemakaavaan sisältyviä korttelialueita kuin AO-korttelialueita (erillispientalojen alue). Lausunnossa lausutaan valituksen johdosta vain siltä osin, kun valitus kohdistuu asemakaavaan sisältyviin AO-korttelialueisiin.

Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Koska kysymys on MRL 188 §:n 2 momentissa tarkoitettusta asuntorakentamisen kannalta ja muuten yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavasta asemakaavasta, kaupunginhallitus pyytää valituksen käsittelemistä kiireellisenä.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä rakennuksen rakennusmateriaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavalle asetettavan ohjaustarkoituksen. Valituksessa on todettu, että kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista, ei rakennuksen rakentamista yksityiskohdittain ja siinä käytettäviä sisäisiä materiaaleja ja runkomateriaaleja.

Asemakaavamääräyksillä tulee olla maankäytöllinen perusta. Valituksen tueksi on vedottu OTT Olavi Syrjäsen lausuntoon.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja sisältö sekä asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole nimenomaisesti väitettykään kaavan olevan näiden vaatimusten vastainen.

Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20–21, 234).

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävästä kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.

Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastomuutoksen torjumiseksi. Selostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään. Asemakaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella rakentamistapaa koskevat periaatteet. MRL 57 §:ssä lisäksi todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyypisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-aluetta rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoite voidaan katsoa vastaavan laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Asemakaavamääräykset ovat tehokas keino hiilineutraalien asuinalueiden kehittämistä, ilmastomuutoksen hidastamista sekä puurakentamisen edistämistä koskevan erityisen tavoitteen toteuttamiseksi.

Rakennusmateriaaleja koskeva kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta.

Asemakaavaviranomaisen toimivalta ja rakennuslupamenettely

Valituksessa on todettu, että kunnalla ei ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakentamisessa käytettäviä rakennusmateriaaleja eikä antaa kaavassa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Valituksen mukaan rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin. Myös ympäristöministeriön ohjeessa "Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003 s. 104–105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapaa ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä. Myös asemakaavaan liittyvissä rakentamistapa-ohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisessa käytettävät materiaalit.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista

materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivihirsi täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumui- stion mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on viitattu myös perustuslakiin ja siihen, että asemakaava ei saa olla ristiriidassa lain, asetuksen tai muun ylemmän asteisen säädöksen kanssa. Tältä osin voidaan todeta, että oikeuskäytännön mukaan asemakaava ei ole perustuslain 107 §:ssä tarkoitettu lakia alemmanasteinen säädös eikä kaavamääräys säännös, jota ei saisi soveltaa viranomaisessa siinä tapauksessa, että se olisi ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa (mm. KHO 30.8.2007 T 2194).

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätilallisella alapohjalla eli ns. rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennushankkeessa rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamasta rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatu. Ekokriteerit laadittiin Aalto-yliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuorakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristörasituksen selvittämistä.

Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastonmuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitaso asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitaso puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero

puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastonmuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puu sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton nettoilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).

Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaa siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohtana ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittävämmäksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastonmuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiselle Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia. Kaava täyttää edellä todetun mukaisesti myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt hallintotuomioistuinta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suositeta tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.

On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan, kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjitä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita miltään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa. Määräys ei myöskään estä kilpailua puurakentamisalan toimijoiden kesken. Kysymys ei ole valituksessa viitatussa kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Asiassa ei ole siten tarpeen pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kunnalla on toimivalta antaa asemakaavassa puurakentamista koskevia

asemakaavamääräyksiä. Määräykset täyttävät lain vaatimukset ja ovat kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisia. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana ja sen jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitus

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa asiasta Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

***** ja Betoniteollisuus ry ovat tehneet 8.10.2012 valituksen valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle.

Valituksen keskeinen sisältö

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja.

Valituksen perusteina on todettu, että asemakaavassa ei voida antaa määräyksiä rakennusten rakennusmateriaalista eikä asemakaavaviranomaisen toimivaltaan kuulu antaa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Kaavamääräykset, joiden mukaan rakennuksen kantavien rakenteiden materiaalina on käytettävä puuta ja massiivihirttä, ovat maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 50 §:n ja 54 §:n 2 momentin vastaisia. Kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole maankäytön suunnittelun ja kaavajärjestelmän ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia (MRL 57 §).

Valituksen mukaan rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaaleja on käytettävä, vaan määräykset ovat lähtökohdiltaan materiaalineutraaleja. Rakentamismateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle, edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia.

Asemakaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja että betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Kaavassa on korostettu rakentamisen ja käytön aikaista ympäristörasitusta, mutta jätetty huomiotta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus.

Asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenenä. MRL 191 §:n 2 momentin mukaan rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä on lisäksi toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valiittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Betoniteollisuus ry:n kotipaikka on Helsinki. Yhdistyksen tarkoituksena on sääntöjen mukaan mm. parantaa jäsentensä yleisiä elinkeinopoliittisia toimintaedellytyksiä ja edistää betonirakentamista Suomessa. Muutoksenhakijalla on asiassa valitusoikeus.

Olli Hämäläinen on ilmoittanut kotipaikakseen Helsingin ja hänellä on tämän perusteella asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisäännöistä. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 29.8.2012 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 7.9.2012. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 8.10.2012. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perustein valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti. Kaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen.

Valituksessa on pyydetty hallinto-oikeutta kumoamaan kortteleita nro 33350–33379 ym. koskevan asemakaavan AO- ja AO1-kortteleihin liittyvän kaavamääräyksen, siltä osin kuin kaavamääräyksessä määrätään, että rakennusten tulee olla puurakenteisia sekä kumoamaan AO-1-kortteleita koskevan kaavamääräyksen, jonka mukaan rakennusten tulee olla massiivihirrestä rakennettuja. Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä kortteleiden nro 33377, 33378 ja 33379 osalta, koska asemakaava ei koske näitä kortteleita sekä kortteleita AO-1 koskevien kaavamääräysten osalta, koska asemakaava ei sisällä AO-1-korttelialueita.

Valitus kohdistuu valmisteilla olleeseen asemakaavaehdotukseen ja sen mukaiseen erillispientaloja koskevaan määräykseen. Asemakaavaehdotusta on muutettu lausuntojen johdosta ennen kaavan hyväksymistä. Kaavaehdotuksen AO1-korttelialueet on muutettu kaavassa AO-korttelialueeksi (erillispientalojen korttelialue).

Kaupunginhallitus katsoo, että valitus ei koske muita asemakaavaan sisältyviä korttelialueita kuin AO-korttelialueita (erillispientalojen alue).

Lausunnossa lausutaan valituksen johdosta vain siltä osin, kun valitus kohdistuu asemakaavaan sisältyviin AO-korttelialueisiin.

Kaupunginhallitus pyytää lisäksi valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin, kun se kohdistuu päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Koska kysymys on MRL 188 §:n 2 momentissa tarkoitettusta asuntorakentamisen kannalta ja muuten yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavasta asemakaavasta, kaupunginhallitus pyytää valituksen käsittelemistä kiireellisenä.

Asemakaavamääräysten laillisuus

Valituksen mukaan asemakaavassa ei voi antaa määräyksiä rakennuksen rakennusmateriaalista. Valituksessa on viitattu MRL 1, 5 ja 50 §:n säännöksiin lain yleisen tavoitteen, alueidenkäytön suunnittelun tavoitteen ja asemakaavan tarkoituksen osalta. Valituksen mukaan kaavamääräykset rakennusten sisäisistä materiaaleista eivät ole kaavan ohjausvaikutuksen kannalta tarpeellisia ja ylittävät kaavalle asetettavan ohjaustarkoituksen. Valituksessa on todettu, että kaavalla ohjataan yksityiskohtaista maankäyttöä eri tarkoituksiin ja toimintojen sijoittumista, ei rakennuksen rakentamista yksityiskohdittain ja siinä käytettäviä sisäisiä materiaaleja ja runkomateriaaleja. Asemakaavamääräyksillä tulee olla maankäytöllinen perusta. Valituksen tueksi on vedottu OTT Olavi Syrjäsen lausuntoon.

Asemakaavoituksen tavoitteet ja sisältö sekä asemakaavamääräysten tarpeellisuus

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan tulee täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset. MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset mm. terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Kaavalla ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa. Kysymyksessä oleva kaava täyttää lain sisältövaatimukset eikä valituksessa ole nimenomaisesti väitettykään kaavan olevan näiden vaatimusten vastainen.

Valituksessa on viitattu MRL:n yleisen tavoitteen, alueiden käytön suunnittelun tavoitteen sekä asemakaavan tarkoituksen osalta lain 1, 5 ja 50 §:n tavoitesäännöksiin, joihin ei voi vedota muutoksenhaun perusteena (hallituksen esitys 101/1998 s. 62 ja Hallberg-Haapanala ym: Maankäyttö- ja rakennuslaki 2006 s. 45, 20–21, 234).

Voidaan kuitenkin todeta, että MRL 1 §:n mukaan lain yhtenä tavoitteena on mm. edistää ekologisesti kestävä kehitystä. MRL 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on edistää muun

ohella luonnonvarojen säästeliästä käyttöä ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä.

Myös valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan päätöksen 3.11.2008 mukaan alueidenkäytöllä edistetään elinympäristöjen ekologista kestävyyttä ja luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. MRL 24 §:n 2 momentin mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamisesta.

Asemakaavan tarkoituksesta säädetään MRL 50 §:ssä, jonka mukaan alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla. Myös lain esitöissä on todettu, että asemakaavan tarkoituksena on alueiden käytön yksityiskohtainen järjestäminen mm. rakentamista varten (Hallituksen esitys 101/1998). Asemakaavalla ohjataan siten, toisin kuin valituksessa väitetään, toimintojen sijoittamisen lisäksi rakentamista.

Kysymyksessä oleva säännös on lähinnä informatiivinen ja siinä kuvataan yleisesti suunnittelun tarkoitusta (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei ole asemakaavan ohjaustavoitteiden osalta tyhjentävä, vaan kaavalla voi olla myös muita tavoitteita kuin säännöksessä nimenomaisesti mainitut. Kaavan tavoitteiden määrittäminen kuuluu kunnan harkintavaltaan.

Honkasuon asemakaavan selostuksessa on todettu, että kaavan tavoitteena on muun ohella, että alueelle syntyy persoonallinen kaupunkikylä. Alueella pyritään pitämään rakentamisesta ja asumisesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt matalalla tasolla ja osaltaan tukemaan niitä toimintatapojen muutoksia, joita tarvitaan ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Selostuksen mukaan kaava-alueen alueelliset ilmastovaikutukset pyritään pitämään pieninä. Rakentaminen itsessään on merkittävä kasvihuonepäästöjen tuottaja. Rakennettaessa puusta estetään puun sisältämää hiiltä vapautumista ilmakehään. Asemakaavaselostuksesta ilmenevät kaavan tavoitteet ovat siten MRL 1, 5, 24 ja 50 §:n mukaisia.

MRL 55 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan asemakaavassa osoitetaan muun ohella rakentamistapaa koskevat periaatteet. MRL 57 §:ssä lisäksi todetaan, että asemakaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin

käytettäessä. Asemakaavamääräykset voivat muun ohessa koskea haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista. Kyseinen säännös on tarkoitettu joustavaksi ja siinä mainitut tarkoitukset, joita varten määräyksiä voidaan antaa, ovat esimerkkejä. Säännöksen tarkoituksena on selkiyttää mahdollisuutta antaa uudentyyppisiä kaavamääräyksiä (hallituksen esitys 101/1998). Säännös ei siten ole tyhjentävä, vaan kunnalla on harkintavalta antaa erityyppisiä kaavamääräyksiä erilaisia kaavan tavoitteita varten.

Kysymyksessä olevassa kaavassa on annettu rakennusmateriaaleja koskevia kaavamääräyksiä, jotka ovat tarpeellisia, kaavan sisältövaatimukset huomioon ottaen, kaava-aluetta rakennettaessa edellä todettua kaavaselostuksessa mainittua tarkoitusta varten. Määräysten tavoite voidaan katsoa vastaavan laissa esimerkkinä mainittua haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Asemakaavamääräykset ovat tehokas keino hiilineutraalien asuinalueiden kehittämistä, ilmaston muutoksen hidastamista sekä puurakentamisen edistämistä koskevan erityisen tavoitteen toteuttamiseksi.

Rakennusmateriaaleja koskevat kaavamääräykset ovat siten MRL 57 §:ssä tarkoitettulla tavalla tarpeellisia eivätkä ne ylitä valituksessa väitetyllä tavalla asemakaavalle asetettavaa ohjaustarkoitusta.

Asemakaavaviranomaisen toimivalta ja rakennuslupamenettely

Valituksessa on todettu, että kunnalla ei ole toimivaltaa päättää asemakaavalla rakentamisessa käytettäviä rakennusmateriaaleja eikä antaa kaavassa määräyksiä rakennusten kantavien rakenteiden materiaalista. Valituksen mukaan rakennusmateriaaleista päättäminen kuuluu rakentajalle. Rakentajalla on vapaus valita mistä lain ja rakennusmääräysten vaatimusten täyttävästä tyyppihyväksytyistä materiaalista rakennus rakennetaan. Edes rakennuslupaviranomainen ei voi määrätä käyttämään vain tiettyä rakennusmateriaalia. Kaavassa ei voida antaa määräyksiä Suomen rakennusmääräyskokoelman määräyksissä säännellyistä asioista, kuten rakentajan oikeudesta valita materiaalit ja rakennusten energiatehokkuudesta.

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia ja virheellisiä. Kuten edellä on todettu, kunnan toimivalta antaa asemakaavassa määräyksiä rakennusmateriaaleista perustuu mm. MRL 55 ja 57 §:iin. Myös ympäristöministeriön ohjeessa ”Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 2003 s. 104–105 mainitaan, että asemakaavassa voidaan antaa rakentamistapa- ja rakennusmateriaaleja koskevia määräyksiä. Myös asemakaavaan liittyvissä rakentamistapa-ohjeissa voidaan tarkasti määritellä rakentamisessa käytettävät materiaalit.

MRL 58 §:n mukaan asemakaavan oikeusvaikutuksena on, että rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten ympäristövaikutusten estämistä ja rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia. MRL 135 §:n mukaan rakennusluvan edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomaisen velvollisuutena on mm. maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 4 §:n mukaan valvoa kaavojen noudattamista.

Kun asemakaava sisältää määräyksen käytettävästä rakennusmateriaalista, tulee rakentamista koskeva rakennuslupahakemus rakennussuunnitelmineen olla asemakaavan mukainen. Rakennuslupaviranomainen valvoo, että rakennuslupahakemus ja sen perusteella myönnettävä rakennuslupa täyttävät asemakaavan määräykset rakennusmateriaalin käytöstä. Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä käyttämään kaavan mukaista rakennusmateriaalia. Rakentajalla ei ole oikeutta valita toista materiaalia, vaikka vaihtoehtoinen materiaali täyttäisi lain ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten vaatimukset. MRL:ssa, MRA:ssa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa ei ole määräyksiä siitä, mitä materiaalia rakentamisessa tulee käyttää. Kaavamääräyksissä edellytetty puu ja massiivihirsi täyttävät lainsäädännön ja määräysten rakennusmateriaalille asettamat vaatimukset.

Valittajan viittaaman MRA 55 §:n säännöksiä rakennuksen ekologisesta kestävydestä ja rakennusmateriaalien ympäristörasituksesta ei sovelleta asetuksen perustelumuioston mukaan yksittäisessä lupaharkinnassa eikä yksittäisen lupahakemuksen yhteydessä ole välttämätöntä selvittää kaikilta osin materiaalien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Asetus vaatii ympäristörasituksen selvittämistä rakennuksen suunnittelussa tarpeen mukaan.

Valituksessa on viitattu myös perustuslakiin ja siihen, että asemakaava ei saa olla ristiriidassa lain, asetuksen tai muun ylemmän asteisen säädöksen kanssa. Tältä osin voidaan todeta, että oikeuskäytännön mukaan asemakaava ei ole perustuslain 107 §:ssä tarkoitettu lakia alemmanasteinen säädös eikä kaavamääräys säännös, jota ei saisi soveltaa viranomaisessa siinä tapauksessa, että se olisi ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa (mm. KHO 30.8.2007 T 2194).

Valituksessa on edelleen katsottu, että kaava-alue on osin pehmeikköä, joka edellyttää paaluttamista, minkä johdosta suurin osa rakennuksista perustettaneen ryömintätilallisella alapohjalla eli ns.

rossipohjalla. Energiatehokkaissa rakennuksissa puurakenteisen rossipohjan kosteusrasitus on korkea ja ne ovat kosteusteknisesti riskirakenteita.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia ja julkisivumateriaalina on käytettävä puuta edellyttää, että puisen julkisivun lisäksi rakennushankkeessa rakennusten kantavat rakenteet ovat pääosin puuta. Vastoin kuin valittaja väittää, kaava mahdollistaa täysin turvallisten rakenteiden käyttämisen. Pehmeikköalueille ei rakenneta asuinrakennuksia ennen maaperän esirakentamista rakennuskelpoiseksi. Kaava ei määrää rakennuksiin ns. rossipohjia. Kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamasta rakennuksiin esimerkiksi kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita, esimerkiksi valittajan mainitseman poikkeuksellisen hyvän ääneneristyksen saavuttamiseksi, eikä kaavamääräys pakota valittajan väittämällä tavalla erittäin monimutkaisten ja kalliiden ratkaisujen käyttöön.

Lisäksi todettakoon, että Helsingin kaupunki omistaa kaavoitettavan alueen. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Helsingin kaupunki on yhteistyössä Aalto-yliopiston ja Culminatumin kanssa järjestänyt tontinvarauskilpailun teemalla Honkasuon ekotehokas kaupunkikylä. Sillä varmistettiin kaavan tavoitteiden mukaisen rakentamisen toteutuskelpoisuus ja korkea laatutaso. Ekokriteerit laadittiin Aalto-yliopistossa. Kilpailun tulosten perusteella katsottiin perustelluksi laajentaa kaavan puurakentamismääräys koskemaan koko aluetta. Massiivipuorakentamissäännös koskee 12 erillispientalotonttia, joihin kilpailulla saatiin hyvä ja toteuttamiskelpoinen suunnitteluratkaisu. Voittajaryhmien suunnittelijat suunnittelivat kaavamääräysten perusteella samalle tontille erittäin laadukkaita ja ratkaisuiltaan suuresti toisistaan poikkeavia ehdotuksia, joten suunnittelijoiden riittävien vapauksien voidaan katsoa toteutuvan.

Ekologiset näkökohdat

Valituksen mukaan kaavamääräyksiä on perusteltu sillä, että puu on ilmaston lämpenemisen ehkäisemisen kannalta paras rakennusmateriaali ja betonielementin valmistus kuormittaa ilmastoa moninkertaisesti verrattuna puurakenteeseen. Valituksessa on viitattu Sitran tutkimukseen, jonka mukaan betonirakentamisen ja puurakentamisen aiheuttamassa ympäristörasituksessa ei ole eroa rakennuksen koko elinkaaren ajalta tarkasteltuna. Asiassa on jätetty huomioimatta rakennuksen purkamisen ja siten rakennusmateriaalijätteen aiheuttama rasitus. MRA 55 § edellyttää

materiaalien aiheuttaman rakennuksen elinkaaren aikaisen ympäristöarvioinnin selvittämistä.

Vastoin valittajan näkemystä on Honkasuon asemakaavan määräys puurakentamisesta ekologisesti perusteltu. Keskeisin ekologinen perustelu liittyy puurakentamisen ilmastomuutosta hillitseviin ominaisuuksiin. Puurakentamisen ja puurakennusten koko elinkaaren aikaiset ilmastopäästöt ovat betonirakentamista alhaisemmat. Tämä ilmenee mm. valittajan viittaamasta selvityksestä (Pasanen, Korteniemi ja Sipari 2011: Passiivitaso asuinkerrostalon elinkaaren hiilijalanjälki. Tapaustutkimus kerrostalon ilmastovaikutuksista. Sitran selvityksiä 63. 34 s).

Valittaja käyttää viitteenä tapaustutkimusta yhden passiivitaso puuhybridikerrostalon elinkaaren hiilijalanjäljestä verrattuna vastaavaan betonielementtitaloon. Tutkimuksessa todetaan, että tuloksia ei voi suoraan yleistää eri toteutustavoille tai rakenteille.

Betonirakenne on erittäin päästöintensiivinen valmistusvaiheessa. Kivirakenteiden tekniset ominaisuudet voivat vähentää rakennuksen käytönajan päästöjä siten, että sadan vuoden aikana ero puurakentamisen päästöihin pienenee, mutta säilyy yhä puurakentamisen hyväksi.

Ilmastomuutoksen hillinnän näkökulmasta puurakentamisen keskeinen etu betonirakentamiseen nähden liittyy rakentamisen aikaisiin päästöihin. Puurakentamisen aikaiset päästöt ovat huomattavasti betonirakentamisesta pienemmät, mikä johtuu ennen kaikkea puurakentamisen pienemmästä massasta. Kun tarkastelu laajennetaan huomioimaan rakennusmateriaaliin sitoutunut hiili, muuttuu puurakentaminen betonirakentamiseen verrattuna ilmastonäkökulmasta entistä paremmaksi. Kuten valittajan esittämässä selvityksessä todetaan, sitoo puurakentaminen kaiken puu sisältämän hiilen ja estää tätä vapautumasta ilmakehään koko rakennuksen elinkaaren ajan. Hiilivarasto on olemassa vähintään niin kauan kunnes puurakennus puretaan, tällöin puuosat voidaan joko käyttää uudestaan rakentamiseen tai polttaa energiaksi. Poltettaessa puun sisältämä hiilidioksidi vapautuu ilmakehään, mutta olennaista on huomata, että tällöin puu korvaa käytännössä fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja puun polton nettoilmastovaikutus on nolla tai lähellä sitä. Tämä ilmenee mm. Motivan selvityksestä (Bioenergia 2012).

Pieniin rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin pyrkiminen on nykyisten yhteiskunnallisten päästövähennystavoitteiden näkökulmasta erittäin tärkeää. Tämä on todettu mm. selvityksessä Jorma Julin ym. 2010: Puurakentamisen edistäminen kansainvälisesti ilmastopoliittisin perustein (Ulkoasianministeriö. Työryhmän raportti). Koko rakennusten

elinkaarta tarkasteltaessa rakennusvaihe muodostaa merkittävän "hiilipiikin" (Jukka Heinonen 2012 : Vähentääkö tiivis kaupunkirakenne hiilidioksidipäästöjä). Tavoiteltaessa ilmastopäästöjen lasku-uraa, tulee erityisesti huomioida lähitulevaisuuden keinot vähähiiliseen yhteiskuntaa siirtymiseksi. Rakentamisen aikaisiin ilmastopäästöihin puuttuminen on yksi kaupunkien ja kuntien tärkeimmistä keinoista. Helsingin kaupunki on sitoutunut pienentämään hiilidioksidipäästöjään 20 % vuoteen 2020 mennessä, vertailukohtana ollessa vuoden 1990 hiilidioksidipäästöt.

Koko elinkaaren aikaiseen rakennusten tarkasteluun liittyy lisäksi suuria epävarmuuksia energiantuotantotapojen muuttuessa vähähiiliseksi. Esimerkiksi Helsingin kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki alle 40 vuoden päästä (Helsingin kaupunki 2012: Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikka), jolloin myös energiantuotantojärjestelmän tulee olla merkittävästi vähähiilisempi kuin nykyisin. Tällöin rakentamisen aikaiset päästöt nousevat entistä merkittävämmäksi osaksi rakennuksen koko elinkaaren aikaisia ilmastopäästöjä, kuten myös valittajan käyttämässä selvityksessä on todettu (Pasanen, Korteniemi & Sipari 2011).

Puu on myös uusiutuva rakennusmateriaali, joka edistää luonnonvarojen säästeliästä käyttöä.

Myös VTT:n selvityksissä Potential impact of wood building on GHG emissions (Antti Ruuska, Tarja Häkkinen 2012) on mm. todettu, että puurakentamisen yleistyminen vähentää kasvihuonepäästöjä huomattavasti. Myös Suomen ympäristökeskuksen raportti 16/2011: Materiaalinäkökulma rakennusten ympäristöarvioinnissa tukee edellä esitettyjä perusteita.

Edellä mainittuihin puurakentamisen ominaisuuksia ja ilmastonmuutoksen hillintää koskeviin näkökulmiin vedoten kaupunginhallitus toteaa, että puurakentamisen edellyttämiseksi Honkasuon asemakaavoituksessa on, vastoin kuin valittaja väittää, vahvat ekologiset perustelut. Myös näillä perusteilla asemakaavamääräykset ovat tarpeellisia ja lain mukaisia. Kaava täyttää edellä todetun mukaisesti myös MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n vaatimukset kaavan perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamääräyksen EU-oikeuden vastaisuus

Valituksen mukaan asemakaavamääräys, joka estää muiden rakennusmateriaalien kuin puun (betonin ja teräksen) käytön asuntorakentamiseen, rajoittaa puun kanssa kilpailevien rakennusmateriaalien tuontia ja niiden käyttöä Suomessa. Asemakaavamääräys on EU-oikeuden vastainen. Kaavamääräys suosii kotimaista puurakentamista ja syrjii kotimaisia ja Suomeen

tuotavia muita rakennusmateriaaleja. Kaavamääräys on puun kassa kilpailevien muiden rakennusmateriaalien tuonnin määrällistä rajoitusta vaikutuksiltaan vastaava toimenpide, jolla on vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Toimenpidettä ei voida oikeuttaa energiatehokkuudella ja muilla ekologisilla näkökohdilla. Valittaja on pyytänyt hallintotuomioistuinta tekemään Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön asiasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymyksessä olevalla rakennusmateriaalia koskevalla kaavamääräyksellä ei suosita tai syrjitä mitään tiettyä materiaalia, vaan asiassa on ratkaisevaa edellä mainitut kaavan tavoitteet ja rakentamisen luonne. Kaavan tavoitteena eivät ole valittajan väittämällä tavalla kilpailu-, työllisyys- tms. näkökohdat.

On huomattava, että valtaosa Helsingin kaupungin asuntorakentamisesta on betonirakentamista ja muuta kivirakentamista. Kaavassa voi olla myös erikseen määrätty rakentamaan kivitaloja. Tästä on esimerkkinä Helsingissä mm. Alppikylän asemakaava vuodelta 2006 ja Ormuspellon asemakaava vuodelta 2007.

Hyvin yleisesti käytetään asemakaavamääräystä, joka edellyttää, että rakennuksen julkisivujen tulee olla paikalla muurattuja. Määräys ei vaikuta vain kaupunkikuvassa näkyvään pintamateriaaliin, vaan samalla myös runkomateriaali määräytyy kivirakenteiseksi. Tämä määräys sisältyy mm. kahteen viimeisimpään asemakaavaan Kaarelan alueella, Honkasuon naapurustossa; Malminkartanon Luutnantinpolun alueen asemakaavaan (kaupunginvaltuusto 24.10.2012) ja Kuninkaantammen keskustan asemakaavaehdotukseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 11.9.2012).

Kuten edellä on todettu, kaavamääräys puurakentamisesta ei estä rakentamista rakennuksiin mm. kiviaineisia perustuksia ja kellareita. Myös välipohjarakenteissa voidaan käyttää puu-betoni-liittorakenteita.

Kilpailuvirasto on päätöksessään 22.12.2006 Tuki puun käytölle ja puurakentamiselle (Dnro 1014/61/2005), jonka yhteydessä on arvioitu Helsingin Myllypuron puurakenteisten pientalojen rakentamista koskenutta asemakaavoitusta, katsonut, ettei kaupungin menettely ole merkinnyt minkään rakennusmateriaalin täydellistä poissulkemista edes pientalojen osalta. Asemakaavan mukaan rakennusten tulee olla puurakenteisia. Rakennusten kantava runko ja välipohjat tulee rakentaa pääosin puusta. Julkisivumateriaalina on käytettävä puuta. KHO on antanut Myllypuron puisen kaupunkikylän asemakaavaa (valtuusto 15.2.2006 § 56) koskevan päätöksen 16.10.2007 (taltionro 2646). Valituksissa ei vedottu kaavamääräysten laillisuuteen, vaan muun ohella osin riittämättömään rakentamisen ohjaukseen.

Kysymyksessä olevan Honkasuon asemakaavan rakennusmateriaalia koskeva kaavamääräys ei merkitse edellä todetuin tavoin minkään rakennusmateriaalin sulkeutumista kokonaan kyseisen kaavan, kaupungin tai kaupunginosan kaavoituksen ulkopuolelle eikä sillä syrjitä betoni-, kivi- tai teräsrakentamista. Määräys ei rajoita miltään osin puun kanssa kilpailevien tai minkään rakennusmateriaalien tuontia ja käyttöä Suomessa. Määräys ei myöskään estä kilpailua puurakentamisalan toimijoiden kesken. Kysymys ei ole valituksessa viitatussa kielletystä jäsenvaltioiden välisestä tuonnin määrällisestä rajoituksesta tai vaikutuksiltaan vastaavasta toimenpiteestä.

Asiassa ei ole siten tarpeen pyytää ennakkoratkaisua EU:n tuomioistuimelta.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kunnalla on toimivalta antaa asemakaavassa puurakentamista koskevia asemakaavamääräyksiä. Määräykset täyttävät lain vaatimukset ja ovat kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisia. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana ja sen jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä valtuuston päätöksen lopputulokseen.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (§ 240) hyväksynyt 33. kaupunginosan (Kaarela, Malminkartano) kortteleiden nro 33350–33376 sekä katu-, puisto- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan 11.12.2008 päivätyn ja 15.5.2012 muutetun piirustuksen nro 11870 mukaisena.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty yksi valitus.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää 12.10.2012 kaupunginhallitusta hankkimaan kaupunginvaltuuston lausunnon valituksen johdosta.

03.12.2012

Hallintokeskuksen oikeuspalvelut on laatinut lausunnon yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Esittelijän ehdotus on saadun lausunnon mukainen.

Valitus on kokonaisuudessaan esityslistan tämän asian liitteenä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valitus

Otteet

Ote
Oikeuspalvelut lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

§ 1363

Valtuutettu Pia Pakarisen toivomusponsi: liikkuvaa palvelutyötä tekevien yrittäjien pysäköintitunnukset

HEL 2011-010861 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Pia Pakarinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen esittäjä

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Pia Pakarinen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 14.12.2011 asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastushinnan tarkistamista kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Hyväksyessään yrityspysäköintitunnuksen maksuksi kantakaupungin alueelle 370 euroa kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tarjota liikkuvaa palvelutyötä tekeville yrittäjille kohtuulliseen hintaan pysäköintitunnusta, joka kattaa kaikki 11 pysäköintivyöhykettä." (Pia Pakarinen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi 20.08.2012. Kaupunkisuunnittelulautakunta ja yleisten töiden lautakunta eivät tuolloin lausunnoissaan olleet pitäneet aloitteen mukaisen yrityspysäköintitunnuksen kehittämistä mahdollisena tai tarkoituksenmukaisena. Kaupunginjohtajan asettama työryhmä oli selvittänyt vuonna 2011 erikseen kotisairaalan ja kotipalvelun henkilökunnan pysäköinnin helpottamista eikä löytänyt suoranaista ratkaisumallia. Liikkuvaa palvelutyötä tekevien yrittäjien tilanne nähtiin rinnasteisena näihin ryhmiin.

Asian palaututtua uudelleen valmisteltavaksi kaupunkisuunnittelulautakunta (13.11.2012) ja yleisten töiden lautakunta (06.11.2012) ovat lausunnoissaan ilmoittaneet, että kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto yhteistyössä rakennusviraston, kiinteistöviraston, Helsingin Asuntotuotantotoimiston ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa on laatimassa uutta pysäköintipolitiikkaselvitystä. Siinä on tarkoitus tarkastella kaupungin pysäköintipolitiikkaa kokonaisuutena ja tuottaa pysäköintiä koskevia linjauksia uuteen valtuustostrategiaan sisällytettäväksi. Yhtenä työssä käsiteltävänä aihepiirinä on yrityspysäköintiin liittyvän tuotevalikoiman laajentaminen.

Selvitys tulee kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn alkuvuonna 2013.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen toivomusponsi

Otteet

Ote
Pöytäkirjan esittäjä

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.11.2012 § 396

HEL 2011-010861 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuuston toivomusponnosta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 17.1.2012 asukas- ja yrityspysäköintitunnusten myöntämisperiaatteiden tarkistamisesta. Myöntämisperiaatteiden mukaisesti (kaupunginhallituksen päätös 25.11.1996) yrityksen yhtä toimipistettä kohti myönnetään enintään kolme tunnusta, kukin enintään kolmea ajoneuvoa varten. Yrityspysäköintitunnuksen lunastusmaksu on 1.1.2012 alkaen ollut 370 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 17.1.2012, että asukaspysäköintitunnus myönnetään myös yhteisomistusauton eli "kimppa-auton" omistajille/haltijoille. Yhteiskäyttöajoneuvolta peritään asukaspysäköintitunnuksen lunastusmaksu jokaisesta tunnukseen merkittävästä vyöhykkeestä erikseen. 1.1.2012 alkaen on asukaspysäköintitunnuksen lunastusmaksu ollut 105 €.

Liikkuvaa palvelutyötä tekeville yrittäjille olisi mahdollista luoda yrityspysäköintituote vastaavalla tavalla kuin "kimppa-autoille" eli sellainen yrityspysäköintitunnus, joka olisi voimassa usealla eri vyöhykkeellä tai jopa kaikilla vyöhykkeillä. Mikäli tällaiseen malliin mennään, tulee mahdolliset myöntämisperusteet määritellä yksiselitteisesti ja yksinkertaisesti, jotta hallinnollisen työn määrä ei tarpeettomasti kasva.

Toisaalta yrittäjien, virastojen ja laitosten työntekijöiden asettaminen eriarvoiseen asemaan ei myöskään liene tarkoituksenmukaista. Kotisairaalan ja kotipalvelun henkilökunnan pysäköinnin helpottamista on erikseen selvittänyt vuonna 2011 kaupunginjohtajan nimeämä työryhmä apulaiskaupunginjohtaja Pekka Saurin johdolla. Tällöin työryhmä ei löytänyt suoranaista ratkaisumallia pysäköinnin helpottamiseksi. Liikkuvaa palvelutyötä tekevien yrittäjien tilanne on kuitenkin vastaavanlainen kuin esimerkiksi kotisairaalan ja kotipalvelun henkilökunnalla.

Pysäköintiä voidaan helpottaa hankkimalla pysäköintimaksulaitteita tai sopimalla pysäköintijärjestelyistä yksityisten tahojen ja kaupungin kiinteistöjen kanssa. Kotipalvelun henkilökunnan pysäköintimahdollisuuksia tonteilla on jo helpotettu sopimuksin yksityisten tahojen suostumuksella.

Liikennesuunnitteluosastolla laaditaan parhaillaan pysäköintipolitiikkaselvitystä yhteistyössä rakennusviraston, kiinteistöviraston, Helsingin Asuntotuotantotoimiston ja talous- ja suunnittelukeskuksen kanssa. Työn keskeinen tavoite on linjata kaupungin pysäköintipolitiikka kokonaisuutena ja tuottaa pysäköintiä koskevia linjauksia uuteen valtuustostrategiaan sisällytettäväksi. Tässä yhteydessä käsitellään myös asukas- ja yrityspysäköintiin sekä maksulliseen pysäköintiin liittyviä kehitystarpeita. Yhtenä työssä käsiteltävänä aihepiirinä on yrityspysäköintiin liittyvän tuotevalikoiman laajentaminen siten, että pysäköintiin liittyvät erilaiset tarpeet, kuten palvelutyöhön liittyvä pysäköinti, otetaan aiempaa paremmin huomioon. Työ valmistuu joulukuussa ja se tuodaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn alkuvuonna 2013.

08.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Jari Tikkanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37089
jari.tikkanen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 06.11.2012 § 495

HEL 2011-010861 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ajoneuvojen pysäköintiä rajoitetaan liikennemerkkeillä ja tieliikennelain määräyksillä. Määräysten noudattamista valvovat pysäköinnintarkastajat ja poliisi. Ainoa pysäköintilupa, joka mainitaan tieliikennelaissa, on poliisin myöntämä vammaisen pysäköintilupa.

Helsingiläiset rintamaveteraanit voivat saada kaupungilta rintamaveteraanien pysäköintitunnuksen, joka oikeuttaa pysäköimään pysäköintimaksua maksamatta.

Kaupunginjohtajan asettama työryhmä selvitti viime vuonna kotisairaalan ja kotipalvelun työntekijöiden pysäköintimahdollisuuksia. Työryhmä ei esittänyt uusia ratkaisuvaihtoehtoja työntekijöiden pysäköintiin.

Yrittäjien pysäköintitunnuksen määrittely aiheuttaisi hankalia rajanveto-ongelmia sen suhteen, että minkä alan yrityksille lupa myönnettäisiin. Luvan myöntäminen yhdelle yrittäjäryhmälle aiheuttaisi paineita myöntää lupa seuraavillekin sitä haluaville ryhmille.

Jo nykyisin ongelmana on nimenomaan pysäköintipaikkojen riittämättömyys varsinkin kantakaupungissa, ei pysäköinnin maksaminen. Pysäköintimaksusta vapauttaminen ei lisää pysäköintipaikkojen määrää, eikä kaupunki voi myöntää lupaa poiketa muista pysäköintiä koskevista kielloista tai määräyksistä.

Pysäköinnin maksutavat ovat jatkuvasti kehittyneet ja monipuolistuneet, ja ne tuovat helpotusta myös työtehtäviin liittyvän pysäköinnin maksamiseen. Mobiilimaksamisen lisäksi myös Comet-maksulaite on sopiva väline yritysten pysäköinnin maksamiseen.

Vireillä olevassa kaupungin pysäköintipolitiikkaa koskevassa selvitystyössä tutkitaan kokonaisvaltaisesti myös pysäköintitunnusten käyttöä. Rakennusvirasto osallistuu selvitystyöhön.

24.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Matti Laihonen, asiamies, puhelin: 310 38813
matti.laihonen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 20.08.2012 § 871

HEL 2011-010861 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

20.08.2012 Palautettiin

Palautusehdotus:

Tatu Rauhamäki: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kannattajat: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 6

Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Timo Kontio, Osku Pajamäki,
Johanna Sumuvuori, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 8

Sirpa Asko-Seljavaara, Arto Bryggare, Juha Hakola, Jussi Halla-aho,
Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä: 1

Outi Ojala

Poissa: 0

13.08.2012 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

§ 1364

Erään rakennusvalvontaviraston viran nimikkeen muuttaminen

HEL 2012-012299 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa rakennusvalvontaviraston viran nimikkeen seuraavasti:

nykyinen nimike, vakanssi ja uusi nimike

insinööri 017691 tarkastusinsinööri

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennusvalvontaviraston esitys 13.11.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee muuttaa rakennusvalvontaviraston viran nimikkeen seuraavasti:

nykyinen nimike, vakanssi ja uusi nimike

insinööri 017691 tarkastusinsinööri

Esittelijä

Henkilöstökeskuksen 16.1.2012 antaman ohjeen mukaisesti viran nimikkeen voi muuttaa vain kaupunginhallitus tai -valtuusto. Esityksen virkanimikkeen muuttamisesta tekee lauta- tai johtokunta taikka viraston tai liikelaitoksen päällikkö.

Rakennusvalvontavirasto esittää 13.11.2012 viran tehtävänimikkeen muuttamista. Nyt esitettävä viran nimikkeen muutos oli epähuomiossa jäänyt pois rakennusvalvontaviraston aiemmasta 18 tehtävänimikkeen muutosesityksestä, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 8.10.2012 § 1112. Tarkoitus on yhtenäistää virkanimikkeet ja saattaa nimike paremmin kuvaamaan jo voimassa olevia tehtäviä, ja niille jo vahvistettuja pätevyysvaatimuksia. Muutettavaksi ehdotetussa virassa toimiva viranhaltija täyttää vahvistetut pätevyys- tai koulutusvaatimukset ja

palkka virassa on pätevyys- tai koulutusvaatimuksen mukainen, joten palkkaa ei ole muutoksen yhteydessä tarvetta muuttaa.

Nimikemuutosehdotusta on käsitelty rakennuslautakunnassa 22.5.2012 vuoden 2013 talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä. Myös laajennetun johtoryhmän seminaarissa ja viraston yhteistoimintaryhmän kokouksessa keväällä 2012 on käsitelty nimikemuutosehdotusta ja puollettu sitä.

Henkilöstökeskus ja talous- ja suunnittelukeskus ovat 12.11.2012 antaneet puoltavan lausunnon esityksen johdosta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Rakennusvalvontaviraston esitys 13.11.2012

Tiedoksi: Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Rakennusvalvontavirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 08.10.2012 § 1112

HEL 2012-012299 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa rakennusvalvontaviraston virkojen nimikkeitä seuraavasti:

nykyinen nimike, vakanssi ja uusi nimike

lupakäsittelijä	017723	arkkitehti
lakimies	017662	rakennuslakimies
rakennusmestari	017634	lupainsinööri
lupakäsittelijä	017753	lupa-arkkitehti
rakennusmestari	017731	lupa-arkkitehti
insinööri	017664	lupa-arkkitehti
rakennusmestari	017639	lupa-arkkitehti
rakennusmestari	017638	lupa-arkkitehti
rakennusmestari	017636	lupa-arkkitehti
asennustarkastaja	017713	tarkastusinsinööri

03.12.2012

asennustarkastaja	017715	tarkastusinsinööri
tutkimusinsinööri	017714	tarkastusinsinööri
rakennusmestari	017700	tarkastusinsinööri
rakennusmestari	017665	tarkastusinsinööri
rakennusmestari	017641	tarkastusinsinööri
rakennusmestari	017640	tarkastusinsinööri
asennustarkastaja	017751	tarkastusinsinööri
asennustarkastaja	017733	tarkastusinsinööri

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

§ 1365

Poikkeamishakemus (Haaga, Isonnevantie 16 a)

HEL 2012-007247 T 10 04 01

Rakvv 29-1284-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Helsingin kaupungin kiinteistövirastolle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 5948 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä rakennusala-alueesta. Poikkeamisen myötä rakennusoikeus ylittyy 233 k-m².

Poikkeaminen myönnetään ehdolla, että rakentamisessa noudatetaan 15.5.2012 päivättyä suunnitelmaa korjattuna siten, että uuden rakennuksen perustukset ulotetaan kantavaan pohjamaahan asti.

Hakija

Helsingin kaupungin kiinteistövirasto (21.12.2011)

Rakennuspaikka

29. kaupunginosan (Haaga) korttelin nro 29006 tontti nro 1 (Isonnevantie 16 a)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on vanhan leikkipuistorakennuksen purkaminen ja uuden leikkikenttärakennuksen (233 k-m²) rakentaminen laadittavana olevan asemakaavan muutoksen mukaisesti.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että vuonna 1978 rakennettu leikkipuistorakennus on kosteusvaurioitunut ja se on tarpeen purkaa. Alueella on pysyvä tarve leikkipuistotoiminnan jatkumiselle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunnossaan 1.11.2012 puoltanut hakemusta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Hakemus koskee aluetta, jolle asemakaavan muuttaminen tai laatiminen on vireillä, ja jolla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille ja muille, joiden oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012) ja ilmoituksella kunnan

ilmoitustaululla 15.–31.8.2012. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia ei ole esitetty.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa vuonna 1970 vahvistettu asemakaava nro 5948. Asemakaavan mukaan alue on puistoaluetta, joka on lisäksi järjestetylle leikkitoiminnalle (jl) varattua aluetta. Asemakaavassa ei ole rakennusalaakaan eikä rakennusoikeutta leikkikenttärakennukselle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.5.2012 ns. Isonnevan asemakaavan muutoksen nro 11938. Kaavamuutoksen mukaan alue kuuluu leikkipuistoon (VK), jossa olevalle rakennusalueelle (lp) saa sijoittaa leikkipuistorakennuksen, jonka rakennusoikeus on 350 k-m². Kaavan hyväksymispäätöksestä on tehty valitus Helsingin hallinto-oikeuteen, minkä vuoksi asemakaava ei ole vielä saanut lainvoimaa. Valitus ei koskenut leikkipuistorakennusta. Poikkeaminen on perusteltua myöntää, sillä se on valtuuston hyväksymän alueelle tulevan asemakaavan mukainen.

Hakemus kohdistuu Etelä-Haagan leikkipuisto-alueelle, joka sijaitsee entisen suon Isonnevan päällä. Olemassa oleva leikkipuistorakennus on suljettu ja käyttökiellossa. Rakennus on perustettu pelkästään pehmeän maakerroksen varaan, minkä vuoksi rakennus on painunut ja siihen on tullut kosteusvaurioita.

Hakijan tarkoituksena on purkaa nykyinen leikkipuistorakennus ja rakentaa paikalle uusi leikkipuistorakennus (233 k-m²). Haettu toimenpide poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta nro 5948 siten, että asemakaavassa ei ole ko. puistossa rakennusalaakaan eikä rakennusoikeutta.

Suunnitelman mukaan uusi leikkipuistorakennus sijoittuu hyväksytyssä asemakaavan muutoksessa nro 11938 olevalle leikkipuistorakennuksen rakennusalueelle lukuun ottamatta kylmää varastotilaa ja jätetilaa (yhteensä noin 33 m²).

Perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että alueella on tarvetta leikkipuistorakennukselle. Koska olemassa oleva rakennus on kosteusvaurioitunut ja käyttökiellossa, on se purettava ja paikalle rakennettava uusi rakennus hyväksytyin asemakaavan muutoksen

mukaisesti. Poikkeamista hyväksytyt kaavamuutoksen rakennusaloista on pidettävä erittäin vähäisenä.

Uuden leikkipuistorakennuksen perustamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota erittäin huonon maaperän vuoksi.

Poikkeamisen erityiset syyt ovat alueen tarkoituksenmukainen käyttö, kunnes asemakaava saa lainvoiman, määräysten muuttuminen asemakaavan lainvoimaiseksi tulon jälkeen, alueelle tarpeellisen palvelutason säilyttäminen ja parantaminen sekä asuinympäristön parantaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 15.5.2012 päivättyä suunnitelmaa korjattuna siten, että uuden rakennuksen perustukset ulotetaan kantavaan pohjamaahan asti. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, kun edellä mainittua ehtoja noudatetaan.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 §:n a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeen 5.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Haagan tontti 29006/1)
- 2 Asemapiirros (Haagan tontti 29006/1)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuvat alueesta
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto poikkeamishakemuksesta

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Helsingin kaupungin kiinteistövirastolle maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 5948 osoitetusta rakennusoikeudesta sekä rakennusala. Poikkeamisen myötä rakennusoikeus ylittyy 233 k-m².

Poikkeaminen myönnettäen ehdolla, että rakentamisessa noudatetaan 15.5.2012 päivättyä suunnitelmaa korjattuna siten, että uuden rakennuksen perustukset ulotetaan kantavaan pohjamaahan asti.

Hakija

Helsingin kaupungin kiinteistövirasto (21.12.2011)

Rakennuspaikka

29. kaupunginosan (Haaga) korttelin nro 29006 tontti nro 1
(Isonnevantie 16 a)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on vanhan leikkipuistorakennuksen purkaminen ja uuden leikkikenttärakennuksen (233 k-m²) rakentaminen laadittavana olevan asemakaavan muutoksen mukaisesti.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että vuonna 1978 rakennettu leikkipuistorakennus on kosteusvaurioitunut ja se on tarpeen purkaa. Alueella on pysyvä tarve leikkipuistotoiminnan jatkumiselle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunnossaan 1.11.2012 puoltanut hakemusta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Hakemus koskee aluetta, jolle asemakaavan muuttaminen tai laatiminen on vireillä, ja jolla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille ja muille, joiden oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012) ja ilmoituksella kunnan

ilmoitustaululla 15.–31.8.2012. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia ei ole esitetty.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa vuonna 1970 vahvistettu asemakaava nro 5948. Asemakaavan mukaan alue on puistoaluetta, joka on lisäksi järjestetyille leikkitoiminnalle (jl) varattua aluetta. Asemakaavassa ei ole rakennusalaakaan eikä rakennusoikeutta leikkikenttärakennukselle.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.5.2012 ns. Isonnevan asemakaavan muutoksen nro 11938. Kaavamuutoksen mukaan alue kuuluu leikkipuistoon (VK), jossa olevalle rakennusalueelle (lp) saa sijoittaa leikkipuistorakennuksen, jonka rakennusoikeus on 350 k-m². Kaavan hyväksymispäätöksestä on tehty valitus Helsingin hallinto-oikeuteen, minkä vuoksi asemakaava ei ole vielä saanut lainvoimaa. Valitus ei koskenut leikkipuistorakennusta. Poikkeaminen on perusteltua myöntää, sillä se on valtuuston hyväksymän alueelle tulevan asemakaavan mukainen.

Hakemus kohdistuu Etelä-Haagan leikkipuisto-alueelle, joka sijaitsee entisen suon Isonnevan päällä. Olemassa oleva leikkipuistorakennus

on suljettu ja käyttökiellossa. Rakennus on perustettu pelkästään pehmeän maakerroksen varaan, minkä vuoksi rakennus on painunut ja siihen on tullut kosteusvaurioita.

Hakijan tarkoituksena on purkaa nykyinen leikkipuistorakennus ja rakentaa paikalle uusi leikkipuistorakennus (233 k-m²). Haettu toimenpide poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta nro 5948 siten, että asemakaavassa ei ole ko. puistossa rakennusala eikä rakennusoikeutta.

Suunnitelman mukaan uusi leikkipuistorakennus sijoittuu hyväksytyssä asemakaavan muutoksessa nro 11938 olevalle leikkipuistorakennuksen rakennusosalalle lukuun ottamatta kylmää varastotilaa ja jätetilaa (yhteensä noin 33 m²).

Perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että alueella on tarvetta leikkipuistorakennukselle. Koska olemassa oleva rakennus on kosteusvaurioitunut ja käyttökiellossa, on se purettava ja paikalle rakennettava uusi rakennus hyväksytyin asemakaavan muutoksen mukaisesti. Poikkeamista hyväksytyin kaavamuutoksen rakennusaloista on pidettävä erittäin vähäisenä.

Uuden leikkipuistorakennuksen perustamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota erittäin huonon maaperän vuoksi.

Poikkeamisen erityiset syyt ovat alueen tarkoituksenmukainen käyttö, kunnes asemakaava saa lainvoiman, määräysten muuttuminen asemakaavan lainvoimaiseksi tulon jälkeen, alueelle tarpeellisen palvelutason säilyttäminen ja parantaminen sekä asuinympäristön parantaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan 15.5.2012 päivättyä suunnitelmaa korjattuna siten, että uuden rakennuksen perustukset ulotetaan kantavaan pohjamaahan asti. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, kun edellä mainittua ehtoja noudatetaan.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 § 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §
Rakennusvalvontataksa 2012, 6 §:n a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamispäätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 5.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta poikkeamisen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamisen myöntämistä ehdolla, että rakentamisessa noudatetaan 15.5.2012 päivättyä suunnitelmaa korjattuna siten, että uuden rakennuksen perustukset ulotetaan kantavaan pohjamaahan asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Haagan tontti 29006/1)
- 2 Asemapiirros (Haagan tontti 29006/1)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuvat alueesta
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto poikkeamishakemuksesta

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto
Hallintokeskus, Määttä

§ 1366
Poikkeamishakemus (Munkkiniemi, Perustie 39)

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-009009 T 10 04 01

Rakvv 30-1814-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 30.10.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Hakija

Muistutuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1

Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1

Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne myöntää Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl -säätöille maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen vähäistä suuremman poikkeamisen asemakaavassa nro 11079

osoitetusta rakennusoikeudesta sekä rakennusosalasta päiväkotitilojen lisärakennuksen rakentamiseksi. Poikkeamisen myötä rakennusoikeus ylittyy 77 k-m².

Poikkeaminen myönnettäneen ehdolla, että

- Rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia.
- Uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m².

Hakija

Sedmigradskys Småbarnsskola och Marias Asyl (24.5.2012)

Rakennuspaikka

30. kaupunginosan (Munkkiniemi, Vanha Munkkiniemi) korttelin nro 30095 tontti nro 19 (Perustie 39)

Hakemus

Hakijan tarkoituksena on lisärakennuksen (110 k-m²) rakentaminen poiketen voimassa olevasta asemakaavasta siten, että rakentaminen ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusalan ja rakennusoikeuden.

Hakija perustelee hakemustaan nykyisten päiväkotitilojen riittämättömyydellä ja päiväkotiin jonottavien lasten määrällä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lausunnossaan 30.10.2012 puoltanut hakemusta.

Säännökset, joista poiketaan

Haettu toimenpide on vastoin voimassa olevaa asemakaavaa ja siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 1 momenttia.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (6.8.2012). Heille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Laajempi kuuleminen ei ole tarpeen, koska poikkeamisella ei ole vaikutuksia laajemmalle. Hankkeesta jätettiin yksi muistutus.

Muistuttaja huomauttaa, että päiväkodin laajentaminen aiheuttaa lisäliikennettä kapealle Perustien Laajalahden pohjoispuoliselle osalle. Tien osuudella ei ole jalkakäytäviä, vaikka jalankulkijoita, muun muassa lapsia ja vanhuksia, on kohtalaisesti. Kiinteistöistä on käynti suoraan kadulle, jossa auto saattaa ajaa vain muutaman kymmenen sentin päästä kiinteistöjen ulostulosta. Mikäli päiväkotia laajennetaan, on

liikenne sinne ohjattava muuta kautta kuin Perustietä pitkin tai muussa tapauksessa laajennuksesta on luovuttava.

Asemakaavamääräykset

Alueella on voimassa 24.1.2003 vahvistettu asemakaava nro 11079. Asemakaavan mukaan tontti on sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YS). Tontille on osoitettu rakennusala, jolle on osoitettu 380 k-m² rakennusoikeutta. Lisäksi kaavan mukaisella korttelialueella on suojeltu huvilarakennus ja talousrakennus, joille on myöhemmin erotettu oma tonttinsa. Tontilla 30095/19 sijaitsee vuonna 2004 valmistunut hakijan omistama päiväkotito. Rakennus on yksikerroksinen vaaleankeltainen rapattu rakennus, jossa toimii ruotsinkielinen päiväkotito.

Vuonna 1993 vahvistuneen asemakaavan valmistelussa on oletettu, että päiväkotitilat voisivat laajeta silloin vielä samalla tontilla olleeseen suojeltuun vuosisadan alun huvilarakennukseen. Myöhemmin on osoittautunut, että kaksikerroksisen huvilan tilat olisivat sopineet huonosti tähän käyttötarkoitukseen. Huvila on nyttemmin erotettu omalla tontilleen ja myyty yksityishenkilölle korjattavaksi asuinkäyttöön.

Perustelut

Hakijan tarkoituksena on laajentaa päiväkotito nykyisen rakennuksen eteläpuolelle tulevalla matalalla yksikerroksisella siivellä. Laajennusosaan voidaan sijoittaa kaksi noin viiden lapsen päiväkotiryhmää.

Kaupunginhallitus toteaa muistutuksen osalta, että Perustien varrella toimii nykyisin kaksi päiväkotito, hakijan ylläpitämä päiväkotito ja Helsingin kaupungin ylläpitämä päiväkotito. Päiväkotien sijainti puistoalueen reunassa ja liikenteellisesti rauhallisessa paikassa on päiväkotien toiminnan kannalta muutoin hyvä, mutta kuten muistutuksessa huomautetaan, Perustie on kapeahko päättyvä sivukatu, eikä sen päässä oleva kääntöpaikka toimi parhaalla mahdollisella tavalla saattoliikenteen kannalta.

Lisärakentaminen tekee mahdolliseksi 10 uuden lapsen ottamisen päiväkotito. Kaupunginhallitus katsoo, että lisärakentamisen mukanaan tuoma liikenteen lisäys on nykyiseen liikennemäärään suhteutettuna hyvin vähäistä, joten se ei ole este päiväkodin laajentamiselle.

Haettu toimenpide poikkeaa asemakaavasta siten, että hanke ylittää asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden ja kaavassa osoitetun rakennusalan. Kaavan mukainen rakennusoikeus 380 k-m², josta nykyisin on käytetty 347 k-m². Laajennusosan kerrosala on 110 k-m² ja se ylittää rakennusoikeuden 77 k-m².

Poikkeamisen myöntäminen on perusteltua, koska ruotsinkielisille päiväkotipaikoille on tarvetta, rakennusoikeuden ylitys on paikkaan nähden sijoitettu onnistuneesti ja suunniteltu lisärakentaminen on laadukasta.

Poikkeamisen erityinen syy on päivähoitopaikkatarpeeseen vastaaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakennuslupakuvat vastaavat pääosin 10.5.2012 päivättyjä suunnitelmia ja mikäli uusi kerrosala ei ylitä 115 k-m². Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovellettavat oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 58 §:n 1 momentti, 171 §:n 2 momentin 2 kohta, 172, 173 ja 174 §

Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta 3 §

Rakennusvalvontataksa 2012, 6 §:n a-kohta

Maksu

774 euroa

Jatkotoimenpiteet

Ennen mahdolliseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä on saatava rakennuslupa, mikäli sellaista edellytetään. Rakennus- tai muu mahdollisesti vaadittava lupa on haettava kahden vuoden kuluessa poikkeamis päätöksen antopäivästä lukien. Lupahakemukseen on liitettävä tämä päätös lainvoimaisuustodistuksineen. Päätöksen liitteenä on ohje lainvoimaisuustodistuksen hankkimisesta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 5.12.2012, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain (1257/2010) (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) 3 §:n säännösten mukaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 171 §:n 2 momentin 2-4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun

ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki.

Hakemus koskee maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaista vähäistä suurempaa poikkeamista asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta, joten toimivalta poikkeamisen ratkaisussa on kaupunginhallituksella.

Esittelijä puoltaa poikkeamisen myöntämistä päätösehdotuksessa mainituin ehdoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 2 Asemapiirros (Munkkiniemen tontti 30095/19)
- 3 Asemakaavaote
- 4 Havainnekuva
- 5 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 30.10.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hakija

Muistutuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen
Liite 1
Liite 2
Hallintovalitus,
poikkeamispäätöksen tekeminen

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto
Hallintokeskus, Määttä

§ 1367

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta Lauttasaaren kylän 414 tilalle RN:o 2:3

HEL 2012-012359 T 10 04 01

Rakvv 31-2833-12-S

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Rysäkarin linnake Oy:n poikkeamishakemuksesta seuraavan puoltavan lausunnon:

Rysäkarin linnake Oy pyytää (10.9.2012) poikkeamislupaa 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Lauttasaaren kylän 414 tilalle RN:o 2:3 tilaussaunan rakentamiseksi.

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto asemakaavan laatimista varten. Rannalle voidaan rakentaa poikkeamispäätöksin mikäli maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n edellytykset täyttyvät. Hakemuksessa on kysymys poikkeamisesta rannan suunnittelutarpeesta.

Hakijan tarkoituksena on hirsirakenteisen tilaussaunan rakentaminen Rysäkarin länsirannalle. Rakennettava sauna tulee palvelemaan saaren matkailutarkoitusta. Tilaussaunan rakennusala on 93 m². Rakennuksen etäisyys suojellusta tulenvalvontatornista on 29,2 metriä luoteeseen. Sauna on suunniteltu rakennettavaksi tummanruskeaksi petsatusta hirrestä. Saunan lisäksi saareen on tarkoitus rakentaa matkailukeskus, hotelli- ja kokous- / kongressitiloja, erillisiä yöpymismökkejä saaren koillis- ja lounaisosiin sekä kaksi henkilöstötaltoa upseerirakennuksen eteläpuolelle.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että hanke on tarpeellinen Rysäkarin liiketoiminnan aloittamiselle.

Selostus

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena ja jota koskee maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentin mukainen rakentamisrajoitus.

Rysäkarin saari on ollut puolustusvoimien omistuksessa marraskuuhun 2011, jolloin se siirtyi yksityisomistukseen. Saaren asemakaavoitus on meneillään.

Rysäkarilla on runsaasti arvokkaita sotahistoriallisia rakenteita sekä sotilaskäytön aikaista rakennuskantaa. Saari kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY), perusteena pääkaupunkiseudun I. maailmansodan linnoitteet.

Alueelle laaditaan matkailutarkoitukseen asemakaava, jossa myös sotahistorialliset rakenteet ja sotilaskäytön aikaisen rakennuskannan suojelu otetaan huomioon. Saari tulee palvelemaan yksityisiä asiakkaita, eikä tule vaikuttamaan saariston yleiseen virkistyskäyttöön.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Museovirasto puoltaa launnossaan 30.10.2012 hakemusta. Rysäkari on entinen linnoitussaari ja merkittävä kulttuuriympäristö. Tilaussaunan rakentamisella ei ole vaikutusta saaren arkeologiseen kulttuuriperintöön ja sotahistoriallisiin kohteisiin. Myös linnoitussaaren historiallisen rakentamistavan ja muiden ominaispiirteiden perusteella tilaussaunan toteuttaminen ajateltuun paikkaan on mahdollinen Rysäkarin vaalimisen tavoitteiden ja edellytysten kannalta.

Rakennusvalvontavirasto on kommentoinut rakennuksen sijoittamisesta ja julkisivuista 27.8.2012. Tilaussaunan sijoittaminen herkkään saaristomaisemaan vaatisi hieman enemmän tietoja. Saunan sijainnista tarvitaan tarkempi valokuva, johon rakennus on istutettu. Lisäksi rakennus tulisi kiinnittää mitalla esimerkiksi tulenjohtotorniin ja sen etäisyys merestä tulisi myös ilmoittaa. Rakennuksen sijaintia pitäisi myös voida arvioida suhteessa armeijan vanhoihin kivisaunan raunioihin. Saunan sijoittaminen saaren länsirannalle altistaa rakenteet syysmyrskyjen aikaan merkittävälle kosteusrasitukselle. Hirsirakenne läpäisee vettä rankoissa meriolosuhteissa. Jos sauna rakennettaisiin ilman ulkonurkkia hirsirakenteisena ja julkisivut verhoiltaisiin ilmarako vuorilautaperiaatteella, rakennus olisi teknisesti kestävämpi ja esteettisesti rauhallisempi.

Hanketta on esitelty Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 13.9.2012 ja 9.10.2012.

Osallisten kuuleminen

Poikkeamishakemuksesta on tiedotettu kuulutuksella Helsingin sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Helsingin Uutisissa ja Metrolehdessä 15.10.2012 sekä ilmoituksella kaupungin ilmoitustaululla 15.10.–24.10.2012. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia saatiin 1 kpl.

Muistuttaja vastustaa hanketta, koska tilaussauna ei valokuvien perusteella sovi paikkaansa. Metsiköstä täysin esiin pistävänä se hallitsee alueen maisemaa ja kuvainnollisesti "peittää" tulenjohtotornin.

Sauna on rakennettava linnoitusrakennelmien tapaan piiloon esimerkiksi saaren keskiosaan. Lisäksi saaren lounaisnurkkaan suunnitellut yöpymismökit eivät sovellu rannikkotykkiasemien pääampumasuunnan eteen. Kokonaisuutena Rysäkari on suunnitelmissa lähestyttävä niin, että sen nykyinen peitteinen asu ja ranta säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina ja linnoitusrakennelmat ja niiden vaikutusala pysyvät entisenkaltaisina.

Muistutus on esityslistan liitteenä 6.

Lausunto

Kaupunginhallitus toteaa, että poikkeamishakemuksessa ratkaistaan saunan rakennuspaikka ja rakennusvalvontavirasto tulee ohjaamaan rakennuksen jatkosuunnittelua. Asemakaavassa tullaan ottamaan huomioon saaren kokonaisuus ja rakennusten sijoittelu etenkin ranta-alueilla.

Kaupunginhallitus puoltaa saunan sijoittamista ehdotetulle paikalle. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla meren rannalla. Hankkeelta edellytetään sopivuutta maisemaan ja korkeaa arkkitehtonista laatutasoa rakennuksen toimiessa tärkeänä lähtökohtana alueen muiden rakennusten suunnittelussa. Korkeita sokkeleita ja kallion louhintaa on vältettävä. Poikkeamisen erityinen syy on elinkeinostrategian mukainen elinkeinotoiminnan kehittäminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan jäljempänä mainittuja ehtoja. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Kaupunginhallitus puoltaa hakemusta edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan seuraavia ehtoja:

- Hankkeelta edellytetään sopivuutta maisemaan ja korkeaa arkkitehtonista laatutasoa rakennuksen toimiessa tärkeänä lähtökohtana alueen muiden rakennusten suunnittelussa.
- Korkeita sokkeleita ja kallion louhintaa tulee välttää.
- Sauna tulee rakentaa ilman ulkonurkkia hirsirakenteisena ja julkisivut verhoiltuna ilmaraolisella vuorilautaperiaatteella, jotta rakennus on teknisesti kestävämpi ja esteettisesti rauhallisempi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

03.12.2012

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Ulkosaaret, Lauttasaaren kylän 414 tila RN:o 3)
- 2 Asemapiirros (Ulkosaaret, Lauttasaaren kylän 414 tila RN:o 3)
- 3 Havainnekuvat
- 4 Hakijan alustavat suunnitelmat
- 5 Museoviraston lausunto 31.10.2012
- 6 Muistutus 16.10.2012
- 7 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 14.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Museovirasto

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Liite 2

Liite 5

Liite 6

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Rysäkarin linnake Oy:n poikkeamishakemuksesta seuraavan puoltavan lausunnon:

Rysäkarin linnake Oy pyytää (10.9.2012) poikkeamislupaa 53. kaupunginosan (Ulkosaaret) Lauttasaaren kylän 414 tilalle RN:o 2:3 tilaussaunan rakentamiseksi.

Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 53 §:n 1 momentin mukainen rakennuskielto asemakaavan laatimista varten. Rannalle voidaan rakentaa poikkeamispäätöksin mikäli maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n edellytykset täyttyvät. Hakemuksessa on kysymys poikkeamisesta rannan suunnittelutarpeesta.

Hakijan tarkoituksena on hirsirakenteisen tilaussaunan rakentaminen Rysäkarin länsirannalle. Rakennettava sauna tulee palvelemaan saaren matkailutarkoitusta. Tilaussaunan rakennusala on 93 m². Rakennuksen etäisyys suojellusta tulenvalvontatornista on 29,2 metriä luoteeseen. Sauna on suunniteltu rakennettavaksi tummanruskeaksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

petsatusta hirrestä. Saunan lisäksi saaren on tarkoitus rakentaa matkailukeskus, hotelli- ja kokous- / kongressitiloja, erillisiä yöpymismökkejä saaren koillis- ja lounaisosiin sekä kaksi henkilöstötaloa upseerirakennuksen eteläpuolelle.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että hanke on tarpeellinen Rysäkarin liiketoiminnan aloittamiselle.

Selostus

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena ja jota koskee maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momentin mukainen rakentamisrajoitus.

Rysäkarin saari on ollut puolustusvoimien omistuksessa marraskuuhun 2011, jolloin se siirtyi yksityisomistukseen. Saaren asemakaavoitus on meneillään.

Rysäkarilla on runsaasti arvokkaita sotahistoriallisia rakenteita sekä sotilaskäytön aikaista rakennuskantaa. Saari kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin (RKY), perusteena pääkaupunkiseudun I. maailmansodan linnoitteet.

Alueelle laaditaan matkailutarkoitukseen asemakaava, jossa myös sotahistorialliset rakenteet ja sotilaskäytön aikaisen rakennuskannan suojele otetaan huomioon. Saari tulee palvelemaan yksityisiä asiakkaita, eikä tule vaikuttamaan saariston yleiseen virkistyskäyttöön.

Saadut lausunnot ja viranomaisneuvottelut

Museovirasto puoltaa lausunnossaan 30.10.2012 hakemusta. Rysäkari on entinen linnoitussaari ja merkittävä kulttuuriympäristö. Tilaussaunan rakentamisella ei ole vaikutusta saaren arkeologiseen kulttuuriperintöön ja sotahistoriallisiin kohteisiin. Myös linnoitussaaren historiallisen rakentamistavan ja muiden ominaispiirteiden perusteella tilaussaunan toteuttaminen ajateltuun paikkaan on mahdollinen Rysäkarin vaalimisen tavoitteiden ja edellytysten kannalta.

Rakennusvalvontavirasto on kommentoinut rakennuksen sijoittamisesta ja julkisivuista 27.8.2012. Tilaussaunan sijoittaminen herkkään saaristomaisemaan vaatisi hieman enemmän tietoja. Saunan sijainnista tarvitaan tarkempi valokuva, johon rakennus on istutettu. Lisäksi rakennus tulisi kiinnittää mitalla esimerkiksi tulenjohtotorniin ja sen etäisyys merestä tulisi myös ilmoittaa. Rakennuksen sijaintia pitäisi myös voida arvioida suhteessa armeijan vanhoihin kivisaunan raunioihin. Saunan sijoittaminen saaren länsirannalle altistaa rakenteet

syysmyrskyjen aikaan merkittävälle kosteusrasitukselle. Hirsirakenne läpäisee vettä rankoissa meriolosuhteissa. Jos sauna rakennettaisiin ilman ulkonurkkia hirsirakenteisena ja julkisivut verhoiltaisiin ilmarako vuorilautaperiaatteella, rakennus olisi teknisesti kestävämpi ja esteettisesti rauhallisempi.

Hanketta on esitelty Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 13.9.2012 ja 9.10.2012.

Osallisten kuuleminen

Poikkeamishakemuksesta on tiedotettu kuulutuksella Helsingin sanomissa, Hufvudstadsbladetissa, Helsingin Uutisissa ja Metrolehdessä 15.10.2012 sekä ilmoituksella kaupungin ilmoitustaululla 15.10.–24.10.2012. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia saatiin 1 kpl.

Muistuttaja vastustaa hanketta, koska tilaussauna ei valokuvien perusteella sovi paikkaansa. Metsiköstä täysin esiin pistävänä se hallitsee alueen maisemaa ja kuvainnollisesti "peittää" tulenjohtotornin. Sauna on rakennettava linnoitusrakennelmien tapaan piiloon esimerkiksi saaren keskiosaan. Lisäksi saaren lounaisnurkkaan suunnitellut yöpymismökit eivät sovellu rannikkotykkiasemien pääampumasuunnan eteen. Kokonaisuutena Rysäkari on suunnitelmassa lähestyttävä niin, että sen nykyinen peitteinen asu ja ranta säilyvät mahdollisimman luonnonmukaisina ja linnoitusrakennelmat ja niiden vaikutusala pysyvät entisenkaltaisina.

Muistutus on esityslistan liitteenä 6.

Lausunto

Kaupunginhallitus toteaa, että poikkeamishakemuksessa ratkaistaan saunan rakennuspaikka ja rakennusvalvontavirasto tulee ohjaamaan rakennuksen jatkosuunnittelua. Asemakaavassa tullaan ottamaan huomioon saaren kokonaisuus ja rakennusten sijoittelu etenkin ranta-alueilla.

Kaupunginhallitus puoltaa saunan sijoittamista ehdotetulle paikalle. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla meren rannalla. Hankkeelta edellytetään sopivuutta maisemaan ja korkeaa arkkitehtonista laatutasoa rakennuksen toimiessa tärkeänä lähtökohtana alueen muiden rakennusten suunnittelussa. Korkeita sokkeleita ja kallion louhintaa on vältettävä. Poikkeamisen erityinen syy on elinkeinostrategian mukainen elinkeinotoiminnan kehittäminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä

vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, mikäli rakentamisessa noudatetaan jäljempänä mainittuja ehtoja. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Kaupunginhallitus puoltaa hakemusta edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan seuraavia ehtoja:

- Hankkeelta edellytetään sopivuutta maisemaan ja korkeaa arkkitehtonista laatutasoa rakennuksen toimiessa tärkeänä lähtökohtana alueen muiden rakennusten suunnittelussa.
- Korkeita sokkeleita ja kallion louhintaa tulee välttää.
- Sauna tulee rakentaa ilman ulkonurkkia hirsirakenteisena ja julkisivut verhoiltuna ilmaraolisella vuorilautaperiaatteella, jotta rakennus on teknisesti kestävämpi ja esteettisesti rauhallisempi.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulleen lain 1257/2010 (Laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) mukaan poikkeuksen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki. Tämän vuoksi kaupunginhallitus antaa kyseisestä hakemuksesta lausunnon Uudenmaan ELY-keskukselle, jolla on toimivalta poikkeamisen ratkaisussa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa lausunnossaan 14.11.2012 hakemusta edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan päätösehdotuksessa mainittuja ehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristökartta (Ulkosaaret, Lauttasaaren kylän 414 tila RN:o 3)
- 2 Asemapiirros (Ulkosaaret, Lauttasaaren kylän 414 tila RN:o 3)
- 3 Havainnekuvat
- 4 Hakijan alustavat suunnitelmat
- 5 Museoviraston lausunto 31.10.2012
- 6 Muistutus 16.10.2012
- 7 Kaupunkisuunnitteluviraston lausunto 14.11.2012

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Museovirasto

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Liite 2

Liite 5

Liite 6

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Rakennusvalvontavirasto

§ 1368

Kannanotto kahteen muistutukseen Laajasalon keskuksen (uusi kauppakeskus) asemakaava-asiassa (nro 11743)

HEL 2012-015311 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa jäljempänä esityslistalta ilmenevän, kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisen kannanoton kaupungin perusteltuna kannanottona muistutuksiin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Esteelliset: Arto Bryggare, Jan D Oker-Blom, Juha Hakola, Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Muistutukset (kannanotto)

Otteet

Ote
Muistutuksen tekijät

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa jäljempänä esityslistalta ilmenevän, kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunnon mukaisen kannanoton kaupungin perusteltuna kannanottona muistutuksiin.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 65 §:n mukaan niille muistutuksen tekijöille, jotka kaavan julkisen nähtävillä pidon aikana ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet

osoitteensa, tulee antaa kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Asia on käsitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa ennen kuin lautakunnalle oli delegoitu oikeus antaa kunnan perusteltu kannanotto. Kannanotto toimitetaan lähettämällä kaupunginhallituksen asian käsittelyä koskeva pöytäkirjanote.

***** on pyytänyt perusteltua kannanottoa. Muistutuksen tekijä on mm. sitä mieltä, että asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan vastainen. Liikennejärjestelmän muutokset tähtäävät moottoriliikenteen sujuvuuden mutta ei kevyen liikenteen edellytysten parantamiseen.

***** on pyytänyt perusteltua kannanottoa. Muistutuksen tekijä on mm. sitä mieltä, että asemakaavan muutosehdotus tulisi palauttaa uudelleen valmisteltavaksi. Ehdotus on huono sekä maankäytöllisesti että liikenteellisesti, eikä se täytä maankäyttö- ja rakennuslain 5 §:n ja 54 §:n asettamia vaatimuksia.

Asemakaavan muutosehdotuksen sisältö

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa uuden kauppakeskuksen rakentamisen. Kauppakeskus sijoittuu nykyisen ostoskeskuksen länsipuolelle Laajasalontien ja Muurahaisenpolun väliselle alueelle. Kauppakeskuksen yhteydessä varaudutaan myös uuden kirjaston tai muun julkisen lähipalveluhankkeen rakentamiseen omalle tontille korttelin eteläpäähän. Huoltoasema siirtyy jonkin verran lähteen.

Nykyisen ostoskeskuksen tonteille osoitetaan 4–7-kerroksisia asuintaloja niin, että Kiiltomadonpolun pohjoispuolella, jossa uudet asuntotontit rajoittuvat Yliskyläntien 1970-luvun kerrostaloihin, kerrosluku on neljä ja Kiiltomadonpolun eteläpuolella on 7-kerroksisia pistetaloja. Kiiltomadonpolun pohjoispuolella uudet talot ovat korkeampia kuin lähialueen tonttien pohjois-eteläsuuntaiset talot ja matalampia kuin itä-länsisuuntaiset talot.

Laajasalontielle luodaan rinnakkaiskadut paikallisliikennettä varten. Kuvernöörintie siirretään Yliskyläntien ja Koirasaarentien väliseltä osuudelta aivan Laajasalontien varteen. Kuvernöörintieltä Laajasalontielle on Yliskyläntien kohdalla varaus kaksikaistaiselle kiertoliittymälle, jolta olisi kaksisuuntainen yhteys myös Laajasalontien länsipuolelle. Kauppakeskuksen itäpuolelle rakennetaan pääosin jalankululle, pyöräilylle ja joukkoliikenteelle tarkoitettu Yliskylän puistikatu, joka liittyy turvallisesti muuhun kevyen liikenteen verkkoon. Kiiltomadonpolku säilyy itä-länsisuuntaisena kevyen liikenteen raittina. Reposalmentien sillan pohjoisreunalle rakennetaan kevyen liikenteen väylä.

Reposalmentien eteläpuolelle suunnitellaan Laajasalontien ja Isosaarentien välisen korttelin 49029 itärajalle pitkä pääosin 5-kerroksinen asuinrakennus ja Isosaarentien puolelle 2–3-kerroksisia kaupunkivilla-tyyppisiä asuintaloja. Laajasalontien itäpuolella, johon uuden Kuvernöörintien linjauksen myötä tulee täyttöä, korttelia 49036 laajennetaan ja uudelle tontille saa rakentaa 2–3-kerroksisia rinnetaloja.

Kirkon autopaikat ovat uudessa korttelissa 49039, jonka yhteyteen suunnitellaan myös taksiasemaa. Uusi yleinen pysäköintialue tulee Reposalmentien ja Holmanmoisionpolun välille.

Mitoitus

Alueen pinta-ala on 145 172 m². Uudessa kauppakeskuskorttelissa varsinaisten liiketilojen kerrosala on 10 000 m², huoltoaseman kerrosala on 400 m² ja lähipalveluja varten varataan 2 000 m² kerrosalaa. Korttelissa 49018 nykyisille ostoskeskustonteille osoitetaan asuntokerrosalaa yhteensä 17 600 m², jonka lisäksi saa rakentaa palvelu-, työ- ja liiketilaa enintään 10 %. Purettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on runsaat 8 000 m². Voimassa olevassa asemakaavassa yhteenlaskettu kerrosala tällä alueella on 8 380 m².

Reposalmentien eteläpuolella uusien asuntotonttien yhteenlaskettu kerrosala on 14 300 m². Nykyisessä asemakaavassa on tonteilla 49029/1, 3 ja 4 yhteensä 2 139 m² kerrosalaa, joka on valtaosaltaan toteuttamatta. Purettavaksi tulisi yksi kaupungin omistama omakotitalo, n. 100 m² kerrosalaa.

Muistutusten keskeinen sisältö

***** pitää (25.2.2008) muutosehdotusta mm. yleiskaavan vastaisena, koska yleiskaavassa ei varauduta ostoskeskuksen siirtoon eikä kerrostalovaltaiseen alueeseen Isosaarentielle. Liikennejärjestelmän muutokset tähtäävät moottoriliikenteen sujuvuuden mutta ei kevyen liikenteen edellytysten parantamiseen. Moottoriliikenteen haittoja ei ole tarkasteltu kokonaisvaltaisesti, eikä taloudellisuudesta ole huolehdittu. Miksi luovuttiin Reposalmentien sillan alittavasta rampista, joka olisi hoitanut kauppakeskuksen liikenteen risteämättä kevyen liikenteen kanssa? Miksei tutkittu muita sijoituspaikkoja ostoskeskukselle? Väitteet kiertoliittymien turvallisuudesta eivät perustu tutkimuksiin. Miten huolehditaan, että kaavaselostuksessa luvattu autoliikenteen sujuvuus ja kevyen liikenteen turvallisuus toteutuvat? Sisäisten pääyhteyksien kuten Kiiltomadonpolun tarkastelu on jäänyt tekemättä. Miksi suunnittelija kutsuu Koirasaarentietä pääraitiksi vaikka se on seuturaitti? Miksi nykyinen Kuvernöörintien ajoliikenne on katkaistu Reposalmentien eteläpuolella mutta ei Isosaarentien ajoliikenne?

Alikulku Laajasalontien ja Koirasaarentien risteyksessä ei paranna kevyen liikenteen edellytyksiä, vaan pyöräilyn päävirta kääntyy Koirasaarentieltä Isosaarentielle. Miksi suunnittelija uskoo pyöräilijöiden kiertävän Kuvernöörintieltä Muurahaisenpolun kautta, mitä etua siitä olisi? Millä perusteella Laajasalontien liikenteen päästöjä on arvioitu? Isosaarentien ja nykyisen Kuvernöörintien liikennemäärien laskelmat puuttuvat. Ilmansaasteiden leviämistä ei ole mallinnettu kallion ja korttelin 49029 kerrostalon muodostamassa katukuilussa. Miksi korttelin 49029 kerrostalossa ei ole rajoitettu makuu- tai oleskelutilojen sijoittamista Laajasalontien puolelle, ja miksi sijaintinsa puolesta lapsiperheille ihanteellisessa paikassa on luovuttu asuntojen 75 m²:n keskikokovaatimuksesta? Kaavaehdotus on maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Muistutus on kokonaisuudessaan esityslistan liitteenä.

Vastine

Yleiskaavassa keskustatoimintojen ja muiden alueiden rajaukset ovat ohjaavia ja täsmentyvät asemakaavassa. Yleiskaavassa pientalovaltaiseksi merkitty Isosaarentien kortteli 49029, johon asemakaavan muutosehdotuksessa tulee Laajasalontien varteen kerrostalo, ja yleiskaavassa kerrostalovaltaiseksi merkitty Laajasalontien itäpuolen kortteli 49036, joka toteutetaan pientalovaltaisena, kompensoivat toisiaan.

Autoliikenteen sujuvuus ei heikennä kevyen liikenteen olosuhteita. Yliskylän puistokadun raitti (nykyinen Muurahaisenpolku) ja Eteläinen Kuvernöörinkuja muodostavat rauhallisen ja viihtyisän reitin, joka on yhteydessä Koirasaarentiehen Laajasalontien alikulun kautta. Tämä reitti johtaa suoraan kunnallisiin palveluihin kuten ala-asteen koululle, kirjastoon ja yläasteen koululle. Raskain kohta pyörällä on Koirasaarentietä pitkin länteen, jossa on 80 m:n matkalla n. 5–7 %:n nousu.

Kiiltomadonpolun osalta tilanne huononee pyöräilijän kannalta nykyisestä. Pyörän joutuu joko taluttamaan loivien ulkoportaiden luiskaa pitkin tai kuljettamaan ympäri vuorokauden auki olevassa hississä, koska riittävää tilaa nykyvaatimusten mukaiselle loivalle rampille ei pystytä järjestämään, ellei siihen käytetä koko Haltiamännyn toria. Kokonaistilanteen kannalta esitettyä ratkaisua on pidetty selvästi parempana.

Koirasaarentie on Helsingin pyörätieverkossa luokiteltu pääraitiksi. Pääkaupunkiseudun pääraitit muodostavat yhdessä seutureitistön. Koirasaarentien suunnalta johtaa kolme pyörätietä Laajasalon keskusta. Pyöräilijät voivat valita itselleen sopivimman reitin: kenelle tasaisempi maasto on tärkeä, kenelle risteämättömyys

ajoneuvoliikenteen kanssa. Eteläiseltä Kuvernöörinkujalta Yliskylän puistokadun kautta ajaminen johtaa Laajasalon keskusta, on viihtyisiä ja sillä on jatkuvuutta. Kauppakeskuksen länsipuolella pyöräily on mahdollista Kuvernöörintien ajoradalla.

Isosaarentielle rakennetaan myös länsireunalle pyörätie ja kadun ylityspaikkoihin tulee ajoneuvoliikenteelle hidasteet. Laajasalontien pohjoinen kiertoliittymä vähentää autoliikennettä Reposalmentien kautta. Reposalmentien sillan alittavasta rampista luovuttiin, koska tarkempi suunnittelu osoitti, että Kuvernöörintie olisi risteävän liikenteen takia tullut ruuhkautumisalttiiksi ja koska olisi jouduttu kääntymään liian jyrkästi ja ajamaan yli 8 % kaltevuudella ja mahdollisesti pysähtymään kärkikolmion taakse.

Kuvernöörintie pystytään katkaisemaan Reposalmentien eteläpuolella, koska busseille voidaan osoittaa toinen reitti. Isosaarentien osalta näin ei ole, vaan katkaisu olisi tarkoittanut luoteisen kerrostaloalueen julkisen liikenteen yhteyksien selvää huonontamista. Isosaarentien pysäkkien turvallisuus varmistetaan hidastein. Kuvernöörintien eteläosa on savikolla ja se on 7 m:n levyinen, joten keinoja liikenneturvallisuuden parantamiseksi ei olisi ollut ilman katkaisua.

Helsingissä on tutkittu, että kiertoliittymät ovat vähentäneet kaikkia onnettomuuksia alle puoleen ja henkilövahinko-onnettomuuksia noin kolmannekseen entisestä. Lisäksi tapahtuneet onnettomuudet ovat olleet aikaisempaa lievempiä. Tulos on sopusoinnussa muualla Euroopassa laajemmalla aineistolla saatuihin kokemuksiin.

Uudelle kauppakeskukselle ei ole vaihtoehtoisia paikkoja Laajasalon keskiosissa julkisten palvelujen läheisyydessä. Laajasalontien kattamista pidettiin epärealistisena (ks. seuraava vastine) ja uuden kauppakeskuksen rakentaminen nykyisen ostoskeskuksen tonteille olisi tarkoittanut vuosia ilman kaupallisia palveluja.

Laajasalontien liikenteen päästöjä on arvioitu suurimman ennusteliikennemäärän, Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) suositusten ja käytettävissä olevien ilmanlaatu-tietojen avulla. Tehdyllä arvioinnilla on saatu riittävä käsitys hyväksyttävän ilmanlaadun edellyttämästä suunnitteluratkaisusta. Kaavaehdotuksen mahdollistama rakentaminen ei tule muodostamaan katukuilumaista ympäristöä, vaan Laajasalontien ympäristöä voidaan pitää myös jatkossa tuulettumisen kannalta avoimena. Hyväksyttävä sisäilmanlaatu on varmistettu kaavassa edellyttämällä kortteliin 49029 suodattimilla varustettua tuloilmanottoa rakennusten niiltä sivuilta, joilla ei ole ääneneristävyysvaatimuksia. Lisäksi kaavassa on annettu muita ympäristöhäiriöitä koskevia määräyksiä, joilla luodaan edellytykset hyväksyttävälle asuinolosuhteille. Myös asuinkorttelien ulko-

oleskelualueet sijaitsevat ympäristöhäiriöiltä suojassa. Korttelin 49029 kerrostalossa on haluttu jättää mahdollisuuksia erilaisille suunnitteluratkaisuille, esimerkiksi sivukäytävatalolle, eikä 75 m²:n keskikokomääräystä siksi ole ulotettu koskemaan tätä taloa.

Asemakaavan muutoksella luodaan edellytykset turvalliselle, terveelliselle ja viihtyisälle elin- ja toimintaympäristölle, palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Muutosehdotus on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen.

***** esittää (25.2.2008) mm., että kaavanmuutosehdotus palautetaan uudestaan valmisteltavaksi. Ehdotus on huono sekä maankäytöllisesti että liikenteellisesti, eikä se täytä maankäyttö- ja rakennuslain 5 §:n ja 54 §:n asettamia vaatimuksia. Uudisrakentaminen on toteutettu ahtaaksi ja epäviihtyisäksi sekä liikennejärjestelyt lyhytnäköisen monimutkaisiksi. Uusi ostoskeskus tulisi sijoittaa nykyisen Laajasalontien kohdalle niin, että moottoritie olisi osittain sijoitettuna tunneliin ja liikerakennukset kannelle. Näin yhdistettäisiin Laajasalon keskuksen itäpuolinen ja länsipuolinen osa paremmin toisiinsa. Kannella liike- ym. tiloja olisi mahdollista rakentaa monipuolisemmin ja tarvittaessa paljon enemmän. Kuvernöörintie säilyisi ennallaan, ja sen ja Muurahaisenpolun välinen alue voitaisiin varata asuntorakentamiseen, jonka volyymi kasvaisi. Kauppakeskuksen paikoitus ja huolto tapahtuisi Laajasalontien tunnelitasolla moottoritien molemmiin puolin. Kansitasolla olisi kaksisuuntaiset kadut ja kadunvarsipysäköinti. Myös kauppakeskuksen katolla voisi olla pysäköintiä. Kansiratkaisu antaisi huomattavasti enemmän mahdollisuuksia paikallisen liikenteen järjestelyihin ja reittivalintoihin. Muistutuksen tekijä on esittänyt aluearkkitehdille suunnitelman kansijärjestelystä vuonna 2001, ennen kuin uusi kauppakeskushanke oli ajankohtainen.

Vastine

Ajatus Laajasalontien kattamisesta ja rakentamisesta kannen päälle on ollut esillä jo 1980-luvulla, jolloin Teknillisen korkeakoulun arkkitehtiosastolla laadittiin suunnitelmia Laajasalon keskustan eheyttämiseksi. Myöhemminkin asiasta on keskusteltu. Ajatusta on kuitenkin pidetty kustannuksiltaan epärealistisena, eikä katettu pitkä moottorikatuosuus myöskään vastaa Laajasalon väljää ilmettä. Kauppakeskuksen sijoittamista Laajasalontien päälle on sivuttu myös keskuksen nykyisen suunnitteluprosessin alkuvaiheessa. Kattamiseen perustuvan hankkeen toteuttaminen todettiin kuitenkin huomattavan kalliiksi ja sen hyödyt kyseenalaisiksi. Esimerkiksi kauppakeskuksen pysäköinnille ei ole löydettävissä toimivaa ja kaupunkikuvallisesti tyydyttävää ratkaisua. Muistutuksessa esitetty ajatus pysäköinnistä ja huollosta tunnelitasolla moottoritien kummallakin puolella ei olisi

kyseisen tilan puitteissa toteutettavissa. Taloudellisen epärealistisuuden ja ratkaisemattomien liikenneteknisten ongelmien lisäksi muistutuksessa esitetty järjestely tarkoittaisi Laajasalon keskuksen kaupunkirakenteen heikentämistä. Ehdotetut asuinkorttelit nykyisen Muurahaisenpolun ja Kuvernöörintien välissä erottaisivat julkiset rakennukset ja kauppakeskuksen toisistaan.

Muutosehdotuksella luodaan edellytyksiä Laajasalon keskuksen toimivuudelle ja edistetään alueen kaupallisten palvelujen säilymistä ja kehittymistä. Liikenneverkossa otetaan huomioon Kruunuvuorenrannan rakentamisen vaikutukset. Muutosehdotus on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 5 §:n ja 54 §:n periaatteita noudattaen.

Esittelijällä ei ole lisättävää kaupunkisuunnittelulautakunnan vastineisiin (29.5.2008) muistutusten johdosta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

1 Muistutukset (kannanotto)

Otteet

Ote
Muistutuksen tekijät

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1333

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2012-015311 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2012 Pöydälle

Esteelliset: Arto Bryggare, Elina Moisio, Jan D Oker-Blom, Tatu
Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

§ 1369

Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi: Sinebrychoffin puiston tornin vuokraus helsinkiläisille järjestöille ym.

HEL 2011-004737 T 10 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Kimmo Helistö: Ponsivastaus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että tutkitaan miten Sinebrychoffin puiston torni voidaan vuokrata kahvilakäyttöön tai muuhun julkiseen toimintaan siten, että toiminnan mahdollistavat kunnostustoimenpiteet suorittaa vuokralainen ja kaupunki vastaa muista kiinteistön omistajalle kuuluvista velvoitteista.

Kannattajat: Jan D Oker-Blom

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Ponsivastaus palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että tutkitaan miten Sinebrychoffin puiston torni voidaan vuokrata kahvilakäyttöön tai muuhun julkiseen toimintaan siten, että toiminnan mahdollistavat kunnostustoimenpiteet suorittaa vuokralainen ja kaupunki vastaa muista kiinteistön omistajalle kuuluvista velvoitteista.

Jaa-äännet: 6

Juha Hakola, Timo Kontio, Osku Pajamäki, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Annika Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Arto Bryggare

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 8 - 6.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 11.5.2011 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle (Laura Kolbe) sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

Käsitellessään 11.5.2011 VT Laura Kolben ja 10 muun valtuutetun aloitetta Sinebrychoffin puiston rauhoittamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta vuokrata Sinebrychoffin puiston torni helsinkiläisille kansalais- tai muulle vastaavalle järjestölle/yhdistykselle tai oppilaitokselle kunnostusvelvollisuutta vastaan." (Laura Kolbe, äänin 66-0)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että puiston rauhoittamista koskevan aloitteen johdosta oli ryhdytty useisiin aloitteen tarkoitusta tukeviin toimiin. Rakennuksen osalta todettiin tuolloin kuitenkin, että sen monipuolisen käytön esteenä on puuttuva viemäröinti ja vesihuolto.

Kiinteistöviraston tilakeskus, joka vastaa rakennuksen kunnosta ja sen kuluista ja tuotoista, on vielä tutkinut mainitun kohteen tilannetta ja on todennut selvityksissään, että paikalla massiivisena muurattuna rakenteena tehty kohde on vaikeasti hyödynnettävissä.

Torniin tulee valovirtaa valaistusta varten, mutta mitään muuta tekniikkaa ei ole käytettävissä. Vesitekniikan liittymäjohtojen ja

liittymismaksujen kustannukset nousisivat arviolta yhteensä tasoon 35 000 - 40 000 euroa. Tämän lisäksi tulisivat muut tehtävät muutokset, esimerkiksi WC ja pienoiskeittiö tehden yhteensä minimissään 15 000 euroa. Käytännössä kaikki toiminta edellyttää vettä ja viemäriä.

Torni on tällä hetkellä vuokrattu paikalliselle päiväkodille tarpeelliseksi kylmäksi varastoksi ja on esittelijän mielestä nykykunnossaan tarkoituksenmukaisessa käytössä.

Kaupungin tilakeskus voi vuokrata erilaisia tiloja ulkopuolisille markkinahintaan tai vähintään kustannuksia vastaavaan hintaan, mutta ei subventoida toimijaa. Tässä tapauksessa tornin vuokrahinta nousisi varsin korkeaksi, eikä tilalle siihen kustannustasoon olisi ottajaa. Pääsääntöisesti tilakeskus pyrkii aina vuokraamaan tyhjästä erityistilat, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja kaupungin kannalta tarkoituksenmukaista.

Yleisten töiden lautakunta tosin ilmoittaa lausunnossaan kannattavansa tornin vuokraamista aktiiviseen, puiston rauhallista käyttöä tukevaan toimintaan, mutta toteaa samalla, että kiinteistövirasto vastaa jatkossakin tornin käytöstä ja ylläpidosta sekä vuokrauksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolben toivomusponsi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1334

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2011-004737 T 10 01 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 29.11.2011 § 659

HEL 2011-004737 T 10 01 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta kannattaa tornin vuokraamista aktiiviseen, puiston rauhallista käyttöä tukevaan toimintaan. Kiinteistövirasto vastaa jatkossakin tornin käytöstä ja ylläpidosta sekä vuokrauksesta.

Sinebrychoffin puiston häiriöitä on saatu aktiivisilla toimilla vähenemään huomattavasti vuoden 2011 aikana. Jotta myönteinen kehitys jatkuisi, yleisten töiden lautakunta toivoo torniin toimintaa, joka tukee puiston rauhallista käyttöä. Tällaista toimintaa on esimerkiksi leikki-, käsityöpaja-, kahvila-kioski-, näyttely- tai kaikille asukkaille suunnattu avoin toiminta. Rakennusvirasto tekee mielellään yhteistyötä muiden virastojen kanssa, kun torniin sopivaa toimintaa kartoitetaan. Kiinteistövirasto on vuokrannut tornin paikalliselle päiväkodille varastoksi. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että tilakeskuksen tulisi etsiä tornille uusi vuokralainen, joka hyödyntää sen lausunnon mukaisessa käyttötarkoituksessa.

Tornin käytön ja kunnostamisen osalta on syytä olla yhteydessä myös kaupunginmuseoon.

Käsittely

29.11.2011 Ehdotuksen mukaan

Osmo Torvinen: Muutetaan päätösehdotuksen kolmannen kappaleen kolmas virke seuraavaan muotoon: "Tällaista toimintaa on esimerkiksi leikki-, käsityöpaja-, kahvila-kioski-, näyttely- tai kaikille asukkaille suunnattu avoin toiminta."

Lisätään päätösehdotuksen kolmannen kappaleen loppuun seuraava uusi virke: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että tilakeskuksen tulisi etsiä tornille uusi vuokralainen, joka hyödyntää sen lausunnon mukaisessa käyttötarkoituksessa."

Lisätään päätösehdotuksen uudeksi viimeiseksi kappaleeksi seuraava: "Tornin käytön ja kunnostamisen osalta on syytä olla yhteydessä myös kaupunginmuseoon."

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 20.10.2011 § 498

HEL 2011-004737 T 10 01 03

Päätös

Kiinteistölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kiinteistöviraston tilakeskus on tutkinut mainitun kohteen tilannetta ja on todennut selvityksissään, että paikalla massiivisena muurattuna rakenteena tehty kohde on vaikeasti hyödynnettävissä. Torniin tulee valovirtaa valaistusta varten. Mitään muuta tekniikkaa ei ole käytettävissä. Vesitekniikan liittymäjohdot ja liittymismaksut ovat yhteensä tasoa 35 000 - 40 000 euroa. Tämän lisäksi tulisivat muut tehtävät muutokset, esimerkiksi WC ja pienoiskeittiö, tehden yhteensä minimissään 15 000 euroa. Käytännössä kaikki toiminta edellyttää vettä ja viemäriä.

Torni on tällä hetkellä vuokrattu paikalliselle päiväkodille varastoksi, ja on lautakunnan mielestä tarkoituksenmukaisessa käytössä.

Tilakeskus voi vuokrata erilaisia tiloja todelliseen oikeaan hintaan mutta ei voi subventoida toimijaa. Tässä tapauksessa tornin vuokrahinta nousisi varsin kovaksi, ja siihen kustannustasoon ei tilalle ole ottajaa. Pääsääntöisesti tilakeskus pyrkii aina vuokraamaan tyhjästä erityistilat, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja kaupungin kannalta tarkoituksenmukaista.

Käsittely

20.10.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti lausuntoehdotuksensa kolmatta kappaletta lisäämällä siihen uuden viimeisen virkkeen.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Markku Metsäranta, toimitilapäällikkö, puhelin: 310 40369
markku.metsaranta(a)hel.fi

§ 1370

Maankäyttösopimukset Laajasalon Liikekeskus Oy:n ja Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa (tontit 49018/6, 9, 10 ja 12)

HEL 2012-011117 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49018 tonttien nrot 9 ja 10 sekä 6 määräalan omistajan Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa liitteen 1 mukaisen sopimuksen ja tontin nro 12 omistajan Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa liitteen 2 mukaisen sopimuksen sekä niihin mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Käsittely

Esteelliset: Arto Bryggare, Jan D Oker-Blom, Juha Hakola, Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus, Laajasalon Liikekeskus Oy
- 2 Sopimus, Laajasalon Ostostori Oy
- 3 Asemakaavakartta nro 10074
- 4 Kaavamuutuskartta nro 11743

Otteet

Ote
Laajasalon Liikekeskus Oy

Laajasalon Ostostori Oy

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49018 tonttien nrot 9 ja 10 sekä 6 määräalan omistajan Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa

liitteen 1 mukaisen sopimuksen ja tontin nro 12 omistajan Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa liitteen 2 mukaisen sopimuksen sekä niihin mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Tiivistelmä

Laajasalon Liikekeskus Oy:n ja Laajasalon Ostostori Oy:n omistamille Laajasalon ostoskeskuksen tonteille on laadittu asemakaavan muutosehdotus, joka mahdollistaa sen, että voimassa olevan asemakaavan mukaiset nykyisen ostoskeskuksen liike- ja toimistorakennusten (K) ja autopaikkojen korttelialueet (LPA) muutetaan asuinrakennusten korttelialueeksi (AK).

Kaavamuutoksesta seuraa tonttien omistajille merkittävää hyötyä, ja maapoliittiset neuvottelut on käyty tonttien omistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti.

Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jossa yhtiö suorittaisi kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 1 474 902 euroa ja Laajasalon Ostostori Oy 224 518 euroa. Korvaukset suoritetaan pääosin rahana sekä luovuttamalla pieniä maa-alueita katuun ja pysäköintitonttiin.

Esittelijä

Nykyinen asemakaava

Laajasalon Yliskylän ostoskeskuksen alueen tontit ovat nykyisen asemakaavan mukaan liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), yhteensä 7 460 k-m²) ja autopaikkojen korttelialuetta (LPA).

Näille Laajasalon Liikekeskus Oy:n ja Laajasalon Ostostori Oy:n omistamille Laajasalon ostoskeskuksen tonteille on laadittu asemakaavan muutosehdotus, jossa nykyisen ostoskeskuksen tilalle suunnitellaan asuinkerrostaloja.

Asemakaavan muutosehdotus

Kaavamuutoksen tavoitteena on mm. Laajasalon keskuksen kaupallisten palvelujen kehittäminen ja uusien mahdollisuuksien hakeminen asuntorakentamiselle.

Kaavamuutoksen mukaan vanhan ostoskeskuksen tilalle rakennetaan asuntoja ja uudelle kauppakeskukselle muodostetaan viereen uusi tontti. Vanha ostoskeskus puretaan sen jälkeen, kun uusi on valmistunut.

Laajasalon Liikekeskus Oy:n omistamat tontit 49018/10 (K) ja 9 (LPA) muutetaan asuinrakennusten korttelialueeksi (AK). Tontilla on rakennusalat neljä- ja seitsemänkerroksisille asuintaloille, joiden rakennusoikeus on yhteensä 13 100 k-m². Tontin autopaikat sijoittuvat rakennusten ja pihan alle.

Laajasalon Ostostori Oy:n omistama tontti 49018/12 (K) muutetaan myös asuinrakennusten korttelialueeksi (AK). Tontilla on rakennusalat neljä- ja seitsemänkerroksisille asuintaloille, joiden rakennusoikeus on yhteensä 4 100 k-m². Tontin autopaikoista saa 12 sijoittaa pysäköintitontille 49018/15, loput autopaikoista, 31 paikkaa, on toteutettava rakennuksen tai ma-merkityn pihan osan alle.

Kartat nykyisestä asemakaavasta ja ehdotetusta asemakaavamuutoksesta ovat liitteinä 3 ja 4.

Pysäköintitontti 49018/15

Aikaisemmin vahvistuneessa asemakaavan muutoksessa 11694 (tullut voimaan 14.3.2008) on muodostettu pysäköintitontti 49018/15, jonka alue on Laajasalon Ostostori Oy:n, Laajasalon Liikekeskus Oy ja kaupungin omistuksessa.

Asemakaavassa autopaikkatontille on osoitettu Laajasalon Ostostorin Oy:n omistaman tontin lisäksi yksityisomistuksessa olevien asuntotonttien 49018/11 ja 49018/14 autopaikkoja sekä kaupungin omistuksessa olevan asuntotontin 49027/11 autopaikkoja.

Pysäköintitontin rekisteröintiedellytysten aikaansaamiseksi neuvotteluissa on sovittu, että yhtiöt luovuttavat pysäköintitontista omistamansa osat kaupungille.

Korttelin tonttien arvot nousevat

Kaavamuutoksesta seuraa nykyisen ostoskeskuksen tonttien omistajille merkittävää hyötyä, ja maapoliittiset neuvottelut on käyty tonttien omistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti. Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä olevat sopimusehdotukset.

Sopimukset

Rahasuoritukset ja luovutettavat maa-alueet

Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa esitetään solmittavaksi kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiö suorittaisi kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta yhteensä 1 474 902 euroa, mistä rahasuorituksena 1 395 000 euroa ja

luovuttamalla maa-alueita katuun ja pysäköintitonttiin 79 902 euron arvosta.

Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa esitetään solmittavaksi kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiö suorittaisi kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta yhteensä 224 518 euroa, mistä rahasuorituksena 210 000 euroa ja luovuttamalla maa-aluetta pysäköintitonttiin 14 518 euron arvosta.

Rahakorvauksia korotettaisiin niiden nykyarvon säilyttämiseksi sopimusten allekirjoittamishetkestä maksupäivään saakka kolmella prosentilla vuodessa.

Maksuaikataulu

Korvaukset tulisi maksaa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kaavamuutoksen mukaiselle rakentamiselle on saatu lainvoimainen rakennuslupa taikka viimeistään kymmenen (10) vuoden kuluessa kaavamuutoksen lainvoimaisuudesta. Kiinteistövirasto voi pätevästä syystä myöntää lykkäystä määräaikaan.

Mikäli rakennuslupia haetaan rakentamisvaiheittain ja lainvoimainen rakennuslupa koskee vain osaa tonttien alueelle osoitetusta rakennusoikeudesta, määräytyy maksu rakennuslupakohtaisesti lainvoimaiseksi tulleen rakennusluvun sisältämän rakennusoikeuden (k-m²) ja koko tonttien alueelle osoitetun rakennusoikeuden (k-m²) mukaisessa suhteessa.

Velvoite vuokra-asuntojen rakentamiseen

Laajasalon Liikekeskus Oy sitoutuisi toteuttamaan tai luovuttamaan toteutettavaksi kaavamuutoksen mukaisen tontin 49018/16 länsilaidalle osoitetun rakennusoikeudeltaan 5 100 k-m²:n suuruisen asuinkerrostalon valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä katsoo, että sopimukset ovat kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukaisia, ja puoltaa niiden hyväksymistä. Sopimus Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa tukee myös asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman täytäntöönpanoa.

Ehdotus on kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kaj/10

timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sopimus, Laajasalon Liikekeskus Oy
- 2 Sopimus, Laajasalon Ostostori Oy
- 3 Asemakaavakartta nro 10074
- 4 Kaavamuutoskartta nro 11743

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Laajasalon Liikekeskus Oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Liite 1
Laajasalon Ostostori Oy	Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus Liite 2

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.11.2012 § 1335

Pöydälle 26.11.2012

HEL 2012-011117 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.11.2012 Pöydälle

Esteelliset: Arto Bryggare, Elina Moisio, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki

12.11.2012 Pöydälle

05.11.2012 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kaj/10

timo.harmala(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 23.08.2012 § 451

HEL 2012-011117 T 10 01 00

Kiinteistökartta J3 T4, Yliskyläntie 3

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään 49. kaupunginosan (Laajasalo) korttelin nro 49018 tonttien nrot 9 ja 10 sekä 6 määräalan omistajan Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa liitteen nro 5 mukainen sopimus ja tontin nro 12 omistajan Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa liitteen nro 6 mukainen sopimus sekä niihin mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

Lautakunta toteaa, että Laajasalon keskuksen asemakaavan muutosehdotus nro 11743 mahdollistaa sen, että voimassa olevan asemakaavan mukaiset nykyisen ostoskeskuksen liike- ja toimistorakennusten (K) ja autopaikkojen korttelialueet (LPA) muutetaan asuinrakennusten korttelialueeksi (AK).

Kaavamuutoksesta seuraa tonttien omistajina oleville kahdelle ostoskeskusyhtiölle merkittävää hyötyä, ja maapoliittiset neuvottelut on käyty tonttien omistajien kanssa kaupunginhallituksen 9.2.2004 tekemän päätöksen mukaisesti.

Laajasalon Liikekeskus Oy:n kanssa esitetään solmittavaksi kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiö suorittaa kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 1 474 902 euroa. Rahasuorituksena 1 395 000 euroa ja luovuttamalla maa-alueita katuun ja pysäköintitonttiin 79 902 euron arvosta.

Laajasalon Ostostori Oy:n kanssa esitetään solmittavaksi kaavamuutoksen johdosta sopimus, jossa yhtiö suorittaa kaupungille osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin korvausta 224 518 euroa. Rahasuorituksena 210 000 euroa ja luovuttamalla pysäköintitonttiin maa-aluetta 14 518 euron arvosta.

(MA149-2, MA149-3)

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi
Merja Mäkipää, tekninen asiantuntija, puhelin: 310 36453

03.12.2012

Kaj/10

merja.makipaa(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kaj/13

§ 1371

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	21.11.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	19.11., 22.11. ja 26.11.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneenä, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten viikoilla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä:

asuntotuotantotoimikunta	21.11.2012
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	19.11., 22.11. ja 26.11.2012

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Suvi Rämö, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 74325
suvi.ramo(a)hel.fi

§ 1372

Lausunto sijaissynnytysjärjestelyitä koskevasta oikeusministeriön arviomuistiosta

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote

Oikeusministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kysymys sijaissynnytysjärjestelyjen sallimisesta on hyvin herkkä ja monitahoinen. Kiistaton lähtökohta on kuitenkin se, että ratkaisujen on oltava lapsen edun mukaisia ja moraalisesti kestäviä. Valitun toimintamallin tulisi olla myös sellainen, että sitä voidaan tehokkaasti valvoa.

Arviomuistiossa kuvatut kotimaiset ja kansainväliset esimerkit osoittavat, että sijaissynnytyksiin liittyy merkittäviä eettisiä, juridisia ja psykologisia ongelmia.

Ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen rajoituksetta aiheuttaisi merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin, loukkaisi ihmisarvoa ja voisi pahimmillaan täyttää ihmiskaupan kriteerit.

Arviomuistion mukaan ei-kaupallinen sijaissynnytys voisi olla lapsettomuuden hoitokeinona mahdollinen yksittäisissä tilanteissa, mikäli biologinen raskaus ei ole mahdollinen terveydellisistä syistä ja pariskunta haluaa geeniperimältään oman lapsen. Arviomuistiossa todetaan, että sijaissynnytys edellyttäisi erityisosaamista vaativaa moniammatillista arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tukea sekä

sijaissynnyttäjänä toimivalle naiselle että aiotuille vanhemmille ja heidän perheilleen. Ei-kaupallisen sijaissynnytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi vahvaa oikeudellista sääntelyä, minkä toteuttaminen juridisesta näkökulmasta olisi erittäin vaikeaa. Rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välille olisi haastavaa ja aina jollakin tavoin keinotekoista.

Mikäli ei-kaupallinen sijaissynnytyks sallittaisiin rajoitetusti, voidaan olettaa, että sijaissynnytyksen määrä jäisi hyvin vähäiseksi. Tästä johtuen moniammatillisen arvioinnin ja tuen edellyttämä erityisosaaminen ei pääsisi kehittymään, eikä sitä näin ollen voitaisi turvata sosiaali- ja terveydenhuollossa. Oikeudellinen sääntely ja moniammatillinen arviointi ja tukikaan eivät poista järjestelyyn liittyviä psyykkisiä ja oikeudellisia epävarmuustekijöitä erilaisissa ongelmatilanteissa.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta (ETENE) päätyi 28.9.2011 antamassaan lausunnossa arvioon, jonka mukaan joissakin yksittäisissä tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissynnytyksen avulla voisi olla eettisesti hyväksyttävää. ETENE oli pyytänyt lausuntoansa varten asiantuntijalausunnot. Niissä esitetyt mielipiteet eroavat toisistaan.

Edellä kuvattu ETENEn ehdottama menettelytapa vaikuttaa juridisesti monimutkaiselta ja käytännössä huomattavasti myös terveydenhuollon resursseja ja osaamista vaativalta. Esimerkiksi Helsingin terveyskeskuksella tällaista osaamista ei ole eikä ole tarkoituksenmukaista hankkiakaan ottaen huomioon kyseeseen tulevien tapausten todennäköisen vähälukuisuuden.

Jos sijaissynnyttäjäjärjestelyt haluttaisiin sallia, mutta vain hyvin rajoitetusti, kuten ETENEn lausunnossa esitetään, rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välillä olisi haastavaa.

Kaupunginhallitus katsoo, ettei sijaissynnytyksjärjestelyihin liittyviä ongelmia ole pystytty tyydyttävästi ratkaisemaan missään maassa. Perusterveydenhuollossa ei tule määrätä sijaissynnytykseen liittyviä velvoitteita. Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollossa määrätään jotain velvoitteita sijaissynnytykseen liittyen, tulee velvoitteiden koskea erityispalveluja tarjoavia tahoja (esim. erva), jotta riittävä asiantuntemus alalla on mahdollista turvata.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on korostettu raskausajan keskeistä merkitystä lapsen varhaisen vuorovaikutuksen ja turvallisen kiintymyssuhteen kehittymiselle. Turvallinen kiintymyssuhde luo vakaan pohjan lapsen kokonaiskehitykselle ja hyvinvoinnille. Lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen oikeutta hoivaan ja suojeluun sekä lapsen etua kaikessa päätöksenteossa.

Sijaissynnytyksen mahdollistaminen voi vaarantaa lapsen oikeuden raskauden aikaiseen hoivaan ja suojeluun sekä lapsen kykyyn muodostaa turvallisia kiintymyssuhteita.

Yhteenvedona kaupunginhallitus toteaa, että sijaissynnytysjärjestelyyn liittyy useita oikeudellisia ja eettisiä riskejä ja tulee tarkkaan harkita, voidaanko lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen lapsen etu ja mahdollisuudet terveeseen ja turvalliseen kasvuun ja kehitykseen riittävästi turvata sijaissynnytykseen liittyvällä lainsäädännöllä.

Esittelijä

Lausuntopyynnössä ilmoitettua määräaikaa on jatkettu 10.12.2012 asti.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveyslautakuntien lausuntoihin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 30.10.2012 § 352

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon.

Oikeusministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa arviomuistiossa esitetyistä kolmesta (3) sijaissynnytyksen oikeudellisesta sääntelyvaihtoehdosta sekä niiden vaikutuksista sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Sääntelyvaihtoehdot ovat;

- voimassa olevan lainsäädännön mukaisen täyskiellon jatkaminen,
- ei-kaupallisen sijaissyntytyksen salliminen rajoituksetta ja
- ei-kaupallisen sijaissyntytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa.

Otettaessa kantaa sijaissyntytykseen on ehdottomana lähtökohtana pidettävä lapsen edun toteutumista. Lisäksi on varmistettava, että ratkaisu on moraalisesti kestävä ja ihmisarvoa kunnioittava ja että sijaissyntytyksen sääntely on selkeää ja helposti valvottavissa.

Sijaissyntytyksjärjestely yhtenä lapsettomuuden hoitomuotona oli Suomessa mahdollinen ennen 1.9.2007 voimaan tullutta hedelmöityshoitolakia, joka kieltää hedelmöityshoitojen antamisen, mikäli on syytä olettaa, että lapsi aiotaan antaa ottolapseksi. Hedelmöityshoitolain voimaantuloa edeltävien 15 vuoden aikana oli Suomessa ryhdytty sijaissyntytyksjärjestelyihin noin 20 tapauksessa, joiden seurauksena on arvioitu syntyneen noin kymmenen lasta. Muistion mukaan sijaissyntytyksjärjestelyihin on liittynyt merkittäviä psyykkisiä, eettisiä ja oikeudellisia ongelmia.

Sosiaalilautakunta toteaa ei-kaupallisen sijaissyntytyksen sallimisen rajoituksetta aiheuttavan merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin, loukkaavan ihmisarvoa ja voivan pahimmillaan täyttää ihmiskaupan kriteerit.

Oikeusministeriön arviomuistion mukaan ei-kaupallinen sijaissyntytyks voisi olla lapsettomuuden hoitokeinona mahdollinen yksittäisissä tilanteissa, mikäli biologinen raskaus ei ole mahdollinen terveydellisistä syistä ja pariskunta haluaa geeniperimältään oman lapsen. Arviomuistiossa todetaan, että sijaissyntytyks edellyttäisi erityisosaamista vaativaa moniammatillista arviointia, ohjausta, neuvontaa ja tukea sekä sijaissyntyttäjänä toimivalle naiselle että aiotuille vanhemmille ja heidän perheilleen. Ei-kaupallisen sijaissyntytyksen salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi vahvaa oikeudellista sääntelyä, minkä toteuttaminen juridisesta näkökulmasta olisi erittäin vaikeaa. Rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välille olisi haastavaa ja aina jollakin tavoin keinotekoista.

Mikäli ei-kaupallinen sijaissyntytyks sallittaisiin rajoitetusti, voidaan olettaa, että sijaissyntytyks määrä jäisi hyvin vähäiseksi. Tästä johtuen moniammatillisen arvioinnin ja tuen edellyttämä erityisosaaminen ei pääsisi kehittymään, eikä sitä näin ollen voitaisi turvata sosiaali- ja terveydenhuollossa. Oikeudellinen sääntely ja moniammatillinen arviointi ja tukikaan eivät poista järjestelyyn liittyviä psyykkisiä ja oikeudellisia epävarmuustekijöitä erilaisissa ongelmatilanteissa.

Kansainvälisissä tutkimuksissa on korostettu raskausajan keskeistä merkitystä lapsen varhaisen vuorovaikutuksen ja turvallisen kiintymyssuhteen kehittymiselle. Turvallinen kiintymyssuhde luo vakaan pohjan lapsen kokonaiskehitykselle ja hyvinvoinnille. Lapsen oikeuksien sopimuksessa korostetaan lapsen oikeutta hoivaan ja suojeluun sekä lapsen etua kaikessa päätöksenteossa. Sijaissynnytyksen mahdollistaminen voi vaarantaa lapsen oikeuden raskauden aikaiseen hoivaan ja suojeluun sekä lapsen kykyyn muodostaa turvallisia kiintymyssuhteita.

Sosiaalilautakunta toteaa, että sijaissynnytyjärjestelyyn liittyy useita oikeudellisia ja eettisiä riskejä ja tulee tarkkaan harkita, voidaanko lapsen oikeuksien sopimuksen mukainen lapsen etu ja mahdollisuudet terveeseen ja turvalliseen kasvuun ja kehitykseen riittävästi turvata sijaissynnytykseen liittyvällä lainsäädännöllä.

Käsittely

30.10.2012 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jussi Tarkkanen: Esittelijän lausuntoehdotuksesta poistetaan viimeisen kappaleen viimeinen virke: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan sosiaalitoimella ei ole mahdollisuuksia turvata riittävää erityisosaamista sijaissynnytyksen arviointiin, ohjaukseen ja tukeen ottaen huomioon tapausten todennäköisen vähälukuisuuden."

Kannattaja:

Sirkku Ingervo

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Esittelijän lausuntoehdotuksesta poistetaan viimeisen kappaleen viimeinen virke: "Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan sosiaalitoimella ei ole mahdollisuuksia turvata riittävää erityisosaamista sijaissynnytyksen arviointiin, ohjaukseen ja tukeen ottaen huomioon tapausten todennäköisen vähälukuisuuden."

Jaa-äännet: 3

Gunvor Brettschneider, Tuomas Nurmela, Olli Valtonen

Ei-äännet: 6

Sirkku Ingervo, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Jussi Tarkkanen, Antti Valpas, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Jouko Kajanoja, Jaana Pelkonen

Jussi Tarkkasen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6-3, 2 tyhjää.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Maria Kahila, vs. johtava kehittämiskonsultti, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Terveyslautakunta 02.10.2012 § 247

HEL 2012-012380 T 03 00 00

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Kysymys sijaissynnytysjärjestelyjen sallimisesta on hyvin herkkä ja monitahoinen. Kiistaton lähtökohta on kuitenkin se, että ratkaisujen on oltava lapsen edun mukaisia ja moraalisesti kestäviä. Valitun toimintamallin tulisi olla myös sellainen, että sitä voidaan tehokkaasti valvoa.

Sijaissynnytysjärjestelyt yhtenä lapsettomuushoidon muotona olivat Suomessa mahdollisia ennen hedelmöityshoitolain voimaantuloa 1.9.2007. Ennen hedelmöityshoitolain säätämistä ja sijaissynnytysjärjestelyjen kieltämistä Suomessa oli 1990-luvulta lähtien ryhdytty sijaissynnyttäjäjärjestelyihin noin kahdessakymmenessä tapauksessa ja sijaissynnytysjärjestelyn avulla arvioitiin syntyneen noin kymmenen lasta. Mahdollisuutta käytettiin tuolloin siis hyvin vähän.

Voimassa olevan hedelmöityshoitolain esitöissä (HE 3/2006 vp) perustellaan sijaissynnytysjärjestelyjen estämistä tähän liittyvillä periaatteellisilla ja käytännön ongelmilla:

Sijaissynnytyksen salliminen voisi saattaa sellaisen henkilön vaikeaan asemaan, jota pyydetään toimimaan sijaissynnyttäjänä. Jos kysyjä on läheinen, kieltäytyminen voi olla vaikeaa. Raskauteen ja synnytykseen liittyy aina terveydellisiä riskejä ja sijaissynnyttäjäjärjestelyihin saattaa liittyä tavallista suurempi synnytyksmasennuksen riski. Jos sijaissynnyttäjänä taas käytettäisiin muuta kuin parille läheistä naista, järjestelyn salliminen saattaisi luoda merkittävän kaupallisen ja taloudellisen hyväksikäytön riskin. Järjestelyn aikana osapuolten tahto saattaa myös muuttua. Synnyttävä äiti saattaakin haluta pitää lapsen ja toisaalta lasta alun perin halunneet voivat haluta luopua lapsesta

erityisesti silloin, kun heidän elämäntilanteensa on muuttunut tai lapsi ei synnykään terveenä. Nämä ongelmat ovat edelleen ajankohtaisia.

Muistion mukaan sijaissynnytyistä koskevassa julkisessa keskustelussa usein toistettu väite on, että Suomessa tällaisia ongelmia ei ole esiintynyt. Kuitenkin muistiossa kuvattujen tapausten perusteella on ilmeistä, että Suomessa toteutettuihin sijaissynnyttämisjärjestelyihin on liittynyt enemmän ongelmia kuin mistä julkisuudessa on keskusteltu.

Keinohedelmöitykseen perustuvat sijaissynnytyjärjestelyt ovat tällä hetkellä kiellettyjä kaikissa Pohjoismaissa. Ne ovat kiellettyjä myös monissa muissa Euroopan maissa, mukaan lukien Viro.

Arviomuistiossa kuvatut kotimaiset ja kansainväliset esimerkit siis osoittavat, että sijaissynnytyksiin liittyy merkittäviä eettisiä, juridisia ja psykologisia ongelmia.

Euroopan neuvoston vuonna 1989 hedelmöityshoidon antamista koskevan raportin mukaan sijaissynnyttäjän käyttö olisi raportin mukaan kiellettävä. Jäsenvaltiot voisivat kuitenkin poikkeustapauksissa sallia, että nainen synnyttää toiselle naiselle lapsen sillä edellytyksellä, että 1) sijaissynnytyksestä tehdyt sopimukset eivät olisi toimeenpanokelpoisia, 2) raskauden läpikäyvä nainen ei kuitenkaan saisi aineellista hyötyä sijaissynnytyksestä ja 3) sijaissynnyttäjällä on mahdollisuus synnytyksen jälkeen valita, haluaako hän itse pitää synnyttämänsä lapsen.

ETENE päätyi 28.9.2011 antamassaan lausunnossa arvioon, jonka mukaan joissakin yksittäisissä tapauksissa lapsettomuuden hoito sijaissynnytyksen avulla voisi olla eettisesti hyväksyttävää. ETENE oli pyytänyt lausuntoansa varten asiantuntijalausunnot. Niissä esitetyt mielipiteet eroavat toisistaan.

ETENE toteaa, että lasten oikeudet tulisi kuitenkin suojata lainsäädännöllä laatimalla sijaissynnytystä koskeviin säädöksiin riittävän sitovia ehtoja. Sijaissynnytykseen osallistuvien aikuisten ja heidän perheidensä oikeudet ja kuulluksi tulo olisi säädöksissä selvennettävä ja varmistettava.

Sijaissynnytyksen tulisi perustua auttamishaluun, ei kaupallisuuteen, mutta sallia todellisten kulujen korvaaminen sijaissynnyttäjäksi ryhtyvälle naiselle. ETENE pitää edelleen tärkeänä, että sijaissynnytyshoidot olisivat luvanvaraisia. Toiminnan ohjaamiseksi tarvittaisiin moniammatillinen hoitotiimi, jonka tehtäviin sisältyisi eri osapuolten neuvonta, ohjaus ja riittävän pitkä tuki.

Sijaissynnytyjärjestelyiden salliminen yksittäisissä tilanteissa edellyttäisi tarkkojen kriteereiden luomista sille, millä edellytyksillä

järjestely voitaisiin toteuttaa ja mikä viranomaisen arvioisi lupaedellytysten täyttymisen. Tulisi pohtia, sallittaisiinko sijaissynnytysjärjestelyssä käytettävän alkion luominen vain aiottujen vanhempien sukusoluja käyttäen vai osin tai kokonaan luovutettujen sukusolujen avulla. Hoitojen salliminen edellyttäisi vanhemmiksi aikovien terveydellistä (fyysistä ja psyykkistä) arviointia järjestelyyn liittyvien riskien minimoimiseksi ja mahdollisten ikärajojen asettamista. Sijaissynnyttäjän aiempaan ja odotettavissa olevaan terveydentilaan ja hänen perheensä valmisteluun tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Edellä kuvattu ETENEn ehdottama menettelytapa vaikuttaa juridisesti monimutkaiselta ja käytännössä huomattavasti myös terveydenhuollon resursseja ja osaamista vaativalta. Esimerkiksi Helsingin terveyskeskuksella tällaista osaamista ei ole eikä ole tarkoituksenmukaista hankkiakaan ottaen huomioon kyseeseen tulevien tapausten todennäköisen vähälukuisuuden.

Jos sijaissynnyttäjäjärjestelyt haluttaisiin sallia, mutta vain hyvin rajoitetusti, kuten ETENEn lausunnossa esitetään, rajan vetäminen sallittujen ja kiellettyjen järjestelyjen välillä olisi haastavaa.

Edellä mainituilla perusteilla terveyslautakunnan näkemyksen mukaan sijaissynnytysjärjestelyihin liittyviä ongelmia ei ole pystytty tyydyttävästi ratkaisemaan missään maassa, minkä vuoksi perusterveydenhuollolle ei tule määrätä sijaissynnytykseen liittyviä velvoitteita."

Terveysvaikutusten arviointi

Sijaissynnytys on lapsettomuuden hoitokeino, joka voi mahdollistaa geneettisen vanhemmuuden mm. pariskunnille, joille tämä ei olisi lääketieteellisistä syistä mahdollista. Sijaissynnytykseen liittyy normaalien raskauteen ja synnytykseen liittyvien riskien lisäksi psykologisia riskejä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 1373

Kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön virasta eroaminen ja viran haettavaksi julistaminen

HEL 2012-015126 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Veikko Kunnakselle eron kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön virasta 15.12.2012 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa julistamaan kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön viran julkisesti haettavaksi kulttuuri- ja kirjastotoimen johtosäännössä mainituin pätevyysvaatimuksin sekä Helsingin kaupungin kielitaitosäännön mukaisin vaatimuksin ja 4798,34 euron suuruisen kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen myöntää Veikko Kunnakselle eron kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön virasta 15.12.2012 lukien.

Samalla kaupunginhallitus päättäneen kehottaa kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa julistamaan kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön viran julkisesti haettavaksi kulttuuri- ja kirjastotoimen johtosäännössä mainituin pätevyysvaatimuksin sekä Helsingin kaupungin kielitaitosäännön mukaisin vaatimuksin ja 5021,51 euron suuruisen kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Esittelijä

Veikko Kunnas hakee eroa kulttuurikeskuksen kulttuuripalvelujen osastopäällikön virasta tultuaan valituksi kulttuurikeskuksen kulttuuripolitiikan osastopäällikön virkaan.

Hallintosäännön ja kulttuuri- ja kirjastotoimen johtosäännön mukaan eron myöntää ja viran haettavaksi julistamisesta päättää kaupunginhallitus. Osastopäällikön valinnasta päättää kaupunginhallitus kulttuuri- ja kirjastolautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Kulttuuri- ja kirjastotoimen johtosäännön mukaan osastopäällikön viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Helsingin kaupungin kielitaitosäännön mukaan osastotasoisien yksikön päälliköitä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa. Viran kokonaiskuukausipalkka on 5021,51 euroa.

Kaupunginhallitus on lisäksi päättänyt 16.8.2010, että kulttuurikeskuksen osastopäällikkö Veikko Kunnas toimii kulttuurikeskuksen vs. virastopäällikkönä 17.8.2010- 1.4.2013 viran vakinaisen haltijan virkavapauden ajan.

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Erohakemus

Tiedoksi

Veikko Kunnas
Kulttuurikeskus
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

§ 1374

Valtuutettu Yrjö Hakasen toivomusponsi: uuden keskuskirjaston toteutus ja lähikirjastot

HEL 2011-010812 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Yrjö Hakanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote

Toivomusponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Yrjö Hakanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosille 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kulttuuristrategian valtuusto edellyttää selvitettäväksi, miten uusi keskustakirjasto voidaan toteuttaa niin, että se ei heikennä lähikirjastojen toimintaa ja rahoitusta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä toteaa, että toivomusponnen johdosta on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto 14.2.2012 ja talous- ja suunnittelukeskuksen lausunto 25.10.2012. Lautakunnan lausunnossa on kuvattu kaupunginkirjaston palveluverkkoa. Siinä todetaan mm., että kirjastoverkon muotoutuminen on seurannut kaupungin kehitystä ja kirjastoja on perustettu uusille alueille kaupungin kasvaessa. Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnossa viitataan valtuuston päätökseen 16.6.2010 palveluverkkojen kehittämisestä sekä siihen liittyvään täytäntöönpanopäätökseen 21.6.2010. Näissä päätöksissä veloitetaan hallintokuntia tilojen käytön tehostamiseen ja niiden sopeuttamiseen väestökehityksen mukaisiksi sekä veloitetaan kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa valmistelemaan kirjastoverkon kehittämissuunnitelmat niin, että neliömäärä asukasta kohden ei saa kasvaa. Talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnossa katsotaan, että näiden linjausten tulee täytyä myös keskustakirjaston ja lähikirjastojen verkon muodostamassa kokonaisuudessa.

Esittelijä toteaa, että keskustakirjaston arkkitehtuurikilpailu on nyt edennyt toiseen vaiheeseen ja neuvotteluja hankkeen toteuttamisesta ja rahoituksesta käydään aktiivisesti eri yhteistyökumppaneiden ja valtiovallan kanssa. Hanke on merkittävä ja tarpeellinen kansallisesti ja kaupungin oman kirjaston kehittämisen kannalta - kirjastotoimi on suurten muutosten edessä. Digitaalinen media nousee perinteisen kirjan rinnalle ja kirjaston käyttäjäkunta ja kirjaston käyttötavat moninaistuvat. Kirjastotoimen on kyettävä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Sitä varten tarvitaan vahvaa ja innovatiivista kehittämisen keskusta, jossa perinteet ovat vahvasti mukana mutta jossa virtuaalinen tulevaisuus on otettu huomioon jo fyysisen ympäristön suunnittelussa.

Keskustakirjasto tulee olemaan tärkeä kaupungin keskustan kulttuurinen kehittäjä. Keskustaan tarvitaan jokaiselle tarkoitettuja osallisuuden ja tiedon tiloja. Tällaisen tilan tarpeesta kertovat osaltaan vasta avatun Kisan kirjaston kävijäluvut, noin 5 000 henkilöä päivässä, mikä tarkoittaa 1,5 miljoonaa kävijää vuodessa. Keskustakirjaston vuotuiseksi kävijämääräksi on arvioitu kaksi miljoonaa kävijää ja tällainen kävijöiden määrä muokkaa koko alueen henkeä ja luonnetta. .

Keskustakirjaston sijainti eduskuntataloa vastapäätä korostaa kirjastolaitoksen merkitystä suomalaiselle yhteiskunnalle ja demokratialle, hyvinvoinnin ja osaamisen kehittämiseksi. Keskustakirjasto tukee kansalaisyhteiskuntaa ja uusia osallisuuden ja yhteisöllisyyden muotoja. Siellä kehitetään toimintamalleja, jotka voidaan viedä koko kaupungin kirjastoverkkoon. Prosessi on jo nyt käynnissä, tulevan keskustakirjaston sisältöjä kehitetään ja

koekäytetään esimerkiksi Kirjasto 10:ssä ja Lasipalatsin kohtaamispaikalla.

Keskustakirjaston rinnalla lähikirjastojen merkitys tulee säilymään alueellisina kirjastoina ja paikallisina kohtaamisen paikkoina, ja tätä verkostoa tullaan kehittämään ottaen huomioon alueellinen kehitys ja väestömäärän muutokset. Keskustakirjastoa, sen vaatimaa investointia ja tuomia neliöitä, on kuitenkin tarkasteltava omana hankkeenaan. Keskustakirjaston toteuttaminen varmistaa kirjastotoimen säilymisen elävänä osana suomalaista yhteiskuntaa, mutta vahvistaa myös kaupungin elinvoimaisuutta ja elävöittää kaupunkikeskustaa monin tavoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Otteet

Ote

Toivomusponnen esittäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Talous- ja suunnittelukeskus 25.10.2012

HEL 2011-010812 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunginvaltuusto päätti 16.6.2010 palveluverkkojen kehittämisestä siten, että lauta- ja johtokuntien tulee jatkaa palveluverkkojen kehittämistä niin, että valtuuston hyväksymän strategiaohjelman mukaisesti palveluverkkoa kehitetään vaikuttavuuden lisäämiseksi ja sopeutetaan väestökehityksen mukaisiksi, tilojen käyttöä tehostetaan ja hallintokuntien budjettikehyksien määrärahoja ei saa ylittää. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti 21.6.2010 em. kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanossa kulttuuri- ja kirjastolautakuntaa valmistelevaan kirjastoverkon kehittämissuunnitelmat niin, että neliömäärä asukasta kohti ei saa kasvaa. Lähikirjastojen ja keskustakirjaston yhdessä muodostaman kirjastoverkon tulee kehittyä, muotoutua ja seurata kaupungin yleistä kehitystä siten, että

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

kaupunginhallituksen kirjastoverkon kehittämissuunnitelman mukaiset linjaukset täyttyvät.

Kaupunginkirjaston toiminnan perustan muodostavat kirjastoverkko eli 37 kirjastoa, 10 laitoskirjasto ja kotikirjasto sekä verkkokirjasto että henkilöstön tuottamat palvelut.

Keskustakirjastohankkeen alustava hankesuunnitelma valmistui vuonna 2010. Alustavan hankesuunnitelman mukaan rakennuskustannukset ovat noin 70 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 talousarviossa ja vuosien 2012-2014 taloussuunnitelmassa on rakentamishjelmassa varattu keskustakirjasto-hankkeeseen 35 miljoonaa euroa. Hankeen toteutuminen edellyttää ulkopuolistien rahoittajien ja yhteistyökumppaneiden osallistumista yhteensä kaupungin varaaman määrärahan verran.

Ulkopuolisen rahoituksen ohella hankkeen toteutuminen edellyttää kirjastotoimen resurssien kohdentamista siten, että kaupunginhallituksen edellyttämät tilankäytön tehostamistoimenpiteet ja tuottavuustavoitteet voidaan saavuttaa.

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 14.02.2012 § 18

HEL 2011-010812 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Verkkoa täydentää kaksi kirjastoautoa, 10 laitoskirjasto ja kotikirjasto. Nykyisen kirjastoverkon muotoutuminen ja kehittyminen on seurannut kaupungin kehitystä. Uusia kirjastoja on perustettu kaupungin kasvaessa uusille alueille. Jatkossakin kirjastoverkkoa kehitetään ja vahvistetaan kasvava kaupunki ja asukkaiden tarpeet huomioiden.

Verrattuna muiden suurten suomalaisten kaupunkien kirjastoverkkoihin on Helsingin erityispiirre se, että Helsingin ydinkeskustassa ei ole suurta kirjastoa.

Keskustakirjastohanke on käynnistynyt kulttuuri- ja kirjastolautakunnan joulukuussa 2006 hyväksymän tarveselvityksen pohjalta. Tuolloin johtajisto asetti työryhmän valmistelemaan hanketta ja valtuusto on

hyväksynyt budjetissaan valmistelun varaamalla sitä varten määrärahan.

Vuonna 2010 valmistui alustava hankesuunnitelma, jossa keskustakirjasto sijoittui kaupungin omistamalle tontille Sanomatalon viereen, musiikkitaloa vastapäätä kortteliin nro 2014. Hankesuunnitelman mukaan keskustakirjaston rakennuskustannukset ovat 69,9 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuoden 2011 – 2013 talousarvioon ja -suunnitelmaan sisältyvässä rakentamishjelmassa keskustakirjastolle on varattu rahoitusta kuitenkin yhteensä vain 35 miljoonaa euroa, koska tavoitteena on löytää yhteistyökumppaneita ja ulkopuolisia rahoittajia.

Valtuutettu Hakasen toivomusponnessa esitetään, että tulisi selvittää miten keskustakirjaston rahoitus toteutetaan siten, ettei se heikennä lähikirjastojen toimintaa ja rahoitusta.

Postitalossa sijaitseva Kirjasto 10 ja Lasipalatsissa toimiva Kohtaamispaikka@lasipalatsi siirtyvät uuteen keskustakirjastoon, samoin osia Pasilan kirjastosta, kuten monikielinen kirjasto, johon sisältyy kirjallisuutta yli 90 kielellä. Osia keskustakirjastosta on jo siis olemassa ja näiden toimintojen yhdistäminen saman katon alle keskustakirjaston valmistuessa tehostaa olemassa olevaa toimintaa. Tältä osin kirjastoverkko muuttuu. Lisäksi keskustakirjaston tilaan tulee ulkopuolisia toimijoita.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta yhtyy valtuutetun toivomusponteeseen ja tulee toimimaan siten, että kaupunginkirjaston rahoitus varmistetaan sen toiminnan kasvaessa. Lautakunta pitää välttämättömänä sitä, että rakennetaan myös tulevaisuutta, jossa keskustakirjastohanke on koko kirjastotoiminnan kannalta tärkeä.

Esittelijä

kirjastotoimen apulaisjohtaja
Anna-Maria Soininvaara

Lisätiedot

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

§ 1375

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: uuden kulttuurihankkeen sijoittaminen metroradan varteen

HEL 2011-010845 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantasen toivomusponsi, Kvsto 14.12.2011 asia 15

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2012 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosiksi 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kunkin uuden kulttuurihankkeen kohdalla arvioidaan myös mahdollisuutta sijoittaa se kantakaupungin ulkopuolelle, erityisesti metroradan varteen Itä-Helsinkiin (Tuomas Rantanen, äänin 53- 30 tyhjää - 2 pois).

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan (18.9.2012) ja kaupunkisuunnittelulautakunnan (18.9.2012) lausunnot, joissa todetaan mm. seuraavaa:

Helsingin keskustan ja kantakaupungin alueella on sijoitettuna useita kansallisia taide- ja kulttuurilaitoksia, samoin kuin kaupungin omia kulttuuritaloja.

Helsingin kaupunki on tämän kehityksen rinnalla jo useiden vuosikymmenten ajan sijoittanut kaupungin omia kulttuuritoimintoja keskusta-alueen lisäksi kantakaupungin ulkopuolelle. Kulttuurihankkeilla on ollut ja on edelleen tärkeä rooli erilaisten uusien ja uudistusta kaipaavien alueiden profiloinnissa.

Helsingillä on joukko alueellisia kulttuurikeskuksia, joiden toiminnassa yhdistyy monta kulttuuritoimintaa ja samalla nämä talot ovat tärkeä osa paikalliskulttuuria. Näitä taloja ovat Kanneltalo, Malmitalo, Stoa ja Vuotalo. Lisäksi kaupunki rahoittaa asukastaloja ja matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa esimerkiksi Mellunmäessä ja Kontulassa. Kaupunginkirjaston toimipisteet levittäytyvät laajalti eri kaupunginosiin.

Kaupunginkirjaston toiminnassa on metroradan varrella sekä vahvoja toimintoja että kehittämisen tarvetta. Stoassa ja Vuotalossa toimivat Itäkeskuksen ja Vuosaaren kirjastot kuuluvat kaupunginkirjaston suurimpiin ja ahkerimmin käytettyihin. Kontulan ostoskeskuksessa sijaitseva Kontulan kirjasto on avattu 3.9. täysin uusittuna. Myllypuron lehtisali siirtyi joulukuussa 2011 uuteen Myllypuron ostoskeskukseen. Samassa yhteydessä sen toimintakonsepti muutettiin Myllypuron mediakirjastoksi. Suunnitteilla oleva Herttoniemen kirjaston siirtyminen Herttoniemen metroaseman uudisrakennukseen toisi kirjaston palvelut myös Herttoniemenrannan asukkaiden läheisyyteen. Lisäksi kaupunginkirjasto on 1980-luvun lopulta alkaen esittänyt kirjaston perustamista Mellunmäkeen nimenomaan metroaseman läheisyyteen. Samaan yhteyteen voisi liittyä myös Mellarin kulttuuritila.

Jatkossa kulttuurikeskus pyrkii edesauttamaan kulttuuripalvelujen järjestämistä enenevässä määrin avustustoiminnan kautta sen sijaan, että toteuttaisi sellaisia uusia kulttuurikeskuksia, joiden toiminnasta kaupunki olisi yksinomaisessa vastuussa. Kulttuuritoimintaa metroradan varrella on tuettu esimerkiksi kulttuurin avustusjärjestelmän kautta.

Kaikkien uusien kulttuurihankkeiden toteuttamisedellytyksiä tullaan arvioimaan aloitteen esittelemällä tavalla myös alueellisista näkökulmista. Elävän keskustan lisäksi riittävän monipuoliset kulttuurin lähipalvelut on tärkeätä turvata. Lisäksi on painotettava, että kulttuuripalvelut ovat hyvin kaupunkilaisten saavutettavissa eri ikä- ja

väestöryhmille joukkoliikennettä käyttäen, sijaitsivatpa ne keskustassa tai kantakaupungin ulkopuolella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa mm. seuraavaa:

Kulttuurihankkeitten aluetarpeet ja eri sijoitusmahdollisuudet otetaan huomioon sekä laaja-alaisessa maankäytön suunnittelussa että yksittäisiä hankkeita koskevien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten valmistelussa.

Osa kulttuuripalveluhankkeista on keskustahakuisia, ja osa puolestaan on sijoitettavissa muille paikoille hyvien liikenneyhteyksien piirissä. Kulttuuripalvelujen sijoittaminen myös esikaupunkeihin tukee tasapainoista kaupunkikehitystä ja antaa uutta sisältöä tiivistyvälle kaupunkirakenteelle.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmiudet osallistua toivomusponnessa tarkoitettuun sijaintisuunnitteluun. Viime kädessä sijaintiperusteet määrittelee kuitenkin hankkeen omistaja.

Itä-Helsingissä on runsaasti kulttuurihankkeiden sijoitusmahdollisuuksia sekä valmiissa asemakaavoissa että lähivuosina valmisteltavissa asemakaavamuutoksissa.

Herttoniemen keskuksessa Itäväylän ja Suunnittelijankadun liittymän itäpuolella oleva rakentamaton kaupungin tontti kaavoitetaan lähivuosina erilaisille keskustatoiminnoille. Rakennusoikeus tällä tontilla on nyt 22 000 k-m². Jo kaavamuutosehdotuksina olevissa kolmessa muussa metroaseman lähikorttelissa palvelutilat toteutettaneen myymälöinä ja julkisina paikallispalveluina.

Itäkeskuksessa on lähinnä Itäväylän tuntumassa useita kaavoitushankkeita, joiden tilaohjelmaan saattaa tarkemmin tarkasteltuna sopia myös merkittävämpää kulttuuritilaa.

Myllypuron keskuksessa on valmis asemakaava, jonka toimitilakortteleissa (KTY) on Metropolia-ammattikorkeakoulun tarpeiden jälkeen vapaana suuruusluokaltaan 90 000 k-m² rakennusoikeutta. Tähän lukuun sisältyy myös joitakin vuosia ammattiopetuksen väistötilana olleen entisen voimalaitoksen uudiskäyttö.

Kontulan keskuksen asemakaavaluonnoksessa ja Mellunmäen keskuksen asemakaavaehdotuksessa on pienempiä julkisten palvelujen varauksia.

Vuosaaren keskustan kehittämisen yhteydessä voidaan varata tiloja esimerkiksi Mosaiikkikorttelin alueelta tai mahdollistaa Vuotalon laajentaminen Vuosaarentien suuntaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantasen toivomusponsi, Kvsto 14.12.2011 asia 15

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 18.09.2012 § 131

HEL 2011-010845 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin keskustan ja kantakaupungin alueella on sijoitettuna useita kansallisia taide- ja kulttuurilaitoksia, samoin kuin kaupungin omia kulttuuritaloja. Tällainen keskittyminen johtuu useista eri syistä. Monien mielestä se voi myös olla luonnollinen osa urbaania kaupunkikulttuuria.

Helsingin kaupunki on tämän kehityksen rinnalla jo useiden vuosikymmenten ajan sijoittanut kaupungin omia kulttuuritoimintoja keskusta-alueen lisäksi kantakaupungin ulkopuolelle. Kulttuurihankkeilla on ollut ja on edelleen tärkeä rooli erilaisten uusien ja uudistusta kaipaavien alueiden profiloinnissa.

Helsingillä on joukko alueellisia kulttuurikeskuksia, joiden toiminnassa yhdistyy monta kulttuuritoimintaa ja samalla nämä talot ovat tärkeä osa paikalliskulttuuria. Näitä taloja ovat Kanneltalo, Malmitalo, Stoa ja Vuotalo. Lisäksi kaupunki rahoittaa asukastaloja ja matalan kynnyksen kulttuuritoimintaa esimerkiksi Mellunmäessä ja Kontulassa.

Kaupunginkirjaston toimipisteet levittäytyvät laajalti eri kaupunginosiin.

Kaupunginkirjaston toiminnassa on metroradan varrella sekä vahvoja toimintoja että kehittämisen tarvetta. Stoassa ja Vuotalossa toimivat Itäkeskuksen ja Vuosaaren kirjastot kuuluvat kaupunginkirjaston suurimpiin ja ahkerimmin käytettyihin. Kontulan ostoskeskuksessa sijaitseva Kontulan kirjasto on avattu 3.9. täysin uusittuna. Myllypuron lehtisali siirtyi joulukuussa 2011 uuteen Myllypuron ostoskeskukseen. Samassa yhteydessä sen toimintakonsepti muutettiin Myllypuron

mediakirjastoksi. Suunnitteilla oleva Herttoniemen kirjaston siirtyminen Herttoniemen metroaseman uudisrakennukseen toisi kirjaston palvelut myös Herttoniemenrannan asukkaiden läheisyyteen. Lisäksi kaupunginkirjasto on 1980-luvun lopulta alkaen esittänyt kirjaston perustamista Mellunmäkeen nimenomaan metroaseman läheisyyteen. Samaan yhteyteen voisi liittyä myös Mellarin kulttuuritila.

Jatkossa kulttuurikeskus pyrkii edesauttamaan kulttuuripalvelujen järjestämistä enenevässä määrin avustustoiminnan kautta sen sijaan, että toteuttaisi sellaisia uusia kulttuurikeskuksia, joiden toiminnasta kaupunki olisi yksinomaisessa vastuussa. Kulttuuritoimintaa metroradan varrella on tuettu esimerkiksi kulttuurin avustusjärjestelmän kautta.

Kaikkien uusien kulttuurihankkeiden toteuttamisedellytyksiä tullaan arvioimaan aloitteen esittelemällä tavalla myös alueellisista näkökulmista. Elävän keskustan lisäksi riittävän monipuoliset kulttuurin lähipalvelut on tärkeätä turvata. Lisäksi on painotettava, että kulttuuripalvelut ovat hyvin kaupunkilaisten saavutettavissa eri ikä- ja väestöryhmille joukkoliikennettä käyttäen, sijaitsivatpa ne keskustassa tai kantakaupungin ulkopuolella.

Käsittely

18.09.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Ensimmäisen kappaleen loppu jaetaan eri virkkeisiin seuraavasti: Tällainen keskittyminen johtuu useista eri syistä. Monien mielestä se voi myös olla luonnollinen osa urbaania kaupunkikulttuuria.

Viimeisen kappaleen ensimmäistä lausetta muutettiin seuraavasti: Kaikkien uusien kulttuurihankkeiden toteuttamisedellytyksiä tullaan arvioimaan aloitteen esittelemällä tavalla myös alueellisista näkökulmista.

Lautakunta hyväksyi muutokset yksimielisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32988
satu.silvanto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.09.2012 § 313

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2011-010845 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleistä

Kulttuurihankkeitten aluetarpeet ja eri sijoitusmahdollisuudet otetaan huomioon sekä laaja-alaisessa maankäytön suunnittelussa että yksittäisiä hankkeita koskevien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten valmistelussa.

Osa kulttuuripalveluhankkeista on keskustahakuisia, ja osa puolestaan on sijoitettavissa muille paikoille hyvien liikenneyhteyksien piirissä. Kulttuuripalvelujen sijoittaminen myös esikaupunkeihin tukee tasapainoista kaupunkikehitystä ja antaa uutta sisältöä tiivistyvälle kaupunkirakenteelle.

Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmiudet osallistua toivomusponnossa tarkoitettuun sijaintisuunnitteluun. Viime kädessä sijaintiperusteet määrittelee kuitenkin hankkeen omistaja.

Itä-Helsinki

Itä-Helsingissä on runsaasti kulttuurihankkeiden sijoitusmahdollisuuksia sekä valmiissa asemakaavoissa että lähivuosina valmisteltavissa asemakaavamuutoksissa.

Herttoniemen keskuksessa Itäväylän ja Suunnittelijankadun liittymän itäpuolella oleva rakentamaton kaupungin tontti kaavoitetaan lähivuosina erilaisille keskustatoiminnoille. Rakennusoikeus tällä tontilla on nyt 22 000 k-m². Jo kaavamuuosehdotuksina olevissa kolmessa muussa metroaseman lähikorttelissa palvelutilat toteutettaneen myymälöinä ja julkisina paikallispalveluina.

Itäkeskuksessa on lähinnä Itäväylän tuntumassa useita kaavoitushankkeita, joiden tilaohjelmaan saattaa tarkemmin tarkasteltuna sopia myös merkittävämpää kulttuuritilaa.

Myllypuron keskuksessa on valmis asemakaava, jonka toimitilakortteleissa (KTY) on Metropolia-ammattikorkeakoulun tarpeiden jälkeen vapaana suuruusluokaltaan 90 000 k-m² rakennusoikeutta. Tähän lukuun sisältyy myös joitakin vuosia ammattiopetuksen väistötilana olleen entisen voimalaitoksen uudiskäyttö.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

03.12.2012

Kontulan keskuksen asemakaavaluonnoksessa ja Mellunmäen keskuksen asemakaavaehdotuksessa on pienempiä julkisten palvelujen varauksia.

Vuosaaren keskustan kehittämisen yhteydessä voidaan varata tiloja esimerkiksi Mosaiikkikorttelin alueelta tai mahdollistaa Vuotalon laajentaminen Vuosaarentien suuntaan.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Kari Piimies, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37327
kari.piimies(a)hel.fi
Marko Härkönen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37229
marko.harkonen(a)hel.fi

03.12.2012

Sj/4

§ 1376

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: Tanssin talon toteutus

HEL 2011-010842 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosiksi 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Tanssin taloa toteutettaessa pyritään varmistamaan tarvittavat lisätuet tanssitaiteen tekemiselle siten, etteivät uuden talon välillisetkään kustannukset kavenna tanssin sisällöllisen tuottamisen mahdollisuuksia."

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan (18.9.2012) lausunto, jossa todetaan, että kaupunginvaltuuston hyväksymässä kulttuuristrategiassa linjataan, että Tanssin talo voidaan toteuttaa

yhteistyöhankkeena, mikäli hankkeen osapuoliksi saadaan kaupungin lisäksi valtio ja tanssialan keskeiset toimijat. Helsingin kulttuurikeskuksen tuki Tanssin talo -hankkeelle lähtee siitä, että nimenomaan tanssin sisällön tuotantoon varataan riittävät taloudelliset resurssit. Kulttuurikeskus pyrkiikin kehittämään tanssin taloudellisia toimintaedellytyksiä talousarvion antamissa puitteissa Tanssin talo -hankkeen edetessä.

Esittelijä toteaa, että tanssitaiteen akuutti harjoitus- ja esiintymistilojen puute on laajasti tiedossa. Tanssin talon saaminen Helsinkiin on koko suomalaista tanssialaa koskettava ja palveleva hanke. Valtion tanssitaide-toimikunnan tanssin strategia vuosille 2010- 2020 esittää Tanssin talon perustamista Helsinkiin. Samoin kaupungin kulttuuristrategiassa todetaan, että kaupunki varautuu toiminnassaan Tanssin talon toteuttamiseen. Tanssin Talo ry:n hanketta koskeva projektiselvitys on edennyt hyvin ja toimintamallit ovat tarkentuneet ja lisäksi alan toimijoiden yhteistyö lisääntynyt. Tanssin talo vahvistaa Helsingin kuvaa kulttuurisena pääkaupunkina ja design- kaupunkina.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 12.06.2012 § 108

HEL 2011-010842 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kulttuuristrategiassa linjataan, että Tanssin talo voidaan toteuttaa yhteistyöhankkeena, mikäli hankkeen osapuoliksi saadaan kaupungin lisäksi valtio ja tanssialan keskeiset toimijat. Helsingin kulttuurikeskuksen tuki Tanssin talo -hankkeelle lähtee siitä, että nimenomaan tanssin sisällön tuotantoon varataan riittävät taloudelliset resurssit. Kulttuurikeskus pyrkiikin kehittämään tanssin taloudellisia toimintaedellytyksiä talousarvion antamissa puitteissa Tanssin talo -hankkeen edetessä.

Tanssitaiteen akuutti harjoitus- ja esiintymistilojen puute on laajasti tiedossa. Tanssin talon saaminen Helsinkiin on koko suomalaista tanssialaa koskettava ja palveleva hanke. Valtion tanssitaide toimikunnan tanssin strategia vuosille 2010- 2020 esittää Tanssin talon perustamista Helsinkiin. Samoin kaupungin kulttuuristrategiassa todetaan, että kaupunki varautuu toiminnassaan Tanssin talon toteuttamiseen.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Satu Silvanto, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32988
satu.silvanto(a)hel.fi

§ 1377

**Valtuutettu Sari Näreen toivomusponsi: Kulttuuripassi
helsinkiäisille lapsille ja nuorille**

HEL 2011-010820 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Sari Näre) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Käsittely

Ehdotuksen toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisättiin seuraava lause:

Selvitetään mahdollisuuksia edistää Kulttuuria kouluihin -hankkeen kaltaista toimintaa myös päiväkodeissa.

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: KOHTA: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2009–2012 yhtenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä niin, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuudet harrastamiseen ja itsensä toteuttamiseen riippumatta perheen varallisuudesta. Helsingissä on käynnistetty mm. kulttuuria kouluihin -hanke. Kulttuuritarjontaa on lisätty oppilaiden ja opetuksen käyttöön kaupungin omien kulttuurilaitosten, eri kulttuuritoimijoiden ja koulujen yhteistyönä erityisesti alueille, joilla on muuta kaupunkia enemmän syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria. Varhaiskasvatuksessa tutustutaan lasten kanssa Helsingin tarjoamaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan. Alueellisten kulttuuripalvelujen, kuten kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä.

LISÄTÄÄN: Selvitetään mahdollisuuksia edistää Kulttuuria kouluihin -hankkeen kaltaista toimintaa myös päiväkodeissa.

Kannattajat: Kimmo Helistö

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: KOHTA: Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2009–2012 yhtenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten

osallisuutta ja yhteisöllisyyttä niin, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuudet harrastamiseen ja itsensä toteuttamiseen riippumatta perheen varallisuudesta. Helsingissä on käynnistetty mm. kulttuuria kouluihin –hanke. Kulttuuritarjontaa on lisätty oppilaiden ja opetuksen käyttöön kaupungin omien kulttuurilaitosten, eri kulttuuritoimijoiden ja koulujen yhteistyönä erityisesti alueille, joilla on muuta kaupunkia enemmän syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria. Varhaiskasvatuksessa tutustutaan lasten kanssa Helsingin tarjoamaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan. Alueellisten kulttuuripalvelujen, kuten kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä. LISÄTÄÄN: Selvitetään mahdollisuuksia edistää Kulttuuria kouluihin - hankkeen kaltaista toimintaa myös päiväkodeissa.

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jan D Oker-Blom, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Annika Andersson, Arto Bryggare, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Timo Kontio, Outi Ojala, Osku Pajamäki, Laura Rissanen, Ville Ylikahri

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi vastaehdotuksen äänin 9 - 6.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Sari Näre) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosiksi 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus järjestää helsinkiläisille lapsille ja nuorille kulttuurilaitoksiin ja tapahtumiin

pääsylippuna toimiva monialainen kulttuuripassi, joka olisi ilmainen vähävaraisille."

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan (12.6.2012) ja sosiaalilautakunnan (21.8.2012) lausunnot, joissa todetaan mm. seuraavaa:

Helsingin kulttuurikeskuksen tavoitteena on luoda lapsille ja nuorille perheineen tasapuolisesti mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Kulttuuripalveluiden saavutettavuus on keskeinen tavoite Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa.

Helsingin kaupungilla oli vuosina 1999–2008 eri Kulttikortti-järjestelmä, jossa nuorille tarjottiin vapaa-ajallaan pääsy ilmaiseksi tai alennetulla hinnalla noin 250 taidelaitokseen. Nuorten tavoittaminen osoittautui hyvin hankalaksi ja kortin käyttöaste oli vähäinen.

Sosiaalilautakunta toteaa, että Helsingissä maksullisiin tilaisuuksiin lapset ja nuoret pääsevät usein osallistumaan ilmaiseksi tai alennetulla sisäänpääsymaksulla. Vähävaraisille henkilöille ja perheille voi pienikin pääsymaksu olla kuitenkin esteenä lasten ja nuorten kulttuuritapahtumiin osallistumiseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2009–2012 yhtenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä niin, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuudet harrastamiseen ja itsensä toteuttamiseen riippumatta perheen varallisuudesta. Helsingissä on käynnistetty mm. kulttuuria kouluihin –hanke. Kulttuuritarjontaa on lisätty oppilaiden ja opetuksen käyttöön kaupungin omien kulttuurilaitosten, eri kulttuuritoimijoiden ja koulujen yhteistyönä erityisesti alueille, joilla on muuta kaupunkia enemmän syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria. Varhaiskasvatuksessa tutustutaan lasten kanssa Helsingin tarjoamaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan. Alueellisten kulttuuripalvelujen, kuten kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä.

Lasten ja nuorten monipuolisen kulttuurikasvatuksen ja kulttuuriharrastusten tukemisen kannalta olisi suotavaa, että mahdollisimman monilla olisi taloudellisesti mahdollisuus osallistua myös maksullisiin tapahtumiin. Sosiaalilautakunta kannattaa ehdotusta monialaisesta kulttuuripassista, jolla lapset ja nuoret voisivat osallistua joko pienellä kustannuksella tai maksutta erilaisiin, erikseen sovittujen kulttuurilaitosten ja tapahtumantuottajien järjestämiin

kulttuuritapahtumiin. Kulttuuripassin hinta voisi määräytyä esimerkiksi siten, että perheen huoltajan ollessa vähävarainen se olisi maksuton. Kulttuuripassia voisi myös jakaa maksutta tietyille ikäluokalle esimerkiksi koulun välityksellä.

Esittelijä toteaa saatuihin lausuntoihin viitaten, että tavoitteen saavuttamiseksi kulttuuripassin sijaan tuetaan mm. koulujen kulttuuritoimintaa, mahdollistetaan ilmaisia sekä edullisia vapaa-ajan harrastuksia ja lasten ja nuorten mahdollisuuksia osallistua maksutta kulttuuritoimintaan sekä luomalla yhdessä sosiaaliviraston kanssa toimintamalleja vähävaraisten lasten perheiden harrastamiseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 21.08.2012 § 288

HEL 2011-010820 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa toivomusponnosta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Valtuutettu Sari Näreen toivomusponnessa edellytetään, että selvitetään mahdollisuus järjestää helsinkiläisille lapsille ja nuorille kulttuurilaitoksiin ja -tapahtumiin pääsylippuna toimiva monialainen kulttuuripassi, joka olisi ilmainen vähävaraisille.

Helsingissä on tarjolla runsaasti kulttuuritapahtumia. Moniin maksullisiin tilaisuuksiin lapset ja nuoret pääsevät usein osallistumaan ilmaiseksi tai alennetulla sisäänpääsymaksulla. Vähävaraisille henkilöille ja perheille voi pienikin pääsymaksu olla kuitenkin esteenä lasten ja nuorten kulttuuritapahtumiin osallistumiseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa 2009–2012 yhtenä tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä niin, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuudet harrastamiseen ja itsensä toteuttamiseen riippumatta perheen varallisuudesta. Helsingissä on käynnistetty mm. kulttuuria kouluihin –hanke. Kulttuuritarjontaa on lisätty oppilaiden ja opetuksen käyttöön kaupungin

omien kulttuurilaitosten, eri kulttuuritoimijoiden ja koulujen yhteistyönä erityisesti alueille, joilla on muuta kaupunkia enemmän syrjäytymisvaarassa olevia lapsia ja nuoria. Varhaiskasvatuksessa tutustutaan lasten kanssa Helsingin tarjoamaan monipuoliseen kulttuuritarjontaan. Alueellisten kulttuuripalvelujen, kuten kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä.

Lasten ja nuorten monipuolisen kulttuurikasvatuksen ja kulttuuriharrastusten tukemisen kannalta olisi suotavaa, että mahdollisimman monilla olisi taloudellisesti mahdollisuus osallistua myös maksullisiin tapahtumiin. Sosiaalilautakunta kannattaa ehdotusta monialaisesta kulttuuripassista, jolla lapset ja nuoret voisivat osallistua joko pienellä kustannuksella tai maksutta erilaisiin, erikseen sovittujen kulttuurilaitosten ja tapahtumantuottajien järjestämiin kulttuuritapahtumiin. Kulttuuripassin hinta voisi määräytyä esimerkiksi siten, että perheen huoltajan ollessa vähävarainen se olisi maksuton. Kulttuuripassia voisi myös jakaa maksutta tietyille ikäluokalle esimerkiksi koulun välityksellä.

Käsittely

21.08.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti lausuntoehdotuksensa viimeisen kappaleen toiseksi viimeisessä virkkeessä esiintyvän sanan "työtön" sanaksi "vähävarainen".

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Leila Palviainen, sosiaalisen ja taloudellisen tuen päällikkö, puhelin: 310 58283
leila.palviainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 12.06.2012 § 107

HEL 2011-010820 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Helsingin kulttuurikeskuksen tavoitteena on luoda lapsille ja nuorille perheineen tasapuolisesti mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Kulttuuripalveluiden saavutettavuus on keskeinen tavoite Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa, jossa lapset ja nuoret ovat keskiössä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingin kaupungilla oli vuosina 1999–2008 eri Kulttikortti-järjestelmä, jossa nuorille tarjottiin vapaa-ajallaan pääsy ilmaiseksi tai alennetulla hinnalla noin 250 taidelaitokseen. Nuorten tavoittaminen osoittautui hyvin hankalaksi ja kortin käyttöaste oli vähäinen.

Lautakunta pitää hyvänä, että Helsinki tukee kaupungin vähävaraisten lasten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintaan. Tähän päästään kuitenkin tehokkaammin tukemalla koulujen kulttuuritoimintaa, ilmaisia/edullisia vapaa-ajan harrasteita sekä luomalla yhdessä sosiaaliviraston kanssa toimintamalleja vähävaraisten lasten perheiden harrastamiseen.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Tuulikki Koskinen, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32987
tuulikki.koskinen(a)hel.fi

§ 1378

Valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponsi: esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ja aistivammaisten osallisuus pyritään turvaamaan erillisellä suunnitelmalla

HEL 2011-010813 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Arja Karhuvaara) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Arja Karhuvaara) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosiksi 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ja aistivammaisten mahdollisuus päästä osalliseksi pyritään turvaamaan erillisellä suunnitelmalla yhteistyössä helsinkiläisten vammaisjärjestöjen kanssa."

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan (12.6.2012) ja sosiaalilautakunnan (21.8.2012) lausunnot.

Esittelijä toteaa, että kunnalla ja valtiolla on laaja yhteinen vastuu palvelujen tuottamisesta. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa toteutetaan

saavutettavuuden periaatteita edistämällä kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuutta osallistua ja käyttää kulttuuripalveluita mahdollisimman helposti ja esteettömästi. Saavutettavuuden turvaamiseen kuuluu sellaisten esteiden poistaminen, jotka liittyvät aisteihin, tiedotukseen, ymmärtämiseen, asenteisiin, fyysisiin tai taloudellisiin tekijöihin sekä päätöksentekoon.

Helsingin kaupunki edistää eri hallintokuntien yhteisin toimin monin tavoin vammaisten kaupunkilaisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritapahtumiin sekä tuottaa itse taidetta ja kulttuuria.

Kaupungin virastojen yhteinen Vammaispoliittinen selonteon (2010) valmistumista edelsi puolen vuoden mittainen selvitystyö, jossa eri virastojen nykytilanne esteettömyyden ja vammaispalvelujen osalta kartoitettiin saavutuksineen ja puutteineen. Yhdessä vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa selvitettiin, mitkä ovat Helsingin vammaispolitiikan keskeiset tavoitteet ja toiminnan painopisteet. Samalla myös kartoitettiin muun muassa kulttuurikeskuksen yleisötilojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen yleisesti liittyvät palvelut ja kehittämistavoitteet.

Selonteossa edellytetään, että vammaisilla henkilöillä on oltava mahdollisuus osallistua julkisiin taide- ja kulttuuritapahtumiin yhdenvertaisesti muiden kanssa. Lisäksi on tuettava vammaisten ihmisten mahdollisuuksia toimia kulttuurin tekijöinä, esimerkiksi kuvataiteilijoina, näyttelijöinä, kirjailijoina tai muusikkoina.

Käytännön toiminnassa kaupungin kulttuurivirastot seuraavat kaupungin linjauksia esteettömyyden toteuttamiseksi kulttuuritiloissa ja -tapahtumissa. Tässä työssä julkisen hallinnon, vammaisjärjestöjen ja kolmannen sektorin yhteistyö on tärkeää, jotta voidaan vastata erityisryhmien tarpeisiin saavutettavuuden ja esteettömyyden toteuttamisessa. Kulttuurivirastojen ja kirjaston toiminnassa otetaan huomioon vammaispoliittisessa selonteossa esitetyt kehittämistavoitteet.

Sosiaalilautakunta toteaa lisäksi, että vammaispolitiikan keskeisenä tavoitteena on kaikkien kansalaisten tasa-arvoinen mahdollisuus elää, osallistua ja toimia yhdessä muiden kanssa siellä, missä muutkin samanikäiset ihmiset toimivat. Helsingin kaupungin hyväksymät vammaispolitiikan periaatteet ovat esteettömyyden, saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden turvaaminen kaikille kuntalaisille. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaikki eri hallintokunnat ottavat vastuun tavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan ja että kukin hallintokunta sisällyttää myös vammaispoliittiset linjaukset omiin strategioihinsa ja toteuttamissuunnitelmiinsa.

Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa vuodelta 2011 on linjattu, että vammaisten kaupunkilaisten kulttuuritoimintaan osallistumista tuetaan osana kehittämistyötä. Sosiaalilautakunta korostaa, että kulttuuritoiminnan kehittämistyössä eri erityisryhmät kuten aisti- ja liikuntavammaiset tai kehitysvammaiset henkilöt tulee ottaa huomioon paitsi palvelujen käyttäjänä myös toiminnan suunnittelijoina ja tuottajina.

Sosiaalilautakunta ymmärtää esteettömyyden laaja-alaisesti. Esteettömyydellä ei tarkoiteta pelkästään fyysistä esteettömyyttä vaan sitä, että esimerkiksi näkövammaisen ja kuulovammaisen muun muassa pistekirjoituksen ja induktiosilmukan avulla voi osallistua kulttuuritoimintaan. Laaja-alaisella esteettömyydellä tarkoitetaan myös sitä, että tieto ja tuntemus vammaisista kasvavat. Asenne, sosiaalinen esteettömyys ja vammaisten henkilöiden voimavarat tulisi ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Hyvinä esimerkkeinä esteettömästä kulttuuritarjonnasta voidaan mainita näkövammaisille suunnatut Ateneumin taidenäyttelyt tai kuulovammaisten taiteilijoiden rap-konsertit. Fyysisen esteettömyyden edistämiseksi kaupunginhallituksen perustama Esteetön Helsinki -projekti (myöhemmin Helsinki kaikille -projekti) on tehnyt merkittävää työtä fyysisten esteiden poistamiseksi taidelaitoksista. Näistä voidaan mainita muun muassa kuulovammaisten induktiosilmukat, näkövammaisten opasteet, hissit ja luiskat. Esteettömyystyö on siirtynyt vuoden 2012 alusta kaupungin normaaliksi toiminnaksi, jonka tueksi kaupunginhallitus perusti eri hallintokunnista sekä vammais- ja vanhusneuvostosta muodostetun neuvottelukunnan.

Vammaispoliittisessa selvityksessä todetaan, että kestävä vammaispolitiikan toteuttaminen Helsingissä edellyttää tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä jatkuvaa keskustelua painopisteistä ja tarkoituksenmukaisista toteuttamistavoista. Vammaispoliittisten tavoitteiden seuranta vaatii jokaisessa hallintokunnassa aktiivisia toimia, jotka sisältyvät kaupungin tavanomaiseen toiminta- ja taloussuunnitteluun. Päätösten vammaispoliittiset vaikutukset tulee arvioida etukäteen kaikessa päätöksenteossa. Eri hallintokunnissa olisi syytä luoda omat päätöksentekoa koskevat vammaispoliittiset painopisteet ja lähiajan toteutustavoitteet. Samalla pitäisi kartoittaa toimialueen toiminta, esteettömyys sekä palvelujen saavutettavuus ja niissä esiintyvät ongelmakohdat vammaisten kuntalaisten kannalta. Kartoituksen perusteella hallintokunnat kykenevät laatimaan itselleen säännöllisesti päivitettävän kirjallisen vammaispoliittisen toteuttamissuunnitelman.

Sosiaalivirasto on edistänyt vammaisten kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kulttuurielämään. Kehitysvammaisten palveluissa on tehty yhteistyötä useiden taidealan toimijoiden kanssa.

Sosiaalivirasto toteutti kulttuuriasiainkeskuksen, järjestöjen ja palvelun tuottajien kanssa vuosina 2009 ja 2010 mittavat, suurelle yleisölle kohdennetut taidetapahtumat Esplanadin puistossa ja Savoy-teatterissa.

Vuonna 2011 sosiaalivirastolla oli sopimus Kansallisteatterin Kiertuenäyttämön kanssa. Kiertuenäyttämö vei osallistavia teatteriesityksiä vammaistyön toimintayksiköihin.

Taidepainotteisella toiminnalla on tärkeä sija sekä sosiaaliviraston omissa että ostopalvelukumppaneiden palveluissa. Omissa palveluissa on toteutettu esimerkiksi Tyynelän toimintakeskuksen muotiprojekti Malmi-talolle, Pasilan toimintayksikön teatteriprojektit kaupunginteatterin Pasilan Studiassa ja Seinäjoen harrastajateatterikesässä. Edelleen Pasilan toimintakeskuksessa on toteutettu yhteisötaiteellinen kiertävä valokuvaprojekti. Ostopalvelukumppaneilla on menossa useita kehitysvammaisten henkilöiden taidehankkeita. Lisäksi sosiaalivirasto avustaa taloudellisesti järjestöjen taidepainotteisia hankkeita.

Yksittäisen vaikeavammaisen tai kehitysvammaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuuksia sosiaalivirasto tukee tarvittaessa vammaispalvelulain, kehitysvammalain tai sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla ja tukitoimenpiteillä.

Esittelijä katsoo, että vammaisten kaupunkilaisten osallistuminen tasavertaisina toimijoina kulttuuritoimintaan on osa jatkuvaa kehittämistyötä. Kehitystyötä ohjaavat jo nyt muutaman vuoden sisällä tehdyt selvitykset: Vammaispoliittinen selonteko (2010) ja Helsingin kaupungin kulttuuristrategia (2011). Edellä esitetyn perusteella erillistä suunnitelmaa, jolla turvattaisiin eri tavoin vammaisten henkilöiden osallisuus ja esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ei tarvita, koska eri hallintokunnilla on rakenteet vammaisten yhdenvertaisen osallistumisen turvaamiseksi, jota muun muassa kulttuuristrategian puitteissa jatkuvasti kehitetään. Vammaisasiamiehellä on yhtenevä näkemys sosiaalilautakunnan kanssa erillisen suunnitelman tarpeettomuudesta.

Helsingin kaupungilla on käytössä myös uusi verkkopalvelu, josta voi tarkistaa, miten eri rakennuksiin päästään esteettömästi. Helsingin kaupunki sai Smart Cities palkinnon tästä palvelusovelluksesta Barcelonassa marraskuun alussa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683

hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 21.08.2012 § 289

HEL 2011-010813 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta pitää erittäin tärkeänä, että kaikilla kuntalaisilla on yhdenvertainen mahdollisuus osallistua kulttuuritoimintaan.

Sosiaalilautakunta toteaa, että vammaispolitiikan keskeisenä tavoitteena on kaikkien kansalaisten tasa-arvoinen mahdollisuus elää, osallistua ja toimia yhdessä muiden kanssa siellä, missä muutkin samanikäiset ihmiset toimivat. Helsingin kaupungin hyväksymät vammaispolitiikan periaatteet ovat esteettömyyden, saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden turvaaminen kaikille kuntalaisille. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaikki eri hallintokunnat ottavat vastuun tavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan ja että kukin hallintokunta sisällyttää myös vammaispoliittiset linjaukset omiin strategioihinsa ja toteuttamissuunnitelmiinsa.

Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa vuodelta 2011 on linjattu, että vammaisten kaupunkilaisten kulttuuritoimintaan osallistumista tuetaan osana kehittämistyötä. Sosiaalilautakunta korostaa, että kulttuuritoiminnan kehittämistyössä eri erityisryhmät kuten aisti- ja liikuntavammaiset tai kehitysvammaiset henkilöt tulee ottaa huomioon paitsi palvelujen käyttäjänä myös toiminnan suunnittelijoina ja tuottajina.

Helsingin kaupungin Vammaispoliittinen selvitys valmistui keväällä 2010 usean eri hallintokunnan välisenä yhteistyönä. Tällöin kartoitettiin kaupungin hallintokuntien ja virastojen vammaispoliittisia tavoitteita ja toiminnan painopisteitä sekä tilojen ja toimintojen esteettömyyttä.

Sosiaalilautakunta ymmärtää esteettömyyden laaja-alaisesti. Esteettömyydellä ei tarkoiteta pelkästään fyysistä esteettömyyttä vaan sitä, että esimerkiksi näkövammaisen ja kuulovammaisen muun muassa pistekirjoituksen ja induktiosilmukan avulla voi osallistua kulttuuritoimintaan. Laaja-alaisella esteettömyydellä tarkoitetaan myös

sitä, että tieto ja tuntemus vammaisista kasvavat. Asenne, sosiaalinen esteettömyys ja vammaisten henkilöiden voimavarat tulisi ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Hyvinä esimerkkeinä esteettömästä kulttuuritarjonnasta voidaan mainita näkövammaisille suunnatut Ateneumin taidenäyttelyt tai kuulovammaisten taiteilijoiden rap-konsertit. Fyysisen esteettömyyden edistämiseksi kaupunginhallituksen perustama Esteetön Helsinki -projekti (myöhemmin Helsinki kaikille -projekti) on tehnyt merkittävää työtä fyysisten esteiden poistamiseksi taidelaitoksista. Näistä voidaan mainita muun muassa kuulovammaisten induktiosilmukat, näkövammaisten opasteet, hissit ja luiskat. Esteettömyystyö on siirtynyt vuoden 2012 alusta kaupungin normaaliksi toiminnaksi, jonka tueksi kaupunginhallitus perusti eri hallintokunnista sekä vammais- ja vanhusneuvostosta muodostetun neuvottelukunnan.

Vammaispoliittisessa selvityksessä todetaan, että kestävä vammaispolitiikan toteuttaminen Helsingissä edellyttää tiivistä yhteistyötä eri hallintokuntien kesken sekä jatkuvaa keskustelua painopisteistä ja tarkoituksenmukaisista toteuttamistavoista. Vammaispoliittisten tavoitteiden seuranta vaatii jokaisessa hallintokunnassa aktiivisia toimia, jotka sisältyvät kaupungin tavanomaiseen toiminta- ja taloussuunnitteluun. Päätösten vammaispoliittiset vaikutukset tulee arvioida etukäteen kaikessa päätöksenteossa. Eri hallintokunnissa olisi syytä luoda omat päätöksentekoa koskevat vammaispoliittiset painopisteet ja lähiajan toteutustavoitteet. Samalla pitäisi kartoittaa toimialueen toiminta, esteettömyys sekä palvelujen saavutettavuus ja niissä esiintyvät ongelmakohdat vammaisten kuntalaisten kannalta. Kartoituksen perusteella hallintokunnat kykenevät laatimaan itselleen säännöllisesti päivitettävän kirjallisen vammaispoliittisen toteuttamissuunnitelman.

Sosiaalivirasto on edistänyt vammaisten kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kulttuurielämään. Kehitysvammaisten palveluissa on tehty yhteistyötä useiden taidealan toimijoiden kanssa. Sosiaalivirasto toteutti kulttuuriasiakeskusten, järjestöjen ja palvelun tuottajien kanssa vuosina 2009 ja 2010 mittavat, suurelle yleisölle kohdenneet taidetapahtumat Esplanadin puistossa ja Savoy-teatterissa.

Vuonna 2011 sosiaalivirastolla oli sopimus Kansallisteatterin Kiertuenäyttämön kanssa. Kiertuenäyttämö vei osallistavia teatteriesityksiä vammaistyön toimintayksiköihin.

Taidepainotteisella toiminnalla on tärkeä sija sekä sosiaaliviraston omissa että ostopalvelukumppaneiden palveluissa. Omissa palveluissa on toteutettu esimerkiksi Tyynelän toimintakeskuksen muotiprojekti

Malmi-talolle, Pasilan toimintayksikön teatteriprojektit kaupunginteatterin Pasilan Studiassa ja Seinäjoen harrastajateatterikesässä. Edelleen Pasilan toimintakeskuksessa on toteutettu yhteisötaiteellinen kiertävä valokuvaprojekti. Ostopalvelukumppaneilla on menossa useita kehitysvammaisten henkilöiden taidehankkeita. Lisäksi sosiaalivirasto avustaa taloudellisesti järjestöjen taidepainotteisia hankkeita.

Yksittäisen vaikeavammaisen tai kehitysvammaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuuksia sosiaalivirasto tukee tarvittaessa vammaispalvelulain, kehitysvammalain tai sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla ja tukitoimenpiteillä.

Edellä esitetyn perusteella erillistä suunnitelmaa, jolla turvattaisiin eri tavoin vammaisten henkilöiden osallisuus ja esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ei tarvita, koska eri hallintokunnilla on rakenteet vammaisten yhdenvertaisen osallistumisen turvaamiseksi, jota muun muassa kulttuuristrategian puitteissa jatkuvasti kehitetään. Vammaisasiamiehellä on yhtenevä näkemys sosiaalilautakunnan kanssa erillisen suunnitelman tarpeettomuudesta.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Poikonen, vammaistyön päällikkö, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 12.06.2012 § 106

HEL 2011-010813 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee kulttuuri toiminnan saavutettavuuden ensisijaisen tärkeänä. Kunnalla ja valtiolla on laaja yhteinen vastuu palvelujen tuottamisesta. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa toteutetaan saavutettavuuden periaatteita edistämällä kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuutta osallistua ja käyttää kulttuuripalveluita mahdollisimman helposti ja esteettömästi. Saavutettavuuden turvaamiseen kuuluu sellaisten esteiden poistaminen, jotka liittyvät aisteihin, tiedotukseen, ymmärtämiseen, asenteisiin, fyysisiin tai taloudellisiin tekijöihin sekä päätöksentekoon.

Helsingin kaupunki edistää eri hallintokuntien yhteisin toimin monin tavoin vammaisten kaupunkilaisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuritapahtumiin sekä tuottaa itse taidetta ja kulttuuria.

Helsingin kaupunginhallituksen aloitteesta valmistui puolitoista vuotta sitten kaupungin virastojen yhteinen Vammaispoliittinen selonteko (2010). Selonteon valmistumista edelsi puolen vuoden mittainen selvitystyö, jossa eri virastojen nykytilanne esteettömyyden ja vammaispalvelujen osalta kartoitettiin saavutuksineen ja puutteineen. Yhdessä vammaisia henkilöitä edustavien järjestöjen kanssa selvitettiin, mitkä ovat Helsingin vammaispolitiikan keskeiset tavoitteet ja toiminnan painopisteet. Samalla myös kartoitettiin muun muassa kulttuurikeskuksen yleisötilojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen yleisesti liittyvät palvelut ja kehittämistavoitteet.

Selonteossa edellytetään, että vammaisilla henkilöillä on oltava mahdollisuus osallistua julkisiin taide- ja kulttuuritapahtumiin yhdenvertaisesti muiden kanssa. Lisäksi on tuettava vammaisten ihmisten mahdollisuuksia toimia kulttuurin tekijöinä, esimerkiksi kuvataiteilijoina, näyttelijöinä, kirjailijoina tai muusikkoina.

Käytännön toiminnassa kaupungin kulttuurivirastot seuraavat kaupungin linjauksia esteettömyyden toteuttamiseksi kulttuuritiloissa ja -tapahtumissa. Tässä työssä julkisen hallinnon, vammaisjärjestöjen ja kolmannen sektorin yhteistyö on tärkeää, jotta voidaan vastata erityisryhmien tarpeisiin saavutettavuuden ja esteettömyyden toteuttamisessa. Kulttuurivirastojen ja kirjaston toiminnassa otetaan huomioon vammaispoliittisessa selonteossa esitetyt kehittämistavoitteet.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee, että vammaisten kaupunkilaisten osallistuminen tasavertaisina toimijoina kulttuuritoimintaan on osa jatkuvaa kehittämistyötä. Kehitystyötä ohjaavat jo nyt muutaman vuoden sisällä tehdyt selvitykset: Vammaispoliittinen selonteko (2010) ja Helsingin kaupungin kulttuuristrategia (2011). Näin ollen uuden selvityksen ja suunnitelman tekoon ei nähdä tällä hetkellä tarvetta.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Jenni Varho, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37842
jenni.varho(a)hel.fi

03.12.2012

Sj/7

§ 1379

Valtuutettu Olli Valtosen toivomusponsi: Kulttuuristrategian toteutuksessa huomioidaan vammaiset ja kehitysvammaiset

HEL 2011-010840 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Olli Valtonen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtonen toivomusponsi 12, Kvsto 14.12.2011 asia 3

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.12.2011 hyväksymän toivomusponnen (Olli Valtonen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

Hyväksyessään 14.12.2011 Helsingin kaupungin kulttuuristrategian vuosiksi 2012 - 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kulttuuristrategiaa toteutettaessa otetaan huomioon vammaiset ja lapset."

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille.

Asiassa on saatu kulttuuri- ja kirjastolautakunnan (12.6.2012) ja sosiaalilautakunnan (21.8.2012) lausunnot.

Saatuihin lausuntoihin viitaten esittelijä pitää tärkeänä, että kulttuuri ja taide ovat kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa tulee toteuttaa saavutettavuuden periaatteita edistämällä kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuuksia saada kulttuuripalveluita ja käyttää niitä mahdollisimman helposti ja esteettömästi. Saavutettavuuden turvaamiseen kuuluu sellaisten esteiden poistaminen, jotka liittyvät aisteihin, tiedotukseen, ymmärtämiseen, asenteisiin, fyysisiin tai taloudellisiin tekijöihin sekä päätöksentekoon.

Yleiseen saavutettavuuden periaatteeseen sisältyy, että myös vammaisilla henkilöillä on oltava tasavertainen mahdollisuus osallistua ja tuottaa itse kulttuuria. Osallistumista kulttuuritoimintaan eivät saa estää liikkumis- tai toimintakyvyn rajoitteet.

Esittelijä katsoo, että vammaisten kaupunkilaisten osallistuminen tasavertaisina kulttuuritoimintaan tarvitsee seuranta- ja jatkuvaa kehittämistyötä. Vuonna 2011 valmistunutta Helsingin kaupungin kulttuuristrategiaa laadittaessa on otettu huomioon sekä kulttuuritoiminnan saavutettavuus että esteettömyyskysymykset. Perusteellisemmin teemoihin on paneuduttu eri virastojen ja vammaisjärjestöjen yhdessä laatimassa Helsingin vammaispoliittisessa selvityksessä (2010). Selvitystä edelsi puolen vuoden mittainen valmistelutyö, joka tuotti Helsingin kulttuurikeskuksenkin osalta yksityiskohtaisen kehittämissuunnitelman, jossa kirjattiin sekä saavutukset että kehittämiskohteet. Lisäksi vammaisten kulttuuripalveluiden kehittämistyötä ohjaa Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus – Opetusministeriön toimenpideohjelma 2006–2010 (2006). Kaikissa edellä mainituissa kolmessa asiakirjassa keskeisiä periaatteita ovat oikeus yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen. Lisäksi on myös tuettava vammaisten ihmisten mahdollisuuksia toimia kulttuurin tekijöinä, esimerkiksi kuvataiteilijoina, näyttelijöinä, kirjailijoina tai muusikkoina.

Saavutettavuuden toteutumiseksi tehdään jo nyt jatkuvaa työtä. Helsingin kaupungin kulttuurihallintokunnat seuraavat valtion ja kaupungin yleisiä linjauksia. Esteettömyyden ja saavutettavuuden periaatteet huomioidaan myös virastojen omissa kehittämissuunnitelmissa. Kulttuurivirastojen tiloihin ja saleihin pyritään varmistamaan esteetön pääsy. Saavutettavuuden huomioiminen on myös tärkeä osa museopedagogista suunnittelua. Helsingin taidemuseon periaatteisiin kuuluu, että esitykset ovat oheispalveluineen esteettömästi kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla. Erityislaitteita kuulemisen ja näkemisen helpottamiseksi voi lainata museokäynnin ajaksi. Helsingissä yleisötyö on jo monissa teattereissa, orkestereissa ja taidemuseoissa itsestään selvä osa organisaation tehtäväkuvaa.

Kulttuurikeskuksen kaikkiin omiin esitystiloihin ja saleihin on esteetön pääsy. Pyörätuolilla liikkumista on helpotettu ja pyörätuolipaikkoja on lisätty viimeisimpien peruskorjausten yhteydessä esimerkiksi Kanneltalossa ja Savoy-teatterissa. Lisäksi tiloissa on induktiosilmukat kuulorajoitteisia varten. Vammaisten osallistumista helpottavista käytännön järjestelyistä tiedotetaan kulttuurikeskuksen yksiköiden nettisivulla ”esteettömyys”-kohdassa.

Kaupunginkirjaston tilat ovat esteettömiä lukuun ottamatta Suomenlinnan ja Roihuvuoren kirjastoja, joista viimeksi mainittu tullaan 2013 peruskorjauksen yhteydessä muuttamaan esteettömäksi.

Helsingin kaupungin Vammaispoliittinen selvitys valmistui keväällä 2010 usean eri hallintokunnan välisenä yhteistyönä. Tällöin kartoitettiin kaupungin hallintokuntien ja virastojen vammaispoliittisia tavoitteita ja toiminnan painopisteitä sekä tilojen ja toimintojen esteettömyyttä.

Esittelijä toteaa, että Vammaispoliittisen selvityksen tavoitteet kulttuuripalveluihin liittyen on sisällytetty Helsingin kaupungin kulttuuristrategiaan (2011). Strategiaan on kirjattu muun muassa yleinen kulttuuripalvelujen saavutettavuuden edistäminen ja kaikkien kaupunkilaisten tasavertainen kohtelu.

Sosiaalilautakunta pitää tehtyä aloitetta erittäin tärkeänä ja näkee, että kaikilla kuntalaisilla on oltava yhdenvertainen mahdollisuus osallistua kulttuuri- ja taide-elämään. Toteuttamisvastuu on kunnilla ja valtiolla.

Sosiaalilautakunta toteaa, että vammaispolitiikan keskeisenä tavoitteena on kaikkien kansalaisten tasa-arvoinen mahdollisuus elää, osallistua ja toimia yhdessä muiden kanssa siellä, missä muutkin samanikäiset ihmiset toimivat. Helsingin kaupungin hyväksymät vammaispolitiikan periaatteet ovat esteettömyys, saavutettavuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä näiden asioiden turvaaminen myös vaikeasti vammaisille kuntalaisille. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaikki eri hallintokunnat ottavat vastuun tavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan ja että kukin hallintokunta sisällyttää myös vammaispoliittiset linjaukset omiin strategioihinsa ja toteuttamissuunnitelmiinsa.

Sosiaalilautakunta ymmärtää esteettömyyden laaja-alaisesti. Esteettömyydellä ei tarkoiteta pelkästään fyysistä esteettömyyttä vaan sitä, että esimerkiksi näkövammaisen ja kuulovammaisen voi muun muassa pistekirjoituksen ja induktiosilmukan avulla osallistua kulttuuritoimintaan. Laaja-alaisella esteettömyydellä tarkoitetaan myös sitä, että tieto ja tuntemus vammaisista kasvavat. Asenne, sosiaalinen esteettömyys ja vammaisten henkilöiden voimavarat tulisi ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Hyvinä esimerkkeinä esteettömästä kulttuuritarjonnasta voidaan

mainita Ateneumin näkövammaisille suunnatut taidenäyttelyt tai kuulovammaisten taiteilijoiden rap-konsertit. Fyysisen esteettömyyden edistämiseksi kaupunginhallituksen perustama Esteetön Helsinki -projekti (myöhemmin Helsinki kaikille -projekti) on tehnyt merkittävää työtä fyysisten esteiden poistamiseksi esimerkiksi taidelaitoksista. Näistä voidaan mainita muun muassa kuulovammaisten induktiosilmukat, näkövammaisten opasteet ja hissit. Esteettömyystyö on siirtynyt vuoden 2012 alusta kaupungin normaaliksi toiminnaksi, jonka tueksi kaupunginhallitus perusti eri hallintokunnista sekä vammais- ja vanhusneuvostosta muodostetun neuvottelukunnan.

Taidepainotteisella toiminnalla on tärkeä sija sekä sosiaaliviraston omissa että ostopalvelukumppaneiden palveluissa. Kehitysvammaisten palveluissa tehdään yhteistyötä useiden taidealojen toimijoiden kanssa. Sosiaalivirasto toteutti kulttuuriasiakeskukseen, järjestöjen ja palvelun tuottajien kanssa vuosina 2009 ja 2010 mittavat, suurelle yleisölle kohdennetut taidetapahtumat Esplanadin puistossa ja Savoy-teatterissa. Vuonna 2011 sosiaalivirastolla oli sopimus Kansallisteatterin Kiertuenäyttämön kanssa. Kiertuenäyttämö vei osallistavia teatteriesityksiä vammaisten yksiköihin.

Yksittäisen vaikeavammaisen tai kehitysvammaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuuksia sosiaalivirasto tukee tarvittaessa vammaispalvelulain, kehitysvammalain tai sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla ja tukitoimenpiteillä.

Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa 2012-2017 on linjattu, että vammaisten kaupunkilaisten kulttuuritoimintaan osallistumista tuetaan osana kehittämistyötä. Sosiaalilautakunta korostaa, että kulttuuritoiminnan kehittämistyössä eri erityisryhmät, kuten vammaiset tai kehitysvammaiset henkilöt, tulee ottaa huomioon paitsi palvelujen käyttäjinä, myös toiminnan suunnittelijoina ja tuottajina.

Sosiaalilautakunnan käsityksen mukaan Helsingin kulttuuristrategiaa toteutettaessa vammaisten ja kehitysvammaisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottaminen edellyttää jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kaupungin hallintokuntien, paikallisten vammaisjärjestöjen sekä eri vammaisryhmien ja palveluntuottajien kanssa, jotta eri taidelaitokset entistä enemmän ottaisivat huomioon vammaisnäkökulman taidetoiminnassa. Vammaisasiamiehellä on yhtenevä näkemys sosiaalilautakunnan kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtonen toivomusponsi 12, Kvsto 14.12.2011 asia 3

Päätöshistoria

Sosiaalilautakunta 21.08.2012 § 287

HEL 2011-010840 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta pitää tehtyä aloitetta erittäin tärkeänä ja näkee, että kaikilla kuntalaisilla on oltava yhdenvertainen mahdollisuus osallistua kulttuuri- ja taide-elämään. Toteuttamisvastuu on kunnilla ja valtiolla.

Sosiaalilautakunta toteaa, että vammaispolitiikan keskeisenä tavoitteena on kaikkien kansalaisten tasa-arvoinen mahdollisuus elää, osallistua ja toimia yhdessä muiden kanssa siellä, missä muutkin samanikäiset ihmiset toimivat. Helsingin kaupungin hyväksymät vammaispolitiikan periaatteet ovat esteettömyys, saavutettavuus, yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä näiden asioiden turvaaminen myös vaikeasti vammaisille kuntalaisille. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaikki eri hallintokunnat ottavat vastuun tavoitteiden toteutumisesta omassa toiminnassaan ja että kukin hallintokunta sisällyttää myös vammaispoliittiset linjaukset omiin strategioihinsa ja toteuttamissuunnitelmiinsa.

Helsingin kaupungin Vammaispoliittinen selvitys valmistui keväällä 2010 usean eri hallintokunnan välisenä yhteistyönä. Tällöin kartoitettiin kaupungin hallintokuntien ja virastojen vammaispoliittisia tavoitteita ja toiminnan painopisteitä sekä tilojen ja toimintojen esteettömyyttä.

Sosiaalilautakunta ymmärtää esteettömyyden laaja-alaisesti. Esteettömyydellä ei tarkoiteta pelkästään fyysistä esteettömyyttä vaan sitä, että esimerkiksi näkövammaisen ja kuulovammaisen voi muun muassa pistekirjoituksen ja induktiosilmukan avulla osallistua kulttuuritoimintaan. Laaja-alaisella esteettömyydellä tarkoitetaan myös sitä, että tieto ja tuntemus vammaisista kasvavat. Asenne, sosiaalinen esteettömyys ja vammaisten henkilöiden voimavarat tulisi ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Hyvinä esimerkkeinä esteettömästä kulttuuritarjonnasta voidaan mainita Ateneumin näkövammaisille suunnatut taidenäyttelyt tai kuulovammaisten taiteilijoiden rap-konsertit. Fyysisen esteettömyyden

edistämiseksi kaupunginhallituksen perustama Esteetön Helsinki -projekti (myöhemmin Helsinki kaikille -projekti) on tehnyt merkittävää työtä fyysisten esteiden poistamiseksi esimerkiksi taidelaitoksista. Näistä voidaan mainita muun muassa kuulovammaisten induktiosilmukat, näkövammaisten opasteet ja hissit. Esteettömyystyö on siirtynyt vuoden 2012 alusta kaupungin normaaliksi toiminnaksi, jonka tueksi kaupunginhallitus perusti eri hallintokunnista sekä vammais- ja vanhusneuvostosta muodostetun neuvottelukunnan.

Taidepainotteisella toiminnalla on tärkeä sija sekä sosiaaliviraston omissa että ostopalvelukumppaneiden palveluissa. Kehitysvammaisten palveluissa tehdään yhteistyötä useiden taidealojen toimijoiden kanssa. Sosiaalivirasto toteutti kulttuuriasiainkeskuksen, järjestöjen ja palvelun tuottajien kanssa vuosina 2009 ja 2010 mittavat, suurelle yleisölle kohdennetut taidetapahtumat Esplanadin puistossa ja Savoy-teatterissa. Vuonna 2011 sosiaalivirastolla oli sopimus Kansallisteatterin Kiertuenäyttämön kanssa. Kiertuenäyttämö vei osallistavia teatteriesityksiä vammaisten yksiköihin.

Yksittäisen vaikeavammaisen tai kehitysvammaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuuksia sosiaalivirasto tukee tarvittaessa vammaispalvelulain, kehitysvammalain tai sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla ja tukitoimenpiteillä.

Helsingin kaupungin kulttuuristrategiassa 2012-2017 on linjattu, että vammaisten kaupunkilaisten kulttuuritoimintaan osallistumista tuetaan osana kehittämistyötä. Sosiaalilautakunta korostaa, että kulttuuritoiminnan kehittämistyössä eri erityisryhmät, kuten vammaiset tai kehitysvammaiset henkilöt, tulee ottaa huomioon paitsi palvelujen käyttäjinä, myös toiminnan suunnittelijoina ja tuottajina.

Sosiaalilautakunnan käsityksen mukaan Helsingin kulttuuristrategiaa toteutettaessa vammaisten ja kehitysvammaisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottaminen edellyttää jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä kaupungin hallintokuntien, paikallisten vammaisjärjestöjen sekä eri vammaisryhmien ja palveluntuottajien kanssa, jotta eri taidelaitokset entistä enemmän ottaisivat huomioon vammaisnäkökulman taidetoiminnassa. Vammaisasiamiehellä on yhtenevä näkemys sosiaalilautakunnan kanssa.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Tuula Poikonen, vammaistyön päällikkö, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 12.06.2012 § 105

HEL 2011-010840 T 00 00 03

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että kulttuuri ja taide ovat kaikkien kaupunkilaisten olottuvilla. Tässä kunnalla ja valtiolla on laaja yhteinen vastuu. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa tulee toteuttaa saavutettavuuden periaatteita edistämällä kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuuksia saada kulttuuripalveluita ja käyttää niitä mahdollisimman helposti ja esteettömästi. Saavutettavuuden turvaamiseen kuuluu sellaisten esteiden poistaminen, jotka liittyvät aisteihin, tiedotukseen, ymmärtämiseen, asenteisiin, fyysisiin tai taloudellisiin tekijöihin sekä päätöksentekoon.

Yleiseen saavutettavuuden periaatteeseen sisältyy, että myös vammaisilla henkilöillä on oltava tasavertainen mahdollisuus osallistua ja tuottaa itse kulttuuria. Osallistumista kulttuuritoimintaan eivät saa estää liikkumis- tai toimintakyvyn rajoitteet.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee, että vammaisten kaupunkilaisten osallistuminen tasavertaisina kulttuuritoimintaan tarvitsee seuranta- ja jatkuvaa kehittämistyötä. Vuonna 2011 valmistunutta Helsingin kaupungin kulttuuristrategiaa laadittaessa on otettu huomioon sekä kulttuuritoiminnan saavutettavuus että esteettömyyskysymykset. Perusteellisemmin teemoihin on paneuduttu puolitoista vuotta sitten eri virastojen ja vammaisjärjestöjen yhdessä laatimassa Helsingin vammaispoliittisessa selvityksessä (2010). Selvitystä edelsi puolen vuoden mittainen valmistelu-työ, joka tuotti Helsingin kulttuurikeskuksenkin osalta yksityiskohtaisen kehittämissuunnitelman, jossa kirjattiin sekä saavutukset että kehittämiskohteet. Lisäksi vammaisten kulttuuripalveluiden kehittämistyötä ohjaa Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus – Opetusministeriön toimenpideohjelma 2006–2010 (2006). Kaikissa edellä mainituissa kolmessa asiakirjassa keskeisiä periaatteita ovat oikeus yhdenvertaisuuteen ja osallisuuteen. Lisäksi on myös tuettava vammaisten ihmisten mahdollisuuksia toimia kulttuurin tekijöinä, esimerkiksi kuvataiteilijoina, näyttelijöinä, kirjailijoina tai muusikkoina.

Saavutettavuuden toteutumiseksi tehdään jo nyt jatkuvaa työtä. Helsingin kaupungin kulttuurihallintokunnat seuraavat valtion ja kaupungin yleisiä linjauksia. Esteettömyyden ja saavutettavuuden periaatteet huomioidaan myös virastojen omissa kehittämissuunnitelmissa. Kulttuurivirastojen tiloihin ja saleihin pyritään

varmistamaan esteetön pääsy. Saavutettavuuden huomioiminen on myös tärkeä osa museopedagogista suunnittelua. Helsingin taidemuseo periaatteisiin kuuluu, että esitykset ovat oheispalveluineen esteettömästi kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla. Erityislaitteita kuulemisen ja näkemisen helpottamiseksi voi lainata museokäynnin ajaksi. Helsingissä yleisötyö on jo monissa teattereissa, orkestereissa ja taidemuseoissa itsestään selvä osa organisaation tehtäväkuvaa.

Kulttuurikeskuksen kaikkiin omiin esitystiloihin ja saleihin on esteetön pääsy. Pyörätuolilla liikkumista on helpotettu ja pyörätuolipaikkoja on lisätty viimeisimpien peruskorjausten yhteydessä esimerkiksi Kanneltalossa ja Savoy-teatterissa. Lisäksi tiloissa on induktiosilmukat kuulorajoitteisia varten. Vammaisten osallistumista helpottavista käytännön järjestelyistä tiedotetaan kulttuurikeskuksen yksiköiden nettisivulla "esteettömyys"-kohdassa.

Kaupunginkirjaton tilat ovat esteettömiä lukuun ottamatta Suomenlinnan ja Roihuvuoren kirjastoja, joista viimeksi mainittu tullaan 2013 peruskorjauksen yhteydessä muuttamaan esteettömäksi.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että Vammaispoliittisen selonteon tavoitteet kulttuuripalveluihin liittyen on sisällytetty Helsingin kaupungin kulttuuristrategiaan (2011). Strategiaan on kirjattu muun muassa yleinen kulttuuripalvelujen saavutettavuuden edistäminen ja kaikkien kaupunkilaisten tasavertainen kohtelu.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Jenni Varho, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37842
jenni.varho(a)hel.fi

§ 1380

Pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen uudistaminen Tuomarinkylän Talli Oy:n kanssa

HEL 2012-011449 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikuntalautakunnan vuokraamaan Tuomarinkylän Talli Oy:lle Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, noin 6 018 m²:n suuruisen alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1 864 on 19 230,60 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 1 031,70 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määrittämiä lisäehtoja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 liikuntalautakunnan esityslista 18.9.2012.pdf
- 2 Vuokrasopimuksen vuokra-alueen laajentaminen, kartta
- 3 Nykyinen vuokrasopimus
- 4 Hakemus 20.8.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen oikeuttaa liikuntalautakunnan vuokraamaan Tuomarinkylän Talli Oy:lle Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, noin 6 018 m²:n suuruisen alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1 864 on 19 230,60 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 1 031,70 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määrittämiä lisäehtoja

Esittelijä

Saapunut hakemus, vuokra-alueen laajennus

Tuomarinkylän Talli Oy esittää 20.8.2012 päivätyssä hakemuksessaan asemakaavamuutoksen toteutumisen mahdollistaman nykyisen vuokra-alueen laajentamista. Hakemus liiteasiakirjoineen on esityksen oheismateriaalina.

Aikaisempi vuokrasopimus

Liikuntalautakunnan ja Tuomarinkylän Talli Oy:n välillä on voimassa 21.8.2007 tehty, tallialuetta koskeva, pitkäaikainen maanvuokrasopimus, joka päättyy 31.12.2032. Vuokra-alue (3 322 m²) käsittää kahden tallirakennuksen rakennusalat pihapiireineen. Nykyinen vuokrasopimus on esityksen oheismateriaalina.

Uusi pitkäaikainen sopimus, vuokra-aika ja vuokrauserusteet

Liikuntatoimen johtosäännön mukaan liikuntalautakunta päättää hallintaoikeutensa puiteissa maa-alueiden luovuttamisesta vuokralle kauintaan kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Koska uusi sopimus on tarkoitus tehdä päättymään 31.12.2032, oikeuden liikuntalautakunnalle vuokrasopimuksen tekemiseen myöntää kaupunginhallitus.

Vuokrattava alue on 6 018 m², joka käsittää 4 127 m²:n suuruisen rakennusalueen ja 1 891 m²:n suuruisen ratsastuskenttä- ja muun pihapiirialueen. Alueen huolto tapahtuu kaavaehdotukseen merkityn uuden huoltotien, Ratsukkopolun kautta. Tulevan vuokra-alueen kartta on esityksen liitteenä.

Vuokran määräytyminen

Liikuntatoimi perii subventoitua vuokraa sellaisista vuokrakohteista, joissa harjoitetaan pelkästään liikuntatoimintaa. Vuoden 2007 alusta lukien subventio on ollut enintään 50 %.

Tuomarinkylän kartanoalueen ratsutalleja ja maneesirakennuksia koskevat maanvuokrat on määritetty siten, että rakennetun alueen osalta käyvän maanarvon perusteena on pidetty virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa 11,77 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa ja mikäli tallin yhteydessä on ratsastuskenttä tai jaloittelutarhoja, niin niiden vuokra on määriteltävä sisäisen vuokran perusteella.

Tuomarinkylän Talli Oy:n uudelle vuokra-alueelle on merkitty rakennusoikeutta yhteensä 1 560 kem². Vuosivuokra on 5 % maan pääoma-arvosta.

Rakennusmaan osalta käypä perusvuosivuokra (ind. 100) olisi 5 % x 1 560 kem² x 11,77 euroa/kem² = 918,06 euroa ja sitä vastaava tämän päivän (ind. toukokuu 2012=1864) vuosivuokra olisi 17 112,64 euroa.

Tallien viereisen kenttäalueen koko on 1 891 m², joten sen osalta vuosivuokra olisi 1,12 e/m²/v x 1 891 m² = 2 117,92 euroa.

Koko alueen käypä vuosivuokra olisi 19 230,60 euroa, jolloin 50 %:n subventiolla vuosivuokraksi muodostuu 9 615,30 euroa. Maa-alueen vuokrauksen osalta arvonnlisävero on 0 prosenttia.

Muut ehdot

Muut ehdot määräytyvät liikuntatoimen pitkäaikaisissa maanvuokrauksissa noudattamien yleisten ehtojen mukaan. Uutena sopimusehtona sopimusehtoihin tehdään täydennys koskien vuokralaisen velvollisuutta liittyä itsenäisenä kulutusyksikkönä yleisiin teknisiin sähkö-, vesi- ja viemäriverkostojärjestelmiin.

Asemakaavan muutosehdotus ratsastustoiminnan kannalta

Alueelle on laadittu asemakaavan muutosehdotus nro 12072. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi sen 15.11.2011. Kaupunkisuunnitteluvirasto tarkisti ehdotusta 16.4.2012 ja lähetti sen edelleen kaupunginhallitukselle. Kaupunginvaltuusto käsittelee kaavaehdotusta kokouksessaan 12.12.2012.

Kaavaselostuksen mukaan muutoksella on tarkoitus mahdollistaa nykyisten ahtaiden tallien laajentaminen siten, että ne täyttävät maa- ja metsätalousministeriön uudet eläinsuojeluvaatimukset 14/EEO/1998, jotka tulevat voimaan 1.1.2014. Tavoitteena on muun muassa yrittäjien toiveen pohjalta myös lisätä hevospaikkojen määrää.

Kaavamuutoksessa esitetyt laajennusosat mahdollistavat nykyisten hevostarhojen laajennuksen nykyisten vaatimusten mukaisiksi ja hevospaikkamäärän lisäyksen noin 20 prosentilla 140 hevospaikasta noin 170

hevospaikkaan. Hevospaikkojen määrän lisäys on arvioitu siten, että lisärakentaminen ja toiminnan vaatimat ulkotilat ja uudet pysäköintitarpeet on mahdollista sovittaa arvokkaaseen ympäristöön kartanoalueen keskeisiä arvoja vaarantamatta.

Sisäinen vuokraus

Kiinteistölautakunta on vuokrannut Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen alueen liikuntalautakunnalle sisäisellä vuokrauksella. Vuokraus päättyy 31.12.2032. Sisäinen vuokra vuonna 2012 on 1,12 €/m²/vuosi.

Ratsastuskeskuksen alue tulee asemakaavamuutoksen myötä laajenemaan. Asemakaavamuutoksen nro 12072 myötä sisäistä vuokrausta tarkistetaan vastaamaan VU-1/s aluetta (urheilu- ja virkistyspalvelujen alue ratsastuskeskusta varten) sisäisissä vuokrauksissa käytettyjen periaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimusten uusiminen

Liikuntalautakunnan ja ratsastuskeskuksessa toimivien talliyrittäjien kesken on voimassa eri aikoihin päättyviä maanvuokrasopimuksia. Eläinsuojelumääräykset, kaavamuutokset, tallialueiden laajentaminen ja uusien investointien rahoittaminen vaativat vuokra-alueiden uudelleen järjestämistä sekä vuokra-aikojen pidentämistä.

Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen talliyrittäjien kanssa tehdyt pitkäaikaiset maanvuokrasopimukset on tarkoitus uusida alueelle laaditun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 pohjalta siten, että vuokra-alueet ja vuokrat tarkistetaan ja sopimukset esitetään tehtäväksi 31.12.2032 asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 liikuntalautakunnan esityslista 18.9.2012.pdf
- 2 Vuokrasopimuksen vuokra-alueen laajentaminen, kartta
- 3 Nykyinen vuokrasopimus
- 4 Hakemus 20.8.2012

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 18.09.2012 § 165

HEL 2012-011449 T 10 01 01 02

35. KO/Tuomarinkylä, Y3135-00011/12, kiinteistökartta G7/R2, Lilk07-80, Lilk 2007-186, Khs 2007-1306

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi liikuntalautakunnalle oikeuden vuokrata Tuomarinkylän Talli Oy:lle (Y-tunnus 0364166-3) Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä) Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, noin 6 018 m²:n alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

1.

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1 864 on 19 230,60 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavaa 1 031,70 euron suuruista perusvuosivuokraa.

2.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

3.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määrittämiä lisäehtoja

Esittelijä

osastopäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Ulla Sara, suunnittelija, puhelin: 310 87786
ulla.sara(a)hel.fi

§ 1381

Pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen uudistaminen Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:n kanssa

HEL 2012-002338 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa liikuntalautakunnan vuokraamaan Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:lle Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, yhteensä noin 12 013 neliömetrin alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1864 on 25 764,90 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavaa 1 382,25 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määräämiä lisäehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 liikuntalautakunnan esityslista 18.9.2012.pdf
- 2 Kartta tulevasta vuokra-alueesta
- 3 Hakemus 6.2.2012

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne oikeuttaa liikuntalautakunnan vuokraamaan Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:lle Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, yhteensä noin 12 013 neliömetrin alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1864 on 25 764,90 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 1 382,25 euron suuruista perusvuosivuokraa.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määäämiä lisäehtoja.

Esittelijä

Saapunut hakemus, vuokrasopimuksen uusiminen

Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy esittää liikuntavirastolle 13.2.2012 päivätyssä hakemuksessaan asemakaavamuutoksen toteutumisen mahdollistaman pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen tekemistä.

Aikaisemmat vuokrasopimukset

Liikuntalautakunnan ja Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:n välinen pitkäaikainen vuodesta 1984 voimassa ollut maanvuokrasopimus päättyi 31.12.2009. Vuokrausta on tämän jälkeen jatkettu liikuntaviraston ulkoliikuntaosaston tekemillä lyhytaikaisilla vuokrasopimuksilla. Voimassa oleva sopimus päättyy 31.12.2012. Vuokra-alue (8 900 m²) käsittää tallirakennuksen ja pihapiirissä olevan ratsastuskentän alueet.

Uusi pitkäaikainen sopimus, vuokra-aika ja vuokrausperusteet

Liikuntatoimen johtosäännön mukaan liikuntalautakunta päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden luovuttamisesta vuokralle kauintaan kymmenen vuoden ajaksi kerrallaan. Koska uusi sopimus on tarkoitus tehdä päättymään 31.12.2032, oikeuden liikuntalautakunnalle vuokrasopimuksen tekemiseen myöntää kaupunginhallitus.

Vuokrattava alueen ala on tarkistettu ja se on yhteensä noin 12 013 m², joka käsittää 2 133 m²:n rakennusalueen ja 8 667 m²:n hevosten jaloittelutarha-alueen sekä 1 213 m²:n muun pihapiirialueen. Alueen huolto tapahtuu kaavaehdotukseen merkityn uuden huoltotien, Strandmaninlenkin, kautta. Tulevan vuokra-alueen kartta on esityksen liitteenä.

Hakemus liiteasiakirjoineen on esityksen oheismateriaalina.

Vuokran määräytyminen

Liikuntatoimi perii subventoitua vuokraa sellaisista vuokrakohteista, joissa harjoitetaan pelkästään liikuntatoimintaa. Vuoden 2007 alusta lukien subventio on ollut enintään 50 %.

Tuomarinkylän kartanoalueen ratsutalleja ja maneesirakennuksia koskevat maanvuokrat on määritetty siten, että rakennetun alueen osalta käyvän maanarvon perusteena on pidetty virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavaa 11,77 euron suuruista kerrosneliömetrihintaa ja mikäli tallin yhteydessä on ratsastuskenttä tai jaloittelutarhoja, niin niiden vuokra on määritetty sisäisen vuokran perusteella.

Talliin viereisten jaloittelu- ja pihapiirialueiden koko on yhteensä 9 880 m², joten sen osalta vuosivuokra olisi $1,12 \text{ e/m}^2/\text{v} \times 9\,880 \text{ m}^2 = 11\,065,60$ euroa.

Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:n uudelle vuokra-alueelle on merkitty rakennusoikeutta yhteensä 1 340 kem². Vuosivuokra on 5 % maan pääoma-arvosta.

Rakennusmaan osalta käypä perusvuosivuokra(ind. 100) olisi $5 \% \times 1\,340 \text{ kem}^2 \times 11,77 \text{ euroa/kem}^2 = 788,59$ euroa ja sitä vastaava tämän päivän (ind. toukokuu 2012=1864) vuosivuokra 14 699,30 euroa.

Koko alueen käypä vuosivuokra olisi 25 764,90 euroa, jolloin 50 %:n subventiolla vuosivuokraksi muodostuu 12 882,45 euroa. Maa-alueen vuokrauksen osalta arvonlisävero on 0 prosenttia.

Muut ehdot

Muut ehdot määräytyvät liikuntatoimen pitkäaikaisissa maanvuokrauksissa noudattamien yleisten ehtojen mukaan. Uutena ehtona sopimusehtoihin tehdään täydennys koskien vuokralaisen velvollisuutta liittyä itsenäisenä kuluttajajäseninä yleisiin teknisiin sähkö-, vesi- ja viemäriverkostojärjestelmiin.

Asemakaavan muutosehdotus ratsastustoiminnan kannalta

Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen toiminnan kehittämiseksi alueelle on laadittu asemakaavan muutosehdotus nro 12072. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi sen 15.11.2011. Kaupunkisuunnitteluvirasto tarkisti ehdotusta 16.4.2012 ja lähetti sen edelleen kaupunginhallitukselle. Kaupunginvaltuusto käsittelee kaavaehdotusta kokouksessaan 12.12.2012.

Kaavaselostuksen mukaan muutoksella on tarkoitus mahdollistaa nykyisten ahtaiden tallialueen laajentaminen siten, että tallit täyttävät maa- ja metsätalousministeriön uudet eläinsuojeluvaatimukset

14/EEO/1998, jotka tulevat voimaan 1.1.2014. Tavoitteena on muun muassa yrittäjien toiveen pohjalta myös lisätä hevospaikkojen määrää.

Kaavamuutoksessa esitetyt laajennusosat mahdollistavat nykyisten hevoskarsinoiden laajennuksen nykyisten vaatimusten mukaisiksi ja hevosmäärän lisäyksen noin 20 prosentilla 140 hevospaikasta noin 170 hevospaikkaan. Hevospaikkojen määrän lisäys on arvioitu siten, että lisärakentaminen ja toiminnan vaatimat ulkotilat ja uudet pysäköintitarpeet on mahdollista sovittaa arvokkaaseen ympäristöön kartanoalueen keskeisiä arvoja vaarantamatta.

Sisäinen vuokraus

Kiinteistölautakunta on vuokrannut Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen alueen liikuntalautakunnalle sisäisellä vuokrauksella. Vuokraus päättyy 31.12.2032. Sisäinen vuokra vuonna 2012 on 1,12 €/m²/vuosi.

Ratsastuskeskuksen alue tulee asemakaavamuutoksen myötä laajenemaan. Asemakaavamuutoksen nro 12072 myötä sisäistä vuokrausta tarkistetaan vastaamaan VU-1/s aluetta (urheilu- ja virkistyspalvelujen alue ratsastuskeskusta varten) sisäisissä vuokrauksissa käytettyjen periaatteiden mukaisesti.

Voimassa olevat vuokrasopimusten uusiminen

Esittelijä toteaa, että päätösesitys on liikuntalautakunnan ehdotuksen mukainen. Liikuntalautakunnan ja ratsastuskeskuksessa toimivien talliyrittäjien kesken on voimassa eri aikoihin päättyviä maanvuokrasopimuksia. Eläinsuojelumääräykset, kaavamuutokset, tallialueiden laajentaminen ja uusien investointien rahoittaminen vaativat vuokra-alueiden uudelleen järjestämistä sekä vuokra-aikojen pidentämistä.

Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen talliyrittäjien kanssa tehdyt pitkäaikaiset maanvuokrasopimukset on tarkoitus uusida alueelle laaditun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12072 pohjalta siten, että uudet sopimukset vuokra-alueen ja vuokran osalta tarkistettuina esitetään tehtäväksi 31.12.2032 saakka.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

03.12.2012

Sj/9

- 1 liikuntalautakunnan esityslista 18.9.2012.pdf
- 2 Kartta tulevasta vuokra-alueesta
- 3 Hakemus 6.2.2012

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 18.09.2012 § 164

HEL 2012-002338 T 10 01 01 02

35. KO/Tuomarinkylä, Y3135-00011/12, kiinteistökartta G7/R2, ULOS10-01, Lilk 2009-15

Päätös

Lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi liikuntalautakunnalle oikeuden vuokrata Tuomarinkartanon Kilpatalli Oy:lle (Y-tunnus 0586281-4) Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä) Tuomarinkylän kartanon tilaan 91-431-1-659/10 kuuluvan, yhteensä noin 12 013 neliömetrin alueen ratsastustoimintaa varten lautakunnan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2032 saakka seuraavin ehdoin:

1.

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin pistelukua toukokuu 2012=1864 on 25 764,90 (alv 0 %) euroa.

Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavaa 1 382,25 euron suuruista perusvuosivuokraa.

2.

Vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin vuokra-aluetta käytetään yksinomaan ratsastustoimintaan.

3.

Muutoin noudatetaan liikuntalautakunnan määäämiä lisäehtoja.

Esittelijä

osastopäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Ulla Sara, suunnittelija, puhelin: 310 87786
ulla.sara(a)hel.fi

§ 1382

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta 29.11.2012
opetuslautakunta 20.11-2012
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 20.11.2012
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori
- apulaisrehtori
- aluerehtori
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja

03.12.2012

Sj/10

Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 47 ja 48 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
henkilöstökassatoimikunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta 29.11.2012
opetuslautakunta 20.11-2012
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 20.11.2012
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämisspalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
henkilöstökeskus
- henkilöstöjohtaja
- osastopäällikkö (henkilöstöpolitiikka)
- osastopäällikkö (henkilöstövoimavara)
- osastopäällikkö (maahanmuutto)
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- johtava rehtori

03.12.2012

Sj/10

- apulaisrehtori
- aluerehtori
- taidemuseon johtaja
- tietokeskus:
 - johtaja
 - tutkimuspäällikkö
 - tietohuoltopäällikkö
 - kehittämisspäällikkö
- työterveysjohtaja
- Henkilöstön kehittämisspalvelut
- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Kj/10

§ 1383

**Iltakouluasia/ Arviointiselvitys lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelman toteuttamiseen vuosina 2009 - 2012
suunnattujen kaupunginhallituksen erillisrahojen vaikuttavuudesta**

Pöydälle 03.12.2012

HEL 2012-015894 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Liitteet

1 LASU-arvioinnin loppuraportti (2).pdf

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen merkitä tiedoksi saadun informaation.

Esittelijä

Kaupunginhallituksessa 26.3.2012 hyväksytyyn Helsingin kaupungin vuoden 2013 talousarvion laatimisoheeseen sisältyy kaupunginhallituksen kannanotto, jossa edellytetään, että LASU -rahoista teetetään vaikuttavuuden arviointi vuoden 2012 aikana ja päätetään sen jälkeen, missä muodossa toimintaa jatketaan.

Talous- ja suunnittelukeskus toteutti minikilpailituksen arviointiselvityksestä elokuussa 2012. Arvioinnin tekijäksi valittiin kokonaistaloudellisesti edullisimpana Ramboll Management Consulting. Arviointiselvitys valmistui 20.11.2012.

Kokouksessa kuullaan talousarviopäällikkö Tuula Saxholmin esitys tehdystä arviointiselvityksestä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Terttu Holstila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36357
terttu.holstila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Liitteet

1 LASU-arvioinnin loppuraportti (2).pdf

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liikuntavirasto
Kulttuurikeskus
Opetusvirasto
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Talous- ja suunnittelukeskus

§ 1384

Iltakouluasia: Kaupungin sähköisen liikenteen kehitysohjelma

HEL 2012-015657 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä saadun informaation tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sähköisen liikenteen kehitys ja sähköautojen julkiset latauspisteet Helsingissä

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä saadun informaation tiedoksi.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki on mukana valtakunnallisessa sähköisen liikenteen kehitysympäristössä 2011-2015. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt kaupungille 30 % investointituen 32 julkisen latauspisteen toteutukseen sekä 30 ladattavan sähköauton leasing-kuluihin. Kaupunki osallistuu kehitysympäristöön toteuttamalla 30 julkista sähköauton latauspistettä sekä hankkimalla 30 ladattavaa sähköautoa kaupungin ajoneuvohankintojen yhteydessä, korvaten perinteisiä polttomoottoriautoja soveltuviissa käyttökohteissa.

Esittelijä

Taustaa

Sähköisen liikenteen kehitys on käynnistynyt kansainvälisesti alkaen suurista kaupungeista. Helsingin kaupunki on perustanut sähköistyvän liikenteen ohjausryhmän koordinoimaan kaupungin kehitystoimia yli hallintokuntarajojen vuosiksi 2011-2012. Ensimmäiset kuusi koelatauspistettä ovat toiminnassa ja yleissuunnitelma kaupungin sähköautojen latausverkostosta sekä ehdotukset seuraavista jatkotoimista on valmisteltu. Kaupunki on mukana valtakunnallisessa sähköisen liikenteen kehitysohjelmassa (Tekesin EVE-ohjelman Sähköinen Liikenne).

Sähköisen liikenteen kehitys

Suomessa sarjavalmistettujen ladattavien sähköautojen hankinta on vähitellen käynnistymässä. Tuoreen rekisteröintitilaston mukaan lokakuussa 2012 Suomessa oli liikenteessä 210 ladattavaa sähköajoneuvoa, joista valtaosa on käytössä pääkaupunkiseudulla.

Kaupungilla on nykyisellään käytössään kaksi täyssähköautoa, yksi sähkötyökone ja yksi ladattava hybridisähköauto. Täyssähköautot soveltuvat kaupunkiliikenteeseen (ajokantama yhdellä latauksella noin 90–150 km), ladattavat hybridit ja laajennetun käyttöasteen sähköautot soveltuvat lisäksi pitkänmatkan liikenteeseen (ajokantama sähköllä 20–60 km ja polttomootorilla 500–1000 km).

Sähköautojen julkiset latauspisteet Helsingissä

Kaupungin kehityshankkeen ensivaiheessa Helsingin julkiseen pysäköintiin on toteutettu kuusi latauspistettä marraskuussa 2011. Julkisten latauspisteiden käyttö on kasvanut sähköautojen lisääntymisen myötä ja lokakuuhun 2012 mennessä on sähköautoja ladattu yhteensä 307 kertaa liitteenä olevan tilaston mukaisesti.

Valtakunnallinen yhteistyö latauspalveluiden kehityksessä

Sähköautojen latauspalveluiden kehittämiseksi on Tekesin EVE-ohjelman puitteissa käynnistetty yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien sekä energiatoimijoiden kanssa ja samalla keskustelut ovat laajentuneet käytännön tarpeiden kautta valtakunnalliseksi. Yhteistyön tavoitteena on, että sähköauton lataaminen toimisi pääperiaatteiltaan samalla tavalla yli kaupunkirajojen (latauspalveluiden yhteensopivuus, latauspisteiden löydettävyyden, julkisivun tunnistettavuus, pysäköinnin ja latauspalveluiden maksujärjestelmät, latauspalveluiden kustannustehokkuus). Samankaltainen latauspalveluoperaattoreiden yhteistyö on käynnistynyt sähköliikenteessä myös kansainvälisesti, muun muassa Norjassa, Saksassa ja Hollannissa.

Edistämistoimenpiteet lähitulevaisuudessa

Kaupunki osallistuu vuonna 2013 sähköistyvän liikenteen kehitysympäristöön toteuttamalla 30 julkista sähköauton latauspistettä sekä hankkimalla 30 ladattavaa sähköautoa kaupungin ajoneuvohankintojen yhteydessä, korvaten perinteisiä polttomootoriautoja soveltuviin käyttökohteisiin.

Sähköautojen latauspisteet julkiseen pysäköintiin

Kaupungin sähköistyvän liikenteen ohjausryhmässä on laadittu ensimmäinen yleissuunnitelma Helsingin sähköautojen latausverkostolle. Kaupungin latausverkoston yleissuunnittelun

työryhmä on valinnut 30 latauspistettä toteutettavaksi vuonna 2013, jotta kaupungilla on kokeilukaudella tarjota julkisia latauspisteitä kehittyvälle käyttäjämäärälle. Tähän investointiin on Työ- ja elinkeinoministeriö myöntänyt 30 % investointituen.

Kaupungin omat sähköautohankinnat

Kaupunki osallistuu pääkaupunkiseudun sähköisen liikenteen kehityshankkeeseen omilla autohankinnoillaan. Hankittavat sähköautot varustetaan työ- ja elinkeinoministeriön sähköautojen investointitukien vaatimusten mukaisilla mittalaitteilla, joita hyödynnetään valtakunnallisessa sähköisen liikenteen kehitysohjelmassa. Investointituki koskee yhteensä 30 sähköajoneuvon hankintaa. Kaupungilla on henkilö- ja pakettiautoja nykyisellään käytössä yhteensä 1030 ajoneuvoa.

Sähköautojen hankinnoissa ja ostopalveluissa noudatettavista menettelyistä annetaan virastoille tarkemmat ohjeet.

Sähköauton käyttö autoetuna edellyttää tarkistuksia sallitun autoedun enimmäisarvoihin.

Kolmekymmentä ladattavaa sähköautoa vähentävät kaupungin omaa liikennepolttoaineen tarvetta keskimäärin 21 050 litraa / vuosi ja täten polttoainekuluja 28 200 euroa / vuosi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Pirkko Vainio, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
pirkko.vainio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sähköisen liikenteen kehitys ja sähköautojen julkiset latauspisteet Helsingissä

§ 1385

Iltakouluasia: Pyöräilyprojektin johtoryhmän raportti

HEL 2011-010878 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi pyöräilyprojektin johtoryhmän raportin toiminnastaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne merkitä tiedoksi pyöräilyprojektin johtoryhmän raportin toiminnastaan.

Esittelijä

Kaupungin strategiaohjelma

Kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 yhtenä toimenpiteenä liikennejärjestelmän kehittämisessä kestävien liikennemuotojen edistämiseksi oli asettaa pyöräilyprojekti ja sille toteutusohjelma pyöräilyn kaksinkertaistamisohjelman toteuttamiseksi.

Pyöräilyn kulkumuoto-osuus on valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen mukaan kasvanut Helsingissä vuodesta 2008 seuraavasti:

Vuosi 2008: 6,8 %

Vuosi 2010: 9,0 %

Vuosi 2012: 11,0 %

Keskimäärin helsinkiläiset pyöräilevät 270 kilometriä vuodessa.

Jotta pyöräilyn osuutta kulkumuotona saataisiin edelleen kasvatettua, strategiaohjelmassa oli nimetty kuusi erityisesti kävelyä ja pyöräilyä koskevaa toimenpidettä:

1

Uusien alueiden suunnittelussa luodaan hyvät edellytykset kävelylle ja pyöräilylle

2

Asetetaan pyöräilyprojekti ja sille toteutusohjelma pyöräilyn kaksinkertaistamisohjelman toteuttamiseksi.

3

Lisätään pyöräkaistoja.

4

Kävelyalueita lisätään ja pyörätieverkkoa tihennetään.

5

Toteutetaan uusi kaupunkipyöräjärjestelmä.

6

Pyöräilyn markkinointia lisätään.

Pyöräilyprojektin johtoryhmän asettaminen

Kaupunginjohtaja päätti 10.11.2010 (101 §) johtajistokäsittelyssä asettaa pyöräilyprojektin johtoryhmän. Tehtäväksi asetettiin kaupungin strategiaohjelman linjausten mukaisesti koordinoita pyöräilyn kokonaissuunnittelua kaupungissa ja edistää hallintokuntien yhteistyötä pyöräilyn lisäämisessä.

Pyöräilyprojektin kaupunginjohtajatasoisen johtoryhmän lisäksi sille on toiminut kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston, liikuntaviraston ja HSL:n edustajista koostunut valmisteleva työryhmä.

Työryhmän tuli saada työnsä valmiiksi vuoden 2012 loppuun mennessä.

Pyöräilyprojektin tavoitteenmäärittely

Pyöräilyprojekti asetti strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseksi itselleen keskeiset viisi tehtävää: Pyöräteiden suunnitteluohjeen laatiminen; Pyöräteiden rakentamisen ja ylläpidon kehittäminen; Pyöräpysäköinnin kehittäminen; Pyöräkeskuksen toteuttaminen; Markkinointi ja valistus.

Keskeisten tehtävien toteutuminen

Pyöräteiden suunnitteluohje

Kantakaupungin tavoiteverkko 2025, etenemispolku sen toteuttamiseksi sekä suunnitteluohje pyörätieverkon linjaosuuksia varten hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa keväällä 2012.

Risteysjärjestelyiden suunnitteluperiaatteita on työstetty KSV-HKR yhteistyössä, ohje valmistunee vuoden vaihteeseen mennessä.

Pyöräteiden rakentamisen ja ylläpidon kehittäminen

Talousarviossa jalankulun ja pyöräilyn väyliin ja siltoihin on varattu vuosittain noin 5 miljoonaa euroa. Määrärahaa ei vielä ole voitu riittävästi kohdentaa tavoiteverkon edistämiseen. Tähän nähdään syiksi mm. prosessin hitaus suunnittelusta toteutukseen ja niukan katutilan uudelleen jakamisen vaikeus pysäköinnin, joukkoliikenteen, viherkaistojen ym. kesken. Esikaupunkialueilla suunnitelmia on myös tarpeen päivittää uusien suunnitteluohjeiden mukaisiksi.

Pyörätieverkon kehittämisen ja ylläpidon ongelmat kohdistuvat asioihin, joiden järjestämiseen kytkeytyy useampi hallintokunta, ensisijaisesti rakennusvirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto. Siksi on tarpeen osoittaa vastuutaho koordinoimaan pyöräliikennejärjestelyjen toteuttamista.

Työryhmä katsoo, että kaupunkisuunnitteluvirasto tulisi vastuuttaa kokonaisuuden suunnitteluun ja toteutuksen ohjaamiseen ja HKR:lle osoitettaisiin vastaavasti resurssit suunnitelmien toteuttamiseen.

Pyöräilyprojektin olisi tärkeää saada aikaan virastojen yhteistyössä valmisteleva ja lautakunnissa hyväksyttävä työohjelma, joka määrittäisi toiminnan eri hallintokuntien osalta. Tällainen työohjelma tulisi laatia kantakaupungin 2020 tavoiteverkon osalta.

Pyöräpysäköinti yleisillä alueilla ja erityisesti liityntäliikenteessä

Polkupyörien liityntäpysäköinnin kehittäminen on Helsingin ja muiden pääkaupunkiseudun kuntien sekä VR:n ja Liikenneviraston yhteishanke, jonka tavoitteena on tarjota polkupyörille turvallisia ja sääsuojattuja säilytystiloja.

Hankkeessa HKL on kehittänyt uudenmallisen pyörätelineen sekä polkupyöräkatoksen ja toteuttaa niiden pilottikohteet. Ensimmäinen pilottikohde hankkeessa on Puotilan metroasema, jossa uusien polkupyörien pysäköintikatosten rakennustyöt ovat käynnistyneet.

Hankkeessa kokeillaan myöhemmin myös uudentyyppistä lukittavaa pyöräsäilytyskaappia, jossa kaapin saa käyttöönsä matkakortilla. Pyöräkaappien pilotti toteutetaan ensi kesänä Vuosaaren metroasemalle.

Työryhmä näkee, että kaupunkisuunnitteluviraston johdolla tulisi vuoden 2013 aikana laatia kokonaisvaltainen pyöräpysäköintisuunnitelma yhteistyössä rakennusviraston ja HKL:n kanssa. Suunnitelman toteuttaminen ja ylläpito tulisi yleisesti HKR:n vastattavaksi, mutta liityntäpysäköinnin osalta HKL:n vastuulle.

Pyöräkeskus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Pyöräkeskuksen ensimmäinen versio toteutettiin pyöräilykaudeksi 2012 Kampin Narinkkatorin laidalle vuokrakonteilla, jotka Metropolia AMK sisusti osana Liikkuvan Arjen Design-projektia (LAD). Keskus palvelee ja neuvoo kaupunkilaisia ja matkailijoita pyörän säilytykseen, vuokraukseen, pikahuoltoon ja pyöräilyreitteihin liittyvissä asioissa.

Pyöräkeskuksen käyttäjiltä kerätyn palautteen mukaan Pyöräkeskus on saanut hyvän vastaanoton; sen vakiinnuttamista ja toiminnan vilkastumista toivotaan. Keskukseen tärkeimpinä palveluina käyttäjät pitivät pyörän huoltomahdollisuutta sekä vaivatonta pyörän säilytystä.

Pyöräkeskuksen jatkon kannalta on tärkeää saada nimetyksi pyöräkeskukselle tai -keskuksille vastuutaho Helsingin kaupungin organisaatioista. Kaupunkisuunnitteluvirasto on toistaiseksi toiminut isäntänä, mutta pysyväluontoinen operatiivinen toiminta ei istu viraston rooliin.

Työryhmä katsoo, että HKL olisi luontevin isäntä pyöräkeskustoiminnalle. Vielä vuonna 2013 on kuitenkin tarkoituksenmukaista edetä nykyisellä toimintamallilla.

Markkinointi ja valistus

Laiturilla järjestetty Fillari -näyttely käynnistyi Helsinki -päivänä ja päättyi elokuun alussa. Keväällä 2012 liikuntavirasto julkisti uudistetun pääkaupunkiseudun kattavan pyöräilykartan.

Helsinki on ehdolla European Cyclists' Federation -järjestön vuoden 2015 konferenssin isäntäkaupungiksi mahdollisena yhteistyökumppaninaan Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL. Konferenssi on suurin Euroopassa alallaan järjestettävä ja on viime vuosina kerännyt noin 1 000 osanottajaa ja toistasataa alustajaa. Helsingin kustannukset kongressista ovat arviolta 300 000 euroa. Maksu erääntyisi erissä alkaen vuonna 2013 ja se on tarkoitus kattaa pyöräilyprojektin määrärahasta.

Työryhmä katsoo, että konferenssin järjestämisestä olisi kokonaisvaltaista etua Helsingille niin itse pyöräilyasian kannalta kuin tapahtumajärjestäjäkaupunkinakin.

Pyöräilyn edistäminen valtuustokaudella 2013-16

Kaupunkipyörät

HKL valmistautuu kaupunkipyöräjärjestelmän osalta tarvittaessa siirtymään uuteen hankesuunnitteluun, sillä aiemmin käyty tarjouskilpailu ei ole tuottanut toivottua tulosta. Vielä selvitetään tammikuun 2013 loppu takarajana, onko hanke toteutettavissa aikaisemmalla mainosrahoitteisella mallilla. Hankesuunnittelun

hankaluudet johtuvat ennen kaikkea mainostilan rajallisuudesta julkisessa tilassa, mutta myös hankkeen uutuus- ja näin markkinointiarvon vähenemisestä.

Työryhmä toteaa, että kaupunkipyöräjärjestelmä tulisikin nähdä joukkoliikennepalveluna, joka on osa matkaketjua ja toimii matkakortilla (rekisteröityminen) kuten muutkin joukkoliikennevälineet. Hankesuunnittelussa lähtökohtana tulisikin pitää sitä, että kysymys on liikenne-, ei mainospalvelun tuottamisesta

Pyöräasemien paikkoja on alustavasti luonnosteltu yhteistyössä ksv:n kanssa. Ensimmäisessä vaiheessa niitä tulisi noin 500 ja toisessa vaiheessa kokonaismäärä olisi noin 1500 pyörää.

Kaupunkipyöräjärjestelmän voi nähdä myös kapasiteetiltaan tehokkaana: laskennallisesti keskimäärin 8 matkaa/pyörä/päivä, minkä vuoksi niiden rahoittaminen on kaupungin näkökulmasta perusteltua.

Liikennelaitosta, joka nähdään vastuutahona kaupunkipyöräjärjestelmän luomisessa, pyydetään valmistelevaan suunnitelma helmikuuhun mennessä, jotta asia saadaan vietyä ajoissa 2014 budjettineuvotteluihin. Vuoden 2013 kulut katetaan pyöräilyprojektin määrärahoista.

Resurssit

Vuoden 2013 talousarviossa jalankulun ja pyöräilyn väyliin osoitettiin kaupunginhallituksen käyttövaroihin pyöräilyn edistämiseen eri hallinnonaloilla 0,8 miljoonaa euroa. Rahojen käyttö koordinoidaan pyöräilyprojektissa. Tämän lisäksi käytettävissä on kuluvalta vuodelta säästynyt 0,1 miljoonaa euroa.

Jalankulun ja pyöräilyn väyliin on vuodelle 2013 osoitettu 4,54 miljoonaa euroa ja jalankulun ja pyöräilyn siltoihin 1,98 miljoonaa euroa. Investointiohjelmassa vuosiksi 2013-2017 pyöräilyn ja jalankulun väyliin on osoitettu ensi vuoden jälkeen keskimäärin noin 3,3-3,5 miljoonaa euroa ja pyöräilyn ja jalankulun siltoihin vastaavasti noin 2,0-2,5 euroa.

Jatkomenettely

Jatkossa pyöräilyprojektin esitetään toimivan nykyisten organisaatorakenteiden puitteissa. Pyöräilyn edistämisen koordinaatio tapahtuu jatkossa kaupunkisuunnitteluvirastossa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto yhdessä HKR:n ja HKL:n kanssa kohdentaa pyöräilyprojektin edistämiseen osoitetut määrärahat. Kaupunkisuunnitteluvirasto myös laatii investointisuunnitelmat pyöräväylien kehittämiseksi ja pyöräpysäköinnin kaupunkitasoisen

03.12.2012

kehittämishjelman. Pyöräilyprojektin johtoryhmä nimetään edellä mainittujen virastojen edustajista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

03.12.2012

Kaupunginhallitus

Risto Rautava
puheenjohtaja

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Ville Ylikahri

Jan D Oker-Blom

Sirpa Asko-Seljavaara

Arto Bryggare

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 12.12.2012 ja asianosaista koskeva päätös on lähetetty seuraavana arkityöpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Anna Villeneuve
ts. hallintosihteeri

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1341, 1343 - 1350, 1352, 1354 - 1356, 1358 - 1363, 1366 - 1369, 1371, 1372, 1374 - 1379, 1382 - 1385 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1342 ja 1357 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 1351 §

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai

03.12.2012

juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

03.12.2012

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 1353 §

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin

03.12.2012

sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

03.12.2012

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

03.12.2012

Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 21 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 226 euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 1364, 1370, 1373, 1380 ja 1381 §:t

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

03.12.2012

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistys- ja henkilöstötoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

03.12.2012

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

6

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 1365 §

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Poikkeamispäätöksen tekemistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valituksella

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen, päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusaika

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

03.12.2012

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

03.12.2012

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 90 euron oikeudenkäyntimaksun.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: 09 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13

Puhelinnumero: 09 310 13701

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.